

ΣΑΒΒΑΣ ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ
Ο ηθοποιός είναι ένα παράδειγμα του καθολικού ανθρώπου
ΣΕΛΙΔΑ /// 16

ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΚΑΚΙΕΡΑ
Κύπρος-Αιγαίο... δίλημμα ενιαίο
ΣΕΛΙΔΑ /// 6

ΚΑΤΑ ΣΥΡΡΟΗΝ ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ
Στο δικαστήριο η ώρα της φρίκης του Μεταξά
ΣΕΛΙΔΑ /// 2

ΣΕΝΑΡΙΑ ΜΙΝΙ ΑΝΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ
Τα ονόματα και οι θέσεις που «παίζουν»
ΣΕΛΙΔΑ /// 8

OK!
ΤΟ ΝΟΥΜΕΡΟ
ΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΩΝ CELEBRITIES

ΘΕΣΗ

S-400 και F-35...

Διάφοροι Διεθνολόγοι και ειδικοί Αναλυτές υποστηρίζουν ότι η Τουρκία υφίσταται πανταχόθεν πιέσεις και φυσιολογικά αντιδρά. Αντιδρά με επιθετική ορμή και στρατιωτική νευρική κατάσταση. Άλλοι Αναλυτές υποστηρίζουν ότι η Τουρκία παίζει γεωστρατηγικό και διπλωματικό παιχνίδι καλά σχεδιασμένο, με μελετημένους στόχους και κατασκευαστικές επιδιώξεις. Υπάρχει και τρίτη, ασθενέστερη κατηγορία Αναλυτών, η οποία υποστηρίζει ότι η Τουρκία, με τις εντάσεις που δημιουργεί στο Αιγαίο και την Κύπρο, επιδιώκει να αποσυρφοποιηθεί από τα εσωτερικά, τα οικονομικά και άλλα προβλήματά της.

Η δική μας εκτίμηση είναι ότι η Τουρκία εδώ και χρόνια σχεδίασε και υλοποιεί ένα πολύ φιλόδοξο, περίπλοκο και ουσιαστικό Στρατηγικό Σχέδιο. Ο Τούρκος πρώην Πρωθυπουργός Νταβούτογλου, στο περίβολο βιβλίο του «Στρατηγικό Βάθος» (οι πολιτικοί ηγέτες Κύπρου και Ελλάδος έπρεπε να το διαβάσουν δύο φορές τον χρόνο), αναλύει, αιτιολογεί, δικαιολογεί και νομιμοποιεί. Ιστοριοποιείται, αυτό το Σχέδιο. Ποιο είναι; Η Τουρκία απειράσκει ότι πρέπει να εγκαθιδρυθεί, να γίνει σεβαστή, με το σπαθί της, ως η Μεγάλη Δύναμη της περιοχής.

Τι σημαίνει αυτό το Σχέδιο; Σημαίνει ότι η Τουρκία δεν θα είναι πλέον είτε σύμμαχος-υπηρέτης των Ηνωμένων Πολιτειών είτε συνεργάτης-υποτακτικός της Ρωσίας. Θέλει να είναι ισότιμος συνεταιρστής στην περιοχή. Να λαμβάνεται υπόψη ως ίση Δύναμη. Να μη θεωρείται είτε από τη Ρωσία είτε από την Αμερική (και αύριο από την Κίνα) ως αδύναμος και εύκολα διαχειρίσιμος συνεταιρστής. Ούτε να θεωρείται ως «ευπερίθης θεράπων» των τοπικών συμφερόντων οποιουδήποτε. Θέλει να είναι Ισότιμος ΠΑΙΚΤΗΣ, στη Μέση Ανατολή, την Ανατολική Μεσόγειο, την Κεντρική Ασία κλπ και όχι «παιζόμενος»...

Στην τελευταία ανάλυσή του αυτός ο στόχος για να επιτευχθεί, να σταθεροποιηθεί και να διασφαλιστεί η ολοκλήρωσή του, πρέπει να στηριχθεί σε στέρεες προϋποθέσεις. Ποιες είναι; Είναι ο πλήρης Έλεγχος της Κύπρου, η ίση συμμετοχή της στα Ενεργειακά δρώμενα της Ανατολικής Μεσογείου, η Συγκυριαρχία με την Ελλάδα στις θάλασσες του Αιγαίου και όχι μόνο... Κι έτσι, σήμερα, η Τουρκία του Ερντογάν, αυτές τις προϋποθέσεις. Δεν είναι θεωρητικές παραστάσεις ούτε φραστικές κορώνες οι τουρκικές αυτές εμπρακτές εκδηλώσεις. Είναι πολιτικοστρατιωτικές και διπλωματικές κινήσεις με συγκεκριμένους στόχους σε χρόνους και χώρους και τετελεσμένα γεγονότα.

Η εύκολη και βολική εκτίμηση ότι η Τουρκία θεωρείται «παιδί τον μεγάλο» είτε ότι πιέζεται εσωτερικά και εξάγει τις πιέσεις, είναι ανεδαφική. Είναι βολική προχειρολογία. Ούτε η Αθήνα, ούτε η Λευκωσία και οι άλλοι επαρκώς, ίσως, τα Μακροχρόνια και τα Βραχυχρόνια Τουρκικά Σχέδια. Αυτό το συμπέρασμα συνάγεται από τον τρόπο με τον οποίο οι δύο χώρες αντιμετωπίζουν τις τουρκικές βίαιες ενδημικές προκλήσεις κατά τις κυριαρχίες τους. Δεν ετοιμάστηκαν. Δεν έδειξαν στην Τουρκία ότι θα αντιδράσουν δυναμικά. Όχι μόνο με καταγγελίες. Δεν εξασφάλισαν καθαρές, ουσιαστικές και αποτελεσματικές Συμμάχους κατά τις τουρκικές επεκτατικές βουλίες. Η Τουρκία συναντά και στο Αιγαίο και στην Κύπρο φραστικές αντιδράσεις. Δηλαδή, κενό αντίστας.

Κάθε μέρα, εδώ και χρόνια (δεκαετίες!), εξυτελείται τα Κυριαρχικά Δικαιώματα της Ελλάδος στο Αιγαίο και η Ελλάδα συζητά με ΚΟΜΙΚΟ-ΤΡΑΠΙΚΟ τρόπο, δήθεν Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, με την Αγκυρα. Η Κύπρος; Χειρότερα. Καταγγέλλει και δήθεν σιμώνει την Τουρκία. Κενό ανυπαρξίας και αντίδρασης συναντά ενδημικά και διαχρονικά απέναντί της η Τουρκία. Και προχωρεί με τα Σχεδιά της. Και οι φίλοι όλων, οι Αμερικανοί; Αυτοί ετοιμάζονται να μας υποβάλουν, στην κατάλληλη ώρα, να συνομιλήσουμε (και εμείς και η Αθήνα) με την Τουρκία για... «λύση» των προβλημάτων μας. Δηλαδή να υποταγούμε στις αξιώσεις της Αγκυρας, τις οποίες ήδη υλοποιεί. Δηλαδή με την υπογραφή μας να τις νομιμοποιήσουμε.

Συμπέρασμα: Θα μας πουν οι «φίλοι» μας να δώσουμε στην Τουρκία όσα θέλει, με την υπογραφή μας, για να αποφεύγει να μας τα αρπάξει βίαια! Ελλάς και Κύπρος βρίσκονται σε Ιστορικό Σιαυροδρόμο νέων Εθνικών Συμφωνιών ή νέας Ουσιαστικής Αντίστασης και Απορροής. Όλα τα άλλα εντείνουν και ερεθίζουν την τουρκική επιθετικότητα. Και συνεχίζουν την, άνευ κόστους, επιβολή τους... Τελικά τα Μεγάλα Συμφέροντα θα συναρτηθούν και πάλιν με τον μεγάλο θύτη, και όχι με τα μικρά και αδύναμα θύματα; Με τη Δύναμη του Ισχυρού θα συναρτηθούν και όχι με τη Δύναμη του Δίκαιου; Η τύχη των S-400 και των F-35 θα δώσουν, ίσως, τις απαντήσεις...

Αισιόδοξη η συντριπτική πλειοψηφία των Κυπρίων για το ΓεΣΥ

Αισιόδοχοι για τη λειτουργία του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ), παρουσιάζονται οι πολίτες. Σε έρευνα με θέμα την εφαρμογή του ΓεΣΥ, που διεκπεραίωσε το IMR του Πανεπιστημίου Λευκωσίας για λογαριασμό της «Σημερινής» της Κυριακής, το 73% των ερωτηθέντων πιστεύουν ότι η λειτουργία του νέου συστήματος θα προχωρήσει ομαλά. Σε άλλη ερώτηση, το 70% θεωρούν ότι το ΓεΣΥ είναι σε θέση να καλύπτει τις ανάγκες των πολιτών, ενώ το 91% δηλώνουν αισιόδοξα

ότι θα βελιωθεί το παρεχόμενο επίπεδο Υγείας στην Κύπρο. Ως κύρια οφέλη για τους δικαιούχους του ΓεΣΥ παρουσιάζονται το χαμηλό κόστος των υπηρεσιών Υγείας και η γρήγορη εξυπηρέτηση.

Τα εύσημα για τη λειτουργία του συστήματος, οι πολίτες τα αποδίδουν στην Κυβέρνηση αλλά και στον τέως Υπουργό Υγείας, Γιώργο Παμπορίδη, ενώ ελάχιστοι είναι όσοι θεωρούν ότι συνεξέφεραν σε αυτό το εγχείρημα οι επαγγελματίες Υγείας και τα κόμματα.

ΠΟΣΟ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ ΕΙΣΤΕ ΟΤΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΓΕΣΥ ΘΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ ΤΟ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΓΕΙΑΣ;

ΠΟΛΥ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ
20%

ΑΡΚΕΤΑ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ
41%

ΛΙΓΟ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ
30%

ΚΑΘΟΛΟΥ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ
9%

Σχέδιο Τουρκίας για νέα τετελεσμένα

Η ΑΓΚΥΡΑ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΕΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΝΕΩΝ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΩΝ, ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΑΙ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ, ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ ΝΑ ΑΠΟΚΟΜΙΣΕΙ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑΤΑ

Συγχρονισμένες δράσεις προς δημιουργία τετελεσμένων σε πολλαπλά επίπεδα σχεδιάζει η Τουρκία, προκειμένου να δημιουργήσει μίαν ανυπέρβλητη διαχείριση κατάσταση για την Κυπριακή Δημοκρατία, ώστε να επιτύχει την εκβιαστική αποκόμιση οφελών στα θέματα της ενέργειας και του Κυπριακού.

Σύμφωνα με αξιόπιστες πληροφορίες της «Σημερινής» της Κυριακής, τις οποίες επιβεβαιώ-

νουν καλά ενημερωμένες πηγές, η Αγκυρα «φαίνεται να προχωρεί με βάση σχέδιο δημιουργίας νέων τετελεσμένων, σε διάφορα επίπεδα και σε διάφορα θέματα, επιδιώκοντας να αποκομίσει κέρδη και ανταλλάγματα», δυσχεραίνοντας έτσι περαιτέρω την «ήδη δύσκολα διαχειρίσιμη κατάσταση για την Κυπριακή Δημοκρατία», η οποία τελεί, διά της ωφής άσκησης της στρατιωτικής ισχύος, υπό το κράτος μιας ακραίας καταπάτησης των

κυριαρχικών της δικαιωμάτων στην περιοχή της Αποκλειστικής Οικονομικής της Ζώνης.

Λευκωσία και Αθήνα, πάντως, παρακολουθούν στενά τις τουρκικές κινήσεις και δεν αποκλείουν συνδυασμό συντονισμένων εντάσεων σε περιοχές της Κυπριακής και της Ελληνικής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, παρά το Καστελόριζο, αλλά και συντονισμένες ενέργειες στη νεκρή ζώνη.

ΣΕΛΙΔΑ /// 5

ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΗΠΑ **ΣΕΛΙΔΑ /// 4**

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΟΥΝ

ΤΑΣΟΣ ΓΙΑΣΕΜΙΔΗΣ
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ
ΣΕΛΙΔΑ /// 20

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ
ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ, ΤΕΛΙΚΑ; (2)
ΣΕΛΙΔΑ /// 28

ΝΙΚΟΣ ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ
ΟΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΕΜΕΙΝΑΝ «ΟΡΦΑΝΕΣ»
ΣΕΛΙΔΑ /// 32

ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΟΥ ΣΠΙΤΙ

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ

www.bankofcyprus.com.cy | 800 00 800

Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση μεταβλητού επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

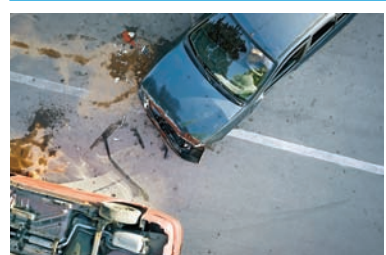
ΔΗΣΥ

Ανάμεσα στον αγοραίο κοσμοπολιτισμό και στον μεταλλαγμένο εθνοκεντρισμό
ΣΕΛΙΔΑ /// 9

ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΟ ΡΕΥΜΑ

Ανσυχίες για σοβαρές επιπτώσεις στην Οικονομία
ΣΕΛΙΔΑ /// 19

ΘΑΝΑΤΟΦΟΡΑ ΤΡΟΧΑΙΑ

Πλήρης αποτυχία στην αντιμετώπισή τους με μακάβρια ρεκόρ
ΣΕΛΙΔΑ /// 12

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΣΤΙΕΣ

€120 μηνιαίως οι δημόσιες €120 εβδομαδιαίως οι ιδιωτικές
ΣΕΛΙΔΑ /// 13

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΓΙΑ ΝΕΟ Δ.Σ.

Μουσικές καρέκλες στην Ελληνική Τράπεζα...
ΣΕΛΙΔΑ /// 22

5 291295 000010

Τράπεζα Κύπρου

ΩΡΑ ΝΑ ΛΟΓΟΔΟΤΗΣΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΦΡΙΚΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Στο δικαστήριο η φρίκη του Μεταξά

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΕΝΗΝΤΑΞ
k.penintax@sigmatv.com

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟΥ ΘΑ ΟΔΗΓΗΘΕΙ ΣΕ ΜΙΑ ΒΔΟΜΑΔΑ, ΟΠΟΤΕ ΛΗΓΕΙ ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΤΟΥ, Ο ΚΑΘ' ΟΜΟΛΟΓΙΑΝ ΚΑΤΑ ΣΥΡΡΟΗΝ ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ. ΘΑ ΒΡΕΘΕΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟΣ ΜΕ ΕΠΤΑ ΦΟΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΝΑ ΒΙΑΣΜΟ

Πλησιάζει η ώρα που ο 35χρονος στρατιωτικός Νίκος Μεταξάς θ' ανέβει στο εδώλιο του κατηγορουμένου, για να λογοδοτήσει για τις αιμοτηρείες πράξεις του, για τα πιο φρικτά, ίσως, εγκλήματα, που έχει βιώσει η κυπριακή κοινωνία. Σύμφωνα με πληροφορίες, η υπόθεση αναμένεται να καταχωριστεί στο δικαστήριο σε μία εβδομάδα, οπότε λήγει και το 8ο διάταγμα κράτησης του υπόπτου.

Ο καθ' ομολογίαν κατά συρροήν δολοφόνος θα παρουσιαστεί αρχικά ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, όπου θα τους απαγγελθούν κατηγορίες για 7 φόνους, έναν βιασμό και άλλα αδικήματα, μεταξύ των οποίων, η προσπάθεια καταστροφής τεκμηρίων και η παρεμπόδιση αστυνομικής έρευνας. Από το Επαρχιακό αναμένεται να παραπεμφθεί στο Κακούρ-

γοδικείο, για να βρεθεί αντιμετώπιος με την ποινή της ισόβιας κάθειρξης για καθεμία από τις δολοφονίες του.

Ανέκφραστος και ψυχρός

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο Νίκος Μεταξάς, κατά τις ανακρίσεις του, το προηγούμενο διάστημα, ήταν σταθερά ανέκφραστος και ψυχρός, χωρίς να δείχνει ίχνος ενόχλησης, παρότι δολοφόνος σε πέντε αθώες γυναίκες και δύο παιδιά. Μέχρι σήμερα έχουν ληφθεί πέραν των 800 καταθέσεων και αναμένεται να ληφθούν πέραν των άλλων 70. Επίσης, έχουν γίνει έρευνες σε οκνές και αναγνωρίζονται αντικείμενα που σχετίζονται με την υπόθεση. Παράλληλα συνεχίζονται οι έλεγχοι στα ηλεκτρονικά και τηλεπικοινωνιακά δεδομένα.

Μετά την ανεύρεση της σορού της 6χρονης Σιέρα στη Λίμνη Μερύ, την περασμένη Τετάρτη, έχει κλείσει ο μακάβριος

κύκλος των επιτόπιων ερευνών, καθώς πλέον έχουν βρεθεί και τα 7 θύματα του «Ορέστη». Απομένει ακόμα η ταυτοποίηση της σορού της Σιέρα, αλλά και η αποκάλυψη των αιτιών θανάτου δύο θυμάτων. Το άψυχο κορμάκι της Σιέρα εντοπίστηκε γυμνό και δεμένο με πλαστική κολλητική ταινία, τυλιγμένο σε σεντόνι, μαζί με ένα τσιμεντομπλόκ.

Έκθεση γεγονότων από τον Τράγκολα

«Είχαμε μια καλοκουρδισμένη μηχανή και αυτό που μετρά είναι το αποτέλεσμα», δήλωσε ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, Μάρκος Τράγκολας, μετά την ολοκλήρωση των ερευνών στην Κόκκινη Λίμνη στο Μιτωρό και στη Λίμνη Μερύ στον Ξυλιάτο και την ανεύρεση όλων των σορών γυναικών και κοριτσιών που ο καθ' ομολογίαν κατά συρροήν δολοφόνος είχε ρίξει σε αυτές.

Ο κ. Τράγκολας, ο οποίος αφυπηρετεί από την Πυροσβεστική Υπηρεσία την 1η Αυγούστου, είπε πως ως συντονιστής των ερευνών για την ανεύρεση των σορών θα ετοιμάσει έκθεση για τα γεγονότα και τις συνθήκες που αφορούν τις έρευνες, την οποία θα υποβάλει στον Αρχηγό Αστυνομίας, και η οποία θα συμπεριληφθεί ως κατάθεση στον φάκελο της υπόθεσης.

Στις δηλώσεις του ο κ. Τράγκολας υπογράμμισε τη σημασία που είχε η συνεργασία μεταξύ κρατικών υπηρεσιών και ιδιωτικού τομέα για την ανεύρεση όλων των σορών. «Είχαμε αγαστή συνεργασία και τον πιο σύγχρονο εξοπλισμό. Για έρευνες κάτω από τις ιδιόζυγες συνθήκες τις οποίες είχαμε να αντιμετωπίσουμε, χρειαζόταν εξειδικευμένος εξοπλισμός και εξειδικευμένη εκπαίδευση, και αυτά τα έχουν οι ιδιωτικές εταιρείες που ασχολούνται με τέτοια θέματα», σημείωσε. Είπε πως αν δεν υπήρχε η συνεργασία

αυτή με την ιδιωτική εταιρεία «Brasal Marine Services Cy» δεν θα μπορούσε να διεκπεραιωθεί η όλη επιχείρηση που έγινε. «Οι οδηγίες που είχαμε από την ηγεσία της Αστυνομίας και την πολιτική ηγεσία ήταν να συνεχίσουμε μέχρι να έχουμε αποτέλεσμα. Δεν μας είπαν να σταματήσουμε σε καμία στιγμή», ανέφερε.

Ο κ. Τράγκολας είπε ακόμη πως στον προϋπολογισμό της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για το 2020 ζητείται η αγορά μιας ρομποτικής κάμερας προηγμένης τεχνολογίας όπως αυτήν που έχει η ιδιωτική εταιρεία. Ερωτηθείς αν όσοι συμμετείχαν στις επιχειρήσεις για ανεύρεση των σορών θα τύχουν ψυχολογικής υποστήριξης, ο Διευθυντής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας είπε πως είναι μια καθιερωμένη πρακτική «όταν μέλη μας αντιμετωπίσουν ένα συμβάν με θύματα να τα υποστηρίξουμε ψυχολογικά», και αυτό έχει ήδη γίνει και σε αυτήν την περίπτωση.

Ο Νίκος Μεταξάς, κατά τις ανακρίσεις του το προηγούμενο διάστημα, ήταν σταθερά ανέκφραστος και ψυχρός, χωρίς να δείχνει κάποια ενόχληση, παρότι δολοφόνος πέντε αθώες γυναίκες και δύο παιδιά

Η κυπριακή εταιρεία που τροφοδοτεί με άνθρακα όλον τον κόσμο

Η Carbo One Ltd είναι ένας από τους μεγαλύτερους παίκτες στην αγορά άνθρακα παγκοσμίως, εμπορεύμενη ετησίως πάνω από 75 εκατομμύρια τόνους υλικού. Πρόκειται για μια δυναμικά αναπτυσσόμενη εταιρεία με ιδιαίτερα υψηλά ποσοτικά χαρακτηριστικά, τόσο σε όρους εμπορευμάτων όσο και στην επιχειρηματική της δραστηριότητα, έχοντας πετύχει ραγδαία αύξηση των πωλήσεων σε μικρό χρονικό διάστημα, αλλά και διεξόδυση σε ανταγωνιστικές και αναπτυσσόμενες αγορές. Συγκεκριμένα, από το 2016 μέχρι το 2017 οι πωλήσεις της αυξήθηκαν κατά 18,5%, ενώ τον επόμενο χρόνο η εταιρεία πέτυχε άλλη μια σημαντική αύξηση της τάξεως του 9,5%. Η Carbo One Ltd έχει συνάψει εμπορικές συμφωνίες με αρκετές από τις μεγαλύτερες και ισχυρότερες οικονομίες του πλανήτη, όπως κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Κίνα, την Ινδία, την Ιαπωνία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και τη Βραζιλία, ενώ τροφοδοτεί χώρες όπως η Κύπρος, η Αίγυπτος, η Μαλαισία για σκοπούς παραγωγής ενέργειας, εξορύξεων και αναγκών των νοικοκυριών. Προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες και το προϊόν της θεωρείται υψηλής ποιότητας, ανταποκρινόμενο στις σύγχρονες

απαιτήσεις και προδιαγραφές.

Σημαντικά οφέλη για την Κύπρο μέσω φόρων

Η εταιρεία συμβάλλει σε πολύ μεγάλο βαθμό σε επίπεδο φορολογίας στην Κύπρο, καθώς έχει την έδρα της στο νησί, έναν σημαντικό τροφοδοτή των φορολογικών ταμείων. Συγκεκριμένα, μόνο για το 2018 οι φόροι που έλαβε εκτενώς αναφορά στο όραμα και τη στρατηγική ανάπτυξη της εταιρείας σε ένα παγκόσμιο σύστημα, που συνεχώς μεταβάλλεται. Με την εμπειρία των σχεδόν 20 χρόνων, η Carbo One Ltd έχει καταρτίσει και υλοποιεί συγκεκριμένο πλάνο επέκτασης προς νέες αγορές, επενδύοντας τεράστια ποσά από τα κέρδη της, σε ανθρώπινο δυναμικό και τεχνολογία, όσο και στη διαφάνεια, την εταιρική κοινωνική ευθύνη και τις σύγχρονες επιχειρηματικές πρακτικές προκειμένου να διατηρήσει τις υψηλές προδιαγραφές και την εμπιστοσύνη των πελατών.

Είχε και η Γύψου τον ήρωά της στη Μικρά Ασία!

Συμπληρώνονται σήμερα 100 χρόνια από τον τραγικό θάνατο του Εθνομάρτυρα Αρχιμανδρίτη Ματθία Παυλίδη από τη Γύψου, ο οποίος μαρτύρησε στις 16 Ιουνίου 1919 με ανασκολοπισμό, στην πόλη Νιαζί του νομού Αϊδινίου της Μικράς Ασίας, από αιχμαλωτίες. Όπως είπε, η εταιρεία για το συγκεκριμένο έτος βρέθηκε σε μια από τις τρεις κορυφαίες θέσεις στη λίστα με τους μεγαλύτερους εξαγωγείς άνθρακα στον κόσμο, κάτι που την καθιστά πλέον μια από τις ηγέτιδες δυνάμεις του κλάδου. Παρουσιάστηκαν δε τα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα πλάνα σε σχέση με το εμπόριο και τον ανταγωνισμό, ενώ έγινε εκτενής αναφορά στο όραμα και τη στρατηγική ανάπτυξη της εταιρείας σε ένα παγκόσμιο σύστημα, που συνεχώς μεταβάλλεται. Με την εμπειρία των σχεδόν 20 χρόνων, η Carbo One Ltd έχει καταρτίσει και υλοποιεί συγκεκριμένο πλάνο επέκτασης προς νέες αγορές, επενδύοντας τεράστια ποσά από τα κέρδη της, σε ανθρώπινο δυναμικό και τεχνολογία, όσο και στη διαφάνεια, την εταιρική κοινωνική ευθύνη και τις σύγχρονες επιχειρηματικές πρακτικές προκειμένου να διατηρήσει τις υψηλές προδιαγραφές και την εμπιστοσύνη των πελατών.

αναφέρει χαρακτηριστικά τα εξής για τον Γυψιώτη Εθνομάρτυρα: «Ο Ματθίας Παυλίδης γεννήθηκε στο χωριό Γύψου, το 1878, και σε ηλικία 17 χρόνων κατέφυγε στη Ιερουσόλυμα, όπου εντάχθηκε στην αγιαστική αδελφότητα και φοίτησε στη Θεολογική Σχολή του Σιαουρού. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του, το 1903, και, ακολούθως, ένα χρόνο αργότερα, χειροτονήθηκε ιεροδιάκονος και, γύρω στο 1910, ιερομόναχος, οπότε προχειρίστηκε αρχιμανδρίτης. Για λόγους που σχετίζονται με την παραμένη εκκλησιαστική και πολιτική κατάσταση της εποχής, τον Απρίλιο του 1917 εγκατέλειψε τους Αγίους Τόπους και μετέβη στην πόλη Νιαζί του νομού Αϊδινίου, όπου εργάστηκε ως ιεροδιδάσκαλος της εκεί ελληνικής κοινότητας. Στην πόλη αυτή βρήκε Αρχιμανδρίτη Ματθία που εκπίθεται στο παλιό αρχιεπισκοπικό μέγαρο, στη Λευκωσία, όπου στεγάζεται η Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών, φιλοτέλεσε ο καθηγητής Τέχνης Ματθίας Καϊλίδης, εγγονός του Κκίμα, αδελφού του μακαριστού Αρχιμανδρίτη Ματθία.

Ο Κωστής Κοκκινόφτης, Ιστορικός Ερευνητής, Μέλος της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών, με άρθρο του στο περιοδικό «Περμπούσια Ορθόδοξα - Πολιτισμός - Επιστήμες», ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2014, αναφέρει χαρακτηριστικά τα εξής για τον Γυψιώτη Εθνομάρτυρα: «Ο Ματθίας Παυλίδης γεννήθηκε στο χωριό Γύψου, το 1878, και σε ηλικία 17 χρόνων κατέφυγε στη Ιερουσόλυμα, όπου εντάχθηκε στην αγιαστική αδελφότητα και φοίτησε στη Θεολογική Σχολή του Σιαουρού. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του, το 1903, και, ακολούθως, ένα χρόνο αργότερα, χειροτονήθηκε ιεροδιάκονος και, γύρω στο 1910, ιερομόναχος, οπότε προχειρίστηκε αρχιμανδρίτης. Για λόγους που σχετίζονται με την παραμένη εκκλησιαστική και πολιτική κατάσταση της εποχής, τον Απρίλιο του 1917 εγκατέλειψε τους Αγίους Τόπους και μετέβη στην πόλη Νιαζί του νομού Αϊδινίου, όπου εργάστηκε ως ιεροδιδάσκαλος της εκεί ελληνικής κοινότητας. Στην πόλη αυτή βρήκε Αρχιμανδρίτη Ματθία που εκπίθεται στο παλιό αρχιεπισκοπικό μέγαρο, στη Λευκωσία, όπου στεγάζεται η Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών, φιλοτέλεσε ο καθηγητής Τέχνης Ματθίας Καϊλίδης, εγγονός του Κκίμα, αδελφού του μακαριστού Αρχιμανδρίτη Ματθία.

Χριστό και την Ελλάδα, έγραψε τον Ιούνιο του 1919, μεταξύ άλλων, τα εξής για τον Γυψιώτη Εθνομάρτυρα Αρχιμανδρίτη Ματθία Παυλίδη: «Η ομογένεια της Σμύρνης ενθymείται αναμφίβολως τον σεμνόν και απείρητον εκείνον Αρχιμανδρίτην Ματθίαν Παυλίδην, τον εξόριστον εκείνον Λευσίτην του Ιεροσολυμικού Θρόνου. Εμπνευσμένος λειτουργός της πίστεως και ενθουσιώδης ιεροπόστολος, της δόξης της Ελλάδος, διεκρίθη εις την ανθηράν ομογενή Κοινότητα του Ναζαίου, προς εξυπηρέτησιν των υψηλών ιδεωδών του. Ακρίβως δε διά το ψυχικόν του σθένος και διά τον άκρατον ενθουσιασμόν του προς το δίκαιον και την αλήθειαν, εχρησίμειυσεν ως στόχος των στραγαλιστών των ελληνικών δικαίων και προχθές, επί των επάλλεων του καθήκοντος, υπέστη μαρτυρικόν θάνατον. Και ούτω το μεν αίμα του αναμικθέν με το αίμα τόσων μαρτύρων του Ελληνισμού, θα καταπνίξη αναμφίβολως την Λερναίαν Ύδραν της τυραννίας, το δε όνομά του χρυσοῖς γράμμασι θα είναι γεγραμμένον εις τας δέλτους της νεωτέρας μας ιστορίας, η δε ψυχὴ του χαρίεσσα θα παρακολουθῇ από την χώραν των ευγενών πνευμάτων το δαφνοστεφές και θεοδόξαστον της φυλής του έργον. Αιώνιον εἶπ το μνημόσουνον του νέου Εθνομάρτυρός μας αρχιμανδρίτου Ματθίου Παυλίδου».

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Έτος 42ο - 1η Έκδοση 3 Φεβρουαρίου 1976
Εκδότης και Συνιδρυτής: Κώστας Ν. Χατζηκωστής
Διατελέσας Διευθύνων Σύμβουλος: Άντνης Χατζηκωστής (2002-2010)

Διευθυντής Εκδοτικού Οίκου Δίας:
Χρύσανθος Τσουρούλλης

Οικονομικός Διευθυντής: Ανδρέας Χατζημάρκου
Group Advertising Director: Μαρία Κυριάκου
Διευθύντρια «Σημερινής»: Πέτρα Αργυρού
Διευθυντής Marketing: Ερωτόκριτος Ερωτοκρίτου
Εμπορική Διευθύντρια Εφημερίδων:
Γεωργία Ταυτοζηζών

Σύμβουλος Έκδοσης: Γιάννης Καρακλάς
Υπεύθυνος Έκδοσης: Μιχαήλ Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Νικολάου

Υπεύθυνη Διεκπεραίωσης: Ιφιγένεια Λιασή
Δημιουργικά: Χάρης Κασιόγης, Ελένη Κυπριανού
Διόρθωση: Λαυρία Ζαμπακίου

Ιδιοκτησία: Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ
Κεντρικό Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 22580580, Φαξ: 22580570
Εμπορικό Τμήμα: 22580510, Φαξ: 22580455
Ιστοσελίδα: www.simerini.com
Ηλεκτρονικά ταχυδρομεία: mail@simerini.com, sintaxi@simerini.com
Εκτύπωση: Proteas Press Ltd
Διανομή: Kronos Public Ltd

Copyright © Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ

Απαγορεύεται αυστηρώς η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά πρωτίστην ή κατά διευκόλυνση απόδοση του περιεχομένου (κειμένου ή φωτογραφίας) με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, μηχανικό ή άλλο, χωρίς τη γραπτή έγκριση ή άδεια του εκδότη Εκδοτικός Οίκος Δίας Δημόσια Λτδ.

PDF EDITION
ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗ "Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ" ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ SMARTPHONES ΚΑΙ TABLETS
www.simerini.com.cy

Αέρας αισιοδοξίας για το ΓεΣΥ

Η ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΘΕΩΡΟΥΝ ΟΤΙ ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ ΥΠΕΡ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΘΑ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙ ΤΟ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
nicolaouth@simerini.com

Αισιοδοξία για τη λειτουργία του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ), παρουσιάζονται οι πολίτες. Σε έρευνα με θέμα την εφαρμογή του ΓεΣΥ, που διεκπεραίωσε το IMR του Πανεπιστημίου Λευκωσίας για λογαριασμό της «Σημερινής» της Κυριακής, το 73% των ερωτηθέντων πιστεύουν ότι η λειτουργία του νέου συστήματος θα προχωρήσει ομαλά. Σε άλλη ερώτηση, το 70% θεωρούν ότι το ΓεΣΥ είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες των πολιτών, ενώ το 91% δηλώνουν αισιοδοξία ότι θα βελτιωθεί το παρεχόμενο επίπεδο Υγείας στην Κύπρο. Ως κύρια οφέλη για τους δικαιούχους

το ΓεΣΥ παρουσιάζονται το χαμηλό κόστος των υπηρεσιών υγείας και η γρήγορη εξυπηρέτηση. Τα εύσημα για τη λειτουργία του συστήματος, οι πολίτες τα αποδίδουν στην Κυβέρνηση αλλά και στον τέως Υπουργό Υγείας, Γιώργο Παμπορίδη, ενώ ελάχιστοι είναι όσοι θεωρούν ότι συνεισέφεραν σε αυτό το εγχείρημα οι επαγγελματίες υγείας και τα κόμματα.

Όσον αφορά το ζήτημα της έλλειψης ενημέρωσης, διεφάνη ότι όντως είναι υπαρκτό. Συγκεκριμένα, το 58% των ερωτηθέντων δηλώνουν ότι έχουν ενημερωθεί αρκετά έως πολύ καλά σχετικά με το νέο σύστημα, ενώ το 42% λίγο ή καθόλου.

Μία μικρή αδυναμία εντοπίζεται και στην περί-

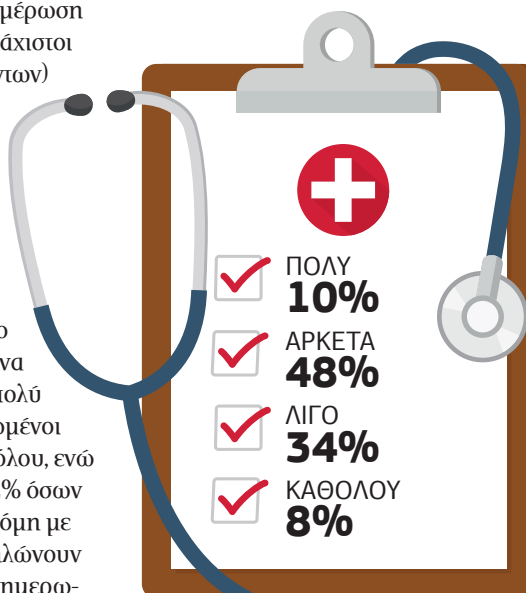
πλοκη διαδικασία που χρειάζεται να ακολουθήσει κάποιος για να εγγραφεί στο σύστημα μέσω του διαδικτύου, αφού αυτός είναι ο κύριος λόγος που κάποιοι δικαιούχοι δεν έχουν εγγραφεί ακόμη.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ:

Γραφείο: IMR/Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.
Ανάθεση: «Σημερινή» της Κυριακής. Διεξαγωγή: Ιούνιος 2019. Κάλυψη: Παγκύπρια – αστικές και αγροτικές περιοχές. Χαρακτηριστικά δείγματα: Άνδρες και γυναίκες άνω των 18. Μέγεθος δείγματος: 500 άτομα. Επιλογή δείγματος: τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία. Συλλογή στοιχείων: τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου.

ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΕΧΕΤΕ ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ (ΓΕΣΥ);

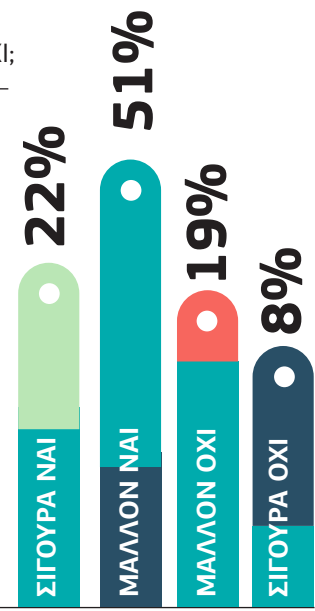
Ελάχιστοι είναι οι πολίτες που δεν έχουν καμία ενημέρωση για το ΓεΣΥ, όπως ελάχιστοι (το 4% των ερωτηθέντων) είναι κι εκείνοι που δεν γνωρίζουν καν ότι το νέο σύστημα έχει πλέον τεθεί σε εφαρμογή. Πιο ενημερωμένοι παρουσιάζονται όσοι εγγράφηκαν στο σύστημα, με το 62% να δηλώνουν ότι είναι πολύ έως αρκετά ενημερωμένοι και μόλις το 5% καθόλου, ενώ την ίδια στιγμή το 62% όσων δεν προχώρησαν ακόμη με την εγγραφή τους δηλώνουν λίγο έως καθόλου ενημερωμένοι.

ΠΟΛΥ	10%
ΑΡΚΕΤΑ	48%
ΛΙΓΟ	34%
ΚΑΘΟΛΟΥ	8%

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ ΘΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΕΙ ΟΜΑΛΑ Ή ΟΧΙ;

Σύμφωνη γνώμη για το αν θα προχωρήσει ομαλά η λειτουργία του νέου συστήματος εκφέρουν τόσο οι δικαιούχοι που έχουν εγγραφεί στο ΓεΣΥ, όσο και οι πολίτες που παραμένουν εκτός. Το 74% των εγγεγραμμένων στο ΓεΣΥ και το 66% όσων δεν εγγράφηκαν απαντούν στο εν λόγω ερώτημα θετικά.

ΣΙΓΟΥΡΑ ΝΑΙ	22%
ΜΑΛΛΟΝ ΝΑΙ	51%
ΜΑΛΛΟΝ ΟΧΙ	19%
ΣΙΓΟΥΡΑ ΟΧΙ	8%

ΠΟΣΟ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ ΕΙΣΤΕ ΟΤΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΓΕΣΥ ΘΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ ΤΟ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΓΕΙΑΣ;

Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων, που αγγίζει, μάλιστα, το 91%, εκφράζουν αισιοδοξία για τη βελτίωση του επιπέδου υγείας στη χώρα μας με το νέο σύστημα.

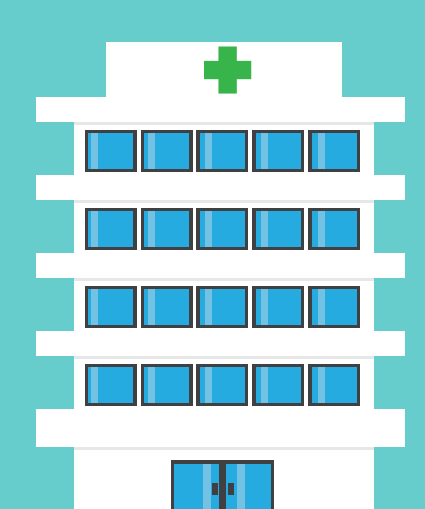

ΠΟΛΥ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ	20%
ΑΡΚΕΤΑ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ	41%
ΛΙΓΟ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ	30%
ΚΑΘΟΛΟΥ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ	9%

ΠΟΙΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΕΝΗΡΓΗΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΑ ΩΣΤΕ ΝΑ ΚΑΤΑΦΕΡΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΙ ΤΟ ΓΕΣΥ;

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ 38%
ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ 8%
Ο ΔΗΣΥ 2%
ΒΟΗΘΗΣΑΝ ΟΛΟΙ 27%
Ο ΤΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΜΠΟΡΙΔΗΣ 17%
Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΤΟΥ ΟΑΥ 6%
ΤΟ ΑΚΕΛ 2%

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρούν καθοριστικές τις κινήσεις της Κυβέρνησης και του τέως Υπουργού Υγείας, ενώ πολύ λίγοι είναι αυτοί που δίνουν τα εύσημα στους επαγγελματίες υγείας, τον ΟΑΥ και τα κόμματα.

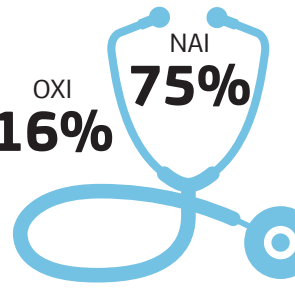
ΣΕ ΠΟΙΟ ΒΑΘΜΟ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΤΟ ΓΕΣΥ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΘΕΣΗ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ;

ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΒΑΘΜΟ 16%
ΣΕ ΑΡΚΕΤΟ ΒΑΘΜΟ 54%
ΣΕ ΜΙΚΡΟ ΒΑΘΜΟ 26%
ΚΑΘΟΛΟΥ 4%

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΤΕΛΙΚΑ ΤΟ ΓΕΣΥ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ Ή ΟΧΙ;

ΝΑΙ 75%
ΟΧΙ 16%
ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟΣ / ΣΙΓΟΥΡΗ 9%

Ποσοστό των ερωτηθέντων που ξεπερνά το 70% θεωρούν ότι το ΓεΣΥ μπορεί να καλύψει τις ανάγκες των πολιτών και να λειτουργήσει υπέρ τους.

ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΟΡΘΑ Ή ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΑ ΤΕΘΗΚΕ ΣΕ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟ ΓΕΣΥ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΤΟΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΡΙΩΝ;

ΟΡΘΑ 45%
ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΑ 40%
ΔΓ/ΔΑ 15%

Διχασμένη παρουσιάζεται η κοινή γνώμη όσον αφορά την καθυστέρηση που παρατηρείται στην αυτονομιστική, σε συνδυασμό με την παράλληλη εφαρμογή του ΓεΣΥ.

ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΝ ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΜΕ ΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΕ ΟΤΙ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΓΕΣΥ;

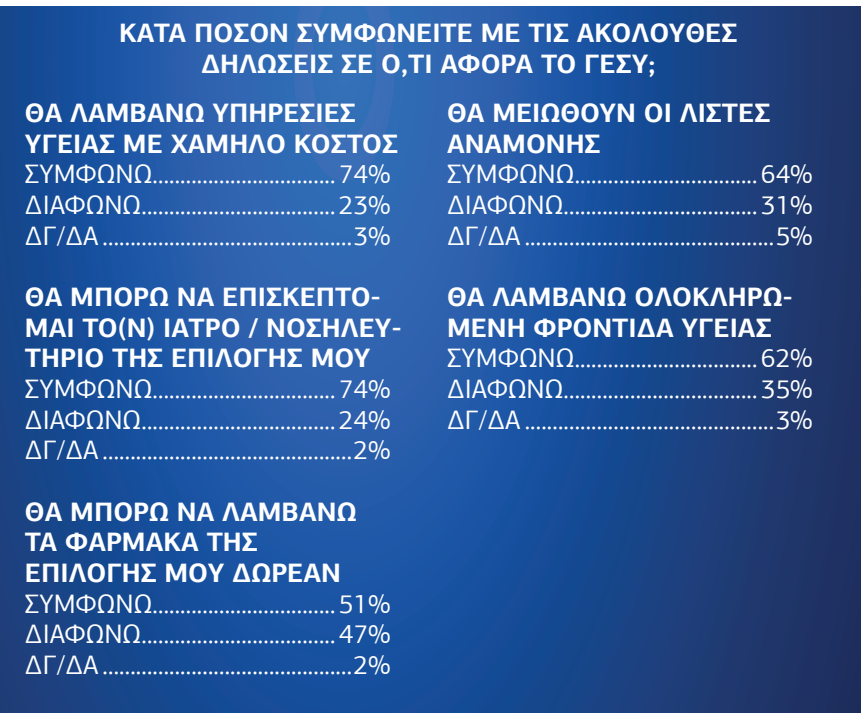
ΘΑ ΛΑΜΒΑΝΩ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ
ΣΥΜΦΩΝΩ 74%
ΔΙΑΦΩΝΩ 23%
ΔΓ/ΔΑ 3%

ΘΑ ΜΕΙΩΘΟΥΝ ΟΙ ΛΙΣΤΕΣ ΑΝΑΜΟΝΗΣ
ΣΥΜΦΩΝΩ 64%
ΔΙΑΦΩΝΩ 31%
ΔΓ/ΔΑ 5%

ΘΑ ΜΠΩΡΩ ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΜΑΙ ΤΟ(Ν) ΙΑΤΡΟ / ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΟΥ
ΣΥΜΦΩΝΩ 74%
ΔΙΑΦΩΝΩ 24%
ΔΓ/ΔΑ 2%

ΘΑ ΛΑΜΒΑΝΩ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ
ΣΥΜΦΩΝΩ 62%
ΔΙΑΦΩΝΩ 35%
ΔΓ/ΔΑ 3%

ΘΑ ΜΠΩΡΩ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΩ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΟΥ ΔΩΡΕΑΝ
ΣΥΜΦΩΝΩ 51%
ΔΙΑΦΩΝΩ 47%
ΔΓ/ΔΑ 2%

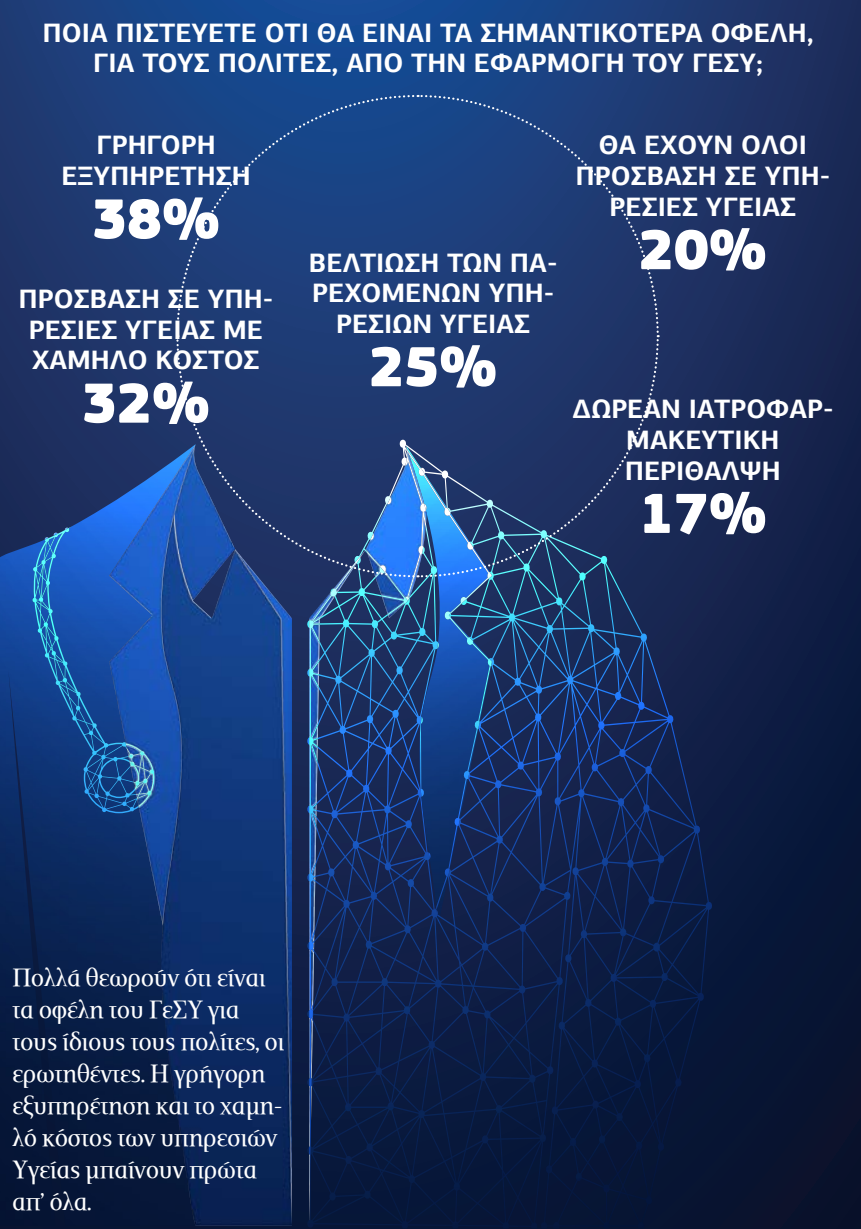

ΠΟΙΑ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΟΦΕΛΗ, ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΓΕΣΥ;

ΓΡΗΓΟΡΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ 38%
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ 25%
ΔΩΡΕΑΝ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ 17%
ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ 20%

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ ΚΟΣΤΟΣ 32%

Πολλά θεωρούν ότι είναι τα οφέλη του ΓεΣΥ για τους ίδιους τους πολίτες, οι ερωτηθέντες. Η γρήγορη εξυπηρέτηση και το χαμηλό κόστος των υπηρεσιών Υγείας μπαίνουν πρώτα απ' όλα.

Κύρια αιτία για τη μη εγγραφή κάποιου δικαιούχου στο σύστημα εμφανίζεται, όπως φαίνεται από τις απαντήσεις όσων δεν εγγράφηκαν μέχρι στιγμής στο ΓεΣΥ, η έλλειψη των απαραίτητων γνώσεων Η/Υ. Η δυσκολία της διαδικτυακής εγγραφής στο σύστημα διαφαίνεται και από το γεγονός ότι το 36% χρειάστηκαν τη βοήθεια του γιατρού και το 20% των συγγενών τους.

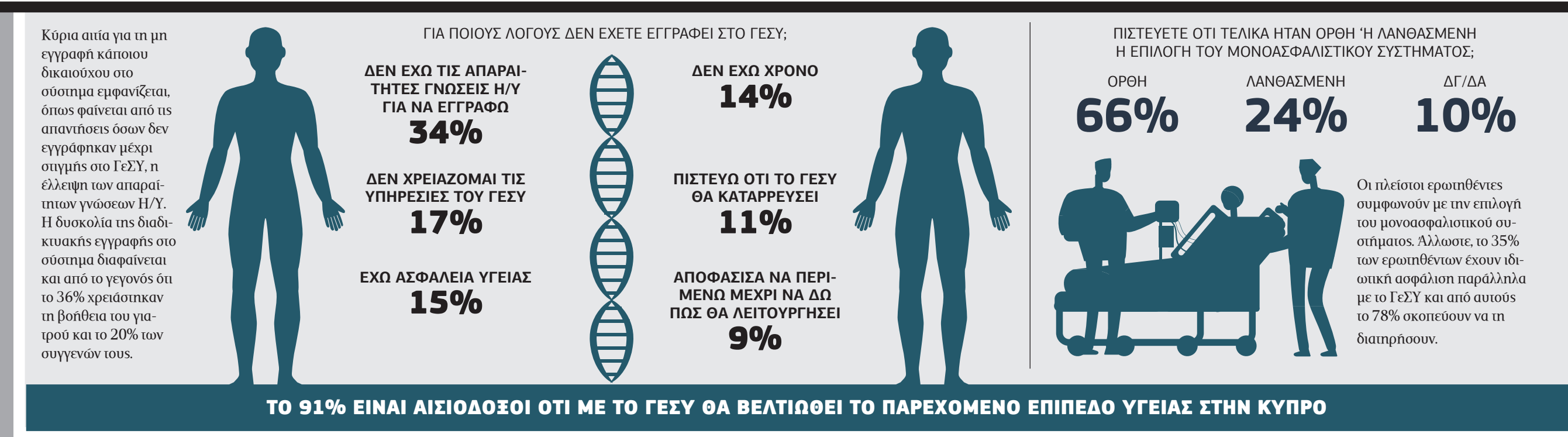
ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΔΕΝ ΕΧΕΤΕ ΕΓΓΡΑΦΕΙ ΣΤΟ ΓΕΣΥ;

ΔΕΝ ΕΧΩ ΤΙΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ Η/Υ ΓΙΑ ΝΑ ΕΓΓΡΑΦΩ 34%
ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΓΕΣΥ 17%
ΕΧΩ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΥΓΕΙΑΣ 15%
ΔΕΝ ΕΧΩ ΧΡΟΝΟ 14%
ΠΙΣΤΕΥΩ ΟΤΙ ΤΟ ΓΕΣΥ ΘΑ ΚΑΤΑΡΕΥΣΕΙ 11%
ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΩ ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΔΩ ΠΩΣ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕΙ 9%

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΤΕΛΙΚΑ ΗΤΑΝ ΟΡΘΗ Ή ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΜΟΝΟΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ;

ΟΡΘΗ 66%
ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ 24%
ΔΓ/ΔΑ 10%

Οι πλείστοι ερωτηθέντες συμφωνούν με την επιλογή του μονοασφαλιστικού συστήματος. Αλλωστε, το 35% των ερωτηθέντων έχουν ιδιωτική ασφάλιση παράλληλα με το ΓεΣΥ και από αυτούς το 78% σκοπεύουν να τη διατηρήσουν.

ΤΟ 91% ΕΙΝΑΙ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ ΟΤΙ ΜΕ ΤΟ ΓΕΣΥ ΘΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ ΤΟ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΠΟΙΟΣ Ο ΛΟΓΙΚΟΣ ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΚΑΙ Η ΒΑΣΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ ΗΠΑ, ΚΥΠΡΟΥ, ΙΣΡΑΗΛ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τουρκικός κατάλογος ανταλλαγμάτων στις ΗΠΑ

ΓΙΑΝΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ
ΔΡ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
yiannos10@gmail.com

ΠΩΣ Η ΑΓΚΥΡΑ ΠΕΡΝΑ ΤΗΝ ΟΜΑΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ ΜΕΣΩ ΚΥΠΡΟΥ, ΠΩΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΟΥΝ ΤΗΝ ΕΕ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΩΝ ΒΥΚ ΜΕ PATRIOT

Το νέο ζήτημα που προέκυψε στο πολιτικό σκηνικό είναι αυτό του Νομοσχεδίου Μενέντεζ- Ρούμπιο. Και δικαιολογημένα προέκυψε, διότι αναφέρεται στην ασφάλεια και στη συνεργασία στην περιοχή μας, κυρίως με-ταξύ της Κύπρου, του Ισραήλ, της Ελλάδας και των ιδίων των ΗΠΑ, ειδικώς μετά την ανακάλυψη των υδρογονανθράκων. Από το σκηνικό, βεβαίως, δεν λείπει η Τουρκία, με την οποία είναι πρόδηλο ότι οι Αμερικανοί έχουν πρόβλημα, λόγω της πολιτικής Ερντογάν, ο οποίος κάνει αποτίες με τη Μόσχα και ταυτοχρόνως επιδιώκει να υιοθετηθεί μίαν ανεξάρτητη, όπως ισχυρίζεται, πολιτική, στη λογική της περιφερειακής δύναμης.

Τι θέλουν από τους Αμερικανούς

Συναφείς με τα ανωτέρω πληροφορίες αναφέρουν ότι, κατά τις επαφές των Αμερικανών και των Τούρκων στο πλαίσιο των προσπάθειών, που γίνονται για την ομαλοποίηση των σχέσεων τους, η Αγκυρα θέτει μεταξύ άλλων ως «αντάλλαγμα», το θέμα του φυσικού αερίου στην περιοχή και το συνδέει με λύση του Κυπριακού. Ο κατάλογος των τουρκικών ανταλλαγμάτων περιλαμβάνει τα εξής:

- Τερματισμό στήριξης προς τους Ελληνοκυπρίους στο θέμα των υδρογονανθράκων.
- Τερματισμό των μονομερών ερευνών από τους Ελληνοκυπρίους διότι πλήττονται τα δικαιώματα των Τσρκοκυπρίων, που έχουν δικαιώματα στη λήψη αποφάσεων προ και μετά τη λύση.
- Επανακαθορισμό των ΑΟΖ με τη λύση του Κυπριακού.
- Οι ΗΠΑ θα πρέπει να στηρίζουν τις «δικαίες τουρκοκυπριακές θέσεις», εάν επαναρχίσουν οι συνομιλίες για λύση του Κυπριακού.
- Εάν επιβληθούν κυρώσεις σε βάρος της Τουρκίας θα προχωρήσει σε νέες έρευνες στην Κυπριακή ΑΟΖ (Αυτό είναι συναφές και με τις εξελίξεις την προεχρή εβδομάδα και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 21ης Ιουνίου. Η Αγκυρα έχει προβάλει τον ισχυρισμό και προς τους εταίρους ότι, εάν της επιβληθούν κυρώσεις, θα σκληρύνει τη στάση της στην περιοχή ασκόντας, όπως ισχυρίζεται, τα δικά της νόμιμα δικαιώματα και προστατεύοντας εκείνα των Τουρκοκυπρίων, τα οποία παραβιάζουν οι Ελληνοκύπριοι).

Το νομοσχέδιο και η κριτική του ΑΚΕΛ

Μέσα σε αυτό το κλίμα το ΑΚΕΛ εξέφρασε ανησυχίες και κριτική επί του νομοσχεδίου για τη συνεργασία των ΗΠΑ με την Κύπρο, την Ελλάδα και το Ισραήλ. Τα επίμαχα σημεία τα έχει δώσει το ίδιο το κόμμα στη δημοσιότητα και οι ορθώς έπραξε. Παραθέτουμε, αυτούσια, τα κυριότερα εξ αυτών, ενώ, ταυτοχρόνως, θα επιδιώξουμε να εξετάσουμε, εάν και σε ποιο βαθμό δικαιολογούνται οι ανησυχίες του ΑΚΕΛ.

Παρατήρηση Πρώτη

Στην παράγραφο 19 του νομοσχεδίου αναφέρεται ότι: «Αξιοματούχοι των ΗΠΑ έχουν βοηθήσει την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας με την ετοιμασία της στρατηγικής εθνικής ασφάλειας αυτού του έθνους». Ο δημόσιος ισχυρισμός του ΓΤ του ΑΚΕΛ Α. Κυπριανού ήταν ο εξής: Ότι περίπου τη στρατηγική εθνικής ασφαλείας την έγραψαν οι Αμερικανοί. Στο κείμενο δεν γίνεται ρητή αναφορά σε κάτι τέτοιο. Και προφανώς δεν τεκμαίρεται ότι αυτό συνέβη, εκτός και αν υπάρχουν στοιχεία. Εάν υπάρχουν στοιχεία τα οποία μπορεί να δώσει το ΑΚΕΛ, συμφωνούμε ότι πρόκειται

για πρακτική απαράδεκτη, που προσβάλλει και τους αρμόδιους εμπλεκόμενους λειτουργούς του κράτους και τους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς. Είναι ζήτημα και αξιοπρέπειας και κυριαρχίας. Εάν όμως δεν υπάρχουν στοιχεία, και συνέβη αυτό το οποίο αναφέρεται στο κείμενο, ότι δηλαδή δόθηκε βοήθεια στη σύνταξη του, καλή τη πίστι, η διαδικασία αυτή συμβαίνει διεθνώς, ειδικώς όταν εμπλέκονται κράτη όπως οι ΗΠΑ, δηλαδή υπερδυνάμεις των οποίων οι λειτουργοί ενδέχεται να έχουν σε διάφορους τομείς μεγαλύτερη εμπειρία και γνώση, την οποία μεταφέρουν και στα δικά μας στελέχη. Εάν αυτό συμβαίνει, τότε κατ' ελάχιστον το ΑΚΕΛ και ο Γενικός του Γραμματέας αδικούν τα δικά μας στελέχη.

Παρατήρηση 2

Στην παράγραφο 20 αναφέρονται τα ακόλουθα: «Η Κυβέρνηση των ΗΠΑ παρέχει εκπαίδευση σε Κυπρίους αξιωματικούς σε τομείς όπως η ασφάλεια του κυβερνοχώρου, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η εξουδετέρωση εναπομει-

νάντων εκρηκτικών υλών και η διαχείριση αποβλήτων». Επί τούτου το ΑΚΕΛ διατυπώνει επιφυλάξεις. Τι κακό υπάρχει, εάν στο πλαίσιο της βελτίωσης των σχέσεων με τις ΗΠΑ, οι Αμερικανοί εκπαιδεύουν το δικό μας προσωπικό σε ευαίσθητους τομείς και δη αυτούς του κυβερνοχώρου, όπου γίνεται χρήση υψηλής τεχνολογίας, την οποία εμείς δεν διαθέτουμε; Η σύνδεση της Κύπρου με τα συστήματα ασφάλειας των ΗΠΑ και τις υπηρεσίες της είναι αντονόητη στη πρακτική της ενεργειακής ασφάλειας, όπως και με το Ισραήλ και την Ελλάδα.

Η ευκαιρία

Παρατήρηση 3

Στην παράγραφο 26 τονίζονται τα εξής: «Καθώς οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν, ως θέμα πολιτικής, αποφύγει την παροχή αμυντικού υλικού και υπηρεσιών προς την Κυπριακή Δημοκρατία, η Κυβέρνηση της Κύπρου έχει, στο παρελθόν, καταφέρει στην απόκτηση αμυντικού υλικού από άλλες χώρες, συμπεριλαμβανομένων χωρών, όπως η Ρωσία, που συνιστούν πρόκληση για τα συμφέροντα των Ηνωμένων Πολιτειών ανά τον κόσμο». Αυτή η παράγραφος δεν μπορεί να απομνησθεί, παρά μόνο να συνδεθεί με εκείνη που αναγνωρίζει ότι θα πρέπει να τερματιστεί η άρση του εμπάργκο στρατιωτικού υλικού σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η παράγραφος 26 θα μπορούσε να ήταν ενοχλητική ως προς το σκέλος που αναφέρει ότι η αγορά όπλων από τη Ρωσία συνιστούσε πρόκληση για τα συμφέροντα των ΗΠΑ. Αυτή είναι η θέση των Αμερικανών. Και είναι δημοσίως γνωστή και προφανώς εμείς διαφωνούμε. Διότι ήταν δική τους ευθύνη το γεγονός ότι καταφύγαμε στη Μόσχα εφόσον εκείνοι δεν μας πωλούσαν όπλα και ευνοούσαν την θέση αντί το θύμα. Η πρόθεση για άρση του εμπάργκο σε βάρος της Κύπρου αποδεικνύει ότι τα συμφέροντα των Αμερικανών αλλάζουν έστω και μερικώς στην περιοχή και ότι έχουν πολιτική πρόθεση για αναβάθμιση των σχέσεων τους με την Κύπρο. Ακριβώς τώρα, για να μη θεωρούν ότι η αγορά ρωσικών όπλων είναι πρόκληση, προτίθενται να μας ανοίξουν τη δική τους αγορά και ως εκ τούτου εμείς θα πρέπει να εξετάσουμε κάτω από ποιες συνθήκες μπορούμε να αρπάξουμε την ευκαιρία, χωρίς υποτακτικές κινήσεις και άσκοπους αφορισμούς.

Τα οπλικά συστήματα

Παρατήρηση 4

Στο ΤΜΗΜΑ 3 του νομοσχεδίου και στη

ΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ υπογραμμίζεται στην παράγραφο 9 ότι «η πολιτική των ΗΠΑ είναι να υποστηρίξει τις προσπάθειες για αντιμετώπιση της παρέμβασης και επιρροής της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ανατολική Μεσόγειο μέσω αυξημένης συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας με την Ελλάδα, την Κύπρο και το Ισραήλ, για να συμπεριλάβουν την ανταλλαγή πληροφοριών, τον κυβερνοχώρο και την επίγνωση της κατάστασης στον θαλάσσιο τομέα». Και στις υπόλοιπες παραγράφους προστίθενται τα ακόλουθα:

«13) Να παροτρύνει χώρες στην περιοχή να αρνηθούν λιμενικές υπηρεσίες σε πλοία της Ρωσικής Ομοσπονδίας που αναπτύσσονται για στήριξη της κυβέρνησης του Μπασάρ Αλ-Ασαντ στη Συρία. 14) Να υποστηρίξει κοινές στρατιωτικές ασκήσεις μεταξύ Ισραήλ, Ελλάδας και Κύπρου. 15) Να εφαρμόσει πλήρως τις σχετικές πρόνοιες του Νομού Περί Αντιμετώπισης των Αντιπάλων της Αμερικής Μέσω Κυρώσεων για να εμποδιστεί η επέμβαση της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην περιοχή. 16) Να υποστηρίξει προσπάθειες από χώρες στην περιοχή για απενεργοποίηση του στρατιωτικού εξοπλισμού που παρέχεται από την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας προς όφελος εξοπλισμού που παρέχεται από το ΝΑΤΟ και συμμαχικές χώρες-μέλη του ΝΑΤΟ και, 17) Να υποστηρίξει σθεναρά την ενεργό και ισχυρή συμμετοχή του Ισραήλ, της Κύπρου και Ελλάδας στο Εταιρικό Πρόγραμμα Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας».

Το ΑΚΕΛ προβάλλει ενστάσεις επί τριών σημείων: **Πρώτο**, η αντικατάσταση των ρωσικών οπλικών συστημάτων και δη αυτών που διαθέτει η Κύπρος από αμερικανικά ή ευρωπαϊκά. Μάλιστα, ο ΓΤ του ΑΚΕΛ αναφέρθηκε σε διοσκοτομύρια, τα οποία ενδέχεται να δαπανηθούν και ότι δεν είναι η άρα για δαπάνες σε εξοπλιστικά συστήματα. Η αγορά εξοπλιστικών συστημάτων δεν είναι χαμένα χρήματα αλλά ενισχύει την ασφάλεια και την κυριαρχία των πολιτών και του κράτους από ξένες απειλές. Πόσω μάλλον όταν η απειλή είναι ήδη μέσα στο κράτος σου.

Δεύτερο, ο ΓΤ του ΑΚΕΛ διαφωνεί με τη θέση ότι δεν θα πρέπει να δοθούν διευκολύνσεις στη Ρωσία για να στηρίζει το καθεστώς Ασαντ. Αλίμονο εάν επιμένουμε να δίνουμε είτε άμεσα είτε έμμεσα στήριξη σε ένα καθεστώς που αποδεδειγμένα ήταν αντιδημοκρατικό και απάνθρωπο. Ο λαός

της Συρίας μπορεί να αποφασίσει για το μέλλον του.

Τρίτο, διαφωνεί το ΑΚΕΛ με την προσπάθεια των ΗΠΑ να μειώσουν την επιρροή της Ρωσίας στην Κύπρο, και στην περιοχή. Αυτή είναι η άποψη των ΗΠΑ σε δικό τους νομοσχέδιο. Τι ανέμενε κάποιος να γράψουν; Ότι θα συνεργαστούν οι ΗΠΑ μαζί μας για την αναβάθμιση του ρόλου της Ρωσίας, ειδικώς όταν η Μόσχα μπαίνει στα χωράφια των Αμερικανών, δηλαδή στην Τουρκία; Ανάλογα ήταν και τα εσωτερικά σημειώματα των Ρώσων όταν μας πωλούσαν τους S-300, τους Buk, τους TOR - M1 και τα T-80. Δηλαδή οι Ρώσοι, όταν μας τα πωλούσαν, το έπρατταν από αγάπη ή επειδή οι ΗΠΑ τους έδιναν την ευκαιρία να ενισχύσουν τη δική τους επιρροή επί της Κύπρου σε βάρος αυτής των Αμερικανών; Τι έπρεπε να πούμε τότε στους Ρώσους; Μη μας δώσετε τα οπλικά συστήματα και να μείνουμε στο έλεος των Τούρκων επειδή θα ενοχλούνταν οι ΗΠΑ; Το τονίζουμε αυτό, διότι εάν απειλείται σήμερα η μείωση της ρωσικής επιρροής, είναι διότι η ίδια η Μόσχα επέλεξε να παίξει με την Τουρκία και να μείνει εκτός του ενεργειακού σχεδιασμού της Λευκοσίας.

Συνεταιρισμός για την Ειρήνη και Patriot

Τα ανωτέρω σχόλια είναι συναφή με το ΤΜΗΜΑ 5 του νομοσχεδίου που αναφέρεται στην «ΑΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΙΔΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ». Στο τμήμα αυτό τονίζονται και τα εξής, επί των οποίων εκφράζει τις ανησυχίες του ΑΚΕΛ: «Είναι η αίσθηση της Γερουσίας ότι: 1) η άμεση πώληση ή μεταφορά όπλων/ εξοπλισμού από τις Ηνωμένες Πολιτείες προς την Κυπριακή Δημοκρατία θα προωθούσε τα συμφέροντα ασφάλειας των ΗΠΑ στην Ευρώπη βοηθώντας να μειωθεί η εξάρτηση της Κυβέρνησης της Κύπρου από άλλες χώρες για υλικά που σχετίζονται με την άμυνα, συμπεριλαμβανομένων χωρών που συνιστούν απειλή για τα συμφέροντα των ΗΠΑ σε ολόκληρο τον κόσμο, και 2) είναι προς το συμφέρον των Ηνωμένων Πολιτειών – Α) να συνεχίζουν να υποστηρίζουν τις προσπάθειες μέσω του ΟΗΕ προς μια συνολική λύση στη διαίρεση της Κύπρου, και Β) για την Κυπριακή Δημοκρατία να ενταχθεί στο ΝΑΤΟϊκό πρόγραμμα του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη.

Τα ανωτέρω για τα οποία ανησυχεί το ΑΚΕΛ είναι συναφή με την παράγραφο 16 του νομοσχεδίου για την ανταλλαγή και πώληση των ρωσικών οπλικών συστημάτων, που διαθέτει η Κύπρος με άλλα αμερικανικά και ευρωπαϊκά, καθώς και για τη συμμετοχή στο ΝΑΤΟϊκό πρόγραμμα του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη (ΣγΕ). Επί τούτων θα μπορούσαν να επισημανθούν τα ακόλουθα:

Α. Πολλές χώρες εκτός του ΝΑΤΟ και πρώην κομμουνιστικές συμμετέχουν στο ΣγΕ. Ακόμη και η Ρωσία συμμετείχε στο παρελθόν. Η Τουρκία έχει δικαίωμα βέτο και θα το ασκήσει. Σε αυτήν την περίπτωση, αφενός η Αγκυρα θα έρθει σε αντιπαράθεση με τις ΗΠΑ εφόσον αυτές ευνοούν την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφετέρου η Λευκοσία θα δύναται:

1. Να επικριρηματολογεί με τη στήριξη των ΗΠΑ και άλλων ΝΑΤΟϊκών χωρών στην ΕΕ ότι δεν ευθύνεται η κυπριακή Κυβέρνηση για τα προβλήματα που παρατηρούνται στις σχέσεις ΝΑΤΟ – ΕΕ λόγω της μη επίλυσης του Κυπριακού, αλλά η Αγκυρα.

2. Να επικριρηματολογεί με τη στήριξη των ΗΠΑ στην εξουδετέρωση του τουρκικού ισχυρισμού ότι είμαστε ακόμη ο επιπρόδεος ουδέτερος του ψυχρού πολέμου.

Συνεπώς, η συμμετοχή στον ΣγΕ συνάδει με τη βελτίωση των σχέσεων Κύπρου - ΗΠΑ και με τη μερική αποδυνάμωση των σχέσεων ΗΠΑ - Τουρκίας.

Β. Δεν μας αναγκάζουν οι ΗΠΑ να απαλλαγούμε από το ρωσικό στρατιωτικό υλικό. Αυτό δεν προκύπτει από το κείμενο. Έχει, όμως, μερικώς δίκαιο το ΑΚΕΛ. Ότι, δηλαδή, αυτό υπονοείται και αυτό λέγεται πίσω από τις κλειστές πόρτες. Αυτή δεν είναι μια μονομερής πολιτική των ΗΠΑ για την Κύπρο αλλά αφορά όλους, και σχετίζεται με τη συμβατότητα, την ασφάλεια και το οικονομικό όφελος, καθώς και με τη δημιουργία εξαρτησιακών σχέσεων. Συνεπώς, εφόσον η ασφάλεια και άμυνα είναι αναγκαία για την Κύπρο, λόγω της τουρκικής απειλής, τότε η δική μας πρόταση θα έπρεπε να ήταν πιο προχωρημένη: Πρώτο, αντικατάσταση των ρωσικών αντιπυραυλικών συστημάτων, που σήμερα διαθέτουμε, με Patriot και άλλα σύγχρονα εξοπλιστικά συστήματα, που θα καλύπτουν μαζί με τις δυνάμεις των ΗΠΑ στην περιοχή την Κυπριακή ΑΟΖ στο πλαίσιο των κοινών και άλλων ενεργειακών συμφερόντων. Δεύτερο, τη σύνδεση της κυπριακής με την ισραηλινή και την ελληνική Λαράμυνα με τη συμμετοχή των ΗΠΑ στο πλαίσιο της υπογραφής ενός αμυντικού συμφώνου μη επιθέσεως και κοινής άμυνας έναντι εξωτερικών απειλών και προδοσις των κοινών ενεργειακών συμφερόντων.

Κριτική στις ΗΠΑ και αυτοκριτική του ΑΚΕΛ και ο Ουραγός

Αλλά η ανησυχία όλων, και όχι μόνο του ΑΚΕΛ, είναι η εξής: Οι ΗΠΑ μπορεί να θέλουν να μας χρησιμοποιήσουν στα προβλήματα που έχουν με την Τουρκία, και μετά, όταν τα βρουν με την Αγκυρα, να μας πετάξουν και να χάσουμε ταυτοχρόνως την όποια στήριξη έχουμε από τη Ρωσία. Ο προβληματισμός είναι καίριος και απολύτως ορθός. Γι' αυτό και εμείς θα πρέπει να οικοδομήσουμε μια στρατηγική, κατά τρόπον ώστε να δεθούν από τώρα τα συμφέροντά μας με εκείνα των Αμερικανών και των Ισραηλινών, καθώς και με εκείνα της ΕΕ, κυρίως μέσω της ενέργειας, για να μην έχουμε κόστος και να μην εμφανιστούμε ως αναλόγητοι των ΗΠΑ. Συνεπώς, η συμμαχία με το Ισραήλ, την Ελλάδα και τις ΗΠΑ, στη βάση τημημάτων του νομοσχεδίου Μενέντεζ- Ρούμπιο και με δικέφαλο στρατηγικό στόχο, (α) τη διαφύλαξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, με ή χωρίς λύση, στη ζωή και (β) την ασφαλή εκμετάλλευση του φυσικού αερίου, αποτελεί μια εναλλακτική επιλογή σε πολιτικές με φόρμουλες που εφάρμοσαν με παταγώδη αποτυχία στο παρελθόν, όταν ήταν στην εξουσία, το ΑΚΕΛ, ο ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ. Μια τέτοια συμμαχία και στρατηγική έχει καλύτερες προοπτικές από την πρόταση του ΑΚΕΛ για άμεση επανέναρξη των συνομιλιών, με μια Τουρκία πλήρως αδιάλλακτη και με τη διεξαγωγή διαλόγου κοφών, ο οποίος θα καταλήξει σε μια λύση ομοσπονδίας με εκ περιτροπής Προεδρία. Και με την Τουρκία να επανακαθορίζει και να κλέβει την ΑΟΖ μας. Αυτά δεν αφορούν μόνο το ΑΚΕΛ, αλλά και την ηγεσία του ΔΗΣΥ, η οποία επιμένει να πιέξει τον Πρόεδρο να γίνεται ουραγός της πολιτικής του ΑΚΕΛ...

Σχέδιο δημιουργίας νέων τετελεσμένων

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ - ΣΚΕΥΗ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΣΤΕΝΑ ΤΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΝ ΑΠΟΚΛΕΙΟΥΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΩΝ ΕΝΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΖΩΝΗΣ, ΠΑΡΑ ΤΟ ΚΑΣΤΕΛΟΡΙΖΟ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΖΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΗ ΝΕΚΡΗ ΖΩΝΗ

Συγχρονησμένες δράσεις προς δημιουργία τετελεσμένων σε πολλαπλά επίπεδα σχεδιάζει η Τουρκία, προκειμένου να δημιουργήσει μια ανυπέρβλητα διαχειρίσιμη κατάσταση για την Κυπριακή Δημοκρατία, ώστε να επιτύχει την εκβιαστική αποκόμιση οφελών στα θέματα της ενέργειας και του Κυπριακού.

Σύμφωνα με αξιόπιστες πληροφορίες της «Σημερινής» της Κυριακής, τις οποίες επιβεβαιώνουν καλά ενημερωμένες πηγές, η Αγκυρα «φαίνεται να προχωρεί με βάση σχέδιο δημιουργίας νέων τετελεσμένων, σε διάφορα επίπεδα και σε διάφορα θέματα, επιδιώκοντας να αποκομίσει κέρδη και ανταλλάγματα», δυσχεραίνοντας έτσι περαιτέρω την «ήδη δύσκολα διαχειρίσιμη κατάσταση για την Κυπριακή Δημοκρατία», η οποία τελεί, διά της ωμής άσκησης της στρατιωτικής ισχύος, υπό το κράτος μιας ακραίας καταπίεσης των κυριαρχικών της δικαιωμάτων στην περιοχή της Αποκλειστικής Οικονομικής της Ζώνης.

«Ασχετως εάν», όπως επισημαίνουν οι ίδιες πηγές, «οι αποσκοπούσες σε περαιτέρω κλιμάκωση επιπειλούμενες τουρκικές ενέργειες αποτελούν, σε μεγάλο βαθμό, ελιγμό εξόδου από το αδιέξοδο στο οποίο έχει περιέλθει η Αγκυρα, λόγω των δυσμενών, για την ίδια, ενεργειακών εξελίξεων στην περιοχή, αλλά και λόγω των διαρκώς επιδεινούμενων σχέσεών της με τις ΗΠΑ και την Ευρωπαϊκή Ένωση», συνιστούν, παράλληλα, έναν ισχυρό μοχλό πίεσης επί της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε μια περίοδο κατά την οποία, όπως διαφαίνεται, «θα κριθούν πολλά τόσο για τη γεωπολιτική και ενεργειακή αρχιτεκτονική της περιοχής, όσο και για το Κυπριακό».

Έτσι κι αλλιώς, «είτε το ένα είτε το άλλο συμβαίνει ή και τα δύο», συμπληρώνουν, η επί θύραις περίοδος αναμένεται να χαρακτηριστεί από κλιμάκωση της τουρκικής επιθετικότητας, η οποία, «στρατηγικά, θα εκδηλωθεί σε πολλαπλά επίπεδα, προς διαμόρφωση νέων, δυσυπέρβλητων, τετελεσμένων, τόσο στην Κύπρο, όσο και στο Αιγαίο». Ενδεχόμενο, τονίζουν, που καθίσταται ολόένα και περισσότερο πιθανό, «όσο αυξάνεται η νευρική κατάσταση της Αγκυρας, η οποία βλέπει να εξαντλείται η τακτική του εκκρεμούς ανάμεσα στις δύο υπερδυνάμεις, ΗΠΑ και Ρωσία».

Λευκωσία και Αθήνα, πάντως, παρακολουθούν στενά τις τουρκικές κινήσεις και δεν αποκλείουν συνδυασμό συντονισμένων εντάσεων σε περιοχές της Κυπριακής και της Ελληνικής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, παρά το Καστελόριζο, αλλά και συντονισμένες ενέργειες στη νεκρή ζώνη.

Άγουν η μεσολάβηση Λουτ

Την ίδια ώρα, όπως επισημαίνουν έγκυρες πηγές στην εφημερίδα μας, η προσπάθεια της ειδικής απεσταλμένης του Γ.Γ. των ΗΕ για το Κυπριακό, Τζέιν Χολ Λουτ, δεν έχει αποδοθεί κανένα αποτέλεσμα, «με, ίσως, μόνο θετικό, το γεγονός ότι η μεσολάβηση ακόμη συνεχίζεται και δεν έχει εκπνεύσει οριστικά».

Κύριος σκόπελος για την έλλειψη προόδου, σημειώνουν, «η επιδίωξη της Αγκυρας και της τ/κ ηγεσίας να επιβάλουν τους όρους τους στη διαδικασία, κάτι που δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό από τη Λευκωσία».

Ως εκ τούτου, η στρατηγική της κυπριακής Κυβέρνησης, ελλείψει μοχλών άσκησης πίεσης, επικεντρώνεται στην εμμονή στη δρομολογημένη, από τον ΓΓ, διαδικασία και στα σημεία Γκουτέρες, επιτάσσοντας στην ανάγκη ο ΓΓ να αναλάβει νέα πρωτοβουλία, για επαναφορά των δύο ηγετών σε τροχιά

συμφωνίας επί της διαδικασίας.

Καθίσταται, ωστόσο, σαφές, ότι, «για τη Λευκωσία, δεν μπορεί να αρχίσει καμία, επί της ουσίας, διαπραγμάτευση, όσο δεν τερματίζονται οι παράνομες δραστηριότητες και παραβιάσεις της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ».

Γεγονός που καθιστά... ουτοπικό το ενδεχόμενο να υπάρξουν εξελίξεις στο Κυπριακό, τουλάχιστον ενόσω διαρκούν οι όροι και οι προϋποθέσεις που καθορίζουν την παρούσα πολιτική συγκυρία.

Κωνσταντινούπολη και S-400

Πάντως, σύμφωνα με εκπαιστές πολιτικών αναλυτών, οι εξελίξεις σε δύο κεφαλαιώδους σημασίας θέματα, που θα λάβουν χώραν στο αμέσως προσεχές διάστημα, ενδέχεται να προσδιορίσουν αποφασιστικά τον δρόμο των επικείμενων κινήσεων στη γεωπολιτική σκακιέρα.

Αυτά είναι, αφενός η έκβαση της «επα-

ναλπτικής» εκλογικής μάχης στην Κωνσταντινούπολη, που έχει αναβιβαστεί σε ύψιστο πολιτικό διακύβευμα για τον Ρ. Τ. Ερντογάν και το ΑΚΡ, και, αφετέρου, η έκβαση της αντιπαράθεσης μεταξύ Ουάσινγκτον - Αγκυρας για τους S-400, με πάντα σταθμισμένα υπολογισμένο τον... ενδιάμεσο ρόλο της Μόσχας.

Ως προς το δεύτερο, μια ενδεχόμενη παραλαβή του υπερσύγχρονου ρωσικού αντιπυραυλικού συστήματος από τις τουρκικές ένοπλες δυνάμεις θα διαφοροποιήσει άρδην του συσχετισμούς δυνάμεις στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, παροξύνοντας έτσι περαιτέρω την επιθετικότητα της Αγκυρας. Θα εμβάλει, ωστόσο, την Τουρκία σε μια σχεδόν ανυπέρβλητη διλήνη στις σχέσεις της με τις ΗΠΑ, «την οποία, αυτήν τη στιγμή, είναι εξαιρετικά δύσκολο να προβλέψει κανείς πώς θα διαχειριστεί, αφού η αμερικανική αντίδραση θα είναι και καίρια, αλλά και πολύμορφη».

Η στρατηγική της κυπριακής Κυβέρνησης, ελλείψει μοχλών άσκησης πίεσης, επικεντρώνεται στην εμμονή στη δρομολογημένη, από τον ΓΓ, διαδικασία και στα σημεία Γκουτέρες

Τούρκος ΥΠΕΞ: Δεν υποχωρούμε, ξεκινάμε γεώτρηση δυτικά της Κύπρου

ΜΑΡΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

«Στη Μεσόγειο υπάρχουν κι εμείς, στη Μεσόγειο έχουμε κι εμείς υφαλοκρηπίδα», δήλωσε ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών, σε συνέντευξη που παραχώρησε την περασμένη Παρασκευή στο κρατικό πρακτορείο ειδήσεων «Ανανιολού», προαναγγέλλοντας για άλλη μια φορά ότι η Τουρκία είναι έτοιμη να ξεκινήσει γεώτρηση δυτικά της Κύπρου.

Ο Τούρκος Υπουργός, στέλνοντας μήνυμα προς όλες τις χώρες της Μεσογείου, είπε ότι: «Συμφωνίες που αποκλείουν ή δεν συμπεριλαμβάνουν την Τουρκία, δεν έχουν καμία ισχύ. Στη Μεσόγειο υπάρχουν κι εμείς, στη Μεσόγειο έχουμε κι εμείς υφαλοκρηπίδα και τα όρια της υφαλοκρηπίδας μας είναι σαφή και έχουμε ενημερώσει οχετικά τα Ηνωμένα Έθνη».

Στη συνέχεια ο Μεβλούτ Τσαβούσογλου δήλωσε ότι η Τουρκία από τις έρευνες περνά πλέον σε γεωτρήσεις στα δυτικά της Κύπρου, εφόσον η ε/κ πλευρά επιμένει να προβαίνει σε μονομερείς ενέργειες στην περιοχή.

«Αυτό που έκανε η Τουρκία είναι έρευνες και γεωτρήσεις στη δική της υφαλοκρηπίδα και στις περιοχές που οι Τ/κ έχουν δώσει την άδεια στην κρατική εταιρεία πετρελαίου. Παλαιότερα κάναμε μόνο σεισμικές έρευνες γιατί δεν είχαμε γεωτρήσανο. Τώρα το γεωτρήσανο μας Πορθητής ξεκινά αμέσως γεώτρηση δυτικά της Κύπρου. Τώρα και το δεύτερό μας γεωτρήσανο, που θα πήγαινε στη Μαύρη Θάλασσα, πάει και αυτό στην περιοχή. Γιατί; Γιατί παρά τις προειδοποιήσεις μας η ε/κ πλευρά προέβη σε μονομερείς σεισμικές έρευνες γύρω από την Κύπρο και τώρα έχει ξεκινήσει και γεωτρήσεις», ανέφερε.

Ο Τούρκος ΥΠΕΞ υπενθύμισε ότι έχουν ζητήσει από την ε/κ πλευρά πρώτα να διασφαλιστούν τα δικαιώματά των Τ/κ ή έπειτα να προβούν σε έρευνες, αλλά όσο αρνείται, τόσο η Αγκυρα δεν εμποδίζεται την Κυπριακή Δημοκρατία. «Οτιόσο, αυτό που λένε είναι 'μα αν το κάνουμε θα τους έχουμε αναγνωρίσει'. Όχι, σήμερα δεν αναγνωρίζουν όλοι την Ταϊβάν, αλλά όλοι κάνουν εμπόριο μαζί της και συμφωνίες. Είτε μέσω μιας ιδιωτικής εταιρείας είτε μέσω της Ε.Ε. Μετά μας

λένε 'θα το κάνουμε διαν το πουλήσουμε'. Τους λέμε γιατί δεν το κάνεις τώρα;'. Μας λένε 'ώρα δεν μπορώ να το κάνω' και τους λέμε 'μα, αν δεν μπορείς να το κάνεις τώρα, δεν θα το κάνεις ούτε όταν θα είναι να το πουλήσεις'. Δεν θα διασφαλίσουν τα δικαιώματά τους (των Τ/κ), εμείς άλλωστε δεν τους εμπιστευόμαστε. Το είδαμε και στις διαπραγματεύσεις. Ακόμη και στα θέματα που συμφωνήσαμε, την επόμενη μέρα έκαναν πίσω», δήλωσε ο Μεβλούτ Τσαβούσογλου για την ε/κ πλευρά για να προσθέσει ότι «οις διαπραγματεύσεις τα τελευταία πέντε χρόνια είδα ότι δεν τηρούν καμιά υπόσχεσή τους, καμιά! Κάθε μέρα τις αλλάζουν».

Ο Μεβλούτ Τσαβούσογλου έκανε μάλιστα λόγο για πανικό των Ε/κ με την αναγγελία της έναρξης γεωτρήσεων από την Αγκυρα.

«Γι' αυτό κι εμείς κάναμε μόνοι μας το δικό μας βήμα. Δηλαδή για να προστατεύσουμε τα συμφέροντα της Τουρκίας εδώ, για να προστατεύσουμε τα δικαιώματά της Τουρκίας και του τ/κ λαού στείλαμε το γεωτρήσανό μας στην περιοχή. Και με το που στείλαμε το γεωτρήσανό μας

στην περιοχή, πανικοβλήθηκαν. Στην αρχή υπήρξαν κάποιες αντιδράσεις κι εμείς απαντήσαμε. Αλλά τους ενημερώσαμε όλους. Για παράδειγμα, με το που ενημερώσαμε τη Βρετανία, χαρακτηρίσαν αυτήν την περιοχή αμφισβητούμενη. Αν δούμε τη δήλωση των ΗΠΑ, βλέπουμε ότι είναι ισορροπημένη σε σχέση με την ανακοίνωση της Ε.Ε. Εμείς έχουμε στείλει επιστολή σε όλα τα Υπουργεία Εξωτερικών των μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας και τα ΥΠΕΞ των μελών της Ε.Ε. και τη Μογκέρνι μιλώντας για τα νόμιμα δικαιώματα της Τουρκίας και των Τ/κ. Επιπλέον και εδώ το Υπουργείο Εξωτερικών μας, καλώντας τους πρέσβεις των χωρών αυτών, τους ενημέρωσε με τον ίδιο τρόπο και επιβεβαιώθηκαν πολύ», ανέφερε ο Τούρκος ΥΠΕΞ.

Ο Μεβλούτ Τσαβούσογλου ανέφερε ότι πολλές φορές είχαν προειδοποιήσει την Ε.Ε. καλώντας την να λύσει το θέμα, διαφορετικά η Τουρκία θα έκανε κίνηση. «Εμείς σε αυτό το θέμα είμαστε αποφασισμένοι και όλοι είδαν την αποφασιστικότητά μας», ανέφερε.

Αναφορικά με τη στάση της Ρωσίας στο

θέμα του Κυπριακού, ο Τούρκος ΥΠΕΞ ανέφερε ότι μέχρι τώρα δεν υπάρχει επίσημη δήλωση της Ρωσίας, αλλά έχουν ενημερώσει και τους Ρώσους για τη θέση τους. Σύμφωνα με τον Τούρκο ΥΠΕΞ, οι Ρώσοι έχουν εκφράσει τις απόψεις τους σχετικά με το Κυπριακό, υποστηρίζοντας μόνιμη λύση, ενώ μερικές φορές ζητούν τη συμμετοχή και των πέντε μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ στις διαπραγματεύσεις. Ο Μεβλούτ Τσαβούσογλου είπε ότι η θέση της Τουρκίας είναι πως τα Ηνωμένα Έθνη και η Ε.Ε. πρέπει να είναι παρατηρητές. «Οτιόσο στο θέμα των γεωτρήσεων δεν έχουμε δει κάποια δήλωση ή θέση της Ρωσίας», είπε ο Μεβλούτ Τσαβούσογλου.

Για τα εντάλματα σύλληψης της Κυπριακής Δημοκρατίας εναντίον του προσωπικού του τουρκικού γεωτρήσανου «Πορθητής», ο Τούρκος ΥΠΕΞ είπε πως έχουν κάνει δηλώσεις επί του θέματος και υπενθύμισαν τα όρια της ε/κ πλευράς. «Εμείς σε αυτό το θέμα δεν θα κάνουμε καμιά υποχώρηση και θα προβούμε στα απαραίτητα βήματα. Επομένως, ως μην επικειρήσουν κάτι τέτοιο, το έχουμε δηλώσει και αυτή είναι

η θέση μας. Δεν είναι δυνατόν εμείς να αποδεχτούμε τη σύλληψη πολιτών μας από την ε/κ πλευρά».

Σε ερώτηση εάν υπάρχει λόγος ανησυχίας για την Ανατολική Μεσόγειο, ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών είπε ότι κατά την άποψή του «δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας, όλα θα μπουν στη θέση τους. Μόλις διασφαλιστούν τα δικαιώματα και τα συμφέροντα όλων στο πλαίσιο του δικαίου, δεν θα υπάρχει πρόβλημα. Η δική μας ένσταση είναι για τα βήματα που γίνονται μονομερώς. Σε αυτό το σημείο θα συμφωνήσουν, υποχρεωτικά θα συμφωνήσουν. Δηλαδή θα συμφωνήσει και η ε/κ πλευρά, και η Ελλάδα, και η Ε.Ε. και οι χώρες της ανατολικής Μεσογείου. Δεν υπάρχει άλλη λύση. Αλλά λόγω του Συριακού, η παρουσία εκεί της Ρωσίας, η παρουσία των ΗΠΑ και της Δύσης, έχουν σπρώξει τα βλέμματα όλων στην Ανατολική Μεσόγειο. Υπάρχουν και σοβαρά ερωτηματικά για το πόσα είναι τα αποθέματα του φυσικού αερίου και πετρελαίου εκεί. Υπάρχει όμως μια πραγματικότητα, η μόνη οδός για να φτάσει στην Ευρώπη είναι η Τουρκία», ανέφερε.

ΨΥΧΡΟΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΝΕΥΡΩΣΕΙΣ, ΤΗΝ ΩΡΑ ΠΟΥ Ο “ΠΟΡΘΗΤΗΣ” ΚΑΙ ΤΟ ΥΑΝΟΥΖ ΑΠΕΙΛΟΥΝ ΤΗΝ ΑΟΖ

Κύπρος-Αιγαίο... δίλημμα ενιαίο

ΜΑΡΙΟΣ ΠΟΥΛΛΑΔΟΣ
poulladosm@
signalive.com

ΣΕ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΤΩΣΗ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ-ΗΠΑ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ S-400 ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΣΧΑ, ΤΗΝ ΩΡΑ ΠΟΥ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΣΕ ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΘΥΜΕΣ ΝΑ ΔΩΣΟΥΝ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΟ ΣΕ ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Αδειάζει επικίνδυνα η κλεψύδρα της υπομονής των ΗΠΑ προς την Τουρκία αναφορικά με το θέμα προμήθειας των ρωσικών S-400, εξέλιξη που θέτει εν αμφιβόλω την παρουσία της Αγκυρας στο δυτικό στρατόπεδο. Την ίδια ώρα, η Κύπρος βρίσκεται στο επίκεντρο της γεωπολιτικής και οικονομικής σκακιέρας των μεγάλων δυνάμεων, με τα πλούσια κοιτάσματα φυσικού αερίου στην Ανατολική Μεσόγειο να περιμένουν στο βυθό για εκμετάλλευση. Με την αποστολή γεωτρήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ, η Αγκυρα δοκιμάζει τους δυτικούς συμμάχους της Κύπρου και της Ε.Ε., παίζοντας εκβιαστικά ένα από τα τελευταία της χαρτιά, προκειμένου να πετύχει τον στόχο της: πακετοποίηση Κυπριακού με ενεργειακά. Σε ρόλο «κακού αστυνομικού», ο Ερντογάν εξαπολύει απειλές εναντίον της Λευκωσίας, ενώ σε ρόλο «καλού αστυνομικού», ο κατοικικός ηγέτης, Μουσταφά Ακιντζί, καλεί σε ειρηνικό διαμοιρασμό του φυσικού αερίου μέσω «κοινής επιτροπής». Το μεγάλο αίνιγμα, που θα καθορίσει και την τελική έκβαση των αποφάσεων για την ενεργειακή αρχιτεκτονική στην περιοχή, είναι, αν, τελικά, η Τουρκία θα στρέψει οριστικά την πλάτη προς την ΔΥΣΗ, λαμβάνοντας τη στρατηγική απόφαση να ενταχθεί στο «στρατόπεδο» Ρωσίας, Ιράν, Κίνας, Ινδίας, Πακιστάν. Προτού, όμως, λάβει την τελική της απόφαση η Αγκυρα, Λευκωσία-Αθήνα οφείλουν για μια φορά να διαγνώσουν σωστά τους ομιονούς και να συνδράμουν για υπεράσπιση του εθνικού δικαίου.

Η τέχνη του Σουν Τζου

Ακολουθώντας ουσιαστικά το ρητό του Κινέζου Στρατηγού Σουν Τζου, που λέει «η μεγαλύτερη τέχνη στον πόλεμο είναι να υποτάξεις τον εχθρό χωρίς μάχη», η Τουρκία κλιμακώνει την ένταση σε Αιγαίο και Μεσόγειο, ποντράροντας στη διαχρονική υποχωρητικότητα Αθηνas-Λευκωσίας για να προσκομίσει οφέλη. Στην προσπάθειά της αυτή βρίσκει, δυστυχώς, υποστηρικτές και εντός των τειχών. «Ξανακτύπησε» ο πρώην πρωθυπουργός της Ελλάδας, Κώστας Σημίτης, ο οποίος σε άρθρο του στην εφημερίδα «Καθημερινή», με τίτλο «Αιγαλιτιάδα ζώνη – ΑΟΖ – Υφαλοκρηπίδα: Προσοχή τώρα», κινδυνολογεί περί «νέων Ιρίων» και την πιθανότητα σοβαρού επεισοδίου με την Τουρκία. Υπενθυμίζεται ότι, επί Πρωθυπουργίας του, ο κ. Σημίτης είχε «καταλήξει» με τους επιτελείς του σε σχέδιο επίλυσης των βασικών «εκκρεμοτήτων» στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, όσον αφορά, κυρίως, το Αιγαίο. Τα σενάρια θερμού επεισοδίου Ελλάδας-Τουρκίας, απ' όπου και αν προέρχονται, εξυπηρετούν πρωτίστως τους στόχους της Αγκυρας και προετοιμάζουν συνθήκες το έδαφος για νέες υποχωρήσεις, τις οποίες ενίοτε βαφτίζουν ως «Μείτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης».

Παραίτηση με νόημα

Καθόλου τυχαία δεν πρέπει να θεωρείται η παραίτηση-βόμβα πριν από 2 εβδομάδες του επικεφαλής της Γενικής Διεύθυνσης Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Δημοσίων Σχέσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Ελλάδας, αντιστράτηγου ε.δ. Νίκου Ζαχαριάδη. Ο κ. Ζαχαριάδης υπέβαλε την παραίτησή του με αφορμή τα Μείτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης με την Τουρκία, στα

οποία εξέφρασε την αντίθεσή του, υποστηρίζοντας πως πρέπει να σταματήσουν μέχρι τις εκλογές. Ο κ. Ζαχαριάδης, επικεφαλής των συζητήσεων από την πλευρά της Ελλάδας, στην παραίτησή του φέρεται, σύμφωνα με τον ελλαδικό Τύπο, να καταγράφει τη διαφωνία του με τη διαδικασία που ακολουθεί ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, Ευάγγελος Αποστολάκης, ο οποίος εμμένει στη συνέχεια των συζητήσεων, παρά τις αντιδράσεις που έχουν προκληθεί.

Ψυχροπολεμικές ιδεοληψίες

Ενώ το γεωτρήσιμο Υάνιζ ετοιμάζεται να πλεύσει στην ΑΟΖ και ο «Πορθητής» βρίσκεται 36 ν.μ. ανοικτά της Πάφου, στο εσωτερικό μέτωπο επανέλησαν οι ψυχροπολεμικές αντιπαράθεσεις με αφορμή το νομοσχέδιο Μενέντεζ-Ρούμπιο στις ΗΠΑ, με το όλο ζήτημα να παίρνει ιδεολογικές διαστάσεις μεταξύ ΑΚΕΛ και Κυβέρνησης-ΔΗΣΥ. Το αμερικανικό νομοσχέδιο με τίτλο: «Προώθηση των συνεργασιών στον τομέα της ασφάλειας και της ενέργειας στην Ανατολική Μεσόγειο και για άλλους σκοπούς» κατατέθηκε στην Αμερικανική Βουλή την άνοιξη του 2018 και αφορά τις σχέσεις των ΗΠΑ με χώρες της περιοχής, όπως το Ισραήλ, την Ελλάδα, την Κύπρο και την Τουρκία. Το σημείο που ενόχλησε το ΑΚΕΛ είναι η αναφορά περί «αποστράτευσης (demobilize) του στρατιωτικού εξοπλισμού που παρέχεται από την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας υπέρ του εξοπλισμού που παρέχει το ΝΑΤΟ και οι χώρες που είναι μέλη του», με την αντιπολίτευση να επαναφέρει

Το μεγάλο αίνιγμα, που θα καθορίσει και την τελική έκβαση των αποφάσεων για την ενεργειακή αρχιτεκτονική στην περιοχή, είναι, αν, τελικά, η Τουρκία θα στρέψει οριστικά την πλάτη προς τη Δύση

τα περί «πρόσδεσης της Κύπρου στους ΝΑΤοϊκούς». Από κυβερνητικής πλευράς, η λέξη «demobilize» μεταφράζεται ως απόσυρση και όχι ως αντικατάσταση, με το Υπουργείο Άμυνας να υπενθυμίζει ότι σήμερα είναι σε ισχύ κυρώσεις της Ε.Ε. προς την Ρωσία και, ως εκ τούτου, η Κύπρος δεν μπορεί να αγοράσει ρωσικό εξοπλισμό. Ουσιαστικά, χάριν κοιμητικών ιδεοληψιών, η πολιτική ηγεσία στην Κύπρο κινδυνεύει, γι' ακόμη μια φορά, να χάσει τη μεγάλη εικόνα έτσι όπως αυτή διαμορφώνεται από την ανακατανομή ισχύος των μεγάλων δυνάμεων σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο.

Το κύρος του Ερντογάν

Η σιροφι της Τουρκίας δεν περιορίζεται στην ευθυγράμμιση των συμφερόντων της με τη Ρωσία, αλλά περιλαμβάνει το Ιράν, καθώς και το Πακιστάν, το οποίο βρίσκεται στο στάδιο διακοπής των στρατιωτικών του σχέσεων με τις ΗΠΑ, ενώ επεκτείνει τις εμπορικές και επενδυτικές της σχέσεις με την Κίνα. Η Ουάσινγκτον γνωρίζει πως πρέπει να επανοικοδομήσει τόσο τις στρατιωτικές, όσο και τις εμπορικές / επενδυτικές συμμαχίες στη Μέση Ανατολή, συμπεριλαμβανομένων και των θαλάσσιων διαδρομών και των διαδρομών αγωγών αερίου στην Ανατολική Μεσόγειο. Με τίτλο «Εκφράζοντας ανησυχία για την αμερικανο-τουρκική συμμαχία», το διακομματικό ψήφισμα, που φέρει τις υπογραφές σχεδόν όλων της θεομικής ηγεσίας της αμερικανικής Βουλής, «τονίζει την ιστορική συμμαχία

με την Τουρκία και προτρέπει τον Τούρκο Πρόεδρο Ερντογάν να αποφύγει μια στρατιωτική σχέση με τη Ρωσία που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την αμερικανο-τουρκική εταιρική σχέση και τον ρόλο της Τουρκίας στο ΝΑΤΟ». Η Ουάσινγκτον απειλεί να ακυρώσει μια τεράστια πώληση αεροσκαφών F-35 στην Τουρκία, εκτός εάν η Αγκυρα ακυρώσει τη συμφωνία με τη Ρωσία. Η τελική απόφαση της Αμερικής θα επηρεάσει αναμφίβολα σε σημαντικό βαθμό το κύρος του Ερντογάν στη Μέση Ανατολή. Θα μπορούσε να επηρεάσει ακόμη και τις στρατιωτικές βιομηχανίες του Ισραήλ και τα μελλοντικά σχέδια προμήθειας για την Πολεμική Αεροπορία της χώρας (IAF). Όπως αναφέρει η Haaretz, βάσει μιας συμφωνίας μεταξύ Ισραήλ και Τουρκίας, θα δημιουργηθεί ένα κέντρο συντήρησης για τους κινητήρες F-35 στην Τουρκία, το οποίο θα μπορούσε να αξιοποιηθεί από τις αεροπορικές δυνάμεις της περιοχής.

Η ευκαιρία του Ισραήλ

Οι τουρκικές εταιρείες υπέγραψαν μεγάλο αριθμό συμβολαίων για να υπηρετήσουν ως υπεργολάβοι στο project, όπως έγινε στο Ισραήλ – το Israel Aerospace Industries είναι ο υπεργολάβος κατασκευαστών περυγίων του μαχητικού. Ωστόσο, σε περίπτωση που αυτές οι συμβάσεις ακυρωθούν και καταρρεύσει η συμφωνία, θα δημιουργηθεί ένα κενό το οποίο μπορούν να εκμεταλλευθούν οι ισραηλινές εταιρείες για να το καλύψουν. «Μελετίες έχουν ήδη αποσπαστεί μεταξύ του Πενταγώνου και του υπουργείου Άμυνας του Ισραήλ, ούτως ώστε να εξεταστούν δυνα-

τόπιες εκπτώσεις δόσιμς προτάσεων για νέες συμφωνίες με ισραηλινές στρατιωτικές εταιρείες. Αυτές οι συμβάσεις θα μπορούσαν να είναι αξίας εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων [...] Το θέμα θα μπορούσε επίσης να επηρεάσει τις αποφάσεις σχετικά με την προμήθεια της επόμενης μοίρας μαχητικών της IAF», αναφέρει η Haaretz, τονίζοντας, ωστόσο, πως ίσσον ο Ερντογάν, όσο και ο Τραμπ είναι απόβλητοι.

Οι ΗΠΑ ενδέχεται να διαταράξουν επίσης τις τρέχουσες και μελλοντικές εξαγωγικές προσπάθειες της Τουρκίας σε επίπεδο εξοπλισμών, συμπεριλαμβανομένου του επιθετικού ελικοπτερου T129, που κατασκευάστηκε από την ΤΑΙ υπό την άδεια της παλο-βρετανικής εταιρείας AgustaWestland. Το T129, βασισμένο στον προκατόχό του, και το A129 Mangusta, είναι ένα ελικοπτερο πολλαπλών επιβαίων, διπλού κινητήρα.

Συσπείρωση πόλων

Η Τουρκία διαπνέει μια βολική συμμαχία με το Ιράν, που είναι ορκισμένος εχθρός του Ισραήλ. Η Τεχεράνη υποστηρίζεται από το ισχυρό μπλοκ Κίνας-Ρωσίας, το οποίο περιλαμβάνει στρατιωτική συνεργασία, στρατιωτικούς αγωγούς, καθώς και εκτεταμένες εμπορικές και επενδυτικές συμφωνίες. Επιπλέον, η ενόπτις της Σαουδικής Αραβίας και των κρατών του Κόλπου πίνεται σε κίνδυνο, με το Κατάρ, το Ομάν και το Κουβέιτ να οικοδομούν μια συμμαχία με την Τουρκία και το Ιράν εις βάρος της Σαουδικής Αραβίας και των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων. Έτσι, τα γεωπολιτικά στρατόπεδα αρχίζουν οργάνωσιν να λαμβάνουν μορφή, με την Κύπρο να βρίσκεται στο μάτι του κυκλώνα, αναζητώντας με χαλασμένες πυξίδες προσανατολισμό. Η συμμαχία μεταξύ Ουάσινγκτον και Αγκυρας βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή, με τον Ερντογάν να οδηγεί το παιχνίδι στα άκρα, γνωρίζοντας, προφανώς, ότι απέναντί του έχει τον Τραμπ. Την ίδια ώρα και το ΝΑΤΟ βρίσκεται σε κρίση και μια τουρκική εξόδος από την Ατλαντική Συμμαχία θα μπορούσε ενδεχομένως να αποσταθεροποιήσει την περιοχή, εκτός και αν κάποιες άλλες χώρες είναι διατεθειμένες να δημιουργήσουν ένα υποσύστημα ασφαλείας. Όλοι αυτοί οι παράγοντες θα πρέπει να προσμετρηθούν από τη Λευκωσία, που ακροβατεί διπλωματικά, προσπαθώντας να ικανοποιήσει τους πάντες, χωρίς, μέχρι στιγμής, να παίρνει τίποτα από κανέναν.

BP και ENI στέλνουν Ζορ σε Idku

Το Υπουργείο Πετρελαίου της Αιγύπτου επέτρεψε στην Eni και στην British Petroleum (BP) να εξάγουν αέριο από τα πεδία Zohr και North Alexandria, μέσω του εργοστασίου υδρογονοποίησης Idku, στη βάση των συμφωνιών ανάπτυξης αυτών των έργων. Μια πηγή από τον πετρελαϊκό τομέα δήλωσε στην Daily News Egypt ότι η κυβέρνηση έχει επιτρέψει στις Eni και BP να εξάγουν αέριο, αφού ανταποκρίνονται στις ανάγκες της τοπικής αγοράς και επι-

τυχάνουν πλεόνασμα παραγωγής. Η ίδια πηγή πρόσθεσε ότι οι συμφωνίες της Eni και της BP για την ανάπτυξη του Zohr και του North Alexandria ορίζουν ότι οι ξένοι εταίροι μπορούν να εξάγουν φυσικό αέριο στις διεθνείς αγορές, αφού λάβουν την έγκριση του υπουργείου Πετρελαίου. Η πηγή εξήγησε ότι η απόφαση του Υπουργείου της χώρας ήρθε, αφού διασφάλισε ότι οι ξένοι εταίροι θα τηρήσουν το σχέδιο ανάπτυξης των πεδίων

φυσικού αερίου. Το υπουργείο Πετρελαίου της Αιγύπτου επιδιώκει να επιταχύνει την παραγωγή των επόμενων σταδίων στο γιγαντιαίο Zohr, σύμφωνα με τις οδηγίες του Προέδρου Αμπτέλ Φατάχ Αλ Σισί, για να επιταχύνει τη σύνδεση της παραγωγής του έργου με το εθνικό δίκτυο. Η Eni αύξησε την παραγωγή του κοιτάσματος σε 2,1 δις. ευρώ την ημέρα, με την έναρξη του τρέχοντος έτους. Αναλυτές εκτιμούν πως με τη νέα αυτή εξέλιξη είναι πολύ

πιθανόν ο σταθμός υδρογονοποίησης στο Ίντικου να χρησιμοποιηθεί από αιγυπτιακά κοιτάσματα συντομότερα για εξαγωγή, εφόσον οι εσωτερικές ανάγκες θα έχουν καλυφθεί. Από την άλλη, όσον αφορά την «Αφροδίτη», που προγραμματίζεται να πάει στο Ίντικου, σημαίνει πως, αν δεν προχωρήσουν άμεσα στην Τελική Επενδυτική Απόφαση (FID), οι ανάγκες της χώρας μπορούν να αντικατασταθούν από εγχώρια κοιτάσματα, εφόσον η εσωτερική αγορά έχει καλυφθεί.

Το παραλήρημα της «Γενί Σαφάκ»

ΦΑΝΟΥΛΑ ΑΡΓΥΡΟΥ*
afanoulla@gmail.com

Το πρωί της Δευτέρας, 10 Ιουνίου 2019, ο κ. Σάββας Πέτρου από το Ράδιο Πρώτο (πρόγραμμα Λάζαρου Μαύρου και Μάριου Πούλλαδου) μετέδωσε μια είδηση από την τουρκική «Γενί Σαφάκ» της ίδιας ημέρας, η οποία δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, σε διάφορα σημεία.

Κατ' αρχήν, να σημειωθεί ότι τις τελευταίες ημέρες οι Τούρκοι έχουν πάθει από την συνεργασία της Κυπριακής Δημοκρατίας με την Αμερική, το Ισραήλ, την Αίγυπτο και την Ελλάδα, σε σημείο που δίνουν και παίρνουν τα διαστρεβλωτικά και φανταστικά τους σενάρια σε άρθρα στις εφημερίδες. Στην υστερία τους αυτή, λοιπόν, και το δημοσίευμα της «Γενί Σαφάκ», 10.6.2019.

Είπε ο κ. Σάββας Πέτρου: «Σημερινή είδηση της Γενί Σαφάκ, εφημερίδας του καθεστώτος Ερντογάν, που έχει πληροφορίες εκ των έσω και είναι έγκυρες, ότι η Αγγλία μπαίνει δυναμικά στην κυπριακή ΑΟΖ και ζητά το μερίδιό της. Πληροφορίες στις εφημερίδες αναφέρουν ότι στο παρασκήνιο υπάρχει έντονη διαμάχη μεταξύ Αγγλίας και ΚΔ, αφού η Αγγλία επικαλείται το σύνταγμα εγκαθίδρυσης της ΚΔ του 1960, με το οποίο η Αγγλία δικαιούται υφαλοκρηπίδας, αφού έχει ακτογραμμές μήκους 180 χιλιομέτρων και κατέχει το 2,3 του κυπριακού εδάφους. Η Αγγλία θεωρεί άκυρες τις συμφωνίες που υπέγραψαν η ΚΔ με Ισραήλ, Ελλάδα

και Αίγυπτο και ζητά από τις Αρχές της ΚΔ το πάγωμα των ενεργειών από όλες τις πλευρές στην ΑΟΖ...».

Τίποτα δεν είναι έγκυρο, είτε είναι πληροφορίες εκ των έσω είτε... απ' έξω. Δεν ακούσαμε σε καμία περίπτωση, μα ποτέ, η Βρετανία να θεωρεί άκυρες τις συμφωνίες ΚΔ και Ισραήλ/Ελλάδας/Αιγύπτου και δεν υπήρξε οποιαδήποτε τέτοια αναφορά σε επιστολές που έχουμε λάβει από το Υπουργείο Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας (Φόρεϊν Όφισ) μέχρι τώρα.

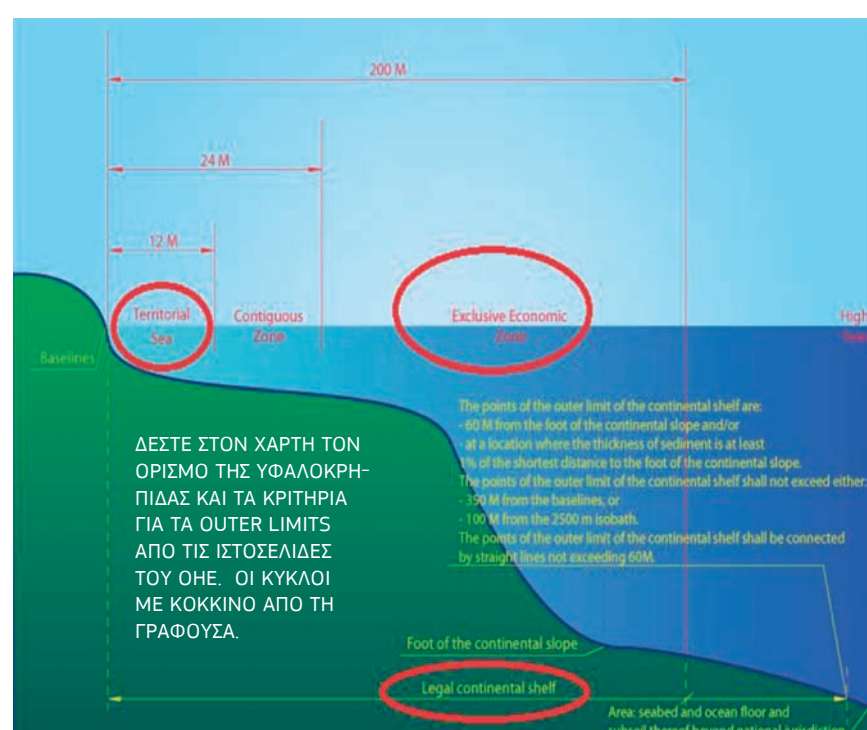
Και συνέχισε ο Σάββας Πέτρου, επικαλούμενος τη «Γενί Σαφάκ»: «Η Αγγλία εξέφρασε γραπτώς την αντίθεσή της στις ενέργειες της ΚΔ για οριοθέτηση της ΑΟΖ που παραβιάζει τα αγγλικά συμφέροντα τα οποία απορρέουν από τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης του 1960...

Όπως γράφουν αυτοί, το 2010, σε ημερίδα του Πανεπιστημίου της Φλώριδας, η Αγγλία υπέδειξε χάρτη με τον οποίο η Αγγλία έχει δικαιώματα στην κυπριακή ΑΟΖ. Και, από τη στιγμή που το 2010 όποιοι ήσαν στην κυβέρνηση δεν έχουν διαμαρτυρηθεί, αυτό θεωρείται κεκτημένο για τους Εγγλέζους και το 2017 ο ευρωβουλευτής Κώστας Μαυρίδης έφερε στο φως της δημοσιότητας τις αγγλικές διεκδικήσεις, με τις οποίες η Αγγλία θα επιωφελείτο, με το σχέδιο Ανάν, μέρος της κυπριακής ΑΟΖ. Οι διεκδικήσεις αυτές δεν προτελευταία της παράγραφο, τονίζει το αυτονόητο: «Μέχρι σήμερα, η Βρετανία, επίσημα, δεν έχει ανακηρύξει ΑΟΖ στις Βάσεις της στο νησί της Κύπρου».

Μετάφραση από το άρθρο στα Τουρκικά: «İngiltere, bugüne kadar Kıbrıs adasındaki uslerin MEB's ini resmi olarak ilan etmedi». Αυτό το σημερινό σημείο, ίσως η μόνη αλήθεια στο όλο άρθρο, δυστυχώς φαίνεται να διέφυγε του κ. Σάββα Πέτρου.

Τίποτα δεν ευσταθεί

Τίποτα από αυτά δεν ευσταθεί. Το άρθρο της «Γενί Σαφάκ» αναφέρεται και σε άρθρο του Τούρκου Αρχηγού των Τουρκικών Στρατιωτικών Δυνάμεων (Chief of Staff), Dr. Cihat Yaycı, ο οποίος είχε γράψει (σύμφωνα με τις θεωρίες του) ότι «η Βρετανία, που είναι παρούσα στην Ανατολική Μεσόγειο, μπορεί να διεκδικήσει

δικαιώματα στην υποτιθέμενη ΑΟΖ της Ελληνικής Διοίκησης Νοτίου Κύπρου...». Δηλαδή, ευσεβείς πόθοι των Τούρκων.

Και, παρόλα αυτά, η εφημερίδα, στην προτελευταία της παράγραφο, τονίζει το αυτονόητο: «Μέχρι σήμερα, η Βρετανία, επίσημα, δεν έχει ανακηρύξει ΑΟΖ στις Βάσεις της στο νησί της Κύπρου».

Μετάφραση από το άρθρο στα Τουρκικά: «İngiltere, bugüne kadar Kıbrıs adasındaki uslerin MEB's ini resmi olarak ilan etmedi».

Αυτό το σημερινό σημείο, ίσως η μόνη αλήθεια στο όλο άρθρο, δυστυχώς φαίνεται να διέφυγε του κ. Σάββα Πέτρου.

Ο χάρτης του Κώστα Μαυρίδη (ORECCA)

Η «Γενί Σαφάκ» στην 5η της παράγραφο αναφέρθηκε και σε χάρτη που προέβαλε ο κ. Κώστας Μαυρίδης, της ORECCA

του 2011. Όταν ο κ. Μαυρίδης πρωτοπροέβαλε αυτόν τον χάρτη στις 3.6.2017, με τίτλο «Η αγγλική αυθαιρεσία για την ΑΟΖ της Κύπρου», είχε γράψει: «Για όσους, όμως, καλόπιστοι ακόμη αμφιβάλλουν για τις αγγλικές διεκδικήσεις, ο χάρτης που παρουσιάζουμε είναι αγγλικής προέλευσης και περιέχει την ΑΟΖ (EEZ στον Πίνακα) των κρατών στην Αν. Μεσόγειο που περιλαμβάνει και την Κύπρο. Ο χάρτης παρατίθεται σε μελέτη που εκδόθηκε το 2011 στο πλαίσιο του έργου ORECCA (Offshore Renewable Energy Conversion Platform Coordination Action), που χρηματοδοτήθηκε από το 7ο Πρόγραμμα Πλαίσιο της ΕΕ (Renewable Energy Roadmap 2011)».

Τότε, ερευνώσα το θέμα, επικοινωνώσα με την ORECCA και δημοσίευσα απάντηση στις 12.6.2017 στο Sigmalive: «Ο χάρτης ORECCA είχε διορθωθεί και δεν ήταν αγγλικής προέλευσης».

Συγκεκριμένα, από τον Μάρτιο του 2011 και η πρωτογενής πηγή του ήταν η www.marinerregion.org.

Πριν από τις πρόσφατες Ευρωεκλογές, ο κ. Μαυρίδης προέβαλε πάλι τον ίδιο χάρτη, αυτήν τη φορά από το πρόγραμμα της συναδέλφου Μαρίας Χατζηκώστα (Sigmalive), επικαλούμενος το ίδιο. Επαναδημοσίευσα το άρθρο μου «Ο χάρτης ORECCA είχε διορθωθεί και δεν ήταν αγγλικής προέλευσης», που αναρτήθηκε στις 22.5.2019 www.agora-dialogue.com, 23.5.2019 www.infogmonopolitics.blogspot.com, 26.5.2019 www.onisilos.gr και σε άλλες ιστοσελίδες και στην ομογενειακή «Ελευθερία» στο Λονδίνο, 30.5.2019.

Δήλωση στη Βουλή των Κοινοτήτων 22.4.2013

Σύμφωνα με τη Διακήρυξη στο Appendix O, στη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας του 1960 και άλλες υπουργικές απαντήσεις, που δόθηκαν διαχρονικά μέχρι πρόσφατα στη Βουλή των Κοινοτήτων, οι κυρίαρχες βρετανικές περιοχές στην Κύπρο δεν διεκδικούν ΑΟΖ, εκτός των 3 ναυτικών μιλίων σε αιγιαλίτιδα ζώνη. Η Κυπριακή Δημοκρατία διεκδικεί 12 ναυτικά μίλια.

Στις 22 Απριλίου 2013 ο τότε Υφυπουργός Ευρώπης David Lidington (και νυν γγής του Κοινοβουλίου) ξεκαθάρισε λέγοντας: «Το δικαίωμα των κυρίαρχων περιοχών των Βάσεων για αιγιαλίτιδα περιοχή είναι ξεκάθαρο στη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης – ένα δικαίωμα που αναγνώρισε η Κυπριακή Δημοκρατία. Κανένα άλλο κράτος δεν έχει το νόμιμο δικαίωμα να κηρύξει ΑΟΖ εντός της αιγιαλίτιδας περιοχής των κυρίαρχων περιοχών των Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου, ούτε η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προβάλει την επιθυμία να εξερευνήσει για ορυκτούς πόρους εντός της αιγιαλίτιδας περιοχής των κυρίαρχων περιοχών των

Βάσεων. Η διακήρυξη της Κυβέρνησης το 1960 το κάνει ξεκάθαρο, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα αναπτύξει τις κυρίαρχες περιοχές των Βάσεων εκτός για στρατιωτικούς σκοπούς. Η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης και οι επουναπτόμενοι χάρτες και έγγραφα είναι διαθέσιμα για μελέτη στη Βιβλιοθήκη (της Βουλής)». (Πηγή, πρακτικά Βουλής, Hansard Report.)

<https://www.publications.parliament.uk/pa/cm201213/cmhansrd/cm130422/text/130422w0003.htm> (Αιγιαλίτιδα περιοχή, εννοούνται τα χωρικά ύδατα).

Στις 14 Νοεμβρίου 2014, το Φόρεϊν Όφισ, με απαντητική επιστολή προς τη γράφουσα, όταν τους είχα στείλει έναν άλλο χάρτη που ο κ. Κώστας Μαυρίδης, πριν από τις προηγούμενες Ευρωεκλογές, είχε κάνει (πάλι) θέμα, επικαλούμενος ότι παρουσίαζε ΑΟΖ των Βάσεων και ήταν αγγλικής προέλευσης, ζητώντας τους εξηγήσεις, με επιβεβαίωσε (το Φόρεϊν Όφισ) ότι το Ηνωμένο Βασίλειο (όπως δηλώθηκε και στη Βουλή) δεν διεκδικούσε ΑΟΖ για τις βρετανικές Βάσεις, ούτε γνώριζαν για τέτοιο χάρτη. Όπως έγραφα σε δύο μου άρθρα τότε, ο χάρτης «X» του Κ. Μαυρίδη παραμένει αναξιόπιστος. («Σημερινή», 9.5.2014 και «Σημερινή», 25.11.2014).

Αποικιακά κατάλοιπα

Είναι καιρός κάποιος να καταλάβουν ότι, αφενός, το «Σχέδιο Ανάν» απερρίφθη, και, αφετέρου, όπως διευκρινίστηκε και στη Βουλή των Κοινοτήτων, το Ηνωμένο Βασίλειο διατηρεί 3 ναυτικά μίλια χωρικών υδάτων, βάσει των Συμφωνιών του 1960. Οι Βάσεις δεν έχουν υφαλοκρηπίδα, ούτε ΑΟΖ και, επιπλέον, με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Λονδίνου (Supreme Court) τον Αύγουστο 2018, αποτελούν ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ. Και τα ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ, ακόμη περισσότερο, δεν έχουν τέτοια. Τέρμα.

Σε χρειάζομαι!

ΓΙΑ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΛΕΣΤΕ
8000 1494

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ TELETHON 2019

ΣΑΒΒΑΤΟ 8/6 ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 22/6 CITY UNDER THE STARS CONCERT (ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ)

ΤΕΤΑΡΤΗ 12/6 ΤΗΛΕΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ SIGMA

ας μιλήσει
η καρδιά μας!

TELETHON
2019

Μεγάλος
Χορηγός:

50
ΧΡΟΝΙΑ

Στηρίζουν:

ΔΙΑΣ
ΕΚΔΟΣΤΕΣ ΟΙΚΟΣ ΔΙΑΣ Α.Ε.

S
SIGMA
ΠΡΑΞΕΙΣ

Διοργανωτές:

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ
& ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

f Telethon Cyprus

Ο ΑΒΕΡΩΦ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΞΕΠΕΡΑΣΕ ΤΟΝ ΣΚΟΠΕΛΟ ΤΗΣ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΝΙΩΘΕΙ ΞΑΝΑ ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Μεγάλο στοίχημα το 2021 για ΔΗΣΥ

ΤΑΣΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
christodoulouta@
signalive.com

Η μαραθώνια συνεδρίαση του διευρυμένου Πολιτικού Γραφείου του ΔΗΣΥ, η οποία πραγματοποιήθηκε την περασμένη Δευτέρα (10/6), επιβεβαίωσε δυο πράγματα. Το πρώτο, είναι ότι ο ΔΗΣΥ έχει ενόπιόν του μια σειρά διαφορετικών ζητημάτων, τα οποία καλείται να επιλύσει με φόντο τις Βουλευτικές του 2021. Το δεύτερο, είναι πως ο Αβέρωφ Νεοφύτου παραμένει, ακόμη, κυρίαρχος του εσωκομματικού παιχνιδιού. Η πορεία λοιπόν του κόμματος, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, αποκτά ιδιαίτερη σημασία αφού καλείται να ανατρέψει την εκλογική κάθοδο που παρατηρείται και να ανακτήσει τη χαμένη δυναμική, με μακροπρόθεσμο ορίζοντα τις Προεδρικές του 2023. Ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ δεν αμφισβητήθηκε ευθέως σε προσωπικό επίπεδο από κανένα «Συναγερμικό» στέλεχος. Ακόμη κι ο Γιώργος Παμπορίδης, ο οποίος ήταν ο μόνος που έθεσε ζήτημα εκλογικού συνεδρίου, ξεκαθάρισε ότι αυτό δεν πρέπει να εκλαμβάνεται από τον Αβέρωφ Νεοφύτου ως αμφισβήτηση προς το πρόσωπό του. Παρά ταύτα, ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ, αντιλαμβάνοντας ότι βρισκόταν έστω και έμμεσα στο επίκεντρο διαφόρων κριτικών που ακούστηκαν, επιστράτευσε το χιούμορ ενότις τις αιθούσας, θέλοντας να κάνει καταιονητό το γεγονός ότι «έλαβε το μήνυμα».

Ο ατμός του καζανιού εξατμίστηκε... μέχρι νεωτέρας

Πριν συνεδριάσει το διευρυμένο Πολιτικό Γραφείο του ΔΗΣΥ, η Πινδάρου εξέπεμπε μια διάχυτη εικόνα εσωστρέφειας, προβληματισμού, ακόμη και αμφισβήτησης των χειρισμών της ηγεσίας, που οδηγησαν, αν μη τι άλλο, στο μη ικανοποιητικό εκλογικό αποτέλεσμα της 26ης Μαΐου. Λάδι στη φωτιά έριξε συνέντευξη του τέως Υπουργού Υγείας, Γιώργου Παμπορίδη, μια βδομάδα μετά τις εκλογές, μέσα από την οποία καυτηρίαζε την, κατά την άποψή του, δυσαστοχία που υπάρχει ανάμεσα στην ηγεσία και τη βάση του κόμματος. Οι τοποθετήσεις Παμπορίδη ανάγκασαν στενούς συνεργάτες του Αβέρωφ να βγουν μπροστά και, με δηλώσεις τους στα κοινωνικά δίκτυα, να ψυφώσουν ασπίδα προστασίας. Ακολούθως, ανακοινώθηκε ότι δικαίωμα συμμετοχής στο Πολιτικό Γραφείο, το οποίο θα εξετάζε το εκλογικό αποτέλεσμα, θα έχουν πέραν από τους νυν και όλοι οι πρώην βουλευτές, υπουργοί και

δημάρχους του κόμματος. Ομολογούμενος, η κίνηση αυτή βγήκε στον πρόεδρο του ΔΗΣΥ, τουλάχιστον σε επίπεδο τακτικής. Ο Αβέρωφ έδειξε ότι, πρώτον, είναι ένας δημοκρατικός ηγέτης, έτοιμος να ακούσει την όποια κριτική, όσο σκληρή κι αν ήταν και απ' όπου κι αν αυτή προερχόταν. Δεύτερον, μετακίνησε την ευθύνη της ενότιας του κόμματος στα στελέχη που ασκούσαν κριτική αφού πλέον, όποιος συνεχίσει να «πυροβολεί» δημόσια, θα χρεωθεί με ανευθυνότητα, αν όχι και με προσωπικές αιζέντες. Τρίτον, η επιτάωρη συνεδρίαση, η οποία ολοκληρώθηκε τα ξημερώματα, λειτουργήσει ως βαλβίδα αποσυμπίεσης, εκτόνωσης και απορρόφησης των κραδασμών που έφερε το 29,02%. Ως εκ τούτου, ο ατμός του καζανιού που έβραζε και για το οποίο γράφαμε την περασμένη εβδομάδα στη «Σ», εξατμίστηκε, στο παρόν στάδιο, και τα βλέμματα απ' εδώ και πέρα είναι στραμμένα στην επόμενη μέρα.

Τι είναι και πώς προχωρούν

Από το βήμα του διευρυμένου Πολιτικού Γραφείου παρήλασε μια πλειάδα στελεχών, καλύπτοντας, έτσι, όλες τις πτέρυγες και «φυλές» ενότις του ΔΗΣΥ. Από τη μετριοπαθή φιλελεύθερη κεντροδεξιά μέχρι την εθνικόφρονα – συντηρητική δεξιά. Κοινή συνισταμένη στα όσα ακούστηκαν ήταν η

ανάγκη, ηγεσία του κόμματος αλλά και Κυβέρνηση να κατέβουν στην κοινωνία και να ακούσουν τα προβλήματα και τους προβληματισμούς της. Επίσης, τέθηκαν επί τάπητος, τα επικοινωνιακά σφάλματα κατά την προεκλογική περίοδο και ευρύτερα ο όλος σχεδιασμός της προεκλογικής εκστρατείας, με τα βέλη να αγγίζουν τον Νίκο Νουρή, ο οποίος ήταν κι ο επικεφαλής. Ταυτόχρονα, αναδείχθηκε το ζήτημα του καλύτερου συντονισμού Κυβέρνησης και κυβερνώντων κόμματος. Μερικά στελέχη έθεσαν θέμα επανακαθορισμού της ταυτότητας του ΔΗΣΥ μέσω ενός ιδεολογικοπολιτικού συνεδρίου, κάτι που απορρίφθηκε από πλειυράς Αβέρωφ. Άλλοι, έκαναν λόγο για ταύτιση του ΔΗΣΥ με τη ρητορική του ΕΛΑΜ, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα το εκλογικό κόστος από τη μετριοπαθή αστική Λευκοσία και όχι μόνο. Άλλοι, δε, μίλησαν για ταύτιση του ΔΗΣΥ με το ΑΚΕΛ, κάτι που έφερε διαφροές προς το ΕΛΑΜ. Μερικές φωνές υπογράμμισαν την ανάγκη ανανέωσης των στελεχών που πλαισιώνουν τον Αβέρωφ Νεοφύτου στην ηγετική πυραμίδα. Στο στόχαστρο μπήκε ο αναπληρωτής πρόεδρος του κόμματος, Λεωντάρης Χριστοφόρου, αφού η βάση του, ως ευρωβουλευτής, είναι οι Βρυξέλλες και όχι η Πινδάρου. Το ίδιο ισχύει και για τη Στέλλα Κυριακίδου, η οποία κατέχει τη θέση της αντιπροέδρου του κόμματος και

σύντομα, όπως όλα δείχνουν, αναμένεται να μεταβεί στις Βρυξέλλες στη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτρόπου. Τα τρία βήματα με τα οποία αποφάσισε η ηγεσία του κόμματος να προχωρήσει μετά το πέρας της συνεδρίασης είναι: α) Αξιολόγηση του εκλογικού αποτελέσματος από μια επιτροπή πολιτικών προσώπων που δεν είχαν καθήκοντα στην κυβέρνηση, β) διαχείριση θεμάτων με επικεφαλής τον πρώην αναπληρωτή πρόεδρο και ευρωβουλευτή Παναγιώτη Δημητρίου, γ) Πορεία προς τη βάση του κόμματος μέσω επαρχιακών διασκέψεων ανά το Παγκύπριο και γ) Κωδικοποίηση των θέσεων του ΔΗΣΥ στα μεγάλα θέματα του τόπου (Κυπριακό, Οικονομία, Ενέργεια, Κοινωνικά Θέματα), με επικεφαλής τον Ιωάννη Κασουλίδη.

Μεγάλο στοίχημα το '21

Ο Αβέρωφ Νεοφύτου, το βράδυ των Ευρωεκλογών μετά την ανακοίνωση του αποτελέσματος, δήλωσε ότι κανένα άλλο κόμμα εξουσίας στην Ευρώπη δεν κατάφερε να παραμείνει πρώτη πολιτική δύναμη έχοντας να αντιμετωπίσει τις πρωτοφανείς συνθήκες που αντιμετώπισε ο τόπος. Κι αυτό είναι αλήθεια. Κοινωνότερο παράδειγμα είναι η Ελλάδα και το αδελφό κόμμα του ΔΗΣΥ, η Νέα Δημοκρατία, η οποία, ως κυβερνών κόμμα την περίοδο

2012 – 2015 και λόγω της εφαρμογής του μνημονίου, έχασε τρεις φορές από τον ΣΥΡΙΖΑ. Μια στις Ευρωεκλογές του 2014 και δυο φορές στις εθνικές εκλογές του Ιανουαρίου και του Ιουνίου του 2015. Στην Κύπρο, σε αντίθεση με την Ελλάδα, συνέβη κάτι «παράδοξο». Ενώ ο ΔΗΣΥ εφάρμοζε μνημόνιο από το 2013, με κούρεμα καταθέσεων, πλημμένο στις εκλογικές μάχες που ακολούθησαν ήταν το αντιπολιτευόμενο ΑΚΕΛ, το οποίο χρεώθηκε την κρίση. Ωστόσο, γεγονός αναντίλεκτο είναι επίσης ότι από το 2014 μέχρι το 2019 τα ποσοστά του ΔΗΣΥ παρουσιάζουν πτωτική πορεία. Υπενθυμίζεται ότι στις Ευρωεκλογές του 2014, ο ΔΗΣΥ είχε λάβει 37,75% (97.732 ψήφους). Στις βουλευτικές του 2016 απέσπασε το 30,69% (107.825 ψήφους), καταγράφοντας απώλειες της τάξεως του 3,7% σε σχέση με τις Βουλευτικές του 2011, χάνοντας και δυο κοινοβουλευτικές έδρες. Το 29,02%, που έλαβε τον περασμένο Μάιο, προσέγγισε σε ποσοστό το ιστορικό χαμηλό 28,23% που έλαβε στις Ευρωεκλογές του 2004, εποχή που ο ΔΗΣΥ κλυδωνιζόταν από το «Ναι» στο σχέδιο «Ανάν». Συνεπώς, το μεγάλο στοίχημα για την Πινδάρου είναι να μετατρέψει τους 23 μήνες που μας χωρίζουν από τις βουλευτικές εκλογές σε περίοδο αντιμετώπισης και εκλογικής ανάκαμψης αλλιώς θα βρεθεί ενώπιον του κινδύνου, μετά από δεκαετία χρόνια, να χάσει από το ΑΚΕΛ. Σενάριο που, αν γίνει πράξη, θα αποτελέσει έναν πραγματικό εφιάλτη για τον ΔΗΣΥ με αλυσιστάτες επιπτώσεις ενόψει και των Προεδρικών του 2023.

Σενάρια μίνι ανασχηματισμού

Το εκλογικό αποτέλεσμα της 26ης Μαΐου φαίνεται πως δεν αφήνει ανεπιπρόσωτο το Προεδρικό. Σύμφωνα με ρεπορτάζ που μετέδωσε το ΣΠΜΑ στις «Τομές στα Γεγονότα» την περασμένη Δευτέρα (10/6), ο Πρόεδρος Αναστασιάδης προαναγγέλλεται να προβεί σε μίνι ανασχηματισμό μετά το καλοκαίρι. Το «λίφτινγκ» στην Κυβέρνηση θα φέρει μοιραία και αλλαγές προσώπων στον ΔΗΣΥ τόσο στην κοινοβουλευτική ομάδα όσο και στην ηγετική πυραμίδα. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ, εκτός Κυβερνήσεων πέραν του Υπουργού Οικονομικών, Χάρη Γεωργιάδη, ο οποίος προανήγγειλε τον περασμένο Μάρτιο την αποχώρησή του, φέρεται να μένουν, η Υπουργός Μεταφορών, Βασιλική Αναστασιάδου, ο Υπουργός Παιδείας, Κώστας Χαμπιαούρης, ενώ πίεσεις δέχεται το Προεδρικό και για απομάκρυνση του Υπουργού Ενέργειας, Γιώργου Λακκοτρύπη και του Υφυπουργού Παρά το Προεδρικό, Βασίλη Πάλλα. Οι δυο τελευταίοι θεωρούνται από τον ΔΗΣΥ ως προπύργια της ΔΗΙΑ ενότις του Προεδρικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Δημοκρατική Παράταξη του Μάριου Καρογιάν απέσπασε τέσσερις χιλιάδες ψήφους από τον ΔΗΣΥ στις πρόσφατες εκλογές.

Τα ονόματα και οι θέσεις που «παίζουν»

Στη θέση λοιπόν του Χάρη Γεωργιάδη, ο οποίος φλερτάρει με ηγετική θέση στον ΔΗΣΥ (είτε αντιπροέδρου είτε αναπληρωτή προέδρου αν παραιτηθεί ο Λ. Χριστοφόρου), προορίζεται ο Κωνσταντίνος Πετρίδης. Στο ενδεχόμενο μετακίνησης Πετρίδη από το Εσωτερικών στο Οικονομικών, φαβορί για το Εσωτερικών τη δεδομένη στιγμή είναι ο ένας εκ των αντιπροέδρων του κόμματος, Νίκος Νουρή. Στο ενδεχόμενο υπουργοποίησης Νουρή ανοίγει ο δρόμος στη Βουλή για την Σάββα Ορφανίδου ως επιλαχούσα. Στη θέση Χαμπιαούρη ακούγεται έντονα το όνομα του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗΣΥ, Νίκου Τονναρίτη. Αν υπουργοποιηθούν και Νουρή και Τονναρίτης, τότε στη βουλή, πέρα από τη Σάββα Ορφανίδου, θα εισέλθει και η Ξένια Κωνσταντίνου. Επίσης, ενδεχόμενη μετακίνηση Τονναρίτη από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΣΥ, στο Προεδρικό, θα αφήσει κενή την τρίτη κατά σειρά ηγετική θέση του κόμματος, αυτήν του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου. Θέση την οποία ενδέχεται να καταλάβει η Αννίτα Δημητρίου, η οποία πέρασε με άριστα τις εξετάσεις ως εκπρόσωπος Τύπου του επιτελείου Αναστασιάδη στις Προεδρικές Εκλογές χωρίς να ανταμφθεί με κάποια κομματική αναβάθμιση. Με θέση αντιπροέδρου του ΔΗΣΥ φλερτάρει και ο Ευθύμιος Δίπλαρος, στο ενδεχόμενο που κενωθεί μια θέση είτε από τον Νίκο Νουρή είτε από τη Στέλλα Κυριακίδου. Πάντως, αν μαζί με τους Νουρή και Τονναρίτη μετακινήσει και η Στέλλα Κυριακίδου, τότε στη Βουλή εισέρχεται και ο Μιχάλης Σοφοκλέους. Σεναριολογία υπάρχει και γύρω από το όνομα του κυβερνητικού εκπροσώπου, Πρόδρομο Προδρόμου, ο οποίος ακούγεται για το Μεταφορών στη θέση της Αναστασιάδου, ακόμη και για επιστροφή του στην κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΣΥ, αφού είναι ο πρώτος σε σταυρούς επιλαχών. Στις εκθέσεις του Προεδρικού για τη θέση Γ. Λακκοτρύπη στο Υπουργείο Ενέργειας δεν αποκλείεται το όνομα του Γιώργου Παμπορίδη.

ΕΝ ΤΩ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
Δικαιοδοσία Διαχειρίσεων
Αίτ. Αρ. 192/2019
Επί τοις αφορώσι τον Περί Διαχειρίσεως Περιουσιών Νόμον Κεφ. 189
και
Επί τοις αφορώσι την Ιφίγεια Χρίστου Πουεράση, το γένος Χρίστου Κουρούσι, εξ Αθηνών, Α.Δ.Τ.009435, αποβιώσασα
ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ
Διά της παρούσης δίδεται ειδοποίηση ότι μετά την παρέλευση οκτώ (8) ημερών από της δημοσίευσης της παρούσης Αιτήσεως Διαχειρίσεως θα υποβληθεί εις το Πρωτοδικολιττείν Διαχειρίσεων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας αίτηση, διά την παραχώρησιν εις τον Ανδρέα Πετουρά, εξ Αθηνών, των εγγράφων διαχειρίσεως της περιουσίας της ως άνω αποβιώσασας, εξ Αθηνών, μετά επικύρωσης Διαθήκης, εκτός εάν ενότις της ως άνω προθεσμίας καταχωρηθεί σχετική ένσταση (CAVEAT) υπό οιοδήποτε ενδιαφερομένου κληρονόμου, σύμφωνα με τον Νόμον εναντίον της τοιαύτης χορηγήσεως.
Υπ.: Ανδρέας Πετουράς
Δικηγόρος - Εκτελεστής της Διαθήκης της ως άνω αποβιώσασας

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ
Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ανακοινώνει ότι, σύμφωνα με τον περί Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή στη Δημοκρατία Νόμο (Ν. 45(Ι)/2019), οι υπηρεσίες μετάφρασης μεταφέρονται από 1η Ιουλίου 2019 στους Ορκωτούς Μεταφραστές, οι οποίοι θα αναλαμβάνουν εφεξής εξολοκλήρου τη διαδικασία μετάφρασης και πιστοποίησης των μεταφράσεων, ως προνοητό ο εν λόγω Νόμος.
Ο Κλάδος Μεταφράσεων του ΓΤΠ θα παραλαμβάνει έγγραφα προς μετάφραση μέχρι τις 27 Ιουνίου 2019.
Τα στοιχεία επικοινωνίας των Ορκωτών Μεταφραστών βρίσκονται στο Μητρώο Ορκωτών Μεταφραστών που είναι αναρτημένο στον ιστότοπο του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, στη διεύθυνση: www.pio.gov.cy

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
Η Θεολογική Σχολή Εκκλησίας Κύπρου δέχεται αιτήσεις για τα δύο Προγράμματα Σπουδών που προσφέρει μέχρι **15 Ιουλίου 2019**. Και τα δύο Π.Σ. είναι αξιολογημένα και πιστοποιημένα από τον Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ).
Προπτυχιακό Πρόγραμμα «Θεολογία» (4 έτη/240 ECTS, Πτυχίο)
Το Πρόγραμμα προσφέρεται από το 2015 και είναι τετραετές (8 εξάμηνα). Δίδακτρα 3.000€ ετησίως.
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Εφαρμογές Ψυχολογίας και Συμβουλευτικής στην Κοινότητα» (2 έτη/120 ECTS, Μάστερ)
Το Πρόγραμμα προσφέρεται από τον Σεπτέμβριο 2019 για πρώτη φορά και είναι διετές (4 εξάμηνα). Δίδακτρα 3.600€ ετησίως.
* * *
Προσφέρονται υποτροφίες αριστείας και διακρίσεων, καθώς και οικονομική βοήθεια σε πολυμελείς ή/και εμπεριστατες οικογένειες.
Περισσότερες πληροφορίες στο τηλ. 22443066, στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@theo.ac.cy και στην ιστοσελίδα της Θ.Σ.Ε.Κ. <https://www.theo.ac.cy>

THE CYPRUS INSTITUTE
RESEARCH • TECHNOLOGY • INNOVATION
Job Opportunities at the Cyprus Institute
The Cyprus Institute (Cyl, www.cyi.ac.cy) is a novel, non-profit research and educational institution and invites applications for the following positions:
• Research Technical Specialist for microCT (walk-in hutch) (STARC_RTS_19_06)
• Data and Web Management Specialist (STARC_SWMS_19_07)
• Head of Health and Safety Office (CYI_HSO_19_07)
• Technical Research Specialist in Atmospheric sciences (EMME-CARE_TRS_19_01)
• Director of Computation-based Science and Technology Research Center (CaSToRC) of the Cyprus Institute (CaSToRC_DIR_17_02)
• Scientific Coordinator (CaSToRC_SC_18_02)
• Computational Scientist(s) (CaSToRC_CS_19_03)
• Web Developer for Data Management (CaSToRC_WDDM_19_02)
• Faculty Position in Modelling and Simulation for Engineering Applications with Specialization in Computation-based Science and Technology (CYI_FPEC_18_07)
A more detailed description of the positions as well as information concerning candidate requirements and the application process is available at <http://jobboard.cyi.ac.cy/> where the reference number for the position is posted.

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΑΓΟΡΑΙΟ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΟ ΕΘΝΟΚΕΝΤΡΙΣΜΟ

ΔΗΣΥ: Η... ατελής εξισορρόπηση

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
papadopoulosm@
simerini.com

ΤΟ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝ-ΘΕΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΣΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΥΦΑΝΣΗ ΕΤΕΡΟΚΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝ ΠΟΛΛΟΙΣ ΑΛΛΗΛΟΥΣ-ΓΚΡΟΥΜΕΝΩΝ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τα της εξουσίας, ου - πάντοτε - μενεία... Φθορά, λάθη, αποτυχίες, μακρόβιοι εσωτερικοί ανταγωνισμοί δημιουργούν, αναπόδραστα, συνθήκες πολύμορφων αναταράξεων, που ρηγματώνουν την άλλοτε αδιατάρακτα ειδυλλιακή αίσθηση της εξουσίας. Η μακροχρόνια πρόοδος στην οποία δημιουργεί, επίσης αναπόφευκτα, αβεληνίες και εφρουσασμούς, με όλα τα αρνητικά συνεπαγόμενα.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση, ιδία στο πλαίσιο μιας ιδιαίτερα τειταμένης και όξουσας πολλαπλών προβλημάτων διακυβέρνησης, γεγονός που καιαγράφκε και στα αποτελέσματα των πρόσφατων εκλογών για το Ευρωκοινοβούλιο.

Το χαμηλό ιστορικό που κατείχε το κυβερνών κόμμα στις Ευρωεκλογές ήταν αναμενόμενο να προκαλέσει τριγμούς και εσωτερικές αντιπαραθέσεις, αναδεικνύοντας ρωγμές στην, εδώ και καιρό, διαταραγμένη εσωτερική συνοχή του, που έδεξε ευλόγησι και τρωτή στη σεισμογενή επέλαση των πολλαπλών κυβερνητικών «αρρυθμιών» της τελευταίας περιόδου. Πρωτίστως, δε, ανέδειξε την ευθραυστότητα της κλονιζόμενης, πλέον, σύζευξης των δύο κυρίαρχων ιδεολογικοπολιτικών πυλώνων του, που υποστυλίωναν, διαχρονικά, το συναγερμικό οικοδόμημα, προσδίδοντάς του όχι μόνον εσχέγγα σταθερότητα, αλλά και την όψη μιας, προς όλες οσέδων ης κατευθύνσεις, διευρυντικής δυναμικής.

Η πρόσφατη σύνοδος του διεσπόμενου Πολιτικού Γραφείου του ΔΗΣΥ, που συνήλθε για να εξετάσει τα αποτελέσματα των εκλογών, αλλά και για να εκτινάξει τις ανιδράσεις, επιβεβαίωσε, στην ουσία, ότι το ζήτημα της ιδεολογικοπολιτικής ταυτότητας του κόμματος, το οποίο κριήθηκε ότι δεν χρίζει περαιτέρω συζήτησης, είναι το μείζον διακύβευμα των εκδηλούμενων αντιπαραθέσεων, αφού η μέχρι πρότινος, έστω φαινομενικώς, αργαγής σύμφυρση των δύο κυρίαρχων ιδεολογικών του πώλων - της παραδοσιακής εθνολαϊκής δεξιάς και της ευρωκεντρικής φιλελεύθερης - έπαψε, πλέον, να αποτελεί το πάλα ποτέ αριστοτεχνικό δημιουργήμα της κεντροδεξιάς αρχιτεκτονικής.

Οι εσοκομιατικές διεργασίες της πρόσφατης περιόδου έφεραν στην επιφάνεια, ακριβώς, τις διαφορετικές τάσεις και προσεγγίσεις στο εσωτερικό του κόμματος τόσο για το Κυπριακό και τα θέματα της εσωτερικής πολιτικής, όσο και για τον γενικότερο ιδεολογικοπολιτικό του προσανατολισμό και την απεύθυνσή του προς την κοινωνία - διάσταση που έχει, ασφαλώς, να κάνει και με τον τρόπο άσκησης της εξουσίας.

Η στρατηγική της εξισορρόπησης

Τάσεις που απηχούν μια πληθώρα προσεγγίσεων, από έναν ριζικό διεκδικητισμό, εφορμούμενο από την αναδιάρθρωση των γεωπολιτικών δεδομένων στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, έως έναν ρεαλιστικό πρακτικισμό, προσαρμοσμένο στις «αδύρκες πραγματικότητες» της διεθνούς πολιτικής κατάστασης και τις προκατειλημμένες βλές της διεθνών συμφερόντων.

Έως τώρα, ο ΔΗΣΥ πορεύθηκε με βάση

μια επιτυχή στρατηγική εξισορρόπησης όλων αυτών των τάσεων μέσα σ' έναν εύπλαστο πολιτικό λόγο, που επέτρεπε διαρκείς ανασημάνσεις των σημασιών του, καθιστώντας δυνατές τις συμπλεύσεις και προς τη μια και προς την άλλη προσέγγιση του Κυπριακού.

Σε θέματα όπως η διαχείριση του εθνικού προβλήματος ο ΔΗΣΥ κατάφερε να... ικανοποιεί, ανά περίστασι, σχεδόν όλα τα ακροατήρια, εφαρμόζοντας κινήσεις τακτικής σε όλο το εμβάδον της πολιτικής σκακιέρας.

Τώρα, ωστόσο, η ικανότητα αυτή τίθεται εν αμφιβόλω, ενώ οι μετεκλογικές κλυδωνισμοί αποδέσμευσαν, αναπόδραστα, λόγους και σημασίες από την εκφερόμενη συνοχή τους, αποδιδοντάς τους «διακριτούς ρόλους», που τείνουν να συγκρούονται σε επίπεδο στρατηγικής βλές. Λόγοι και σημασίες, που αντανάκλουν τους εντεινόμενους διαφορισμούς και τον ανταγωνισμό των δυνάμεων στο εσωτερικό του κόμματος.

Αποδυναμωμένες επενδύσεις

Στο πλαίσιο αυτό, η εκλογική συρρίκνωση της πολιτικής δύναμης του Δημοκρατικού Συναγερμού συνδέεται και με τη σταδιακή αποδυνάμωση των δύο βασικών και συμπληρωματικά φερόμενων εξουσιαστικών του επενδύσεων.

Η πρώτη επένδυση εστίαζε στην εξαιρετικά ισχυρή δυναμική εξουσίας που απέκτησε ο ΔΗΣΥ στις τέσσερις τελευταίες, προ Ευρωεκλογών, εκλογικές αναμετρήσεις, και με σαφώς αποδυναμωμένο το κόμμα της μείζονος αντιπλοίτευσης, συνδυασμός που του έδινε τη δυνατότητα να προβάλλει όχι μόνον ως η πιο φερέγγυα, αλλά και ως η μοναδική προοπτική παραγωγικής κυβερνησιμότητας, γύρω από την οποία θα μπορούσαν να συνασπιστούν ευρύτερες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις.

Έτσι και αν η πρώτη αυτή επένδυση εφορρείτο τελεστικά από πνεύμα... βοναπαρισμού και ηγεμονικότητας, επιβάλλοντας τους βασικούς όρους του πολιτικού παιχνιδιού, μπόρεσε, τίνι βαθμώ, να εγυθνή την «προοπτική διεύρυνσης της κοινωνικής συμμαχίας που επιδιώκεται» και την «εδραίωση της συνεργασίας με την κοινωνία και τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις, προκειμένου να διαμορφώσουμε κοινές κατά το δυνατόν πολιτικές προτάσεις».

Η δεύτερη εστίαζε, πρωτίστως, στην αναγκαίοτητα σύζευξης ευρύτερων κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων σε μια πλατφόρμα αμφιπλευρής προσέγγισης του Κυπριακού, όπου ο πολλά διαφημιζόμενος «πατριωτικός ρεαλισμός» και η νουνεχής διεκδικητικότητα θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως ο συνενωτικός αρμός ευρύτερων κοινωνικοπολιτικών συσσωματώσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, οι διαχρονικά εδραίες θέσεις στο Κυπριακό επιχειρήθηκαν, κατά καιρούς, να εμβολιαστούν μ' ένα

μάγμα αναθεωρητικών ιδεών, υπό την αιγίδα μιας πιο διεκδικητικής πολιτικής, αρυόμενης τόσο από τα ενεργά θέσμια του ευρωπαϊκού πολιτικού πολιτισμού, όσο και από την ευμενή, για την Κύπρο, διαφοροποίηση των γεωπολιτικών δεδομένων στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, με επίκεντρο το φυσικό αέριο.

Παραπληρωματικά, γύρω απ' αυτά, ενορχησιτρώθηκε και η ρητορική για την ανάγκη ανανέωσης του ραγδαίως κλυδωνιζόμενου, από την αποσταθεροποίηση των θεσμών και την κρίση αντιπροσώπευσης, πολιτικού συστήματος, μέσα από τις διάφορες «μεταρρυθμιστικές τομές» που επιχειρήθηκαν σε πολλαπλά επίπεδα.

Συμπερασματικά, ο ΔΗΣΥ μπόρεσε να διατηρήσει όρθιος σ' αυτήν την, μάλλον, ακίνδυνη αμφίπλευρη ακροασία, λόγω των τεράστιων κοινωνικών και εξουσιαστικών του αποθεμάτων σε περιόδους ευνοϊκές για το πολιτικό του διαβήμα, με την επιτελούμενη πολιτική διαχείριση των προβλημάτων να υπερτερεί της πραγματικότητας. Η μείωση, ωστόσο, των αποθεμάτων αυτών είχε ως αποτέλεσμα την ενεργοποίηση, στο εσωτερικό, δυνάμεων κριτικής και αναστοχασμού για την πορεία του κόμματος, αλλά και για την γεννη πολιτική του φυσιογνωμία. Και είναι προφανές πως το ετερόκλητο ιδεολογικοπολιτικό αμάλγαμα που τον συνέχει χρειάζεται, αν όχι ένα ριζικό ξαναπλάσιμο, τουλάχιστον ένα πιο πειστικό λήπινγκ.

Το εκκρεμές της κεντροδεξιάς

Η «Σ» επαναπαράθετει πιο κάτω μια κοινωνικο-ιστορική ανάλυση του ιδεολογικοπολιτικού μορφώματος του κυβερνώντος κόμματος, όπως διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε μέσα στον χρόνο, υπό την πίεση τόσο εγγενών όσο και εξωγενών/συγκυριακών παραγόντων.

«Ο ΔΗΣΥ συγκροτήθηκε ως πολιτικός οργανισμός στο πλαίσιο της ανασυντάξης της κυπριακής πολιτικής ζωής μετά τα γεγονότα του 1974. Όπως και η ίδρυση του ΔΗΚΟ, αποτέλεσε απόρροια αλλά και συντελεστή της επαναπολιτικοποίησης της κυπριακής κοινωνίας, μέσα από θεσμοζόμενες μορφές πολιτικής οργάνωσης, οι οποίες ανταποκρίνονταν στην ανάγκη έκφρασης ευρέων κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων, κυρίως στον χώρο της κεντροδεξιάς, μετά την κατάλυση των προπολεμικών πολιτικών σχηματισμών, στο πλαίσιο των νέων συνθηκών που επέφερε η τουρκική κατοχή.

Εξέφραζε, κατ' αρχήν, ένα σύνθεμα ετερόκλητων κοινωνικών δυνάμεων, το οποίο υποστούλανε, από τη μια, το γενικό περίγραμμα της δεξιάς ιδεολογίας στις παραδοσιακές εκδοχές της, και στο οποίο εκπροσωπούνταν, κατά κύριο λόγο, ευρεία μικροαστικά και αγροτικά στρώματα, και, από την άλλη, μια σπερματικά εκσυγχρονιστική ιδεολογία, επικεντρωμένη στον οικονομικό φιλελευθερισμό και, πολιτικές θέσεις στο Κυπριακό επιχειρήθηκαν, κατά καιρούς, να εμβολιαστούν μ' ένα

μεσοαστικά και μεγαλοαστικά κοινωνικά στρώματα. Ιδεολογικές συνιστώσες που συμμόρφωναν ταυτόχρονα στην εθνική ιδεολογία των εύπορων αστικών στρωμάτων.

Καθοριστικό ενοποιητικό στοιχείο, ωστόσο, ήταν η ηγετική φυσιογνωμία του ιδρυτή και προέδρου του, Γλαύκου Κληρίδη, γύρω από την εμβληματική μορφή του οποίου συσπειρώνονταν ανόμοιες και, τίνι βαθμώ, αντιπαρατιθέμενες πολιτικές δυνάμεις, από την «εκτός νόμου», αντιμαριακή άκρη δεξιά έως τις παρυφές του κέντρου και την παραδοσιακή μακαριακή παράταξη.

Πολιτική «αμνήστευση»

Ίσως, η σημαντικότερη πολιτική «επιπόνη» του Γλαύκου Κληρίδη και «συνεισφορά» του στην πολιτική ζωή είναι ακριβώς η πολιτική νομιμοποίηση δυνάμεων που ενεργούσαν στις μεθόριους του Πολιτικού και εκτός των πλαισίων της συνταγμένης πολιτικής ζωής, παρά τις όποιες ανεπάρκειες, σφραβλώσεις και παθογένειες αυτής της τελευταίας. Ο απογαλακτισμός τους δηλαδή από μη πολιτικές μορφές δράσης και η ένταξη τους στη σύνομη πολιτική διαδικασία.

Επιδόση που αποτιμώμεται και στην ιδρυτική διακρήξη αρχών της 4ης Ιουλίου 1976, με την αποκρήρυξη κάθε μορφής βίας ως μέσου άσκησης πολιτικής και την καταδίκη του πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 1974, αλλά και την «αμνήστευση» της έκνομης δράσης του παρελθόντος.

Όπως αναφέρεται συγκεκριμένα στην ιδρυτική διακήρυξη:

«Ο Δημοκρατικός Συναγερμός απεχθάνεται και αποδοκιμάζει τη βία. Πιστεύει ότι σαν μέθοδος πολιτικών και κοινωνικών επιδιώξεων είναι πηγή συμφορών και πρέπει να εξοστρακισθεί από την πολιτική ζωή... Απαλλαγμένοι από στείρες προκαταλήψεις και πολιτικά πάθη, αγνοεί και παραμερίζει τις διενέξεις και τους διασμούς του παρελθόντος, που τόσο δεινά επεσόρευσαν στον τόπο μας και προσανατολίζεται προς τα ευρύτερα εφικτά σχήματα εθνικής ενότητας και πολιτικής συναδελφότητας...». Παράλληλα, ενώ «καταδικάζει το Πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974, ως άφρον, παρανοϊκόν και εγκληματικόν», διακηρύσσει ότι «προορίζει τη συγγνώμη και τη λήθη για το παρελθόν, τον θετικό ρεαλισμό για το παρόν και τους ευγενέστερους οραματισμούς για το μέλλον».

Ιδεολογική αρχιτεκτονική

Το οικοδόμημα αυτής της σύνθετης ιδεολογικοπολιτικής αρχιτεκτονικής θα συγκροτηθεί από τη συνύφανση ετερόκλητων και εν πολλοίς αλληλοσυγκρουόμενων ιδεολογικών στοιχείων, με προεξάρχουσα μια θερμπαλιστική ελληνοκεντρική προοπτική, εμβάπτιση στα νάματα του κυπριακού εθνικού αλυτρωτισμού, όπως εκφράστηκε με τον Εθνικοαπελευθερωτικό Αγώνα του '55-'59, και μια «κοσμοπολιτικού» χαρακτήρα εκσυγχρονιστική ιδε-

ολογία, ευρωκεντρικής κατεύθυνσης, με κύριους άξονες τον οικονομικό και πολιτικό φιλελευθερισμό, η οποία σήμερα, με την επάνοδο του κόμματος στη διακυβέρνηση της χώρας και υπό την ηγεσία του Αβ. Νεοφύτου, προβάλλει αδιαμφισβητήτως ως κυρίαρχη.

Δεν είναι τυχαίο που η σφοδρά εθνοκεντρική ρητορική του ΔΗΣΥ κατά τα πρώτα χρόνια της ύπαρξης του, επαρκής για να ικανοποιήσει, σε επίπεδο ψυχολογικής εκπλήρωσης, το αλυτρωτικό αίσθημα των στρατευμένων στο ιδεώδες του υπέρ της ενόσσεως αγώνα κοινωνικών δυνάμεων, θα ενθυλακωθεί σε μια, εν τη πράξει, ρεαλιστική προσέγγιση του εθνικού προβλήματος, η οποία θα κυρωθεί και προγραμματικά (στη διακήρυξη αρχών του 1976), με την «αναζήτηση, εντός των πλαισίων της σημερινής πραγματικότητας, όχι της επιθυμητής, αλλά της δυνατής λύσης, με πολιτική δυναμικού συμβιβασμού».

Η πολιτική του δυναμικού συμβιβασμού θα εκφραστεί, αρχικά με την υποθέτηση, από τον Γλαύκο Κληρίδη, της ομοσπονδίας ως λύσης του Κυπριακού και θα εκβάλει, στη συνέχεια, στην αμέριστη υποστήριξη του σχεδίου Ανάν στο δημοψήφισμα του 2004.

Εκφράζεται, δε, εφεξής, από τις θέσεις τόσο της προηγούμενης όσο και της νυν κοιμητικής ηγεσίας, παρά την ύπαρξη σοβαρών εσοκομιακών διαφοροποιήσεων, που επιδιώκουν να εκφράσουν μια περισσότερο εξισορροπημένη σύζευξη της εθνοκεντρικής συνιστώσας με τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό.

Στο πολιτικό περιθώριο

Ένα σποκείο που συνέβαλε σε σημαντικό βαθμό στον καθορισμό της πολιτικής φυσιογνωμίας του Δημοκρατικού Συναγερμού ως κόμματος αλλά και στη διαμόρφωση του εντυροσλήωτα αργαγούς κομματικού πατριωτισμού των ψηφοφόρων του ήταν ο μακροχρόνιος αποκλεισμός του από την εξουσία και την κοινοβουλευτική αντιπροσώπευση.

Η κυβερνητική και κοινοβουλευτική συνεργασία των υπολοίπων πολιτικών δυνάμεων κατά την πρώτη μεταπολεμική περίοδο, υπό το πρόσχημα του αλίστου μνήμης «μίνιμου προγράμματος», το οποίο απέκλειε την είσοδο του ΔΗΣΥ στη Βουλή των Αντιπροσώπων ανεξαρτήτως των πάντοτε εξαιρετικά εκλόγιμων ποσοστών του, κράτησε το κόμμα της δεξιάς επί μακρόν στο περιθώριο της κοινοβουλευτικής ζωής και μακράν της διαχείρισης της εξουσίας.

Η απουσία, ακριβώς, εξουσιαστικής αναφοράς, η οποία, για τα άλλα κόμματα, και κυρίως το κατ' εσχόνη κόμμα εξουσίας, το ΔΗΚΟ, αποτέλεσε καταλυτικό τελεστή για τη διαμόρφωση της πολιτικής φυσιογνωμίας τους, διαμόρφωσε για τους ψηφοφόρους του ΔΗΣΥ έναν ιδιότυπο ψυχισμό κομματικής προσήλωσης, ο οποίος, παρά τους ευρείς κοινωνικούς και πολιτικούς μετασχηματισμούς που

επεσυνέβησαν στη μεταπολεμική κυπριακή κοινωνία, αποτέλεσε τη σταθερά η οποία προσέδωσε στον Δημοκρατικό Συναγερμό μια πρωτοφανή ικανότητα αντοχής και σταθερότητας, σ' ένα περιβάλλον, μάλιστα, άκρατης εξουσιοθηρίας και αχαλίνωτης διανομής των πολιτικών αγαθών και προνομίων.

Ισχυρό μαζικό κόμμα

Έως και τη δεύτερη πενταετία της διακυβέρνησης Κληρίδη, και παρά την... παρεπιδημία του ιστορικού ηγέτη του στην Προεδρία της Δημοκρατίας, ο ΔΗΣΥ συνδύαζε τέσσερα βασικά στοιχεία, καθοριστικής σημασίας για τη λειτουργία ενός ισχυρού πολιτικού κόμματος εξουσίας. Ήταν, ταυτόχρονα, ένα μεγάλο μαζικό κόμμα, με ισχυρή οργανωτική δομή και σταθερή δυναμική επέκτασης σε ευρεία κοινωνικά στρώματα, ένα κόμμα πολιτικών προσωποποιήτων, που συνέθεταν μια πανίσχυρη και ικανή στελεχική ομάδα, το κόμμα ενός ιστορικού ηγέτη, που, παρά τις όποιες αντιπάθειες είχε σε μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας, μπορούσε να συνενώσει και να εμπνεύσει, και ένα κόμμα που κατείχερνε να συγκεράζει τις αλληλοσυγκρουόμενες ιδεολογικές του τάσεις σ' ένα λίγο - πολύ ενιαίο ιδεολογικό σχήμα, αυτό του πολιτικού και οικονομικού φιλελευθερισμού και της τόσο θερμπαλιστικά ταλαιπωρημένης «ελληνικότητας» - που σήμερα τείνει να αντικατασταθεί εξολοκλήρου από το ιδεολόγημα της ευρωπαϊκότητας.

Σήμερα, ωστόσο, ο ΔΗΣΥ δεν φαίνεται να παρουσιάζει την ίδια ισχυρή δυναμική επέκτασης και διεξόδους σε ευρύτερους κοινωνικούς χώρους, ούτε την πληθώρα στελεχών πρώτης γραμμής του παρελθόντος. Και εξακολουθεί να διαπνέει στο εσωτερικό του, αν και χωρίς διασπαστική δυναμική, ανυπέρβλιτους διαφορισμούς όσον αφορά την προσέγγιση του κυπριακού προβλήματος, αρμυόμενος κυρίως από τη διασπαστική εμπειρία του 2004, όταν η σαφής συμμετρία ανάμεσα στη βούληση της βάσης του κόμματος και στις αποφάσεις της ηγεσίας όσον αφορά το σχέδιο Ανάν, εκφράστηκε και στο επίπεδο της κοιμητικής συνοχής, με τη διαφανή και αποκαθάρση αρκετών στελεχών και μελών.

Η αποκρήρυξη, ωστόσο, τουλάχιστον σε ρητορικό επίπεδο, του σχεδίου Ανάν, και η στήριξη σ' ένα «σχέδιο λύσης που θα γίνει αποδεκτό, αυτήν τη φορά, από τον κυπριακό λαό», λειτουργεί ως σταθερός εξισορροπητικός τελεστής, καθιστώντας εφικτή την ενιαία έκφραση όσον αφορά το εθνικό πρόβλημα.

Ο κοινωνικός φιλελευθερισμός

Μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε., επίτευγμα, κατά κύριο λόγο, της πολιτικής Κληρίδη, η ευρωπαϊκή συνιστώσα του ΔΗΣΥ αναδεικνύεται σε κυρίαρχη, όπως επίσης και ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός του κόμματος.

Με όλα, βεβαίως, τα συμπαράκοιουθούνα αυτής της εξέλιξης: ανάγκη εξορθολογισμού του κράτους και των θεσμών, μείωση της γραφειοκρατίας, συνεργία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εμβάθυνση διαβουλευτικής δημοκρατίας, πλήρης ένταξη της Κύπρου στο ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο κ.λπ. αποδυνάμωση, παρότι όχι πλήρης εξέλιξη, των εθνοκεντρικών αναλασμάτων. Κυρίαρχη ιδεολογία, όσον αφορά την κοινωνική και οικονομική πολιτική, καθίσταται ο κοινωνικός φιλελευθερισμός, στην ουσία μια επίφαση κοινωνισμού σε φερόμενες μετριοπαθείς νεοφιλελεύθερες ρυθμίσεις:

Σύμφωνα με τα λόγια του ίδιου του Νίκου Αναστασιάδη, ένας συγκεκριμένος πέρα από «την αδιαλλαξία των άκρων, είτε του άκρατου φιλελευθερισμού είτε του άκρατου κρατισμού», με βασική επιδίωξη «ένα κράτος ρυθμιστικό και ελεγκτικό και όχι ένα κράτος επιχειρηματία. Ένα κράτος ευέλικτο και αποτελεσματικό, που θα διευκολύνει την επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά την ίδια ώρα θα ελέγχει την ορθή τήρηση των κανόνων και θα διασφαλίζει τον ανταγωνισμό».

Ωστόσο, η εν μέρει εθελούσια και εν μέρει εξαναγκαστική μνημονιακή πρόοδος του, αφαιρέσει και τις τελευταίες επιφάσεις οικονομικού κοινωνισμού από το κοινωνιο-φιλελεύθερο αμάλγαμα της ιδεολογίας του, φανερόνοντας την αμνήη υπαγωγή της στη νεοφιλελεύθερη προσαγωγή.

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΟΥ «1984» ΠΡΙΝ ΑΠΟ 70 ΧΡΟΝΙΑ

Η Οργουελοποίηση της Κυπριακής Δημοκρατίας

ΚΛΕΑΡΧΟΣ Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ*

ΤΟ «1984» ΤΟΥ ΟΡΓΟΥΕΛ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ. ΜΑΛΙΣΤΑ, ΜΑΣ ΒΟΗΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ, ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ, ΤΗΣ ΕΣΚΕΜΜΕΝΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΕΙΣΔΥΣΗΣ ΚΑΙ, ΣΥΝΕΠΩΣ, ΤΗΣ ΟΡΓΟΥΕΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΚΔ). Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΥΤΗ ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΤΟ 1960, ΑΛΛΑ ΕΠΙΤΑΧΥΝΘΗΚΕ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΕΙΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ 1974

Στις 8 Ιουνίου του 1949, ο εκδοτικός οίκος του Λονδίνου, Secker & Warburg, δημοσίευσε ένα από τα μεγαλύτερα έργα λογοτεχνίας στην αγγλική γλώσσα. Αναφέρομαι στο «Χίλτα Εννιάκωσια Ογδόντα Τέσσερα» («1984»), ένα μυθιστόρημα του εμπνευσμένου Βρετανού δημοσιογράφου, Τζορτζ Οργουέλ.

Όταν έγραψε το αριστούργημά του, ο Οργουέλ είχε στο μυαλό του την τυραννία που προκάλεσε ο Στάλιν στη Σοβιετική Ένωση και ο Χίτλερ στη Γερμανία. Ωστόσο, ο Οργουέλ επιπλέον επηρεάστηκε επίσης από άλλες πραγματικότητες, όπως τις δυσμενείς επιδράσεις της βρετανικής αποικιοκρατίας στην Ινδία, στην οποία γεννήθηκε το 1903, και τον προπαγανδιστικό ρόλο του BBC, όπου είχε δουλέψει κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Η διαγραφή του παρελθόντος

Στο «1984», ο Οργουέλ περιέγραψε τα καταστροφικά αποτελέσματα μιας επανάστασης στην Ωκεανία, ένα τεράστιο «υπερ-κράτος». Κατ' αρχάς, η επανάσταση οδήγησε στη δημιουργία ενός τυραννικού

καθεστώτος και την υποταγή των Βρετανών. Το Ηνωμένο Βασίλειο (ΗΒ) υποβιβάστηκε ως μία από τις περιφερειακές επαρχίες της Ωκεανίας. Επιπλέον, μετονομάστηκε σε «Airstrip One», δηλαδή «Αεροδιάδρομος Ένας».

Σε αντίθεση, το Λονδίνο διατήρησε το όνομά του. Ωστόσο, όπως έγραψε ο Οργουέλ, υπέφερε με άλλους τρόπους: «Αγάμια, επιγραφές, μνημεία, ονόματα δρόμων - οτιδήποτε θα μπορούσε να ρίξει φως στο παρελθόν [του Λονδίνου] είχε τροποποιηθεί συστηματικά». Ακόμα και οι εκκλησίες του Λονδίνου είχαν αλλοιωθεί. Αυτό εξηγεί την αντίδραση του Winston Smith, του πρωταγωνιστή στο «1984», όταν είδε μια παλιά ζωγραφιά της εκκλησίας του Saint Clement Danes στο κέντρο του Λονδίνου. Η ζωγραφιά απεικόνιζε την εκκλησία προτού μετατραπεί σε ερείπια με βομβαρδισμό. Βλέποντας τη ζωγραφιά, ο Winston παραδέχτηκε: «Δεν ήξερα ότι ήταν κάποτε εκκλησία». Αυτή η παρατήρηση προκάλεσε μια ενδιαφέρουσα απάντηση από τον ιδιοκτήτη της ζωγραφιάς, ενός ηλικιωμένου που θυμόταν το Λονδίνο πριν από την επανάσταση: «Υπάρχουν πολλές τέτοιες [εκκλησίες]... Αν και έχουν τεθεί σε άλλες χρήσεις».

Στο «1984», ο Οργουέλ παρατήρησε ότι κάποιος πάσχει από τη «διπλή σκέψη» όταν ταυτόχρονα έχει δύο αντιφατικές απόψεις ή ταυτόχρονα απαιτεί δύο ασυμβίβαστους στόχους. Σε σχέση με την ΚΔ, η «διπλή σκέψη» χρησιμοποιείται όποτε κάποιος επιθυμεί μια «δίκαιη λύση» και ταυτόχρονα επιθυμεί, τέτοια «λύση», να βασίζεται στις άδικες διακυμάνσεις του διαχωρισμού, γνωστές ως «δικαιοτυπία» και «δωζωνικότητα».

Κατήχηση

Σε μια εφιαρμένη προσπάθεια υπέρ της κατήχησης των ανθρώπων, το τυραννικό καθεστώς στην Ωκεανία χρησιμοποιούσε διάφορες τεχνικές. Για παράδειγμα, έδινε ακατάλληλα ονόματα στους δημόσιους οργανισμούς, όπως το «Υπουργείο Ειρήνης», το οποίο ήταν υπεύθυνο για τον πόλεμο. Επίσης, το καθεστώς εξασκούσε τη «διπλή σκέψη» («doublethink»), σε συνδυασμό με τη χειραγώγηση των λέξεων, καθώς και τη συνεχή επανάληψη των διάφορων «συνθημάτων», π.χ., «Όποιος ελέγχει το παρελθόν, ελέγχει το μέλλον. Όποιος ελέγχει το παρόν, ελέγχει το παρελθόν».

Αλλά «συνθήματα» ανικατόπιζαν την τάση του καθεστώτος να στρεβλώνει, να παραπλανά και να σιμωκνεί την ατομική ελευθερία. Τα καλύτερα παραδείγματα ήταν τα τρία «συνθήματα» που παρουσιάστηκαν σε μια τεράστια πυραμίδα δομή και στην τηλεόραση. Γράφτηκαν με κεφαλαία γράμματα ως εξής:

«Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΙΝΑΙ Η ΕΙΡΗΝΗ», «Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΣΚΛΑΒΙΑ», «Η ΑΓΝΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΜΗ».

Το «1984» του Οργουέλ είναι διαχρονικό. Μάλιστα, μας βοηθά να κατανοήσουμε το μέγεθος της καταστροφής, της μεταμόρφωσης, της εσκεμμένης ιδεολογικής διεύθυνσης και, συνεπώς, της Οργουελοποίησης της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ). Η διαδικασία αυτή ξεκίνησε το 1960, αλλά επιταχύνθηκε μετά τις δύο τουρκικές εισβολές του 1974. Ιδού ορισμένα στοιχεία:

Πρώτον, ενώ στο «1984» το τυραννικό

καθεστώς μετονόμασε το ΗΒ, η Τουρκία είναι υπεύθυνη για την αυθαίρετη ντε φάκτο μετονομασία αμέτρητων τοπωνυμίων στα εδάφη της ΚΔ υπό τουρκική κατοχή και εθνοκάθαρση. Για να πάρω ένα απλό παράδειγμα, οι ντε φάκτο αρχές στα κατεχόμενα έχουν μετονομάσει τον Καραβό σε «Alsancak». Όπως και σε άλλες περιπτώσεις, ο γίγαντας του διαδικτύου, Google Maps, έχει διευκολύνει αυτήν την Οργουελοποίηση, χωρίς να τοποθετήσει αυτό το νέο «όνομα» σε εισαγωγικά, για να καταλάβει ο αναγνώστης ότι είναι παράνομο αποτέλεσμα της παράνομης κατοχής.

Δεύτερον, σε μία πτώση της μοίρας του St Clement Dane στο «1984», εκκλησίες στα κατεχόμενα έχουν καταστραφεί, βεβηλωθεί ή παραμεληθεί. Άλλες έχουν αυθαίρετα μετατραπεί σε ισλαμικά τεμένη, σε αποθήκες, σε στάβλους ή σε κάτι άλλο, το οποίο είναι εντελώς απαράδεκτο και, προφανώς, σε αντίθεση με τη Σύμβαση της Χάγης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς Σε Περίοδο Πολέμου του 1954. Οι προφανείς στόχοι είναι η ντε φάκτο αποικιοποίηση, αφελήνοποίηση, τουρκοποίηση, αποχριστιανοποίηση και ισλαμοποίηση των κατεχομένων. Λεπτομέρειες βρίσκονται σε δύο εξαιρετικά ακαδημαϊκά βιβλία - του Χρίστου Π. Ιωαννίδη, «In Turkey's Image: The Transformation of Occupied Cyprus into a Turkish Province» (Caratzas, 1991), και του Πέτρου Σαββίδη, «Η Ισλαμοποίηση της Κατεχομένης Κύπρου» (Εκδόσεις Αρματολός, 2019).

Τρίτον, ενώ στην Ωκεανία ο πόλεμος εξομοιώθηκε με την ειρήνη, η Τουρκία έχει από το 1974 περιγράψει την πρώτη βίαιη

τουρκική εισβολή της ΚΔ ως «επιχείρηση ειρήνης». Ακόμη ποιο Οργουελικό είναι οι όροι που έχουν χρησιμοποιηθεί από την παράνομη υποδεέστερη διοίκηση της Τουρκίας στα κατεχόμενα. Στις 17 Αυγούστου 2017, αυτή η διοίκηση περιέγραψε τη δεύτερη βίαιη εισβολή όχι μόνο ως «δεύτερη επιχείρηση ειρήνης», αλλά ως «δεύτερη ευνοχούμενη επιχείρηση ειρήνης». (Δείτε: <<https://pim.fga.gov.ct/en/ozgurgun-turkish-cypriots-recognise-importance-happy-peace-operation/>>)

Τέταρτον, όπως έγινε στην Ωκεανία, μέλη διαφόρων ελίτ έχουν στρεβλώσει διάφορες φράσεις, ίσως για να χειραγωγήσουν τα μυαλά των πολιτών της ΚΔ. Ο βρετανο-τουρκικός νεο-αποικιοκρατισμός έχει αναδιατυπωθεί ως «κυπριακό πρόβλημα», τα απομεινάρια μιας αποικίας ως «κυρίαρχες βάσεις», ο δικαιοτυπικός διαχωρισμός ως «συνύπαρξη», η προτεινόμενη διζωνική γεωγραφική διχοτόμηση ως «επανάσταση» και η προτεινόμενη συννομοσχυσία ως «ομοσπονδία». Ακόμη χειρότερα, η παράδοση έχει καμουφλαριστεί ως «λύση».

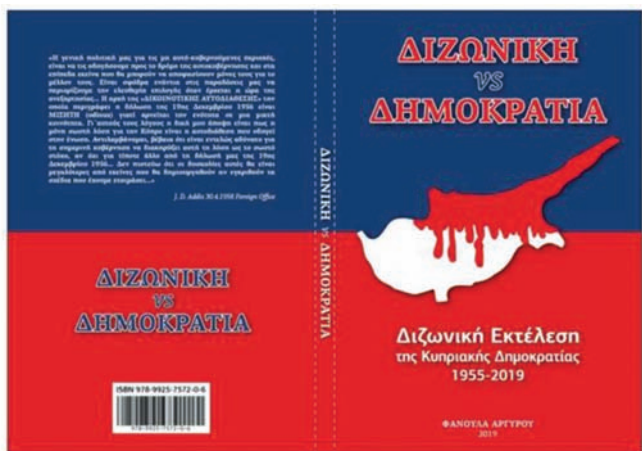
Παράλληλα, ίσως για να αποφευχθεί η ουσιαστική εφαρμογή του διεθνούς δικαίου, διάφορες ανακριβείς ή παραπλανητικές φράσεις έχουν εισέλθει στο λεξικό της ΚΔ. Για παράδειγμα, εξαφανισμένοι έχουν χαρακτηριστεί ως «αγνοούμενοι». Οι γραμμές (στον πληθυντικό) της κατάπαυσης του πυρός έχουν παρουσιαστεί ως «η Πράσινη Γραμμή» (στον ενικό και με κεφαλαία). Μέχρι και οι εκπομπόμενοι έχουν χαρακτηριστεί λανθασμένα ως «πρόσφυγες». Ο πρόσφυγας είναι κάποιος που έχει αποβληθεί από την πατρίδα του και έχει διασχίσει διεθνώς αναγνωρισμένα σύνορα. Ο εκπομπόμενος δεν έχει διασχίσει τέτοια σύνορα και συνεχίζει να ζει στην πατρίδα του, αν όχι στην οικία από την οποία έχει διαχωριστεί. (Δείτε: www.ohchr.org/EN/Issues/IDPersons/Pages/Issues.aspx)

«Διπλή σκέψη»

Στο «1984», ο Οργουέλ παρατήρησε ότι κάποιος πάσχει από τη «διπλή σκέψη» όταν ταυτόχρονα έχει δύο αντιφατικές απόψεις ή ταυτόχρονα απαιτεί δύο ασυμβίβαστους στόχους. Σε σχέση με την ΚΔ, η «διπλή σκέψη» χρησιμοποιείται όποτε κάποιος επιθυμεί μια «δίκαιη λύση» και ταυτόχρονα επιθυμεί, τέτοια «λύση», να βασίζεται στις άδικες διακυμάνσεις του διαχωρισμού, γνωστές ως «δικαιοτυπία» και «δωζωνικότητα».

Στο «1984», ο Οργουέλ έγραψε ότι η «διπλή σκέψη» έχει άλλες μορφές. Αυτές εφαρμόζονται, π.χ., όποτε κάποιος αναγκάζεται την πλήρη αλήθεια, ενώ λέει κατασκευασμένα ψέματα ή αναγκάζεται να ξεχνά. Ποσοί πολιτικοί στην ΚΔ έχουν δηλώσει ότι «δεν ξεχνούν», αλλά μετά κάνουν ότι ξεχασαν:

Όσον αφορά την Τουρκία, ο Πρόεδρος Ερντογάν έχει γίνει μάστορας της «διπλής σκέψης». Στις 19 Μαΐου 2019, δήλωσε ότι «το τουρκικό έθνος χρονολογείται από χιλιάδες χρόνια» και «δεν υπάρχει η ντροπή της γενοκτονίας ή της αποικιοκρατίας στο ιστορικό της».

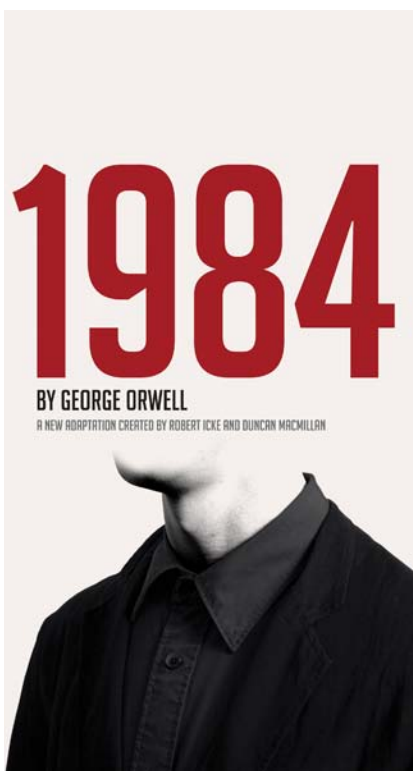
Κυκλοφορεί η δεύτερη έκδοση του βιβλίου της συγγραφέως Φανούλας Αργυρού

«Διζωνική Εκτέλεση της Κυπριακής Δημοκρατίας 1955-2011».

Εμπλουτισμένο με περισσότερες λεπτομέρειες, νέα έγγραφα και εξηγήσεις που δίνουν απαντήσεις σε πολλά αναπάντητα, μέχρι σήμερα, ερωτήματα.

Καλύπτει διάφορες φάσεις του Κυπριακού και τον ρόλο ηγετικών παραγόντων, δικών μας και ξένων, από το 1878 μέχρι το Crans-Montana 2017.

PASTELL EDITORIA LTD
Για παραγγελίες: Τηλ. 700 879 50
Email: info@pastelleditoria.com

Το Ελιζέ

Στη δεκαετία του 1940, ο Οργουέλ ήταν τακτικός πελάτης στο Ελιζέ, ένα περίφημο ελληνικό εστιατόριο στο Percy Street, δίπλα από το Tottenham Court Road στο Λονδίνο. Τότε, όπως και τώρα, το Ελιζέ ήταν πυλώνας της κυπριακής διασποράς. Συνεπώς, εάν ζούσε, ίσως ο Οργουέλ θα ενδιαφερόταν για τη μοίρα της Κύπρου κατά τη δεκαετία του 1950 και μετά. Δυστυχώς, η φυματίωση σκότωσε τον Οργουέλ στις 21 Ιανουαρίου 1950, δηλαδή έξι μήνες μετά την έκδοση του «1984» και κατά την περίοδο

του ιστορικού δημοψηφίσματος στην Κύπρο, που ήταν τότε μια βρετανική αποικία. Πέθανε στο University College Hospital, περίπου ένα χιλιόμετρο από το Ελιζέ. Ήταν μόνο 46 ετών. Ως αποτέλεσμα, ο Οργουέλ δεν έζησε να δει τη μεταμόρφωση της Κύπρου σε μια παραλλαγή του «Αεροδιάδρομου Ένα».

Συνάντησα το «1984» για πρώτη φορά το 1984, όταν οι καθηγητές στο γυμνάσιό μου στο Λονδίνο με υποχρέωσαν να το διαβάσω, επειδή θα με βοηθούσε στη ζωή. Είχαν δίκαιο. Ήρθε η ώρα να καλέσω τους πολίτες

της ΚΔ να διαβάσουν το «1984» και τα άλλα λαϊκά έργα του Οργουέλ. Με την ανάγνωση αυτών των έργων, οι πολίτες μπορούν να αποκτήσουν μια βαθύτερη κατανόηση για το τι έχει πάει στραβά στη χώρα τους και στον πλανήτη μας. Μπορούν, επίσης, να λάβουν μέτρα για να αποφυγούν τη θλιβερή μοίρα ορισμένων θυμάτων στο «1984». Υπέφεραν ως «ζωντανά πώματα», περιμένοντας τη μεταφορά τους στον τάφο.

*Επίκουρος Καθηγητής στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου UCLan Cyprus. Οι απόψεις του είναι προσωπικές

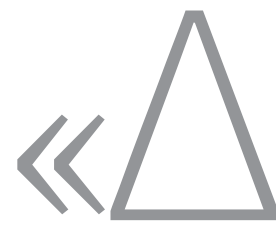
Κομματικές ταυτότητες και ιδεολογικές αγκυλώσεις

ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΓΚΙΟΥΡΟΥ
a.giourou@gmail.com

ΤΑ ΟΣΑ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΣΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΟΥ Π.Γ. ΤΟΥ ΔΗΣΥ ΑΠΟ ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΑΦΗΓΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΑΚΟΥΓΕΤΑΙ ΕΔΩ ΚΑΙ ΜΕΡΙΚΕΣ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ ΤΟ 1976, ΑΛΛΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΟΔΟ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΗΓΕΤΗ ΤΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ, Μ. ΓΛΑΥΚΟΥ ΚΛΗΡΙΔΗ, ΤΟ 1993

εν έχει πρόβλημα κομματικής ταυτότητας ο ΔΗΣΥ, είπε ο πρόεδρος της κυβέρνησης παράταξης, Αβ. Νεοφύτου, μετά το πέρας της μαραθωνίας συνόδου του διευρυμένου Π.Γ. του ΔΗΣΥ την περασμένη Δευτέρα.

Τα όσα ακούστηκαν στη συνεδρία του Π.Γ. από νέα και παλιά στελέχη ήταν μια επανάληψη του αφηγήματος που ακούγεται εδώ και μερικές δεκαετίες μετά την ίδρυση του Συναγερμού το 1976, αλλά ιδιαίτερα μετά την άνοδο στην εξουσία του ηγέτη του Συναγερμού μ. Γλαύκου Κληρίδη το 1993.

Όπως φάνηκε από τα όσα ειπώθηκαν, τα νέα στελέχη του κόμματος φαίνεται να μη γνωρίζουν τις λεπτομέρειες δημιουργίας του Συναγερμού το 1976. Ποιοι μπήκαν στην πρώτη γραμμή και καθόρισαν το ιδεολογικοπολιτικό του στίγμα, πώς αποκολλήθηκαν από άλλους κομματικούς χώρους και συγκολλήθηκαν στο συναγερμικό μωσαϊκό, ποιοι έφευγαν και πώς επέστρεφαν στην πορεία των χρόνων, είναι γνωστά στους παλαιότερους με αρκετές αγνώστες πτυχές στους νεότερους.

Ο ΔΗΣΥ ήταν από τη γένεσή του ένα ακροδεξιό κόμμα, ενίοτε, όμως, έπαιζε «μπάλα» και στο «γήπεδο» της κεντροδεξιάς για απορρόφηση ψήφων με στοχοποίηση να αλλάξει τον πολιτικό χάρτη, να οδηγήσει την Κύπρο μακριά από μια ανεξάρτητη πολιτική και να παρακαράζει την πραγματική ιστορική αλήθεια, προκειμένου να αποσυνκολληθούν εκείνες οι δυνάμεις, ντίπιες και ξένες, που σήκωσαν τα όπλα κατά της νομιμότητας, όταν τέθηκε σε εφαρμογή η ΝΑΤΟϊκή συννομοσία εναντίον της Κύπρου με το δίδυμο έγκλημα πραξικόπημα - τουρκική εισβολή το 1974.

Ο ΔΗΣΥ ιδρύεται δύο χρόνια μετά την τραγωδία της Κύπρου με ηγέτη τον Γλαύκο Κληρίδη, από αξιοματούχους και στελέχη του Ενιαίου Κόμματος, της Προοδευτικής Παράταξης και άλλους παράγοντες. Το 1977 στον Συναγερμό ενσωματώθηκε το Δημοκρατικό Εθνικό Κόμμα (ΔΕΚ) και το 1987 η Νέα Δημοκρατική Παράταξη (ΝΕΔΗΠΑ), της οποίας ηγείτο ο μ. Αλέκος Μιχαηλίδης, πρώην στέλεχος του ΔΗΚΟ, πρώην πρόεδρος Βουλής (με ψήφους ΔΗΚΟ - ΑΚΕΛ) και κατόπιν ΥΠΕΞ με την εκλογή Γλαύκου Κληρίδη στην Προεδρία το 1993.

Ο σκληρός πυρήνας του Συναγερμού

Ο σκληρός πυρήνας του Συναγερμού είναι πρώην στελέχη της ΕΟΚΑ Β', πρώην μέλη της ΕΟΚΑ, αστοί πλουτοκράτες, οικονομικοί παράγοντες, αγρότες, εργαζόμενοι και ένας αμφιλεγόμενος «εθνικός κορμός» με συνθήματα υπέρ της «Ενώσης» και

εθνικιστικές ιδεοληψίες που προσεγγίζουν αυτές του ΕΛΑΜ.

Όταν η θυγατέρα του Σιαύρου Σιαύρου Σύρου αναφωνεί στο μνήμα του Γρίβα «αθάνατος» και υπέρ της «Ενώσης», σε τι διαφέρει από τα «παιδιά» με τις μαύρες φανέλες και τις εθνικιστικές ταξές;

Όταν ο τότε νεοδιορισθείς στο ΥΠΕΞ επί διακυβέρνησης ΔΗΣΥ, Χριστόδουλος Χριστοδούλου (πρώην ΥΠΕΞ, πρώην ΥΠΟΙΚ και πρώην Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας επί διακυβέρνησης Κληρίδη) και νυν κατηγορούμενος για την υπόθεση της FOCUS, σε συνέντευξη που μου παραχώρησε και στην ερώτηση ότι «αρκετοί συναγερμικοί διερωτούνται για τον διορισμό του, εφόσον δεν έχει σχέση με τον ΔΗΣΥ», έμειλες υπερφάνειας, απάντησε: Ήμουν από τα πρώτα στελέχη με μονοψήφιο αριθμό ταυτότητας μέλους. Στην ελεύθερη Αμμόχωστο ήταν ο υπεύθυνος για την εγγραφή μελών στον Συναγερμό (ο.σ. ανάμεσά τους και αρκετά ΕΟΚΑΒήτικα στοιχεία).

Είναι, λοιπόν, αξίον απορίας όταν σήμερα νέα στελέχη του ΔΗΣΥ κάνουν λόγο για αποστασιοποίηση από την ακροδεξιά και το ΕΛΑΜ, όταν: Σε βουλευτικές εκλογές επιλέγονταν στο ψηφοδέλτιο του ΔΗΣΥ και ψηφίζονταν πρώην υπουργοί της πραξικοπηματικής κυβέρνησης Σαμπών, όπως οι Παναγιώτης Δημητρίου, Α. Παρινός, καθώς και άτομα που στο πραξικόπημα φέρονταν να είχαν ενεργό δράση. Αναδεικνύονταν σε κομματικά πολιτειακά αξιώματα δικηγόροι οι οποίοι πριν και μετά το πραξικόπημα ήταν συνήγοροι κατηγορουμένων για την κατάλυση της δημοκρατίας. Ανάμεσά τους και οι Αλέκος Μαρκίδης, μ. Μανώλης Χριστοφίδης και Ελένη Βραχίμη (υπόθεση 62 του πραξικοπήματος). Ο πρώτος διορίστηκε από τον μ. Γλ. Κληρίδη στο αξίωμα του Γενικού Εισαγγελέα και αποστασιοποιήθηκε από το κόμμα όταν δεν εκλέχθηκε στις Προεδρικές του 1998 με ανθυποψήφιο τον Γλ. Κληρίδη. Ο ΔΗΣΥ, με την στήριξη κομμάτων-μπαλάντερ και καιροσκοπών πολιτικών, κατάφερε να γίνει πρώτο κόμμα, αφού το έπαιζε σε διάφορα ταμπλό. Η απομάκρυνση του Γιαννάκη Μάισου, ιδρυτικού στελέχους του ΔΗΣΥ από την ηγεσία του κόμματος (1993-1997) και η ανάληψη της ηγεσίας του κόμματος από τον Νίκο Αναστασιάδη μέχρι τον Μάη του 2013, όταν εκλέχθηκε Πρόεδρος της Δημοκρατίας, έφερε πολλές αλλαγές στον ΔΗΣΥ, με φυγόκεντρες δυνάμεις, αλλά και δημιουργία νέων «συμμάχων».

Και ενώ το 2004 εγκαταλείπουν τον ΔΗΣΥ, εξαιτίας της υποστήριξης της ηγεσίας υπέρ του σχεδίου Ανάν, οι Δημήτρης Συλλούρης, Ρίγκος Ερωτοκρίτου (τέως Β. Γ. Εισαγγελέας) και Πρόδρομος Προδρόμου, καθώς και άλλα στελέχη, αργότερα σπεύδουν να υποστηρίξουν την υποψηφιότητα Ν. Αναστασιάδη στις Προεδρικές. Οι πρώτοι δύο ιδρύουν το ΕΥΡΩΚΟ και ο Πρ. Προδρόμου την Ευρωπαϊκή Δημο-

κρατία, για να συγχωνευτούν αργότερα και να διαλυθούν υστερότερα.

Το 2008 εντάσσονται στον ΔΗΣΥ η Ευρωπαϊκή Δημοκρατία και οι Ελευθεροί Πολίτες του Τίμη Ευθυμίου, ο οποίος σήμερα είναι επίτροπος του ΚΟΑΓ, καλλιεργώντας το έδαφος για την εκλογή του Ν. Αναστασιάδη στην Προεδρία του κράτους το 2013, αφού το 2008 ο Ι. Κασουλίδης έχασε στον Β' γύρο από τον Γ.Γ. του ΑΚΕΛ Δ.Χριστόφια. Το 2013 ο Ν. Αναστασιάδης εκλέχθηκε με τις ψήφους του ΔΗΚΟ, του ΕΥΡΩΚΟ, του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών και άλλων δυνάμεων.

Σε διαρκή σύγχυση το ΑΚΕΛ

Στη συνέντευξη του την περασμένη Κυριακή στον «Φ», ο Γ.Γ. του ΑΚΕΛ έθεσε ως προτεραιότητα την απομάκρυνση του Νίκου Αναστασιάδη και του ΔΗΣΥ από την εξουσία. Πριν από τις εκλογές, η προτεραιότητα του ΑΚΕΛ ήταν, όπως έλεγε ο Αντρός Κυπριανού, το Κυπριακό και η επίλυσή του.

Πώς, όμως, θα απομακρύνει τον Νίκο Αναστασιάδη ύστερα από 4 χρόνια, όταν βρίσκεται σε μόνιμη ανιπαράθεση με όλα τα κόμματα; Με την υποτιθέμενη κοινωνία των πολιτών; Ή με υποψηφίους τύπου Μάικ Σπανού και Σιαύρου Μαλά; Δηλαδή, υποψηφιότητες ήττας; Με τα μυαλά που κουλιαναρίζουν ο Αντρός Κυπριανού και μέλη του Π.Γ. δεν βλέπουν εξουσία ούτε με τα κιάλια, αν δεν απομακρυνθούν από θέσεις οι οποίες έμμεσα δίνουν συγχωροχάρτι στις αξιώσεις της Αγκυρας και σπρώχνουν εν δυνάμει συνεργάτες του ΔΗΣΥ για μια τρίτη θητεία στην εξουσία.

Όσον αφορά την κοινωνικο-οικονομική πολιτική, δύσκολα θα πείσουν πως διαφωνούν με τα αντιδραστικά μνημόνια, καθώς την Τρίκα, κατόπιν πιέσεων, βέβαια, του ΔΗΣΥ, την έφερε η διακυβέρνηση ΑΚΕΛ, ενώ γύρω στα 45 αντιδραστικά νομοσχέδια -μέωση συντάξεων, κατάργηση ΑΤΑ, περικοπές μισθών- κατατέθηκαν από υπουργούς της «αριστεράς» κυβέρνησης. Και όχι μόνον. Ενώ σπιλιεύεται η νεοφιλελεύθερη πολιτική ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ, την ίδια ώρα η ηγεσία του ΑΚΕΛ, ως «εργοδότος», επιβάλλει σκληρούς όρους στους εργοδοτημένους εταιρειών που ελέγχει, ρίχνοντας στην ανεργία δεκάδες εργαζόμενους, με το ομοιοταγιστικό σκεπτικό «στον καπιταλισμό πρέπει να συμπεριφέρεσαι καπιταλιστικά».

Δυστυχώς, τα συλλογικά όργανα του ΑΚΕΛ, όπου λαμβάνονται αποφάσεις, έχουν καταληφθεί από ομοιοταγιστές, φραξιοτιστές, πρώην στελέχη του ΑΔΗ-ΣΟΚ, η ηγεσία του οποίου επιχειρήσει να διασπάσει το κόμμα το 1990, για να ταχθεί το 1998 υπέρ της υποψηφιότητας του μ. Γλαύκου Κληρίδη. Ο τελευταίος τους ανάμεψε με τον διορισμό στην κυβέρνηση δύο στελεχών, του Μιχάλη Παπαπέτρου, στη θέση του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, και του Κώστα Θεμιστοκλέους, ως Υπουργού Υγείας.

Δυστυχώς, τα συλλογικά όργανα του ΑΚΕΛ, όπου λαμβάνονται αποφάσεις, έχουν καταληφθεί από ομοιοταγιστές, φραξιοτιστές, πρώην στελέχη του ΑΔΗΣΟΚ, η ηγεσία του οποίου επιχειρήσει να διασπάσει το κόμμα το 1990, για να ταχθεί το 1998 υπέρ της υποψηφιότητας του μ. Γλαύκου Κληρίδη

Οι μπαλάντερ της εξουσίας

Κόμματα έρχονται και παρέχονται ή σβήνουν από το κομματικό σπερέωμα ως διάπιντες αστέρες, καθώς απουσιάζει η κοινωνική ανάγκη για τη δημιουργία τους. Καθάραι καιροσκοπικά, για να διαλυθούν, όταν πάψουν να είναι χρήσιμα στους έχοντες εξουσία. Το ΕΥΡΩΚΟ, η ΝΕΔΗΠΑ, Ελευθεροί Πολίτες, ΑΔΗΣΟΚ, ΕΔΗ, Έπαλξη Ανασυγκρότησης του Κέντρου και ων ουκ έστι αριθμός προσωποπαγών κομμάτων και κομματιδίων που ήλθαν, είδαν και απήλθαν.

Η ΕΔΕΚ

Η ίδρυση της ΕΔΕΚ από τον Δρα Βάσο Λυσσαρίδη το 1969 ξεκινά ως αριστερό κόμμα, προκειμένου να ανιλήσει ψήφους και δύναμη από το ΑΚΕΛ, ενώ στην πορεία κινείται προς το κέντρο και στα δεξιά ως σοσιαλδημοκρατικό κόμμα. Ήταν μεταξύ των κομμάτων που λειτούργησαν ως οι μπαλάντερ της εξουσίας (με τον ΔΗΣΥ,

το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ), ενώ το ιδεολογικό της στίγμα πέρασε από χίλια μύρια κύματα. Αρχικά ξεκίνησε με το έμβλημα της γροθιάς, αργότερα το γαρίφαλο, από ΕΔΕΚ μετονομάστηκε σε ΚΙΣΟΚ και, τέλος, ξανά πάλι μετονομάζεται ΕΔΕΚ. Με τα κατὰ συνθήκην ψεύδη περί εμβολιασμών, έφτασε στο σημείο να στηρίζει και την υποψηφιότητα Γλ. Κληρίδη το 1998 και ακολούθησε η υπουργοποίηση τριών στελεχών. Αποχώρησαν όταν ο μ. Γλ. Κληρίδης πείστηκε από τους Αμερικανοβρετανούς και οι ρωσικοί πύραυλοι S-300 «ενταφιάσθηκαν» στην Κρήτη.

Το ΔΗΚΟ

Ξεκίνησε ως Δημοκρατική Παράταξη, με προτροπές του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα μέτωπο προσαίσας της Κύπρου από την άκρα δεξιά του Συναγερμού, αλλά και για να αναχαιτιστεί η αυξανόμενη δύναμη του ΑΚΕΛ. Κατόρθωσε να γίνει πρώτο κόμμα, όταν το ΑΚΕΛ εγκατέλειψε πάγιες αρχές και θέσεις συνεργαζόμενο με τον ΔΗΣΥ το 1987, υιοθετώντας ενδοτικές θέσεις στο Κυπριακό.

Σήμερα έχει απομακρυνθεί από τις αρχές και το ιδεολογικό πολιτικό στίγμα του και βαδίζει περισσότερο προς τα δεξιά, με ιδεοληψίες που αγγίζουν τη νεοφιλελεύθερη πολιτική του ΔΗΣΥ στην οικονομία και θέσεις στο Κυπριακό με αυτές της ΕΔΕΚ, του Κινήματος Αλληλεγγύης και του λεγόμενου ενδιάμεσου χώρου. Η διαγραφή στελεχών από τις τάξεις του, που οδήγησε στη δημιουργία της ΔΗΠΑ υπό τον Μάριο Καρογιάν, με ένα όχι ευκαταφρόνητο ποσοστό στις πρόσφατες ευρωεκλογές, σηματοδοτεί νέες εξελίξεις.

Η αποχή

Το 55,01% της πρωτοφανούς αποχής στις Ευρωεκλογές έστειλε πολλά μηνύματα, με αποδέκτες τα υφιστάμενα κόμματα. Τα μηνύματα αυτά θα οδηγήσουν σε νέες διαλύσεις και νέες συγκολλήσεις-συνεργασίες. Το μέλλον θα δείξει ποια κόμματα θα σβήσουν, ποια θα αφανισθούν ή θα συγχωνευτούν με άλλα και αν το «αδιόφορο» ή άστοχο 55,01% θα εκπροσωπηθεί από ένα νέο που θα βγει ως ανάγκη της κοινωνίας να εκφραστεί, μακριά από φθαρμένες κομματικές ταυτότητες και ιδεολογικές αγκυλώσεις.

ΕΕ: Η ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ Η ΟΥΣΙΑ

Οι Ευρωεκλογές στις 26 Μαΐου έδειξαν ότι οι Κύπριοι πολίτες έχουν απορίες ή ερωτηματικά για την ΕΕ. Απόδειξη το υψηλό ποσοστό της αποχής. Γενικότερα, ένα μέρος των Ευρωπαίων πολιτών θεωρούν ότι η ΕΕ είναι «απόμακρη», «γραφειοκρατική» και «ψυχρή».

Είναι, όμως, έτσι;

- A.** Τα έργα μιλούν από μόνα τους και πολλά από αυτά χρηματοδοτούνται από την ΕΕ: δρόμοι, υποδομές, έργα σε δήμους, χώροι υγειονομικής ταφής απορριμμάτων/υπολειμμάτων, πράσινα σημεία, αναπτυξιακές πρωτοβουλίες σε κοινότητες.
- B.** Τα πιο πάνω έργα δείχνουν ότι η ΕΕ είναι παρούσα σε πολλά μεγάλα και μικρά έργα σε όλη την Κύπρο.

Ωστόσο, η ίδια η ΕΕ δεν οργανώνει σωστά την επικοινωνιακή της πολιτική, δεν προβάλλει τον εαυτό της. Αυτό το λάθος κοστίζει ακριβώς, γιατί οι πολίτες αποκτούν λάθος άποψη για τα πράγματα που έχουν ακριβώς αντίθετο περιεχόμενο. Οι εθνικές κυβερνήσεις συχνά εμφανίζονται να έχουν διγλωσσία στο θέμα. Ό,τι είναι καλό είναι δικό τους, ό,τι είναι δύσκολο το στέλλουν στις Βρυξέλλες.

Η ίδια η ΕΕ χρειάζεται να πάρει πρωτοβουλίες για να προβάλλει το έργο της. Δεν φτάνουν οι πινακίδες στην άκρη του δρόμου ή στην αρχή ενός εργοστασίου επεξεργασίας λυμάτων. Χρειάζεται προβολή, επικοινωνιακή στρατηγική για όλα τα έργα που υλοποιούνται, με όλα τα μέσα επικοινωνίας και προβολής, όπως τηλεόραση, ραδιόφωνο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εφημερίδες.

16.06.2019

η σημερινή
Της Κυριακής

Κοινωνία 12

Θερίζουν τα θανατηφόρα

ΜΕΧΡΙ ΣΤΙΓΜΗΣ, ΤΟ 2019, ΧΑΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΤΟ 17 ΖΩΕΣ, ΕΝΩ ΠΕΡΣΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΕΙΧΑΜΕ 21 ΝΕΚΡΟΥΣ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
nicolaouth@simerini.com

Συνεχίζει να θερίζει ο Μολώχ της ασφάλτου, αφού φέτος πήρε τη ζωή 17 ανθρώπων. Μπορεί κατά τη φεινή χρονιά να παρουσιάστηκε ελαφρά μείωση στα θανατηφόρα, σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ωστόσο ο αριθμός των νεκρών δεν παύει να προβληματίζει τους αρμοδίους, που ψάχνουν τρόπους για να τα εξαλείψουν. Το πακέτο νομοσχεδίων που ετοιμάστηκε από την Κυβέρνηση και κατατέθηκε στη Βουλή, το οποίο στόχο έχει τη μείωση των θανατηφόρων δυστυχημάτων με την ταυτόχρονη αύξηση των ποινών για τις τροχαίες παραβάσεις, παίρνει σιγά τον δρόμο του για ψηφίση. Παράλληλα, φαίνεται ότι το θέμα της εγκατάστασης καμερών στους δρόμους ξεκόλλησε από τη σιαισιμότητα, αφού ενόψει του επόμενου διαστήματος αναμένεται να προκηρυχθούν οι προσφορές για να μπωρέσει να προχωρήσει κι αυτό το ζήτημα.

Το νέο κακό ρεκόρ

Την εβδομάδα που μας πέρασε, ένα νέο στοιχείο, που ήρθε να προστεθεί στα κακά ρεκόρ της κυπριακής κοινωνίας, προέκυψε από την 37η έκθεση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ασφάλειας Μεταφορών, η οποία κατατάσσει την Κύπρο στην 4η χειρότερη θέση στην ΕΕ όσον αφορά το ποσοστό αστικών οδικών θανά-

των σε αναλογία του αστικού πληθυσμού. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία, η θνησιμότητα στους αστικούς δρόμους είναι η υψηλότερη στη Ρουμανία με 105 χρήσιμες ανά εκατομμύριο αστικών κατοίκων, τετραπλάσιο του μέσου όρου της ΕΕ και ακολουθούν η Κροατία με 88 θανάτους ανά εκατομμύριο, η Σερβία με 74, η Κύπρος με 60, η Ελλάδα με 58 και η Πολωνία με 57. Την ίδια ώρα, η Κύπρος είναι η δεύτερη σε θανάτους μοτοσικλετιστών σε όλη την ΕΕ, με ποσοστό που φτάνει το 31%.

Οι αριθμοί προβληματίζουν

Σύμφωνα με τα στοιχεία που εξασφαλίσαμε από την Αστυνομία, από την 1η Ιανουαρίου 2019 μέχρι και τις 10 Ιουνίου του ίδιου έτους σημειώθηκαν 17 θανατηφόρα δυστυχήματα, με ισάριθμα θύματα, ενώ πέροι την αντίστοιχη περίοδο είχαμε 19 θανατηφόρα με 21 νεκρούς.

Σύμφωνα με τα συνολικά στατιστικά στοιχεία του 2018, πέροι είχαν σημειωθεί συνολικά 741 δυστυχήματα στον δρόμο, εκ των οποίων τα 44 ήταν θανατηφόρα, τα 292 χαρακτηρίστηκαν ως σοβαρά, τα 163 προέκυψαν από την 37η έκθεση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ασφάλειας Μεταφορών, η οποία κατατάσσει την Κύπρο στην 4η χειρότερη θέση στην ΕΕ όσον αφορά το ποσοστό αστικών οδικών θανά-

των σε αναλογία του αστικού πληθυσμού. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία, η θνησιμότητα στους αστικούς δρόμους είναι η υψηλότερη στη Ρουμανία με 105 χρήσιμες ανά εκατομμύριο αστικών κατοίκων, τετραπλάσιο του μέσου όρου της ΕΕ και ακολουθούν η Κροατία με 88 θανάτους ανά εκατομμύριο, η Σερβία με 74, η Κύπρος με 60, η Ελλάδα με 58 και η Πολωνία με 57. Την ίδια ώρα, η Κύπρος είναι η δεύτερη σε θανάτους μοτοσικλετιστών σε όλη την ΕΕ, με ποσοστό που φτάνει το 31%.

Τα στοιχεία της ίδιας ανάλυσης δείχνουν ότι το 61,68% των θυμάτων που επέβαιναν σε όχημα δεν έφεραν ζώνη ασφαλείας, όπως επίσης και το 52,05% των θυμάτων που επέβαιναν σε μοτοσικλέτα, δεν έφεραν κράνος.

Αρχίζει η συζήτηση των νομοσχεδίων

Με στόχο τη μείωση της ραγδαίας αύξησης των τροχαίων συγκρούσεων, το πακέτο νομοσχεδίων που ετοιμάστηκε από την Κυβέρνηση που αυξάνει τις ποινές σε περιπτώσεις παραβάσεων στους δρόμους, παίρνει τον δρόμο της ψηφίσης. Όπως δήλωσε στη «Σ» ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Γιώργος Προκοπίου, η πρώτη συζήτηση επί των νομοσχεδίων θα γίνει στις 21 του μήνα που διανύουμε. Ερωτηθείς για το μήνα υπολογίζεται να τεθούν στην Ολομέλεια για ψηφίση, απάντησε πως είναι νωρίς ακόμη, καθώς πρόκειται για επτά νομοσχεδία που συνοδεύονται από τροποποιητικούς κανονισμούς. «Θα αρχίσουμε τη συζήτηση πριν από το κλείσιμο της Βουλής για τις θερινές διακοπές και θα δούμε πώς θα πάει», σημείωσε.

Οι νέες αυστηρές ποινές

Υπενθυμίζεται ότι, τα επτά τροποποιητικά νομοσχεδία και το Σχέδιο Κανονισμών που βρίσκονται ενώπιον της Βουλής, προβλέπουν, μεταξύ άλλων, αύξηση του εξωδίκου προστίμου από €85 σε €300 σε περίπτωση οδήγησης με χρήση κινητού τηλεφώνου αλλά και για οδήγηση χωρίς ζώνη ασφαλείας ή κράνος, ενώ το ίδιο ισχύει και για την παραβίαση φωτεινού σηματοδότη. Για τη στάθμευση σε διάβαση πεζών προβλέπεται αύξηση προστίμου από €85 σε €150, ενώ για τη στάθμευση σε χώρους αναπήρων, το εξωδίκιο ανεβαίνει στα €200.

Τα νομοθετήματα προνοούν επίσης αύξηση στις ποινές που αφορούν την παραβίαση του ανώτατου ή κατώτατου ορίου ταχύτητας από €1 ανά χλμ σε €5 ευρώ ανά χλμ παραβίασης του ορίου ταχύτητας. Παράλληλα, το εξωδίκιο για οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ με αναλογία από 22-35μg/100 ml αυξάνεται από €100 σε €125, ενώ σταδιακά αυξάνεται μέχρι και €500 για 56-70μg/100ml, από €300 που είναι σήμερα. Για αναλογία αλκοόλ από 71μg/100ml και άνω δεν εκδίδεται εξωδίκιο και η υπόθεση παραπέμπεται στο δικαστήριο. Σε αυτήν την περίπτωση, η ποινή που προβλέπεται από το δικαστήριο αυξάνεται σε €10.000 ή/και 2 έτη φυλάκισης και στέρση της άδειας μέχρι 2 έτη, από €5.000 ή/και 2 έτη φυλάκισης ή/και στέρση άδειας για 1 χρόνο που είναι σήμερα. Σε περίπτωση οδήγησης υπό

την επήρεια ναρκωτικών, αυξάνεται η χρηματική ποινή από €3.500 σε €10.000 και απαγορεύεται η οδήγηση κατόπιν έκδοσης διατάγματος δικαστηρίου.

Η ποινή για οδήγηση χωρίς ασφαλιστήριο που αφορά κινδύνους έναντι τρίτων προβλέπεται στα €200, ενώ το πρόστιμο για οδήγηση χωρίς πιστοποιητικό καταλληλότητας καθορίζεται στα €300 για λεωφορεία ή φορτηγά και στα €150 για άλλα οχήματα.

Στα νομοσχεδία περιλαμβάνονται επίσης πρόνοιες για κατακράτηση ή και μετακίνηση οχήματος όταν δεν υπάρχει ασφαλιστήριο έγγραφο ή ο οδηγός είναι υπό την επήρεια αλκοόλ ή αρνείται να παράσχει δείγμα. Το ίδιο ισχύει αν το όχημα είναι σταθμευμένο ή εγκαταλειμμένο παράνομα ή/και σε επικίνδυνο σημείο, αλλά και στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης του αρνείται να μετακινήσει ή δεν μπορεί να ανερευνηθεί.

Θεσμοθετούνται παράλληλα νέα αδικήματα τα οποία αποπειλούνται από τον συνδυασμό της οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ, χρήσης ναρκωτικών, της υπέρβασης του ανώτατου ορίου ταχύτητας και της αλόγιστης οδήγησης. Τα αδικήματα τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι 4 χρόνια ή και πρόστιμο €15.000 και στέρση της άδειας τουλάχιστον 2 μήνες. Η προτεινόμενη ποινή για εγκατάλειψη του τόπου του ατυχήματος όπου προκαλείται θάνατος είναι 10 έτη ή/και €30.000 και στέρση του δικαίωματος κατοχής άδειας οδηγού για περίοδο που δεν είναι μικρότερη του ενός έτους.

Το επόμενο βήμα για τις κάμερες

Τέλος, ένα άλλο μεγάλο ζήτημα που έχει άμεση σχέση με τη μείωση των τροχαίων δυστυχημάτων, αυτό των καμερών, φαίνεται ότι παίρνει τον δρόμο του. Όπως ανέφερε στη «Σ» ο Υπεύθυνος της Τροχαίας Αρχηγείου, Χάρης Ευριπίδου, αναμένεται ότι πολύ σύντομα θα προκηρυχθούν οι προσφορές από τη Μηχανολογική Υπηρεσία για την εγκατάσταση των καμερών, ωστόσο η όλη διαδικασία παίρνει χρόνο. Όπως εξήγησε, μιλάμε για 90 σταθερές κάμερες και 20 κινητές, οι οποίες θα καταγράφουν 24 ώρες το 24ωρο. Οι κινητές, όπως είπε, θα ελέγχουν κυρίως την ταχύτητα και οι σταθερές θα έχουν την δυνατότητα να ελέγχουν την παραβίαση των φωτών τροχαίας και τη χρήση ζώνης ασφαλείας ή κράνους.

- Το MEMOR-X σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες καλυτερεύει τη λειτουργία του εγκεφάλου και μπορεί να βελτιώσει τη μνήμη και ιδιαίτερα τη μνήμη της γήρανσης. Περιέχει εκχύλισμα από Γκίνγκο η δίολβος, Διπρυγική Χολίνη και Φωσφατιδυλσερίνη, μια φυσική ουσία που ενισχύει τη μνήμη και τη δομή των κυττάρων του αίματος.
- Ιδανικό για φοιτητές και άτομα που αθλούνται

Δοσολογία: άτομα άνω των 12 ετών, 1 δισκίο την ημέρα

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΜΝΗΜΗ

MEMOR-X

MEMORY BOOSTING TABS

- Η έλλειψη μνήμης δημιουργεί περισσότερο άγχος
- Τώρα έχετε το κλειδί στο χέρι σας
- Αυθεντική σύνθεση MEMOR-X
- Ενισχύστε τη μνήμη σας με το MEMOR-X

Διατίθεται στα φαρμακεία

Αντιπρόσωποι: ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ ΛΤΔ

Λεωφόρος 28ης Οκτωβρίου 28 Β & Γ, 2414 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος, Τηλ.: 22 590447, Φαξ: 22 590878

www.saintminacypus.com

ΘΑΝΑΤΟΦΟΡΑ	ΝΕΚΡΟΙ
2014	44
2015	56
2016	45
2017	49
2018	44

Η εμπειρία της φοιτητικής εστίας

ΜΑΡΙΑ ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ
monoufriou@gmail.com

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΟΝΤΑΙ,
ΠΟΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΚΑΙ ΠΟΥ
ΚΥΜΑΙΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΝΟΙΚΙΑ

Η δωρεάν φοίτηση είναι από όποια πλευρά το δει κανείς - μια ανακούφιση για τους γονείς. Πόσο μάλλον όταν το Πανεπιστήμιο βρίσκεται στη δική σου χώρα και ακόμη καλύτερα στη δική σου πόλη! Ωστόσο τα έξοδα ενός φοιτητή είναι τεράστια και αυτό το γνωρίζουν καλύτερα όσοι βρίσκονται στη θέση να «συντηρούν» ένα φοιτητή. Η στέγαση του φοιτητή είναι ένα θέμα που απασχολεί έντονα τους γονείς εφόσον τα ενοίκια πλέον είναι υψηλά και τα διαμερίσματα όχι τόσο πολλά. Οι ανάγκες για στέγαση των φοιτητών στην Κύπρο που -ευτυχώς- αυξάνονται συνεχώς λόγω της αναγκαστικής και των Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων σε Ανώτατα, οδήγησαν πολλούς ιδιώτες στην ανέγερση νέων κτιρίων σε μοντέρνο σχεδιασμό, με μεγάλη λειτουργικότητα, ώστε να εξυπηρετηθούν ακόμη περισσότεροι φοιτητές. Οι επιλογές για κάθε φοιτητή είναι ποικίλες είτε επιλέξει ένα διαμέρισμα δικό του είτε επιλέξει να μείνει στη λεγόμενη φοιτητική εστία. Ας δούμε όμως αναλυτικά ποιες επιλογές υπάρχουν για τους φοιτητές όσον αφορά τις φοιτητικές εστίες των δύο δημοσίων Πανεπιστημίων της Κύπρου, αλλά και τις φοιτητικές εστίες του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, που πραγματικά ξεπερνούν κάθε φοιτητική προσδοκία.

Πανεπιστήμιο Κύπρου: Διαχρονική Αξία
Η φοιτητική εστία του Πανεπιστημίου Κύπρου αποτελείται από 14 κτίρια και 208 μονόκλινα δωμάτια. Στα δωμάτια τύπου Α περιλαμβάνεται ο προσωπικός χώρος υγιεινής. Ωστόσο υπάρχει κοινόχρηστη κουζίνα για κάθε 12 δωμάτια. Αυτά προσφέρονται συνήθως σε παλαιούς φοιτητές. Στα δωμάτια τύπου Β, που συνήθως δίδονται στους πρωτοετείς φοιτητές, περιλαμβάνεται ο νιπτήρας, ενώ ο χώρος υγιεινής και η κουζίνα είναι κοινόχρηστοι χώροι για κάθε 8 δωμάτια. Στα δωμάτια τύπου Γ υπάρχει κοινόχρηστος χώρος υγιεινής και κουζίνας για κάθε 2 δωμάτια. Κάθε ομάδα δύο δωματιών αποτελεί ένα διαμέρισμα. Επίσης υπάρχουν τα δωμάτια τύπου Δ, που προσφέρονται σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Κάθε ένα δωμάτιο περιλαμβάνει σύστημα συναγερμού και είναι όλα επιπλωμένα. Στον χώρο της

Φοιτητικής Εστίας υπάρχουν δύο κοινόχρηστα κτίρια, στα οποία στεγάζονται το Κέντρο Εξυπηρέτησης Ενοίκων, το Κέντρο Εκδηλώσεων, το Ταχυδρομείο και ο χώρος Πλυντηρίων. Όσον αφορά τα ενοίκια, 120 ευρώ τον μήνα πληρώνουν όσοι διαμένουν στα δωμάτια τύπου Β και Δ, 160 ευρώ πληρώνουν όσοι διαμένουν στα δωμάτια τύπου Α και Γ. Στο ενοίκιο που δίνεται, συμπεριλαμβάνονται τα έξοδα κεντρικής θέρμανσης, ηλεκτροδότησης, παροχής νερού, διαδικτύου και τηλεφωνικής σύνδεσης.
Διευκολύνσεις και υπηρεσίες
Όσοι διαμένουν στις φοιτητικές εστίες του Πανεπιστημίου Κύπρου απολαμβάνουν διάφορες διευκολύνσεις όπως δωρεάν διαδίκτυο, χώρο στάθμευσης, καθαρισμό κοινόχρηστων χώρων, υπηρεσία φύλαξης, παροχή τηλεφωνικής συσκευής σε κοινόχρηστους χώρους, παροχή Κέντρου Εκδηλώσεων και χώρου πλυντηρίων και στεγνωτηρίων. Εκτός αυτών, όσοι διαμένουν στην φοιτητική εστία έχουν την ευκαιρία να ζήσουν σε ένα όμορφο περιβάλλον που προσφέρει ευκαιρίες για κοινωνικοποίηση, ψυχαγωγία και ανάπτυξη. Στον χώρο της Φοιτητικής Εστίας πραγματοποιούνται συχνά εκδηλώσεις. Οι φοιτητές μπορούν να έρχονται σε προσωπική επαφή με το προσωπικό του Γραφείου Στέγασης και τους Βοηθούς Φοιτητικής Εστίας. Επίσης μπορούν -όσοι το χρειάζονται- να λαμβάνουν συμβουλευτική υποστήριξη για θέματα διαμονής και συγκατοίκησης. Είναι μόλις δέκα λεπτά μακριά από την Πανεπιστημιούπολη με τα πόδια, ενώ υπάρχουν στάσεις λεωφορείου ακριβώς έξω από τα κτίρια.
ΤΕΠΑΚ: Στην καρδιά της Λεμεσού
Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου δεν διαθέτει ιδιόκτητες φοιτητικές εστίες, όπως το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ωστόσο έχει προβεί στην εννοίκηση κτιρίων στο κέντρο της Λεμεσού, πολύ κοντά στα κτίρια του Πανεπιστημίου, ώστε να μπορεί να ικανοποιεί τις ανάγκες στέγασης που

προκύπτουν. Τα διαμερίσματα ή δωμάτια διατίθενται σε φοιτητές με ενοίκιο που καλύπτει γύρω στο 50% του κόστους, στη βάση κοινωνικο-οικονομικών κριτηρίων. Το Πανεπιστήμιο διαχειρίζεται 7 κτίρια, στο κέντρο της πόλης, τα οποία περιλαμβάνουν 127 διαμερίσματα/δωμάτια με 154 κλίνες. Συγκεκριμένα, 59 δωμάτια με κοινόχρηστη κουζίνα, 26 στούντιο, 18 μονόκλινα, 21 δωάρια και 3 τριάρια. Υπάρχουν δωμάτια με κοινόχρηστη κουζίνα που ανέρχονται στα 180 ευρώ, τα στούντιο που στοιχίζουν 200 ευρώ, τα διαμερίσματα ενός υπνοδωματίου 220 ευρώ, των δύο υπνοδωματίων που ανέρχονται στα 300 ευρώ και τα τριών υπνοδωματίων που ανέρχονται στα 390 ευρώ. Επίσης για όσους ενδιαφέρονται να ενοικιάσουν διαμέρισμα, μπορούν να μείνουν στο «Δίκτυο Συνεργαζομένων Διαμερισμάτων» με το ΤΕΠΑΚ. Στο «Δίκτυο» αυτό έχουν ενταχθεί πλήρως εξοπλισμένα διαμερίσματα, τα οποία έχουν αξιολογηθεί από το Πανεπιστήμιο και πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, διασφαλίζοντας καθορισμένο το ύψος του ενοικίου.

Κριτήρια επιλογής
Για να κάνει κάποιος αίτηση στη Φοι-

τητική Εστία του Πανεπιστημίου Κύπρου θα πρέπει:
• Να έχει υποβάλει την αίτηση διαμονής στη Φοιτητική Εστία μαζί με όλα τα απαιτούμενα πιστοποιητικά εντός των καθορισμένων προθεσμιών υποβολής αιτήσεων.
• Να έχει την ιδιότητα του προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού φοιτητή στο Πανεπιστήμιο Κύπρου κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης.
• Το κατά κεφαλήν ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα της οικογένειας να μην ξεπερνά τις 12.000 ευρώ.
• Όσοι ενδιαφερόμενοι έχουν γονείς εγκλωβισμένους ή είναι ορφανοί και από τους δύο γονείς εισάγονται αυτοδικαίως.
• Όσοι αντιμετωπίζουν αναπηρίες (τυφλοί, κωφοί, τετραπληγικοί, παραπληγικοί) εισάγονται αυτοδικαίως.
• Να είναι ορφανός από τον ένα γονέα ή τέκνο αγνοούμενου/πεσόντος.
• Να είναι οι γονείς διαζευγμένοι.
• Οι γονείς να πάσχουν από σοβαρή ασθένεια ή σοβαρή αναπηρία.
• Οι αιτήσεις να πάσχει από σοβαρό πρόβλημα υγείας.
• Να είναι λήπτης δημοσίου βοηθήματος.

• Να ανήκει σε προσφυγική οικογένεια.
• Η απόσταση της μόνιμης κατοικίας του από την πόλη της Λευκωσίας να ξεπερνά τα 30 χλμ.
• Για να κάνει κάποιος αίτηση στα διαμερίσματα του ΤΕΠΑΚ, θα πρέπει:
• Να έχει την ιδιότητα του φοιτητή κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης ή να είναι υποψήφιος φοιτητής για θέσεις «ειδικών κατηγοριών» ή για «κενές» θέσεις.
• Το κατά κεφαλήν ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα της οικογένειας να μην ξεπερνά τις 12.000 ευρώ.
• Η απόσταση της μόνιμης κατοικίας του φοιτητή να ξεπερνά τα 29 χλμ. από την έδρα του ΤΕΠΑΚ.
• Ο φοιτητής να είναι ορφανός από ένα ή και τους δύο γονείς, να είναι τέκνο αγνοούμενου ή πεσόντος.
• Οι γονείς να είναι διαζευγμένοι.
• Ο φοιτητής να έχει ανήλικα παιδιά.
• Ο φοιτητής να έχει αδέρφια φοιτητές.
• Οι γονείς του φοιτητή να είναι άνεργοι.
• Να είναι λήπτης δημοσίου βοηθήματος.
• Ο φοιτητής να είναι παιδί οικογένειας που διαμένει μόνιμα στο Ριζοκάρπασο.
• Να πάσχει από σοβαρό πρόβλημα υγείας.

Πανεπιστήμιο Λευκωσίας: Νέα εμπειρία φοιτητικής ζωής
Η μεγαλύτερη φοιτητική εστία στην Κύπρο και μια από τις πιο λειτουργικές και ολοκληρωμένες στην Ευρώπη, που συνδυάζει την πρωτοπόρο αρχιτεκτονική και μοντέρνα αισθητική, είναι αυτή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, οι UNIC residences. Πρόκειται για τρία ξεχωριστά συγκροτήματα κτιρίων, το SIX και το U που είναι ήδη διαθέσιμα από τον περασμένο Σεπτέμβριο και το TRIANGLE που αναμένεται να δεχθεί τους πρώτους ενοίκους τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Στους χώρους περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων εστιατόρια, καφετερίες, μπαρ, γυμναστήρια, αίθουσες τηλεόρασης, χώροι παιχνιδιών, χώροι μελέτης και αναψυχής, μπάνγκαλους με ιδιωτικό κήπο. Οι τιμές των δωματιών είναι ανάλογες, με την πιο χαμηλή να είναι 115 ευρώ την εβδομάδα. Τα δωμάτια έχουν όλες τις ανέσεις που ζητεί ένας φοιτητής και είναι πλήρως εξοπλισμένα και επιπλωμένα σε μοντέρνο στυλ και χρωματισμούς. Προτεραιότητα για φοίτηση έχουν οι πρωτοετείς φοιτητές του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, αν και οι ανάγκες για στέγαση των φοιτητών καλύπτονται με το άνοιγμα και του τρίτου συγκροτήματος κτιρίων, του TRIANGLE, όπως μας εξήγησε η κ. Χρυστάλλα Ιωάννου, που είναι υπεύθυνη στο SIX. «Οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Λευκωσίας σίγουρα απολαμβάνουν πολλές διευκολύνσεις στους συγκεκριμένους χώρους. Εστιατόρια, χώροι αναψυχής, μελέτης... Κάθε διαμέρισμα είναι ανεξάρτητο, πλήρως επιπλωμένο, κλιματιζόμενο με δίκλινο κρεβάτι, τουαλέτα, μπάνιο, μικρή κουζίνα με δυο εστίες, ψυγείο. Επίσης υπάρχει η επιλογή για περισσότερα δωμάτια για όποιον θέλει να συγκατοικήσει». Το σίγουρο είναι πως εκτός από τις υπηρεσίες που προσφέρονται στις φοιτητικές εστίες του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, η περιοχή στην οποία στεγάζονται αυτές και το ίδιο το Πανεπιστήμιο προσφέρει όλα όσα μπορεί να χρειαστεί ένας φοιτητής.

Το Συμβούλιο Εγγραφής Ορκωτών Μεταφραστών δέχεται αιτήσεις για εγγραφή στο Μητρώο Ορκωτών Μεταφραστών
Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, σε συνέχεια της ψήφισής του Νόμου περί Εγγραφής και Ρύθμισης των Υπηρεσιών Ορκωτού Μεταφραστή στη Δημοκρατία από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 15/3/2019, και γνωστοποίησης της έναρξης ισχύος του στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας, αρ. 4694, ημερ. 27/3/2019, ανακοινώνει ότι:
1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άνωθεν ψηφισθέντος Νόμου, έχει οριστεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 6/5/2019, Συμβούλιο Εγγραφής Ορκωτών Μεταφραστών στην Κυπριακή Δημοκρατία, με γνωστοποίηση στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας αρ. 4623, ημερ. 27/5/2019.
2. Το Συμβούλιο Εγγραφής Ορκωτών Μεταφραστών δέχεται αιτήσεις για εγγραφή στο Μητρώο Ορκωτών Μεταφραστών από: Πρόσωπα τα οποία είναι κάτοχοι πτυχίου ή μεταπτυχιακού διπλώματος ή τίτλου ή ισοτίμου προσόντος αναγνωρισμένου με βάση τις διατάξεις του περί Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης και Παροχής Σχετικών Πληροφοριών Νόμου, το οποίο έχει ως αντικείμενο τη μετάφραση οποιασδήποτε γλώσσας και τα οποία, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, ασκούσαν ήδη το επάγγελμα του μεταφραστή για συνεχή περίοδο δύο (2) ετών.
3. Για την εγγραφή στο Μητρώο Ορκωτών Μεταφραστών παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι όπως προσκομίσουν στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών τα εξής:
• Πρωτότυπο του πτυχίου τους συνοδευόμενο με την κατάλληλη πιστοποίηση αναγνώρισης τίτλου σπουδών από το ΚΥΣΑΤΣ (με αντίγραφο αυτών).
• Πρόσφατο Πιστοποιητικό Λευκού Ποινικού Μητρώου (με αντίγραφο).
• Πιστοποιητικό εργοδότη για διετή περίοδο στη μετάφραση ή πιστοποιητικό από Κοινωνικές Ασφαλίσεις (με αντίγραφο).
• Πολιτική ταυτότητα ή διαβατήριο.
Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλείσθε όπως απευθύνεστε στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών στα τηλέφωνα: 22 801133, 22 801105.

Παραλίες στο έλεος του Θεού

ΜΑΡΙΝΟΣ ΠΑΥΛΙΚΚΑΣ
pavlikkasm@sigmatv.com

ΔΗΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙ ΞΑΠΛΩΣΤΡΕΣ ΚΑΙ ΟΜΠΡΕΛΕΣ ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 10%, ΑΠΟ ΤΟ 50% ΠΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΝΤΑΙ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ, ΣΕ ΠΡΟΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Με αυξημένες αρμοδιότητες, αλλά χωρίς καμία ουσιαστική εξουσία άσκησης, μπορεί να χαρακτηριστεί η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών. Μετά τις τελευταίες καταγγελίες, που είδαν το φως της δημοσιότητας, για τον τρόπο εκμετάλλευσης των παραλιών από τις τοπικές Αρχές, ο ρόλος της υπηρεσίας που έχει τον απόλυτο έλεγχο για έγκριση και επιθεώρηση των παραλιών φαίνεται να αποδεικνύεται ανίκανος να χειριστεί την άμεση εφαρμογή των προνοιών της νομοθεσίας.

Σε δηλώσεις του στη «Σ», ο Πρόεδρος

της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, Λοΐζος Λοΐζου, ανέφερε πως, παρά τις καταγγελίες που έχουν ακουστεί και στην πρόσφατη συνεδρίαση της Επιτροπής Εσωτερικών της Βουλής, καμία καταγγελία δεν έχει φθάσει φέτος στην Επιτροπή. Σύμφωνα με τις καταγγελίες τοπικές Αρχές, και συγκεκριμένα Δήμοι της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου, έχουν παραχωρήσει ξαπλώστρες και ομπρέλες σε ποσοστό μέχρι και 10%, από το 50% που δικαιούνται βάσει της σχετικής νομοθεσίας, σε προενοικίαση σε ξενοδοχειακές μονάδες.

Η κίνηση αυτή, παρά το ότι δεν θεωρείται ξεκάθαρα παράτυπη από τον Περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο, εντούτοις αποτελέσει σημείο έντονου σχολιασμού στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Παρά όλα αυτά, το σκεπτικό της εν λόγω απόφασης, σύμφωνα με τα όσα υποστηρίζονται, φαίνεται να γίνεται με γνώμονα την παροχή αναβαθμισμένου τουριστικού προϊόντος προς τους τουρίστες αλλά και περιορισμό των ενοίκων των ξενοδοχείων που ήδη κατελάμβαναν τις ξαπλώστρες της παραλίας σε συγκεκριμένο σημείο.

Παρόμοιες ήταν και οι δηλώσεις του Δημάρχου Παραλινίου Θεόδωρου Πυρίλλη στο «Σίγμα», ο οποίος τόνισε ότι, από τις 600 ξαπλώστρες που υπάρχουν σε γνωστή παραλία του Πρωταρά, παραχωρήθηκαν μόλις οι 60, αριθμό που ούτως ή άλλως κατελάμβαναν οι ένοικοι των ξενοδοχειακών μονάδων.

Από την άλλη, κύρια αιτία της αντίδρασης φαίνεται να είναι το γεγονός ότι οι παραλίες θεωρούνται δημόσιο αγαθό και κατ'αυτόν τον τρόπο περιγράφονται και στη σχετική νομοθεσία. Με αφορμή τα

όσα ακούστηκαν και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής, παρουσία του Υπουργού Εσωτερικών, οι εξουσίες της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών είναι περιορισμένες μόνο στην έγκριση των σχεδίων χρήσης των παραλιών, καθιστώντας την μια επιτροπή με δεμένα τα χέρια, αφού ούτε προϋπολογισμό διαθέτει, ούτε και προσωπικό που να έχει την εξουσιοδότηση να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους, με την κατάργησή της ή την εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε Κυβερνητικό Τμήμα να θεωρείται επιβεβλημένη. Το γεγονός αυτό επεσήμανε ήδη από το προηγούμενο καλοκαίρι, και μάλιστα από τη «Σ», ο Πρόεδρος της, ο οποίος ένα χρόνο πριν προειδοποιούσε για τις συνέπειες της λειτουργίας της με το συγκεκριμένο καθεστώς. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν στην Επιτροπή Εσωτερικών, ο αρμόδιος Υπουργός φαίνεται να προσανατολίζεται στην εκχώρηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής στο Υφυπουργείο Τουρισμού, γεγονός που φαίνεται λογικό αφού οι παραλίες θεωρούνται ως η «ναυαρχίδα» της προσέλκυσης του τουρισμού στη χώρα μας.

Σε νέες δηλώσεις του στη «Σ» ο κ. Λοΐζου ανέφερε ότι οι αδυναμίες της Επιτροπής αφορούν κυρίως την έλλειψη εξουσίας, την απαρχειωμένη νομοθεσία αλλά και το ότι μέλη της τα οποία προέρχονται από τοπικές Αρχές καθίστανται και επόπτες αλλά και εποπτευόμενοι.

Στόχος, σύμφωνα με τον Πρόεδρο της ΚΕΠ, είναι να συσταθεί μία επιτροπή που να αποτρέψει την πολυνομία, αφού αρμόδιοι για τα θέματα των παραλιών είναι σήμερα τέσσερα υπουργεία και περισσότερες από εξήντα κρατικές υπηρεσίες. Επεσήμανε ότι η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών πρέπει να διαθέτει την ευελιξία να εγκρίνει τα σχέδια χρήσης των παραλιών αλλά και

τις προσφορές για τα θαλάσσια αθλήματα αλλά και να έχει την εξουσία και το προσωπικό να διενεργεί ελέγχους στις παραλίες και να εκουγχρονιστεί κατάλληλα με τις σύγχρονες απαιτήσεις.

Όσον αφορά τον εκουγχρονισμό της υπηρεσίας των παραλιών, φαίνεται να απασχολεί ορισμένες τοπικές Αρχές και το θέμα της εφαρμογής προκράτησης σε μέρος της παραλίας με ξαπλώστρες με σχετικό λογισμικό, το οποίο έχει εφαρμοστεί στο εξωτερικό, και πιο συγκεκριμένα στην Ελλάδα με μεγάλη επιτυχία, λύνοντας έτσι το πρόβλημα της αδυναμίας εξεύρεσης ξαπλώστρας και ομπρέλας από τους λουόμενους, ιδιαίτερα κατά τις περιόδους αιχμής του καλοκαιριού.

Σχετική με το θέμα του εκουγχρονισμού των παραλιών και δημοσίευση που ανήρτησε ο Δήμαρχος Αγίας Νάπας, Γιάννης Καραούσος, για την ανταγωνιστικότητα των τουριστικών χαρακτηριστικών της Κύπρου συγκρίνοντάς τα με άλλους ανταγωνιστικούς τουριστικούς προορισμούς. Στη σχετική έρευνα της Travelstat, που συμπεριλαμβάνεται στην Εθνική Στατιστική για τον τουρισμό και διενεργήθηκε σε 4000 ταξιδιώτες σε Κύπρο, Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία, Κροατία, Τουρκία, η Κύπρος κατέλαβε πολύ πιο κάτω από τον μέσο όρο σε πολυμορφία, μορφολογία, καθαριότητα και δραστηριότητες.

Εξάλλου, πέραν του εκουγχρονισμού της νομοθεσίας αλλά και της ευελιξίας συγκεκριμένου φορέα στο θέμα των παραλιών, γίνεται εύκολα αντιληπτό πως η χώρα μας είναι εξαρτημένη από τις παραλίες όσον αφορά τον τουρισμό, κάτι το οποίο αντιλαμβάνεται, πλέον, και το αρμόδιο Υφυπουργείο αλλά και οι τοπικές Αρχές, ξεκινώντας δελτα-δελτα την αξιοποίησή τους με δημιουργία προσδοκιμών αλλά και θεματικών παραλιών.

ΟΛΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

HELLO NEW DAY!

ΕΧΕΙΣ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ

ΜΕ ΤΗΝ ΚΡΙΣΤΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

10 ΛΕΠΤΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΜΠΝΕΟΥΝ ΜΕ ΤΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΖΩΗΣ ΠΟΥ ΔΙΝΟΥΝ

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΙΣ 21:15

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

www.sigmatv.com | sigmatvcy | SigmaTV

ΟΛΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΓΑΛΑΤΕΙΑ

3ΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ

Dixan

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΣΤΙΣ 19:15

www.sigmatv.com | sigmatvcy | SigmaTV

ΜΑΡΙΑ ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ
mronoufriou@gmail.com

ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ
ΣΗΜΕΡΑ. ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΠΟΥ
ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΤΙΜΗΘΕΙ, ΟΧΙ Ο
ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ ΚΟΥΒΑΛΗΤΗΣ
ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ, ΑΛΛΑ ΑΥΤΟΣ
ΠΟΥ ΑΝΕΛΑΒΕ ΑΞΙΑ ΤΟΝ
ΡΟΛΟ ΤΟΥ ΩΣ ΣΥΜΜΑΧΟΣ,
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ,
ΦΙΛΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙ-
ΚΤΗΣ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

ημέρωσε μια ξεχωριστή Κυριακή για τους μπαμπάδες, εφόσον σήμερα τιμάται η Ημέρα του Πατέρα. Αν και ο ρόλος του σε παλαιότερες εποχές υπήρξε παραγκωνισμένος, εφόσον, σύμφωνα με τις πολιτισμικο-κοινωνικές αξίες, η μητέρα είχε το πληρεξούσιο όσον αφορούσε τη φροντίδα των παιδιών. Η εξέλιξη της κοινωνίας, με τα αρνητικά και τα θετικά της, επέβαλε την ανάληψη περισσότερων ευθυνών από τον πατέρα, όσων περίπου αναλογούν και στην ίδια τη μητέρα. Οι ανάγκες για εργασία της μητέρας, της οποίας τα εργασιακά ωράρια μπορεί να είναι ίδια ή και περισσότερα από του πατέρα, η αύξηση των διαζυγίων, η εντατικοποίηση των ερευνών γύρω από τον ρόλο του πατέρα στην ανάπτυξη των παιδιών και στις συνέπειες της πατρικής αποσιώπησης, έφεραν τον πατέρα ενώπιον των ευθυνών του, που πλέον δεν περιορίζονται στον ρόλο του Αγίου Βασιλή, του

δωροκουβαλητή και του ημερού. Αν και εξακολουθεί να επικρατεί η άποψη ότι το μεγαλύτερο των παιδιών είναι καθαρά «γυναικεία» υπόθεση, εντούτοις υπάρχουν και εκείνοι οι πατεράδες που, είτε το θέλουν είτε όχι, αναλαμβάνουν πλήρως τον ρόλο της μητέρας και τα καταφέρνουν επάξια. Έτσι και ο Παναγιώτης, ο οποίος δεν φαντάστηκε ποτέ ότι θα μπορούσε να τα βγάλει πέρα μόνος του με δύο παιδιά. Κι όμως τώρα δεν μπορεί να φανταστεί τη ζωή του διαφορετικά.

Από το μαζί στο χώρια

Η αλήθεια είναι ότι δεν ήταν μέσα στις επιλογές του να μεγαλώσει μόνος του τα παιδιά. Από την άλλη φάνηκε -όπως ο ίδιος εξομολογήθηκε στη <Σ>- ότι δεν ήταν ούτε στις επιλογές της πρώην γυναίκας του να μείνει στην οικογένεια. «Η δημιουργία της οικογένειας με δύο παιδιά ήταν κάτι που το είχα στο πίσω μέρος του μυαλού μου. Αφού είχα την εργασία μου, τη γυναίκα μου και όλα φαινόταναν τέλεια, γιατί να μη μεγαλώνωμε την οικογένειά μας;

Τα προβλήματα ξεκίνησαν λίγο μετά τον ερχομό του πρώτου μας παιδιού. Συχνοί καβγάδες, πολλή κούραση στην ίδια. Τότε εγώ δεν ήμουν πολλές ώρες στο σπίτι, εφόσον εργαζόμουν υπερωρίες για να μη λείψει τίποτα από το σπίτι. Η γυναίκα μου σταμάτησε από τη δουλειά για να φροντίζει το παιδί. Ο καιρός πέρασε, κοντά στα δύο χρόνια, ώσπου μάθαμε για τη δεύτερη εγκυμοσύνη. Δεν ήταν στα σχέδιά μας, αλλά αφού προέκυψε τότε είπαμε καλοδεχούμενο. Για να μην τα πολυλογώ, η ένταση με δύο παιδιά στο σπίτι ήταν πάρα πολύ μεγάλη. Το δεύτερο παιδί ήταν περίπου δώδεκα μηνών, όταν η μητέρα αποφάσισε ότι αυτή δεν ήταν ζωή για εκείνη και έφυγε... Έτσι απλά, χωρίς πολλά-πολλά, μάζεψε τα πράγματά της και έφυγε. Έκοψε από πριν εισιτήριο για την πατρίδα της και από τότε δεν μάθαμε ξανά νέα της».

Αγώνας για επιβίωση

Μόνος σε ένα σπίτι με δύο μικρά παιδιά ο Παναγιώτης, έπρεπε να σχεδιάσει τη ζωή του από το μηδέν. «Δεν ήξερα τι έπρεπε να κάνω, ποιον να καλέσω για στήριξη, τα παιδιά είχαν ανάγκη τη μητέρα τους, τι έπρεπε να τους πω... Ήταν μια περίοδος που δεν θα ξεχάσω ποτέ και σίγουρα δεν θα ήθελα να ξαναπεράσω. Αυτοί που με στήριξαν σίγουρα ήταν οι γονείς μου, που αν και μεγάλοι σε ηλικία, εντούτοις μπόρεσαν να βρискονται εκεί για να προσέχουν τα μικρά μέχρι να σταθώ ξανά στα πόδια μου. Επίσης ζήτησα τη βοήθεια ενός παιδοψυχολόγου, που με καθοδήγησε στα επόμενα βήματά μου. Ήξερα ότι δεν έπρεπε να πέσω, ούτε να πάθω κατάθλιψη, ούτε να τα βάλω κάτω. Αγαπούσα τόσο πολύ αυτά τα δύο πλασματάκια, που ήταν μέρος μου, που έβαλα πείσμα να καταφέρω να δώσω ό,τι μπορώ για να μην τους λείψει τίποτα. Εκτός της φροντίδας τους, έπρεπε να μπω σε νομικές διαδικασίες για τα παιδιά, ώστε να μπορώ να τα προστατέψω, αν αποφάσιζε η μητέρα να επιστρέψει κάποια στιγμή. Αυτήν τη στιγμή τα παιδιά μπαίνουν στην εφηβεία κι ακόμη δεν έχει επικοινωνήσει. Δεν ξέρω αν τα κατάφερα, όμως μπορώ να πω

ότι τα παιδιά μου είναι καλά, έχουν την υγεία τους, πηγαίνουν καλά στο σχολείο, άρα μπορώ να πω ότι είμαστε όλοι καλά».

Οι δύσκολες στιγμές

Σε ερώτησή μας αν υπήρξαν στιγμές που λύγισε ή που ένιωθε ότι δεν μπορεί να αντεπεξέλθει, ο κ. Παναγιώτης δήλωσε ότι αυτές ήταν αμέτρητες. «Πέρασαν τα χρόνια και νόμιζα ότι περνούσαν αιώνες και ότι έπεσα σε ένα λάκκο με φιδιά που δεν πρόκειται ποτέ να βγω απ' εκεί. Θεωρούσα ότι η ζωή μου είχε τελειώσει και μόνο βάσανα θα είχε απ' εκεί και πέρα. Όμως έκανα πέρα για πέρα λάθος. Σίγουρα υπήρχαν πάρα πολλές δυσκολίες, γι' αυτό και τώρα ξέρω και θαυμάζω πολύ τις μητέρες και ειδικά όσες μεγαλώνουν μόνες τα παιδιά τους. Εγώ έμαθα χωρίς να το ζητήσω, τι σημαίνει μητέρα, τι σημαίνει να ξενοσταλάς στο προσκεφάλι του πυρετωμένου παιδιού, τι σημαίνει να κλαίει και να μην ξέρεις τι ζητά, τι σημαίνει να πηγαίνεις σε παιδικά γενέθλια και να σε ρωτούν πού είναι η σύζυγος, τι σημαίνει να εξηγείς στα παιδιά κάθε φορά που βλέπουν μαμάδες γιατί αυτά δεν έχουν, τι σημαίνει θεραπευτική αγκαλιά, τι σημαίνει αφήνεις τον εαυτό σου για τους άλλους και πολλά άλλα... Θυμάμαι χαρακτηριστικά ένα βράδυ που με πήρε ο ύπνος στο γραφείο του σπιτιού από την κούραση και ξύπνησε το κοριτσάκι μου και ήρθε, μου χαϊδεψε τα μαλλιά να ξυπνήσω και να πάω στο κρεβάτι μου, όπως μου είπε. Τότε ξέσπασα σε κλάματα και ήταν η πρώτη και τελευταία φορά που με είδαν τα παιδιά μου να κλαίω μπροστά τους. Αυτό το μεάνισσα. Ήμουν κάθε μέρα με λίγες ώρες ύπνο. Αν και πάντα υπήρχε κάποια κοπέλα για τη φροντίδα του σπιτιού, εντούτοις πάλι η κούραση ήταν μεγάλη. Γιατί έπρεπε να πηγαίνω δουλειά, μετά να φροντίζω τα παιδιά, να τα πηγαίνω στις απογευματινές τους δραστηριότητες, να φροντίζω το σπίτι, να μαγειρεύω για την επόμενη ημέρα και τέλος το βράδυ να συνεχίζω τη δουλειά του γραφείου. Εγώ ήξερα τις ανάγκες των παιδιών μου καλύτερα από τον οποιοδήποτε».

«Έχω όσα θέλω και ακόμα παραπάνω»

Πολλοί τον ρωτούν γιατί δεν προσπάθησε να ξαναφτιάξει τη ζωή του ώστε να υπάρξει η γυναίκα που υπήρξε στην άλλη δεν είμαι σίγουρος αν μπορεί κάποια γυναίκα να δεχθεί εύκολα να 'αναλάβει' τη 'φροντίδα' μας ή να αγαπήσει τα δικά μου παιδιά σαν δικά της. Σίγουρα τα παιδιά μου είναι πρώτα και πάνω απ' όλους και όλα. Όσον αφορά το μέλλον, αυτό δεν μπορώ να το ξέρω. Σίγουρα έμαθα ότι δεν πρέπει να κάνεις σχέδια για τίποτα. Τα πάντα μπορούν να ανατραπούν. Με ρωτάτε πώς νιώθω σήμερα που είναι η Ημέρα του Πατέρα. Νιώθω ευγνώμων που αξιώθηκα να έχω αυτόν τον ρόλο και να σας πω ότι τα παιδιά μου μου εύχονται και όταν είναι η Ημέρα της Μητέρας. Ευχαριστώ τον Θεό που μου έδωσε δύναμη στις πιο κρίσιμες στιγμές και ακόμη μου δίνει για να συνεχίσω να παλεύω γι' αυτά τα δύο πλάσματα, που δεν φταίνε σε τίποτα να πληρώνουν τα λάθη των μεγάλων».

ART AERI

Το Ηνωμένο Κράτος των Ιονίων Νήσων, αναφερόμενο και ως Ιόνιος Πολιτεία, ήταν κράτος και προτεκτοράτο του Ηνωμένου Βασιλείου στο Ιόνιο πέλαγος μεταξύ του 1815 και του 1864. Ήταν ένα διάδοχο κράτος της Επανάστασης Πολιτείας. Το 1850 το Κοινοβούλιο των Επανήσων ψήφισε την Ένωση με την Ελλάδα, αλλά η Μεγάλη Βρετανία ως εγγυητρια δύναμη την απέρριψε. Ύστερα από πιέσεις της Αυστρίας και της Ρωσίας η ένωση πραγματοποιήθηκε το 1864. Πριν από τους Πολέμους της Γαλλικής Επανάστασης, τα Ιόνια Νησιά αποτελούσαν

μέρος της Δημοκρατίας της Βενετίας. Όταν η Συνθήκη του Κάμπο Φόρμιο το 1797 διαλύθηκε, η Δημοκρατία της Βενετίας προσαρτήθηκε από τη Γαλλική Δημοκρατία, όπως και τα γαλλικά διαμερίσματα της Ελλάδας. Το 1809, το Ηνωμένο Βασίλειο νίκησε τον γαλλικό στόλο στα ανοικτά της Ζακύνθου στις 2 Οκτωβρίου και κατέλαβε την Κεφαλλονιά, τα Κύθηρα και τη Ζάκυνθο. Οι Βρετανοί κατέλαβαν τη Λευκάδα το 1810. Το νησί της Κέρκυρας παρέμεινε υπό την κυριαρχία των Γάλλων μέχρι το 1814. Η αγγλική σημαία υψώνεται στα κερ-

κυραϊκά φρούρια στις 12 Ιουνίου του 1814. Στο Συνέδριο της Βιέννης συμφώνησαν να τοποθετηθούν τα Ιόνια Νησιά υπό την αποκλειστική προστασία του Ηνωμένου Βασιλείου. Το Κόμμα των Ριζοσπαστών, που ιδρύθηκε το 1848, ήταν το μόνο κόμμα ενάντια στην αγγλική κατοχή των Ιονίων νήσων και υπέρ της ένωσης με την υπόλοιπη Ελλάδα. Η Αγγλία είχε αναλάβει την προστασία του νέου κράτους που δημιουργήθηκε με τη Συνθήκη των Παρισίων το 1815, αλλά αντί για προστασία είχε επιβάλει καθεστώς αποικίας. Οι Ριζοσπάστες ξεσήκωναν τον

Επαναστατικό λαό ενάντια στην Βρετανία και υπέρ της ενώσεως. Στις 26 Νοεμβρίου 1850 ο Ριζοσπάστης βουλευτής Ιωάννης Λεοστάρας Τυπιάδης προτείνει στη Βουλή ψήφισμα για την ένωση της Επανάστασης με την Ελλάδα, το οποίο υπογράφεται ακόμα από 11 βουλευτές. Η Βρετανία απάντησε με διωγμούς, συλλήψεις, φυλακίσεις, εξορίες και κλεισισμό εφημερίδων. Στις 29 Μαρτίου του 1864 οι εκπρόσωποι του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ελλάδας, της Γαλλίας και της Ρωσίας υπέγραψαν τη Συνθήκη του Λονδίνου, με τη δέσμευση της μεταβίβασης των νήσων στην Ελλάδα.

Αυτό είχε ως στόχο να ενισχύσει τη βασιλεία του πρόσφατα νεοεγκατασταθέντος βασιλιά Γεωργίου Α' των Ελλήνων. Έτσι στις 28 Μαΐου, με την ανακήρυξη της Υπόψης Αρμοστείας του Κυρίου, τα Επινάσσα ενώθηκαν με την Ελλάδα. Οι Ηνωμένες Πολιτείες των Ιονίων Νήσων ήταν μια ομοσπονδία και περιελάμβανε επτά νησιωτικά κράτη: Την Κέρκυρα, την Κεφαλλονιά, τα Κύθηρα, την Ιθάκη, τους Παξούς, τη Λευκάδα και την Ζάκυνθο. Για περισσότερες πληροφορίες αποστέλλετε στο www.artaeri.com. Μακάριοι 71, Α/οία

Σάββας Στρούμπος: Ο ηθοποιός είναι ένα παράδειγμα του καθολικού ανθρώπου

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
papadopoulosm@
simerini.com

ΜΕΡΟΣ Β'

Μια ονομαζόμενη οκνηροθέτη και ηθοποιό Σάββα Στρούμπο για τη συγκλονιστική «Αντιγόνη» του «Σημείου Μπδέν», που παρουσιάζεται αυτήν την περίοδο στο θέατρο Άιτις-Νέος Χώρος, στην Αθήνα

Τι είναι, λοιπόν, το τραγικό στην εποχή μας;

Θέλω, ακριβώς, να ολοκληρώσω την προηγούμενη σκέψη, με κάτι που μας απαοχόλησε πάρα πολύ και συνεχίζει να μας απασχολεί και που έγκειται, ακριβώς, στο ερώτημά σου: Τι είναι το τραγικό σήμερα; Υπάρχει τραγικό σήμερα, σε μια εποχή που όλα είναι facebook και ιστοσελίδες του διαδικτύου, σε μια εποχή, δηλαδή, της virtual reality; Το τραγικό, λοιπόν, πού είναι; Βιώνουμε τον πόλεμο μέσα από την εικόνα. Βιώνουμε μια εξέγερση μέσα από την εικόνα. Τι βιώνουμε εμείς οι ίδιοι; Όλες αυτές τις διαστάσεις της υπέρβασης, της ρήξης, της κρίσης, της σύγκρουσης, του πάθους, της συγκίνησης, του θρήνου, της διεκδίκησης, του πένθους, τις βιώνουμε; Σε μια εποχή που προσπαθεί να κρύψει το τραγικό, να το απωθήσει, να το συγκαλύψει στο όνομα μιας νέας κανονικότητας... Πού είναι το τραγικό; Από αυτήν την άποψη, λέμε ότι η Αντιγόνη, ως τραγωδία, είναι μια τραγωδία για τη διεκδίκηση της ζωής. Και αυτό την καθιστά βιοπολιτικό θέατρο, με την έννοια που το αναπτύξαμε προηγουμένως...

Ο ορθός λόγος και ο άλλος
Εδώ εγείρετε και έναν ευρύτερο προβληματισμό, που υπάρχει ενδιάθετος στην Αντιγόνη, ως προς το τι είναι άξιο πένθους, άξιο να πενθηθεί - για το αίτημα, δηλαδή, του απένθητου άλλου... Μια αποδόμηση της δημόσιας σφαίρας, ώστε να γίνει ορατός, αποδεκτός και να αποκτήσει φωνή.

Έχει μεγάλη σημασία κάτι εδώ. Αυτά τα οποία λέει ο Κρέων είναι μονόλογοι, οι οποίοι, και στην εποχή του ακόμα, ήταν ιστορικοί μονόλογοι. Δηλαδή, έμεναν στην παράδοση της αθηναϊκής δημοκρατίας, όπου τους επαναλαμβάναν. Τι κάνει ο Σοφοκλής; Αυτό το οποίο φέρει ο Κρέων, ο ορθός λόγος, να υπερασπιστούμε το δίκαιο και την πόλη, το δίκαιο που ορίζεται από τον λευκό άντρα που είναι στην εξουσία και φέρει τον ορθό λόγο, ο οποίος θέλει αυτό το γυναικείο ορμητικό προς το πάθος, προς τη συγκίνηση, αυτόν τον αστάθμητο παράγοντα που φέρει η γυναίκα, να τον απωθήσει, το ερωτηματοποιεί. Τι δείχνει, τελικά; Κραυγάζει ότι η εμμονή στον ορθό λόγο κλείνει όλες τις διαστάσεις του άλλου, του ξένου, του διαφορετικού, του «επικίνδунου», οδηγεί στην ύβριν, οδηγεί στην τιμωρία, γεννάει την καταστροφή. Και, αν θες, πάλι στο ίδιο το κείμενο, υπάρχει ένα στοιχείο, η σκηνή με τον Τειρεσία: Από μία άποψη, και οι δύο αυτοί κόσμοι, και ο Κρέων και η Αντιγόνη, έχουν, κατά ένα μέρος δίκαιο.

Η άδικο, και εδώ εξυφάνεται η αντίθεση ανάμεσα στον υψίπολι και τον άπολι...

Έχουμε, όμως, τη σκηνή του Τειρεσία, τον οποίο ο Χέλντερλιν μελέτησε ιδιαίτερα, βασίζοντας τις αντιλήψεις του πάνω στην τραγωδία γενικά και πάνω στην Αντιγόνη, ειδικά. Λέει ότι οι λέξεις είναι θανατηφόρες στην τραγωδία. Και αναφέρει ότι η σκηνή του Τειρεσία είναι η τομή. Τι γίνεται, ακριβώς, εδώ; Καί' αρχάς, για μένα ο Τειρεσίας είναι η τραγωδία της προφητείας, όπου λέει κάτι συγκλονιστικό, που αφορά στον ανθρώπινο πολιτισμό ή στην ιστορία του ανθρώπινου πολιτισμού. Λέει ότι η εξουσία κρατάει έναν νεκρό

ζωντανό, από την άποψη ότι είναι άταφος, και έναν ζωντανό, τον θάβει. Έχουμε δηλαδή τον άταφο νεκρό και τον ζωντανό νεκρό: είναι η ιστορία του ανθρώπινου πολιτισμού. Είναι οι εκατόμβες νεκρών, είναι οι άνθρωποι που θαλασσοπνίγονται, είναι, για να κάνω μια διασύνδεση με τον Γκοντό, αυτός ο συγκλονιστικός μονόλογος του Λάκι, που λέει ότι αυτός ο πολιτισμός των γραμμάτων, των τεχνών κ.λπ., είναι στηριγμένος πάνω στο χάος. Πέραν αυτού, στη σκηνή του Τειρεσία, όπου έχουμε τη δομική μεταστροφή του Κρέοντα, τι λέγεται; Ο,τι έχεις κάνει, του λέει, είναι άδικο, πρέπει να αλλάξεις. Έρχεται, δηλαδή, ο Τειρεσίας σαν μια εξέγερση της φύσης, για να μεταστρέψει τον Κρέοντα. Θέλω να πω ότι δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το κείμενο. Φιδάνει ο Κρέων να ορίσει το τρίπτυχο της καταστολής: στρατοκρατία, πατριαρχία, φαλλοκρατία. Και έρχεται όλη η φύση να τον μεταπίσει, γιατί δεν τον πείθει κανείς και τίποτα. Ούτε η Αντιγόνη, ούτε ο γιος του, ούτε ο χορός, ούτε ο φύλακας, κανείς! Έρχεται, λοιπόν, η φύση ολόκληρη μέσα από τον προφήτη αυτόν, για να τον μεταστρέψει. Νομίζω ότι αυτά είναι τα βαθιά συστατικά στοιχεία της τραγωδίας, τα οποία πραγματικά χρειάζεται

να ακούμε και να υπηρετούμε το κείμενο, όσο γίνεται περισσότερο...

Ο ίδιος ο μύθος μιλά για τα πάντα
Το οποίο περιλαμβάνει και τους όρους της ερμηνείας του...

Ακριβώς. Ήμουν βοηθός του Τερζόπουλου δύο φορές που ανέβασε την Αντιγόνη: μία φορά στην Αμερική, στη Φιλαδέλφεια το 2015, και την άλλη στο Πεκίνο, το 2011. Εκεί είναι η βασική μου αναφορά. Μελέτησα, ταυτόχρονα, την παράσταση του Living Theatre, εστιάζοντας ο' αυτήν τη σύνδεση μεταξύ Μπρεχτ, Χαϊντενλιν, Σοφοκλή, Μαρξ, καθώς επίσης και τις ιδέες του Μπρεχτ και του Χαϊντενλιν, ο οποίος με επηρέασε ιδιαίτερα. Ο Μπρεχτ μιλά για την εκλογίκευση του μύθου, δηλαδή να φέρουμε τον μύθο στα καθ' ημάς. Δεν θεωρώ ότι υπάρχει λόγος γι' αυτό. Ο ίδιος ο μύθος, το ίδιο το κείμενο, όπως αναπτύσσεται, μπορεί να μιλήσει για όλα και πάντα. Δεν έχουμε ανάγκη να τον μετασχηματίσουμε σε κάτι άλλο...

Μπορούμε, ενδεχομένως, καί' αντίθετο τρόπο, να αντικρίσουμε το δικό μας παρόν, τη δική μας πραγματικότητα, μέσα από τον φωτισμό της δικής του

αλήθειας...

Ναι. Δεν θέλω με αυτό να κρίνω τον Μπρεχτ, προς Θεού, πρόκειται για έναν συγκλονιστικό δημιουργό που έδρασε, μάλλον, μισό αιώνα πριν, σε μια άλλη εποχή, όπου υπήρχαν άλλα συμπεράσματα. Αλλά νομίζω ότι σήμερα έχει μεγάλη σημασία να σταθούμε στο ζήτημα του μύθου. Η τραγωδία απευθύνεται στον πολίτη, και εδώ βρίσκεται μια βαθιά πολιτική διάσταση. Ο ηθοποιός καθίσταται φορέας στάσεων, λόγου, ιδεών που απευθύνονται στον πολίτη... Ναι, αλλά μιλάει για την πράξη, μιλά για τη μανία, μιλά για το πάθος, για το πένθος, γι' αυτή την καταβύθιση μέσα στο ανθρώπινο...

Διαρκής συνομιλία με το άλογο

Προφανώς, είναι αυτό που ονομάζε ο Αριστοτέλης αστυνόμους οργάς, τα πάθη, δηλαδή, που διοικούν την πόλη και θεομοθετούν τους νόμους. Στον πυρήνα του ίδιου του νόμου δεν είναι μόνον ο λόγος, αλλά και το άλογο...

Σαφέστατα... Εδώ ακριβώς έγκειται, νομίζω, αυτό που κραυγάζει η συγκεκριμένη τραγωδία: Μια κραυγή ζωής. Δεν μπορεί να περάσουμε σε καμιά θέσμιση οιασδήποτε κοινωνίας, που θέλει να λέγεται

δημοκρατική, χωρίς να συμπεριλάβουμε αυτήν τη διαρκή συνομιλία με το άλογο, με το ανοίκειο, με το υπερβατικό, με το αδιανόητο...

Εδώ εμπλέκεται και ο ρόλος της ίδιας της τέχνης...

Νομίζω ότι αυτό είναι μια βαθιά πολιτική κίνηση της τραγωδίας... Κραυγάζει ο Σοφοκλής, λέγοντας να ορθός λόγος, το δίκαιο, οι νόμοι, αλλά πού είναι το μέτρο; Από αυτή την άποψη, είναι εξαιρετικά συγκλονιστική η ιδέα που προτάσσεται: ότι η ίδια η κοινωνία, η ίδια η συλλογικότητα των χειραφετημένων πολιτών - γιατί, θυμίζω, η τραγωδία γεννιέται από τη δημοκρατία και τη φιλοσοφία, σε μια προσπάθεια να ανυψηθούν οι αρχαίοι Αθηναίοι πολίτες να ανιληθούν η εσθία δημοκρατία - θέτει το ερώτημα για τον εαυτό της. Γεννιέται ως ιδέα, αλλά το ψάχνουν εκείνη την ώρα. Σκέψου, λοιπόν, τι βάζει ο Σοφοκλής: Δεν μπορούμε να ορίσουμε, να θεομοιούμε, να δημιουργήσουμε ένα σώμα ελεύθερων χειραφετημένων πολιτών, χωρίς μέσα στους θεομούς και στους νόμους να υπάρχει το στοιχείο της εξέγερσης και της διαρκούς αμφισβήτησης. Είναι συγκλονιστικό αυτό, αν το σκεφτεί κανείς, από την άποψη της ιατρικής που μπαίνει το ζήτημα. Το να ορίσουμε, αλλά και να συνεχίσουμε να σκεπτόμαστε τι είναι το δίκαιο, τι είναι η δικαιοσύνη, τι είναι οι νόμοι, ποιος τα ορίζει, τι είναι η εξουσία, πώς ορίζεται, πώς αμφισβητείται, πώς μετασχηματίζεται...

«Δεινός» ο άνθρωπος

Αυτό που ονομάζει ο Καστοριάδης μια διαδικασία διαρκούς αυτοθεσμίσης και αναθεσμίσης της κοινωνίας... Νομίζω ότι εδώ χρήζει σχολιασμού ένα σημείο που του δώσατε ιδιαίτερη έμφαση στην παράσταση και το αναδεικνύει, με εμφαντικά ιδιάζοντα τρόπο, η καστοριαδική ανάγνωση της Αντιγόνης, πρόκειται για μια τραγωδία ανθρώπινη. Μια τραγωδία που μιλά για την αυτοδημιουργία του ανθρώπινου όντος. Το περίφημο στάσιμο που λέει «πολλά τα δεινά κούδεν ανθρώπου δεινότερον πέλει», το οποίο ο Καστοριάδης θεωρεί ότι είναι ο πυρήνας της Αντιγόνης. Γιατί προσδιορίζει το ανθρώπινο ον στην ικανότητά του να δημιουργεί, αλλά και επισημαίνει, ταυτόχρονα, το δημιουργημένο είναι αυτού του όντος. Μέσα, δηλαδή, από την ικανότητά του να παράγει γλώσσα, τέχνη θεομούς, αλλά και βία, εξέγερση και επανάσταση...

Τι γίνεται, λοιπόν, εδώ πέρα... Λέει κάτι ο Χάινεγκερ: Ότι και τίποτα να μην υπήρχε από την αρχαία γραμματεία, αν είχαμε έστω μόνο αυτό το στάσιμο, θα μπορούσαμε να καταλάβουμε και να συνδεθούμε με την εικόνα του τραγικού που είχαν οι αρχαίοι Έλληνες. Γιατί, ο άνθρωπος είναι δεινός, άρα δημιουργός και καταστροφάς. Όπερ σημαίνει, η τραγωδία είναι άφευκτη...

Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Ο άνθρωπος

είναι δεινός, δημιουργός και καταστροφάς. Εκεί που γεννά τις τέχνες, τις επιστήμες, τον πολιτισμό, εκεί ακριβώς γεννά την καταστροφή και το Άουσβιτς, γεννά τον πόλεμο. Πασχίζει να δημιουργήσει τους όρους της ζωής του, και τους δημιουργεί, δεν μπορεί, όμως, να αντιμετωπίσει τον θάνατο...

Απουσιάζει παντελώς μια εσχατολογική διάσταση και τα πάντα αντικρίζονται μέσα από το πρίσμα μιας μη διεξοδικότητας των πραγμάτων...

Επειδή ανέφερες το στοιχείο της ανθρωπογονίας που βάζει ο Καστοριάδης, προσωπικά μου άρεσε πάρα πολύ το γεγονός ότι ο Δημητριάδης στη μελέτη που κράτησε το δεινός. Δεν πήγε στο φοβερό ή σε κάτι παρόμοιο... Είναι δεινός, λοιπόν, ο άνθρωπος και για μένα είναι εξαιρετικά σημαντικό το θέμα της δεινότητας. Από αυτήν την έννοια, η ανθρωπογονία, δεν είναι μια καθαρή πράξη. Όσο πασχίζει μια πόλη και μια συλλογικότητα να οριστεί, άλλο τόσο χρειάζεται να κοιτάμε μέσα μας, τον ιδιαίτερο, μοναδικό άνθρωπο. Δηλαδή, η συλλογικότητα των πολιτών μπορεί να απαρτίζεται από ιδιαίτερους μοναδικούς ανθρώπους, που πασχίζουν να συνδεθούν με τον άλλον απέναντί τους, αλλά και με τον άλλον μέσα τους. Εδώ είναι η διαφορά από την έννοια της μάζας.

«Σκηνική ποιητική»

Είχατε, ταυτόχρονα, μια γεωμετρική οργάνωση του χώρου, με μια χωροταξική δομή, κάτι που υπήρξε και στον Γκοντό. Ποια η λογική πίσω από αυτό;

Λέει κάτι ο Τερζόπουλος γι' αυτό, που για μένα έχει μεγάλη σημασία. Ότι το ενεργοποιημένο σώμα του ηθοποιού γεννάει χρόνο. Ο χώρος ορίζει χρόνο. Το λέω αυτό, γιατί, από τη στιγμή που αρνείται να πάει κανείς σε μια αναπαριστατική λειτουργία της τέχνης, δηλαδή να μιμηθεί συμβάντα της ζωής πάνω στη σκηνή, αλλά προσπαθεί απ' έξω στους ηθοποιούς, στον πυρήνα του ανθρώπινου μέσα στον άνθρωπο, δουλεύοντας υπό το πρίσμα των ενεργοποιημένων σωμάτων, το σώμα γεννά λειτουργίες, γεννά ρυθμούς, γεννά χρόνους, γεννά ήχους, γεννά συμπεριφορές καθολικές, οι οποίες χρειάζεται να κωδικοποιηθούν και να χειραφετηθούν. Αυτό μας οδηγεί σε κάτι που θα το ονόμαζα «σκηνική ποιητική», που δεν αφήνει τη πράγματα σε μια ρευστότητα γενικόλογη. Για να μπορούν, μέσα από την κωδικοποίηση, να αναπνεύσουν στην πολυμορφία και στην πολλαπλότητά τους. Αυτό έρχεται να ορίσει τη γεωμετρία, η οποία, ωστόσο, δεν είναι καθόλου στατική, και αυτό, νομίζω, είναι κάτι που το παρατηρεί ο θεατής. Γι' αυτόν τον λόγο δεν μιλά για φόρμα ή για φορμαλισμό.

Προτάσσοντας τον ηθοποιό

Πρόκειται, μάλλον, για μια διαδικασία συνεχούς μορφοποίησης...

Η οποία προκύπτει μέσα από τις συνεχείς εκρήξεις τις ενέργειες, δηλαδή μέσα από εσωτερική ανάγκη της ίδιας της δομής. Δεν είναι μια ιδέα που έρχεται και εφαρμόζεται απ' έξω στους ηθοποιούς. Γεννιέται από αυτές τις συσσωρευμένες τις ενέργειες και του πάθους, και τότε εκρήκνυται ο χρόνος. Με την έννοια αυτή είναι που στην Αντιγόνη δεν έχουμε καθόλου σκηνικά. Ήταν ένα ρίσκο και μια μεγάλη πρόκληση για μας, όταν κυρίως θα παρουσιάζουμε την παράσταση στον ανοικτό χώρο. Μόνο οι άνθρωποι με το σώμα, τη φωνή και το πνεύμα τους... Αυτό, στις μέρες μας, όπου το θέατρο αποικείται όλο και περισσότερο από τον τεχνικό πολιτισμό, είναι μια μεγάλη πρόκληση. Η τεχνολογία, τα μικρόφωνα, τα βίντεο, οι προβολές, τα πανακρίβια σκηνικά, τα εφέ κ.λπ. εισχωρούν και επιβάλλονται...

Εσείς, αντίθετα, πορεύεστε προς την πλήρη απογύμνωση...

Ναι, να προτάξουμε ακριβώς το ανάποδο: Τον ηθοποιό. Ο ηθοποιός, όμως, δεν είναι ένα πόνι του σκηνοθέτη. Ο ηθοποιός είναι ο ίδιος δημιουργός των όρων της σκηνικής του ύπαρξης. Με όρους κοινωνίας, ο ηθοποιός είναι ένα παράδειγμα του καθολικού ανθρώπου, διεκδικεί τους όρους της κοινωνικής, συλλογικής και ατομικής ύπαρξής του.

Η δυνατότητα μετασχηματισμού του ανθρώπινου

Και αυτό είναι, ασφαλώς, μια βαθύτατα πολιτική θέση...

Μου αρέσει και αναφέρομαι συχνά ο' αυτό που αποκαλεί ο Δάντης στη Θεία Κωμωδία, δυνατότητα μετασχηματισμού του ανθρώπινου, πέρα από όριά του...

Η, όπως λέει ο Σπινόζα στο τρίτο μέρος της «Ηθικής», ότι δεν ξέρουμε τι μπορεί να κάνει το σώμα κι ότι το σώμα υπερβαίνει απέραντα σε τεχνουργία όλες όσες έχουν κατασκευαστεί από την ανθρώπινη τέχνη... Τι μπορεί, λοιπόν, να κάνει ένα σώμα, με το σώμα του ηθοποιού...

Ακριβώς... Είναι γνωστόν ότι η Ομάδα Σημείο Μπδέν είναι μια ομάδα ερευνητική, με τους ίδιους ηθοποιούς, που δουλεύει πολλούς μήνες μαζί. Έχουμε έναν πυρήνα από τρεις ηθοποιούς και από εκεί και πέρα η ομάδα ανανεώνεται. Το βασικό, λοιπόν, είναι η δουλειά με τους ηθοποιούς, επιμένουμε ο' αυτήν τη σύνδεση και τη συνεργασία, δεν είναι μια

κατάσταση όπως ορίζεται σήμερα στο θέατρο, όπου γίνονται πολλές δουλειές με συνεχείς ενναλλαγές σκημάτων. Υπάρχει ένα είδος επιμονής, για να μπορούμε το σώμα, ο ηθοποιός να έχει τον ζωικό χώρο και χρόνο της εξέλιξης. Η Έλλη Ιγγλίζ και η Έβελιν Ασσανί, οι δύο κοπέλες της ομάδας, που αποτελούν τα 2/3 του βασικού πυρήνα της - ο τρίτος είναι ο Κωνσταντίνος Γαργουλιός - το 2014, όταν ξεκινήσαμε, δεν είχαν αποκαλύψει τις δυνατότητες που αποκαλύπτουν σήμερα.

Είστε εκπαιδευμένοι στη μέθοδο του Θ. Τερζόπουλου, και ο ίδιος έχει μιλήσει για μια μετα-τερζοπούλεια ζύμωση που ακολουθεί, για ένα επέκεινα της μεθόδου του. Εσείς, πώς τοποθετείστε ο' αυτό; Ποιες δικές σας πτυχώσεις κάνετε ο' αυτό που λέγεται τερζοπούλεια μεθόδος;

Θέλω, καί' αρχάς, να σταθώ στο θέμα της μεθόδου καθ' εαυτής... Το θέατρο ως τέχνη έχει μια ιδιαιτερότητα, σε αντίθεση με

τη μουσική και άλλες τέχνες. Ο χορευτής, ο χορογράφος, ο μουσικός έχουν όρους, είναι η χορογραφία, η παρτιτούρα κ.λπ. Το θέατρο είναι ένας πάρα πολύ ανοικτός χώρος, και είδαμε στην ιστορία του θεάτρου του 20ού αι. να προκύπτει η ανάγκη της ανάπτυξης μεθόδων. Η έννοια της μεθόδου αφορά, κυρίως, το ζήτημα της εκπαίδευσης του ηθοποιού, αφορά τον δρόμο που θα ακολουθήσεις στην εκπαίδευση του ηθοποιού και στην προσέγγιση του θεατρικού φαινομένου, στην προσπάθεια αντιμετώπισης με το υλικό, όπου αυτό να δημιουργήσει την αισθητική ολοκλήρωση μιας παράστασης. Για να σταθώ στη μέθοδο του Τερζόπουλου, δεν προτάσσει ένα κλειστό σύστημα ασκήσεων ή ιδεών τις οποίες πρέπει, σαν τυφλοσούρτη, να τις ακολουθούμε, για να πουχάσουμε. Ίσα-ίσα, υπάρχει ένα σώμα ασκήσεων, το οποίο μπορούμε να το εξελίσσουμε και να εξελισσόμαστε μέσα ο' αυτό. Ενίοτε, μπορούμε να προσθαφαρμόσουμε ασκήσεις που ανταποκρίνονται στα νέα

ζητήματα, στις νέες προκλήσεις, στις νέες δυνατότητες που ανοίγονται. Υπάρχουν θεμέλιοι λίθοι, όπως είναι η ενέργεια, το απελευθερωμένο σώμα, το διάφραγμα, η αναπνοή, η αυτοσυγκέντρωση, ο ρυθμός, ο χρόνος, όλα αυτά, όμως, μας ανοίγουν ο' έναν τόπο ελευθερίας, ο' έναν τόπο ανάπτυξης της δημιουργικότητας. Από αυτήν την άποψη, λοιπόν, υπάρχει μέθοδος που αφορά ο' αυτή την εκπαίδευση του ηθοποιού, υπάρχει μέθοδος που αφορά αυτό που λέει ο Τερζόπουλος «αντίληψη και τρόπος ζωής», αυτό, ωστόσο, δεν γίνεται για να μας πουχάσει, αλλά για να μας αφυπνίσει και να μας ωθήσει στην αναζήτηση. Όντας ο ηθοποιός εκπαιδευμένος, ανοικτός και ενεργοποιημένος ψυχικά και σώματι, έτοιμος να μπει στη φωτιά της δημιουργίας, μπορεί, ακριβώς, να οικειοποιηθεί ένα είδος εγργήγησης που διευρύνει τον προβληματισμό και την αναζήτηση. Είναι, με άλλα λόγια, μια μέθοδος που μας ανοίγει στο άδυτο του ανθρώπινου.

Η ΤΑΡΑΤΣΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΞΑΝΑΖΩΝΤΑΝΕΥΕΙ

«The Roof is on Fire» με μουσική της Ανατολής

Κάθε χρόνο οι μνήμες ξυπνούν, οι συζητήσεις και τα γέλια, οι ήχοι από βήματα, αναπηδούν από τους κουρασμένους τοίχους, ίχνη των κατοίκων μιας πόλης που έγραψε ιστορία, απόχους μιας άλλης εποχής που συνυπάρχει με το σήμερα.

Το μπαλκόνι με την ωραιότερη θέα της παλιάς Λευκωσίας, στην ταράτσα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου, ζωντανεύει και φέτος και υποδέχεται την επιστροφή των εκδηλώσεων «The Roof», που καθιερώνεται πλέον σε θεσμό.

Πέρσι το «Reclaiming the Roof» με μια και μόνο μουσικοθεατρική παράσταση με διαδραστικά στοιχεία και έντονη διάθεση καιάφερε να ξυπνήσει το παρελθόν και να κερδίσει τον κόσμο.

Μια ομάδα μουσικών ξαναζωντανεύει με ήχους, εικαστικές παρεμβάσεις και δράσεις έναν εγκαταλελειμμένο για χρόνια χώρο, καλώντας το κοινό να τους ακολουθήσει πίσω στον χρόνο, μέσα από διάφανες μελωδίες και ήχους από το παρελθόν.

Φέτος το «The Roof19» επιστρέφει! Ανανεωμένο, εμπλουτισμένο και γεμάτο ζωή, για να ανεβάσει τη διάθεση και το κέφι και να χαρίσει ακούσματα και θέαση, που δεν έχουμε την ευκαιρία να απολαμβάνουμε συχνά.

Ακούσματα της Ανατολής

Το πρώτο event της χρονιάς εγκαινιάζεται την Πέμπτη, 20 Ιουνίου 2019, με το Μουσικό Σχήμα Παραδοσιακής Μουσικής «Σαντούτο», το οποίο θα μας πάρει πίσω στην παλιά ελληνική Ανατολή, στα μερακλίδικα χρόνια της Κων-

σταντινούπολης, της Μικράς Ασίας και της Σμύρνης.

Δύο άγνωστα για τους περισσότερους μουσικά παραδοσιακά συγγενικά όργανα, το κανονάκι και το σαντούρι, το καθένα με το δικό του χαρακτηριστικό ηχοχρώμα, θα σκορπίσουν ανεπανάληπτες νότες και θα μας θυμίσουν τη μαγεία της Ανατολής.

Το «Σαντούτο», ένα μουσικό σχήμα που δημιουργήθηκε πριν από 4 χρόνια, και που αποτελείται από τέσσερις μουσικούς (σαντούρι, βιολί, λαούτο και φωνή) και έναν ηχοηγητή, ενώνει δυνάμεις σε μια μουσική σύμπραξη με τον Ελλαδίτη καλλιτέχνη Στέφανο Δορμπαράκη, δεξιότητη στο κανονάκι.

Η ομάδα, που έχει ήδη στο ενεργητικό της ντίπες και διεθνείς συμμετοχές,

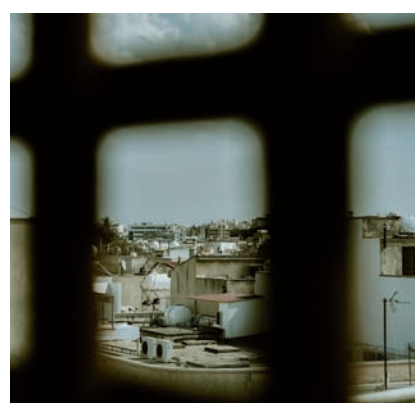
αποτελείται από τον Γιώργο Λάμπρου, Κωνσταντίνη Ξενοφώντος, Χαράλαμπο Παντελή και Χρίστο Χριστοδούλου.

Ανατρεπτική παράσταση

Μια δεύτερη ανατρεπτική παράσταση, θα έχουμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε επίσης στο πλαίσιο του «The Roof19».

Η θεατρική ομάδα enacttheatre, που δημιουργήθηκε από τη Μαρίνα Μακρή και την Έλενα Καλλινίκου και που ασχολείται με τη δημιουργία θεάτρου επιμόρφωσης και performance, θα μας οδηγήσει – ξεναγήσει, με την παράσταση «εξήντα ένα», στην ταράτσα του Πολιτιστικού Ιδρύματος.

Το performance στοχεύει να ενεργο-

ποιήσει τη φαντασία, τον χώρο και την παρουσία του κάθε συμμετέχοντος στο «Τώρα και εδώ», δίνοντας ζωντάνια στον κτήριο του Πολιτιστικού παράλληλα με την υπόλοιπη πόλη λόγω της κεντρικής του τοποθεσίας και της ζωής που το περιβάλλει.

Η enacttheatre, σε συνεργασία με τον Γιώργο Βαλαή της ομάδας Blitz Theatre Group, διοργάνωσαν στη Κύπρο σεμινάριο σκηνικής γραφής. Πρώτη παραγωγή της ομάδας αποτελεί η διασκευή του έργου «Η Δεσποινίς Μαργαρίτα» του Ρομπέρτο Αλμπίνι, που παρουσιάστηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού καλλιτεχνικού προγράμματος «Songs of My Neighbours». Επίσης το project «Η Δεσποινίς Μαργαρίτα» περιόδευσε στην Κύπρο και την Αθήνα, και παρουσιάστηκε σε διάφορα φεστιβάλ όπως το TEDxLimassol και PopUp Festival του Κέντρου Τεχνών Λευκωσίας, και στο The Performance Shop της Λίας Χαράκη στη Λευκωσία.

Το πιο πρόσφατο έργο της ομάδας είναι η devised παράσταση με τίτλο «Πέτα Στον Αέρα».

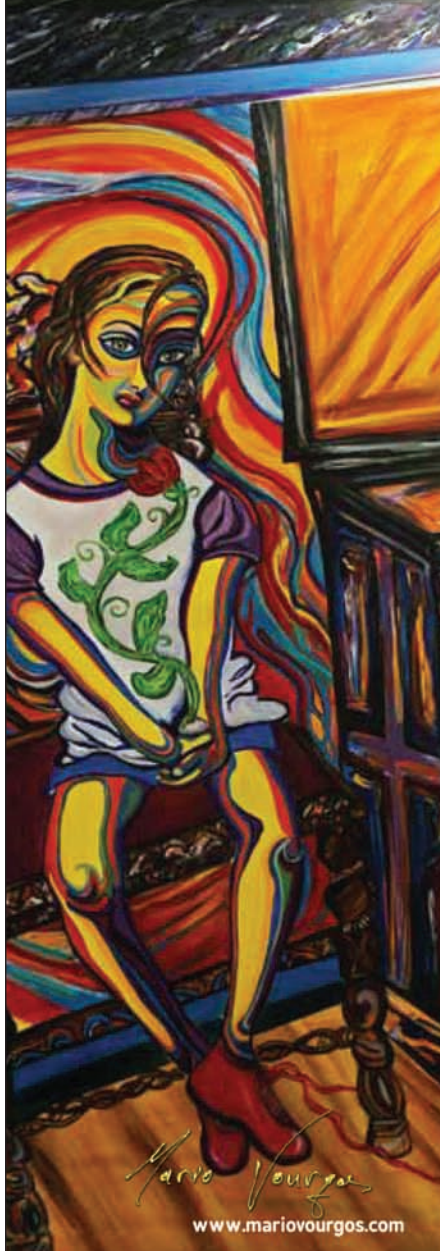
Οροφή Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου

Φανερωμένης 86-90, Παλιά Λευκωσία
Τηλέφωνο: 22128157

Είσοδος ελεύθερη

* Θα υπάρχει περιορισμένος αριθμός θέσεων, μόνο με προκρατήσεις στο τηλέφωνο 22 128175

Τα βράδια των εκδηλώσεων του «The Roof 19», τα Μουσεία και η έκθεση «1940: Πρόσωπα και Εικόνες. Κύπρος και Ελλάδα» του Πολιτιστικού Ιδρύματος θα είναι ανοικτά μέχρι τα μεσάνυχτα.

ORGANISER

ART EXHIBITION
BY ARTIST MARIO VOURGOS
AND CHARITY GALA DINNER

UNDER THE AUSPICES OF CYPRUS
PRESIDENT MR. NICOS ANASTASIADIS

28 JUNE 2019

VENUE: Old Limassol Port
at HALL "M": 7pm

CHARITY GALA DINNER and jazz music: 9pm

INFO: 99668589

VOCALS: GEORGE KALOPEDIS, SAXOPHONE: IACOVOS PARPAS,
KEYBOARD: ANTONIS POLYCARPOU, DRUMS: DINOS PAOUIROS,
BASS: EVELTHON MICHAELIDES

PLATINUM SPONSOR

GOLD SPONSOR

SILVER SPONSOR

BRONZE SPONSOR

OTHER SPONSORS

SUPPORTERS

MEDIA SPONSORS

CONTRIBUTORS:

Η Τράπεζα Κύπρου παρουσιάζει:

ALL THINGS FACEBOOK & INSTAGRAM
CONFERENCE in Cyprus

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΑ SOCIAL MEDIA ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΚΑΙ ΕΧΕΙ ΝΑ ΣΟΥ ΠΕΙ ΠΟΛΛΑ!

THE KEYNOTE SPEAKERS

William Bonaddio
Social Media Consultant
/ Social Media Editor-in-Chief, McDonald's

Teresa Heath-Wareing
Founder & Director,
THW Marketing Limited

Harry Hugo
Συνιδρυτής & Chief
Campaign Officer,
The Goat Agency

Alex Khan
Europe's Most Followed
Social Media Coach

Jonny Mole
SVP, Head of
Partnerships,
Shutterstock

Tasos Beiliadis
Chief Strategist,
Socialab

Βαγγέλης Διμήτριος
Συνιδρυτής & Executive
Creative Director,
4 Wise Monkeys

Κωνσταντίνος Ντάλιωτης
Γενικός Διευθυντής,
Red Wolf

11.07.19
Συνεδριακό Κέντρο
Φιλοξενία, Λευκωσία
www.allthingsfbcy.com

ΧΡΥΣΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΜΕΤΑΛΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΥΠΟΕΤΗΡΚΤΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ EconomyToday

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ: Ντόσος Λάβδα, Τ: (+357) 22 274900, E: lavdan@diasmedia.com ΧΟΡΗΓΙΕΣ: Μαρία Βαρελάκη, Τ: (+357) 22 580819 Μ: (+357) 96 734392
E: m.varelaki@diasmedia.com ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ: Νάνος Τσολακός, Τ: (+30) 210 661 77 77 (εσωτ. 151) E: dtskalos@bousias.com

ΣΥΝΕΧΗΣ ΜΕΙΩΣΗ ΣΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΡΑΠΕΖΩΝ, ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ριζικές αλλαγές στον τραπεζικό χάρτη

ΝΕΚΤΟΡΑΣ ΒΑΣΙΛΙΟΥ
vasilioun@sigmatv.com

ΑΡΚΕΙ ΜΙΑ ΓΡΗΓΟΡΗ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΦΑΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΠΟΣΟ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΕΠΗΛΘΑΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΔΟ ΜΟΛΙΣ ΕΞΙ ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΙ, ΑΠΟ ΤΟΝ «ΜΑΥΡΟ» ΜΑΡΤΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Τα ισχυρά Ρίχτερ του Μαρτίου του 2013 ταρακούνησαν τις τεκτονικές πλάκες του τραπεζικού χάρτη της χώρας και σηματοδότησαν με βίαιο τρόπο εκ βάθρων αλλαγές. Η ιστορία συνεχίζεται και η τράπουλα συνεχίζει να ανακατεύεται. Κινούμενοι στις παρυφές της νέας δεκαετίας οι προκλήσεις εντείνονται και οι απαιτήσεις αυξάνονται. Αρκεί μια γρήγορη ματιά στο πρόσφατο παρελθόν για να συνειδητοποιήσει κανείς πόσο μεγάλες αλλαγές επήλθαν με την πάροδο μόλις εξι ετών και κάτι, από τον «μαύρο» Μάρτη της κυπριακής οικονομίας.

Λιγοστεύουν οι τράπεζες

Η Λαϊκή Τράπεζα ανήκει πλέον στην ιστορία. Η Τράπεζα Κύπρου ταρακουνήθηκε με την απορρόφηση της δεύτερης τότε μεγαλύτερης τράπεζας του τόπου, βιώνοντας πρωτόγνωρες καταστάσεις. Η AlphaBank Κύπρου απορρόφησε την Εμπορική Τράπεζα. Η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα κατέβαλε τα ρολά της ιστορίας της πριν από ένα χρόνο και το μεγαλύτερο μέρος του υγιούς της κορμ-

πού έχει απορροφηθεί από την Ελληνική Τράπεζα, η οποία έχει καταστεί η δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα. Οι μετοχικές δομές των τραπεζών αναδιαμορφώθηκαν και νέοι «παίκτες» δαπάνησαν μερικά δισεκατομμύρια ευρώ για να αποκτήσουν τον έλεγχό τους. Η Τράπεζα Πειραιώς Κύπρου άλλαξε χέρια και μετονομάστηκε σε Astrobank. Οι νέοι μέτοχοι της την οδήγησαν στην απορρόφηση της USB Bank και αναμένεται να αποκτήσουν και την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρου). Πέρυσι τέτοια εποχή λειτουργούσαν ακόμη 13 τράπεζες. Φέτος λειτουργούν 11 τράπεζες.

Η ανατροπή

Από το 2018 βλέπουμε ότι συμβαίνει και κάτι, το οποίο δεν υπήρχε στο παρελθόν. Το ύψος των καταθέσεων υπερβαίνει το ύψος των δανείων. Το φαινόμενο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τα όσα έχουν συντελεστεί τα προηγούμενα χρόνια και κυρίως με τις κινήσεις, που αφορούν στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Οι αριθμοί λένουν πάντα την αλήθεια και στην περίπτωση της Κύπρου οι αριθμοί των δανείων και των καταθέσεων αποτυπώ-

νουν τη βιαιότητα, με την οποία χτυπήθηκε η κυπριακή οικονομία τον Μάρτιο του 2013 και την πορεία που ακολούθησε μέχρι σήμερα.

Συνεχής μείωση καταστημάτων

Σταθερά πτωτικά κινείται και ο αριθμός των καταστημάτων των τραπεζών. Η δραστηκή μείωση των καταστημάτων των τραπεζών, που δραστηριοποιούνται στο νησί, μπορεί να αποיעέσει, επίσης, ένα καλό δείγμα της αλλαγής, που έχει επέλθει, αλλά και της νέας τάσης, που ευνοεί ή καλύτερα απαιτεί την αξιοποίηση της τεχνολογίας. Στο τέλος του 2015 αναλογούσαν 67 καταστήματα, ανά 100 χιλιάδες κατοίκους. Το 2017 αναλογούσαν 53 καταστήματα και το 2018 αναλογούσαν 44 καταστήματα ανά 100 χιλιάδες κατοίκους.

Το 2012, το κυπριακό κοινό είχε στη διάθεσή του για να εξυπηρετηθεί 848 περίπου καταστήματα, περιλαμβανομένων και αυτών της πρώην Λαϊκής Τράπεζας, ενώ στο τέλος του 2013 τα καταστήματα μειώθηκαν στα 680.

Ανατρέχοντας στα στοιχεία του Συνδέσμου Τραπεζών, όπως παρατίθενται στις

εισησίες του εκθέσις, διαφαίνεται ότι οι πελάτες των τραπεζών του τόπου εξυπηρετούνταν το 2016 από 502 καταστήματα. Με απλά λόγια τα σημεία εξυπηρέτησης του κοινού μειώθηκαν κατά 346 από το 2012 μέχρι το 2016. Το 2017 ο αριθμός των καταστημάτων των τραπεζών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο είχε μειωθεί στα 458. Το τέλος του 2018 τα καταστήματα των τραπεζών ήταν 384. Σ' ένα χρόνο μειώθηκαν κατά 74. Εάν συγκριθεί ο αριθμός των καταστημάτων του 2012 με αυτόν του 2018, προκύπτει ότι μειώθηκαν κατά 464.

Τετραψήφιος αριθμός υπαλλήλων

Η μείωση του αριθμού των τραπεζο-υπαλλήλων είναι επίσης ένα φαινόμενο, το οποίο εμφανίζεται πιο έντονα το 2018 και αναμένεται να έχει και συνέχεια. Ο αριθμός του προσωπικού των τραπεζών συνοψίζεται πλέον σε τέσσερα ψηφία έχοντας υποχωρήσει στις 8.940, με εμφανή την επίδραση της «αποχωρήσης» της πρώην Συνεργατικής από τον τραπεζικό χάρτη. Σε σύγκριση με το τέλος του 2017 καταγράφεται μείωση 1.687

υπαλλήλων. Πρόκειται για τη δεύτερη μεγαλύτερη μείωση σε ανθρώπινο δυναμικό, που καταγράφεται μετά το 2013, όταν ο αριθμός των τραπεζο-υπαλλήλων είχε μειωθεί κατά 1.710 σε σύγκριση με το 2012. Τα σχέδια εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού έτυχαν ευρείας χρήσης, στο πρόσφατο παρελθόν, καθώς όλες σχεδόν οι τράπεζες μπήκαν στη διαδικασία να προκηρύξουν τέτοια σχέδια. Το 2015 είναι η χρονιά που εργοδοτούνταν στις τράπεζες οι περισσότεροι υπάλληλοι, μετά το 2013. Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική Τράπεζα εργοδοτούν τους περισσότερους υπαλλήλους.

Προς εξαφάνιση οι επιταγές

Η απομάκρυνση των πολλών/πλεονάζων από τα ταμεία των τραπεζών διαφαίνεται και από τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τις πληρωμές στην Κύπρο, εξαιρουμένων των πληρωμών με μετρητά. Η χρήση επιταγών ακολουθεί φθίνουσα πορεία και οι πληρωμές με κάρτες κερδίζουν συνεχώς έδαφος. Το 2015 το 51,2% των πληρωμών γίνονταν με κάρτες και το 17% με επιταγές. Δύο χρόνια αργότερα, το 2017, οι πληρωμές

με κάρτες αντιστοιχούν στο 57,5% και με επιταγές στο 12%.

«Γυναικοκρατούμενες» οι τράπεζες

Η αναλογία ανδρών και γυναικών εργαζομένων στις τράπεζες γέρνει προς τις γυναίκες, τουλάχιστον στη βάση των στοιχείων του Συνδέσμου Τραπεζών, που αφορούν στα μέλη του. Το 2018 το 60,5% των εργαζομένων στις τράπεζες ήταν γυναίκες και το 39,5% άνδρες. Από τα διαθέσιμα στοιχεία διαφαίνεται ότι με την πάροδο των χρόνων το ποσοστό των γυναικών τραπεζο-υπαλλήλων αυξάνεται.

Σημαντικά είναι και τα στοιχεία που αφορούν στο επίπεδο μόρφωσης των τραπεζο-υπαλλήλων. Το 51% των τραπεζο-υπαλλήλων το 2018 είναι πτυχιούχοι και το 45,3% είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών. Τα ποσοστά είναι βελτιωμένα σε σύγκριση με το 2016, όταν οι πτυχιούχοι αντιστοιχούσαν στο 49% και οι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων στο 44%. Το 2017 τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 51,6% και 45,8%. Σχεδόν όλοι οι τραπεζο-υπαλλήλοι ή ποσοστό 98,7% είναι μόνιμοι.

ΠΩΣ ΧΤΥΠΗΘΗΚΕ Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

	2012	2013	2015	2017	2018	ΑΠΡ 2019
Καταθέσεις:	€70,2 δισ.	€47 δισ.	€46 δισ.	€49,4 δισ.	€47,9 δισ.	€47,7 δισ.
Δάνεια	€72,5 δισ.	€63,2 δισ.	€62,8 δισ.	€51,4 δισ.	€39,2 δισ.	€38 δισ.

ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΣΠΙ

Έτος:	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	848	680	614	560	502	458	384

ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΣΠΙ

Έτος:	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Σύνολο	12815	11105	10916	10939	10210	10627	8940

«ΓΥΝΑΙΚΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΕΣ» ΤΡΑΠΕΖΕΣ

	2016	2017	2018
Άνδρες:	42,5%	42%	39,5%
Γυναίκες:	57,5%	58%	60,5%

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 19

Ανησυχίες για σοβαρές επιπτώσεις από την αύξηση της τιμής του ρεύματος

ΣΟΚΡΑΤΗΣ ΙΑΚΚΕΙΜ
sokratis79@gmail.com

ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΥΞΗΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑ 5% ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΔΙΜΗΝΟ ΚΑΙ ΚΑΤΑ 11% ΣΕ ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΤΡΙΜΗΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Βαθιά το χέρι στην τσέπη θα βάλουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις το επόμενο δίμηνο, απόρροια των σημαντικών αυξήσεων που θα επιβάλει στους λογαριασμούς η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. Οι τιμές αναμένεται να είναι αυξημένες κατά 5% σε σύγκριση με το προηγούμενο δίμηνο και κατά 11% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο της προηγούμενης χρονιάς. Όλα αυτά γίνονται σε μια περίοδο αυξημένης κατανάλωσης που φέρνουν τα κλιματικά λόγω υψηλών θερμοκρασιών και λόγω αυξήσεων που τέθηκαν σε ισχύ στις χρεώσεις κάθε κιλοβατώρας. Η συγκεκριμένη επιβάρυνση στην τιμή της κάθε κιλοβατώρας ήταν 2,30 σεντ πέρυι, 3,19 σεντ τον περασμένο μήνα και τώρα φτάνει τα 4,14 σεντ.

Αύξηση λόγω υγρών καυσίμων

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο Τύπου της ΑΗΚ, Χριστίνα Παπαδοπούλου, η αύξηση στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας αφορά το κόστος καυσίμων. «Όσο η πρώτη ύλη αφορά αποκλειστικά τα υγρά καύσιμα, δεν μπορεί να γίνει κάτι ουσιαστικό. Αναμένουμε ως ΑΗΚ τη χρήση του φυσικού αερίου και τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς θα συμβάλουν σημαντικά στη μείωση του κόστους», είπε.

Κληθείσα από τη «Σ» να σχολιάσει αν η ΑΗΚ φοβάται τον ανταγωνισμό, η κα Παπαδοπούλου απάντησε αρνητικά: «Ο ανταγωνισμός για την ΑΗΚ είναι το κίνητρό της για να γίνει καλύτερη. Οι καταναλωτές πρέπει να κρίνουν, να συγκρίνουν και να επιλέγουν», ανέφερε.

Τα φωτοβολταϊκά πάρκα της ΑΗΚ Αναφορικά με τις ενέργειες που κάνουν για δημιουργία φωτοβολταϊκών πάρκων, η Χριστίνα Παπαδοπούλου ανέφερε πως η συνεργασία που έχουν με την Ιερά Αρχιεπισκοπή για δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου, που άρχισε πέρυι, συνεχίζεται. «Επιπρόσθετα είναι θέμα λίγων ημερών να εξασφαλίσουμε και τις τελευταίες άδειες για φωτοβολταϊκό πάρκο στο Ακρωτήριο Λεμεσού. Όταν

ξεκινήσει η κατασκευή θα είναι έτοιμο σε 8 μήνες», υπογράμμισε.

Δέκα χρόνια πίσω στο άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού

Έντονη ανησυχία για την αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος εκφράζουν οι εργοδοτικές οργανώσεις και οι Καταναλωτές. Σε δηλώσεις στη «Σ» ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ Μιχάλης Αντωνίου ανέφερε ότι η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας και η ανταγωνιστικότητα κάθε οικονομίας είναι συγγονιωνότατα δοχεία. «Πληρώνουμε σήμερα ένα από τα ακριβότερα βιομηχανικά ρεύματα σε όλη την Ευρώπη. Πρέπει να σταματήσει η εξάρτηση που έχουμε στο μαζούτι και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες για να

έχουμε φυσικό αέριο στην Κύπρο. Επιπρόσθετα είμαστε 10 χρόνια πίσω σε ό,τι αφορά το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού. Ως ΟΕΒ ενθαρρύνουμε τα μέλη μας να λάβουν μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας και περαιτέρω χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της πράσινης ενέργειας», υπογράμμισε.

Αύξηση που επηρεάζει τις τιμές των προϊόντων

Στο ίδιο μήκος κύματος και οι δηλώσεις του γενικού γραμματέα του ΚΕΒΕ, Μάριου Τσιακκή. «Μας ανησυχεί ιδιαίτερα το αποτέλεσμα των αυξήσεων στα καύσιμα. Η αύξηση αυτή καθαυτή επηρεάζει τις τιμές των προϊόντων τόσο στο εμπόριο όσο και στην παραγωγή. Πολλά πράγματα

δεν μπορούν να γίνουν και το γνωρίζουμε. Ως ΚΕΒΕ ενθαρρύνουμε μεθόδους εξοικονόμησης ενέργειας και χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Θα πρέπει, ωστόσο, να επιταχυνθούν και οι διαδικασίες για δημιουργία φωτοβολταϊκών πάρκων. Όπως είναι σήμερα οι διαδικασίες θεωρούνται αρκετά χρονοβόρες. Παράλληλα θα πρέπει επιπλέον να έρθει και το φυσικό αέριο στην Κύπρο για να απεξαρτηθούμε από τα καύσιμα».

«Φωνάζουν» οι καταναλωτές

Ήδη υπάρχει έντονη δυσαρέσκεια στις τάξεις των οργανωμένων καταναλωτών για τις συνεχείς αυξήσεις. Μάλιστα, ο Πρόεδρος της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής Λουκάς Αριστοδμήου κατηγορήσε τόσο την ΑΗΚ όσο και την Κυβέρνηση για το ότι πληρώνουμε το ακριβότερο ρεύμα στην Ευρώπη. «Η ΑΗΚ έχει πολλές αμαρτίες εις βάρος της, καθώς ευνοεί τις μονοπωλιακές καταστάσεις με τις ευλογίες της εκάστοτε Κυβέρνησης. Δυστυχώς είμαστε εγκλωβισμένοι σε αυτές τις νομιμότητες μέχρι να αυξηθεί σημαντικά ο ανταγωνισμός και να έρθει το φυσικό αέριο στην Κύπρο», είπε.

Τιμολόγια σε σύγκριση με πέρυι Τέλος, να σημειωθεί πως η αύξηση σε σύγκριση με πέρυι για κατανάλωση 417 κιλοβατώραν αγγίζει σχεδόν τα €10, για 800 κιλοβατώρας τα €18 και για 1200 κιλοβατώρας τα €27.

Μιχάλης Αντωνίου

«Η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας και η ανταγωνιστικότητα κάθε οικονομίας είναι συγγονιωνότατα δοχεία»

Μάριος Τσιακκής

«Η αύξηση αυτή καθαυτή επηρεάζει τις τιμές των προϊόντων τόσο στο εμπόριο όσο και στην παραγωγή»

Χριστίνα Παπαδοπούλου

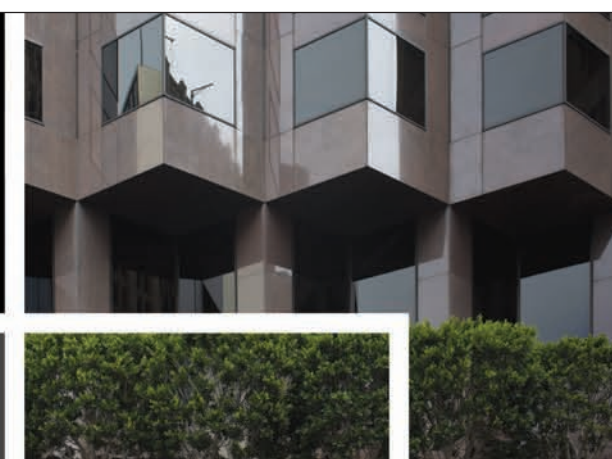
«Θέμα λίγων ημερών να εξασφαλίσουμε και τις τελευταίες άδειες για φωτοβολταϊκό πάρκο στο Ακρωτήριο Λεμεσού»

Cyprus Real Estate Market

Our insights and key market highlights

www.pwc.com.cy/real-estate

Η οικονομία της Ελλάδας μετά τον Ιούλιο

ΤΑΣΟΣ ΓΙΑΣΕΜΙΔΗΣ*
anastasis.yiasemides
@kpmg.com.cy

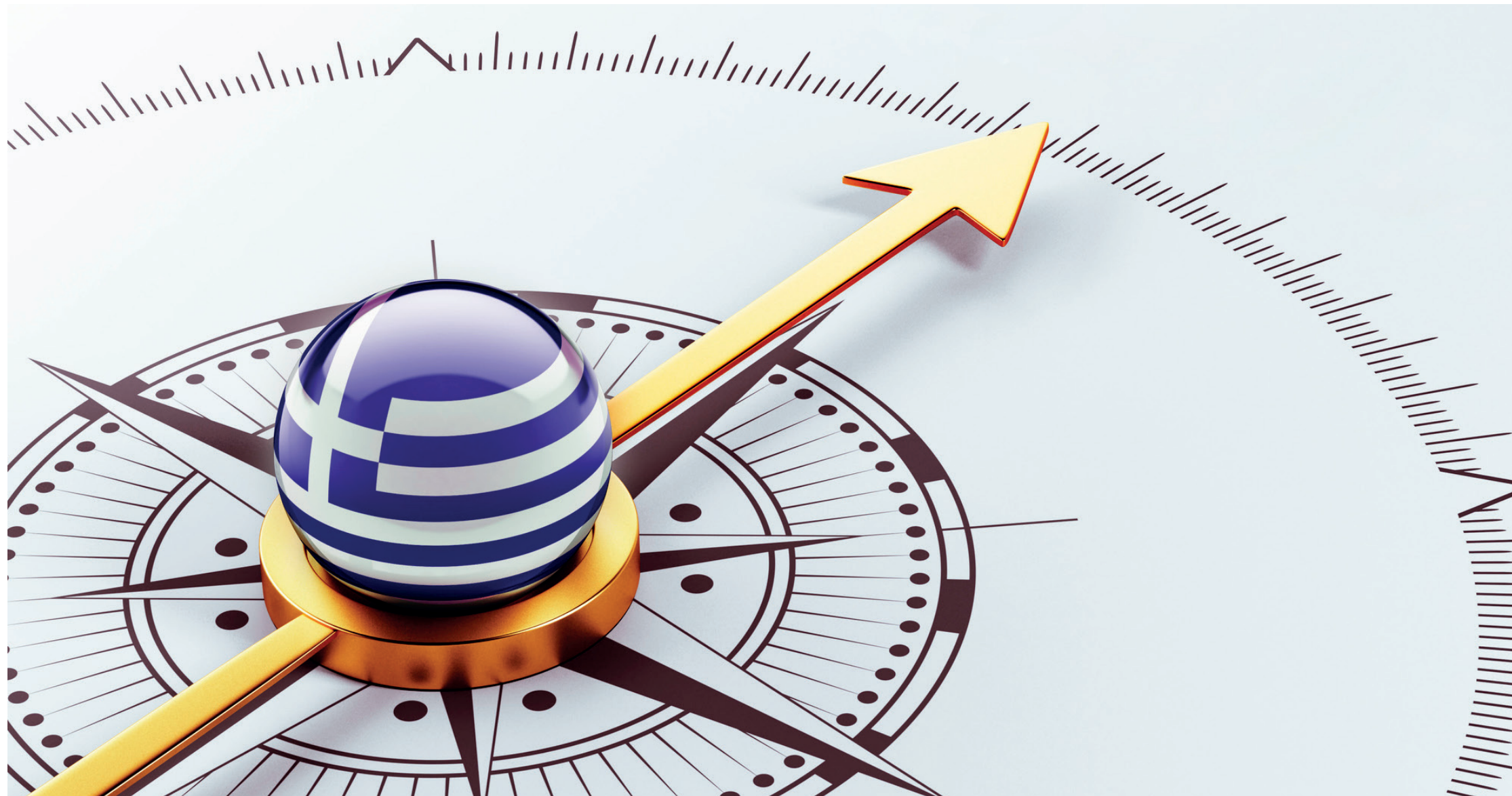
ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΕΣΤΙΑΖΟΥΝ ΚΥΡΙΩΣ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ

Το Eurogroup ανέβαλε για τον Σεπτέμβριο (επίσημα, τουλάχιστον, διότι παρασκευάζονται οίγωνα θα γίνουν συζητήσεις) τη συζήτηση για την πορεία της ελληνικής οικονομίας και τα αποτελέσματα της 3ης μεταμνημονιακής αξιολόγησης. Η συζήτηση αναμένεται να γίνει με τη νέα κυβέρνηση που θα προκύψει από τις εκλογές της 7ης Ιουλίου. Σημειώνεται πως αυτήν την περίοδο οι Ευρωπαίοι εστιάζουν κυρίως στα προβλήματα της ιταλικής οικονομίας και τις πολιτικές που εφαρμόζονται.

Τον προσεχή Σεπτέμβριο επίσης θα αρχίσει η 4η μεταμνημονιακή αξιολόγηση για την Ελλάδα, ενώ αναμένεται να περάσει από τη νέα Βουλή το Μεσοπρόθεσμο Σχέδιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής αναφορικά με την περίοδο 2020-2023, μέσα στο οποίο θα αποτυπωθούν οι εκτιμήσεις της νέας κυβέρνησης για τα πλεονάσματα αλλά και οι υποσχέσεις που δίνονται προεκλογικά για ελαφρύνσεις στους φορολογούμενους.

Ήδη τα τελευταία μέτρα της τωρινής κυβέρνησης για παραχώρηση επιδομάτων και φορολογικών ελαφρύνσεων αποτέλεσαν αφορμή για μωρησία εντός των ευρωπαϊκών Αρχών. Σημειώνεται ότι στον προεκλογικό διάλογο γίνεται αναφορά για επαναδιαπραγμάτευση των στόχων για πλεονάσματα με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς (να μειωθούν δηλαδή). Οι συγκεκριμένοι στόχοι έχουν συμφωνηθεί ώστε η αποπληρωμή του δημόσιου χρέους να είναι βιώσιμη, κάτι που σημαίνει ότι οποιοδήποτε αλλαγές θα είναι πολύ δύσκολο να συμφωνηθούν.

Υπενθυμίζεται ότι τον Σεπτέμβριο αναμένεται να συζητηθεί και η πρόωπη αποπληρωμή του δανείου (το οποίο είναι ακριβό σε κόστος) που παραχώρησε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στην Ελλάδα, στο πλαίσιο του προγράμματος δημοσιονομικής πολιτικής. Ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM), παρουσιάζοντας την έκθεση για το 2018 τη βδομάδα που μας πέρασε, επεσήμανε ως σημαντικό ορόσημο της προηγούμενης

χρονιάς την ολοκλήρωση του προγράμματος προσαρμογής της Ελλάδας, υπενθυμίζοντας την ίδια στιγμή τη δέσμευση της Ελλάδας για να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις και να διατηρήσει πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ έως το 2022.

Την ίδια στιγμή, υπήρξε αναφορά στο γεγονός ότι, μετά το πακέτο ελαφρύνσεων χρέους που αποφασίστηκε πέρυσι, η Ελλάδα δεν θα αρχίσει να πληρώνει για τα περισσότερα δάνεια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) πριν από το 2033, ενώ η μέση διάρκεια του χρέους είναι πλέον 42,5 χρόνια.

Είναι βέβαιο ότι η πορεία της οικονομίας της Ελλάδας τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια αναμένεται να αποέλσει αντικείμενο ανάλυσης και προβληματισμού. Μέσα από τις αξιολογήσεις των δανειστών είχε φανερώσει ξεκάθαρα ότι η χώρα αντιμετώπιζε σωρεία δομικών προβλημάτων, με έναν υπέργηρο και σπάταλο δημόσιο τομέα και κύρια χαρακτηριστικά τη φοροδιαφυγή και τη γραφειοκρατία. Χαρακτηριστικός επίσης ήταν ο λανθασμένος υπολογισμός των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και η εφικτή αναρχική τους σε διψήφιο αριθμό στις αρχές του 2010.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τα περισσότερα μέτρα που πάρθηκαν αφορούσαν τον δημόσιο τομέα, τον ασφαλιστικό τομέα και τη φορολογική διαχείριση, χωρίς να σημαίνει ότι όλα τα μέτρα που επιβλήθηκαν ήταν σωστά. Χαρακτηριστική ήταν η παραδοχή του Διεθνούς Νομισματικού

Ταμείου ότι ο συντελεστής ύφεσης είχε εκτιμηθεί με λανθασμένο τρόπο.

Η χώρα ήταν η πρώτη που ζήτησε οικονομική στήριξη από την Ευρώπη και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και ουσιαστικά ήταν η αφορμή για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης. Ένας μηχανισμός που τελικά αποδείχθηκε στην πράξη πως έπρεπε να προϋπήρχε η απουσία του οποίου αποδεικνύει την τότε ανικανότητα των ευρωπαϊκών δομών να διαχειριστούν τέτοιες μορφές κρίσης.

«Υφεσιακό σπирάλ»...

Αλυσμότητα στην ιστορία της ελληνικής οικονομίας θα μείνει η περιβόητη απομείωση του ελληνικού χρέους, η οποία «διέλυσε» κεφαλαιακά τις ελλαδικές και κάποιες κυπριακές τράπεζες, δημιουργώντας ανάγκη ανακεφαλαιοποίησής τους. Υπενθυμίζεται ότι, μετά την απομείωση του ελληνικού χρέους, τα τραπεζικά ιδρύματα ανακεφαλαιοποιήθηκαν από το κράτος, το οποίο άντλησε κεφάλαια μέσω έκδοσης χρέους από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (από τη μια υπήρξε απομείωση και από τη άλλη νέος δανεισμός).

Από τις αρχές του 2010 και μέχρι πριν από λίγες μέρες η Ελλάδα βρισκόταν σε μνημόνιο, εφόσον υπήρξαν διαδοχικά νέα προγράμματα, ενώ το κλείσιμο της τελευταίας αξιολόγησης έγινε μετά από ένα χρόνο προσπάθειών.

Τα μέτρα του αρχικού προγράμματος

ήταν τέτοια που δημιούργησαν ένα τεράστιο «υφεσιακό σπирάλ», το οποίο ουσιαστικά «γονάτισε» την ελληνική οικονομία. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την παραοικονομία και τις μεταρρυθμίσεις που ψηφίζονταν αλλά ποτέ δεν εφαρμόζονταν, οδήγησαν τη χώρα σε περισσότερα προβλήματα.

Τα εισοδήματα των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων συρρικνώθηκαν σημαντικά, με αποτέλεσμα η εγχώρια ζήτηση να φτάσει στο ναδίρ, πολλές επιχειρήσεις να κλείνουν και τα ποσοστά των μη εξυπηρετούμενων δανείων να αυξάνονται σημαντικά (σημειώνεται ότι το ποσοστό ιδιωτικού χρέους ως προς το ΑΕΠ που καταγράφει η Ελλάδα είναι μικρότερο από αυτό της Κύπρου). Οι αλλαγές στις φορολογίες αποθάρρυναν τις ξένες επενδύσεις, ενώ ο τομέας των ακινήτων αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα, κυρίως λόγω του μεγάλου κόστους αγοράς και διακρίσεων περιουσιών.

Σημειώνεται όμως ότι έγιναν και κάποια βήματα σε σχέση με σημαντικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα βοηθήσουν τις παραγωγικές δυνάμεις της χώρας να διατηρήσουν τους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Παρά τις αρνητικές συνέπειες από την περικοπή συντάξεων, το ασφαλιστικό σύστημα και το σύστημα υγείας μεταρρυθμίζονται, οι διαδικασίες σε ότι αφορά τα ακίνητα επιταχύνονται μέσω καλύτερης λειτουργίας του κτηματολογίου, ενώ σημαντικά είναι τα βήματα που έχουν γίνει σε ότι αφορά τη

φορολογική συμμόρφωση. Σε ότι αφορά τα τραπεζικά ιδρύματα, υιοθετήθηκαν νέες νομοθεσίες, όπως αυτές που αφορούν τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, ενώ σημαντικός ήταν ο αριθμός των συναλλαγών που αφορούσαν πωλήσεις χρηματοπιστωτικών διευκολύνσεων.

Οι σημαντικές πολιτικές αλλαγές

Η εφαρμογή των μέτρων του μνημονίου δεν ήταν εύκολο εγχείρημα, ενώ σύνθημα ήταν το φαινόμενο οι ψηφοφορίες για εφαρμογή κάποιων μέτρων να κρίνονται με μία ή δύο ψήφους, εφόσον η αντιπολίτευση, όποια και να ήταν σε αυτήν τη δεκαετή περίοδο, καταψήφισε τα προτεινόμενα νομοσχέδια. Σημειώνεται ότι μέσα σε αυτήν τη δεκαετία υπήρξαν και σημαντικές πολιτικές αλλαγές, όπως για παράδειγμα ο εξανεμισμός των ποσοστών του ΠΑΣΟΚ και η συγκυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ. Επιπλέον ο ΣΥΡΙΖΑ, με την ανάδειξή του στην εξουσία, αναγκάστηκε να ακολουθήσει το μνημόνιο, το οποίο προεκλογικά είχε δεσμευτεί να ακυρώσει.

Υπενθυμίζεται η αποτυχημένη εφαρμογή της «Θεωρίας των Παιγνίων», με τη χώρα να βρίσκεται στον «αυτοματοpilότο». Φυσικά, από την άλλη, θα υπάρχει πάντοτε η απορία τι θα γινόταν αν η Ελλάδα ή και η Κύπρος επέστρεφαν σε εθνικά νομίσματα, εφόσον και στις δύο χώρες ακούστηκαν τέτοιες απόψεις. Αυτό

είτε θα αποτελούσε μια καλύτερη λύση είτε θα έφερνε την καταστροφή.

Σημειώνεται ότι, παρά το γεγονός ότι ενδεχομένως θα υπάρξει νέα κυβέρνηση στην Ελλάδα τον Ιούλιο, υπάρχουν μέτρα για τα οποία η ελληνική Κυβέρνηση έχει δεσμευτεί να εφαρμόσει, ενώ η επιτομία των θεσμών για την εφαρμογή τους θα είναι συνεχής.

Σημαντικό γεγονός είναι ότι η Ελλάδα παρουσιάζει θετικό ρυθμό ανάπτυξης αυτήν την περίοδο. Σε αυτό συνέδραμαν οι εξαιρετικές επιδόσεις της χώρας στον τουρισμό (άλλωστε τα ελληνικά νησιά αποτελούν έναν από τους δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς), στη ναυτιλία, ενώ βελτιώνεται σταδιακά η κατάσταση στο λιανεμπόριο και τις κατασκευές (η χώρα φέτος έχει προχωρήσει στην υιοθέτηση προγράμματος παραχώρησης μόνιμης παραμονής μέσω επένδυσης).

Η Ελλάδα παραμένει μια χώρα με ισχυρές παραγωγικές δυνάμεις, με τις προκλήσεις όμως να παραμένουν: η έλλειψη ρευστότητας στην αγορά, το υπέργηρο δημόσιο χρέος (για το οποίο υπήρξαν πρόσφατα αποφάσεις ελαφρύνσεώς του με επέκταση της περιόδου αποπληρωμής), η πολιτική σταθερότητα, η αλλαγή νοοτροπίας, η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, η επαναφορά της εμπιστοσύνης των επενδυτών και των ιδίων των πολιτών, η δημιουργία ενός φιλικού φορολογικού περιβάλλοντος και ο δραστηριός περιορισμός της γραφειοκρατίας.

Τελετή Βράβευσης για το πρόγραμμα «Μαθαίνω για τα Δάση-LEAF»

Την Τετάρτη, 5 Ιουνίου 2019, πραγματοποιήθηκε στο Δημοτικό Σχολείο Γερμασόγειας, στη Λεμεσό, η τελετή βράβευσης για το πρόγραμμα «Μαθαίνω για τα Δάση-LEAF».

Στην τελετή βραβεύθηκαν τα σχολεία και τα παιδιά που ανέπτυξαν περιβαλλοντική δράση, ιδιαίτερα στο θέμα του δάσους μέσα από το Αναλυτικό Πρόγραμμα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Αειφόρου Ανάπτυξης. Το πρόγραμμα αυτό εντάσσεται στο παγκόσμιο πρόγραμμα «Μαθαίνω για τα Δάση - LEAF».

Τη σχολική χρονιά 2018-2019 έλαβαν μέρος πάνω από 80 Δημοτικά Σχολεία Παγκύπρια στο πρόγραμμα «Μαθαίνω για τα Δάση - LEAF». Κατά τη διάρκεια

του προγράμματος διεξήχθη διαγωνισμός «Δημιουργία βίντεο για τα Δάση της Κύπρου», όπου το πρώτο βραβείο πήραν το Δημοτικό Κρυφό Σχολείο και το Ειδικό Σχολείο Ευαγγελισμού. Το έπαθλο ήταν ένα σακίδιο με πλήρη εξοπλισμό για εξερεύνηση του δάσους για όλους τους μαθητές των βραβευμένων τάξεων.

Στη συνέχεια της τελετής οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να παίξουν με το επιδοματικό παιχνίδι «Ο θησαυρός της φύσης», που κέρδισε πέρυσι στον διαγωνισμό.

Υπεύθυνο για το Πρόγραμμα «Μαθαίνω για τα Δάση» σε παγκόσμιο επίπεδο είναι το Ίδρυμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης FEE Foundation for Environmental Education και η CYMEPA,

που είναι ο Εθνικός Χειριστής όλων των Προγραμμάτων των. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα διεξάγονται σε συνεργασία με τους αρμόδιους λειτουργούς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Το πρόγραμμα «Μαθαίνω για τα Δάση» αποτελεί έναν ιδιαίτερα σημαντικό πυλώνα δράσης του Προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης «Πρόληψη» της EuroLife, που φροντίζει μέσα από ανάλογες χορηγίες να προσφέρει στους συνανθρώπους τα εφόδια, αλλά και τα μέσα για μια καλύτερη ποιότητα ζωής και υγείας σε όλα τα επίπεδα της υγιεινής διατροφής, της άσκησης, αλλά και την αγάπη για τη φύση και το περιβάλλον.

Γιατί η πρόληψη δεν είναι σχήμα λόγου. Είναι τρόπος ζωής!

Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΔΙΚΟΜΟΥΜΕΛΛΟΝ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΧΩΡΕΣ, ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΚΑΙ ΟΛΑ ΟΣΑ ΦΕΡΝΟΥΝ ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ

Ποια σπουδή να ακολουθήσω και πού;

«Τι θα κάνω όταν μεγαλώσω; Ποιο κλάδο να επιλέξω στο λύκειο για να έχω περισσότερες δυνατότητες επιλογής σπουδών; Ποια επαγγέλματα θα παρουσιάσουν ζήτηση μέχρι να τελειώσω τις σπουδές μου;».

Οι μαθητές και οι μαθήτριες, κυρίως στο λύκειο, βρίσκονται υπό συνεχή αγωνία και προβληματισμό για την επιλογή του κλάδου σπουδών που θα τους ανοίξει ορίζοντες και περισσότερες επιλογές στην επαγγελματική τους καριέρα. Οι γονείς ανησυχούν για το μέλλον των παιδιών τους και από νωρίς τα ενθαρρύνουν να μελετούν για να εξασφαλίσουν υψηλούς βαθμούς για ένα καλύτερο μέλλον, πρώτα ακαδημαϊκό και στη συνέχεια επαγγελματικό. Η επιλογή κλάδου σπουδών είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις στη ζωή του ανθρώπου. Μια αρκετά σύνθετη διαδικασία, που αρχίζει από τη Γ' Γυμνασίου ή Α' Λυκείου, μια ηλικία κατά την οποία ο μαθητής καλείται να επιλέξει κατεύθυνση. Βέβαια, υπάρχει και η σχολή σκέψης που θεωρεί ότι η πρώτη επιλογή δεν καθορίζει τη σταδιοδρομία του νέου στο μέλλον. Το βασικό κριτήριο για την επιλογή σπουδών, σύμφωνα με τους συμβούλους σταδιοδρομίας και επαγγελματικού προσανατολισμού, είναι η αυτογνωσία. Ο μαθητής εξερευνά τα ταλέντα, τα ενδιαφέροντα, τις προτιμήσεις, τις κλίσεις και τις δεξιότητές του. Μόνοι ή με τη βοήθεια συμβούλων και με πιθανή χρήση των tests επαγγελματικού προσανατολισμού, οι μαθητές επιλέγουν υποψήφια επαγγέλματα, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να ακολουθήσουν με την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Επιδόσεις και οικονομικά
Υπάρχουν επίσης άλλοι τρεις παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται

υπόψη: οι επιδόσεις στα μαθήματα, τα οικονομικά δεδομένα της οικογένειας και οι προοπτικές των επαγγελμάτων. Ένα σημαντικό κριτήριο, που δεν πρέπει να υποτιμηθεί, είναι οι προοπτικές που υπάρχουν στην αγορά εργασίας και τα επαγγέλματα με ζήτηση. Ένα εργαλείο που μας δίνει μια εικόνα είναι οι μελέτες της Αρχής Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ), οι οποίες «ξεδιπλώνουν» τα επαγγέλματα με προοπτική και μεγαλύτερη οικονομική ανάπτυξη μέχρι το 2029. Αναφέρονται χαρακτηριστικά: Λιανικό εμπόριο (4,1% τον χρόνο), Επαγγελματική (6,5% τον χρόνο), Εκπαίδευση (3,9% τον χρόνο), Υγεία και Κοινωνική Μέριμνα (4,9% τον χρόνο), Κατασκευές (3,3% τον χρόνο), Νομικές και Λογιστικές δραστηριότητες (5,2% τον χρόνο), Ξενοδοχεία (5,6% τον χρόνο), Χονδρικό Εμπόριο (4,1% τον χρόνο), Δημόσια διοίκηση και Άμυνα (2,7% τον χρόνο), Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία (6,1% τον χρόνο), άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών (3,6% τον χρόνο), Γεωργία, δασοκομία και αλιεία (3,1% τον χρόνο), Βιομηχανία τροφίμων, ποτών και καπνού (3,3% τον χρόνο).

Κριτήρια επιλογής
Ας δούμε ορισμένα κριτήρια στη βάση των οποίων γίνεται συνήθως η επιλογή των σπουδών:

- Οι προσδοκίες των γονιών. Ο πατέρας είναι δικηγόρος, έχει μεγάλο δικηγορικό γραφείο, άρα θέλει και το παιδί του να γίνει δικηγόρος. Η μητέρα ήθελε να γίνει γιατρός, έγινε δασκάλα και θέλει το παιδί της να γίνει γιατρός.
- Οι προοπτικές απασχόλησης. Ποιες προοπτικές υπάρχουν για το παιδί να βρει δουλειά όταν τελειώσει τη Σχολή Καλών Τεχνών ή νανοτεχνολογία;
- Οι οικονομικές αποδοχές και τα ωφελήματα του επαγγέλματος.
- Η κοινωνική κατάσταση. Στην Κύπρο και τα δυο είναι ψηλά στις προτεραιότητες. Ωστόσο, όπως συστήνουν οι σύμβου-

Πώς ξεκινάτε και πού καταλήγετε
Σταθμοί μέχρι την εισδοχή
Βήμα 1ο: Ζητήστε πληροφορίες για την ημερομηνία που λήγει η υποβολή των αιτήσεων ανάλογα με το πανεπιστήμιο και τον κλάδο σπουδών.
Βήμα 2ο: Ζητήστε πληροφόρηση για τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσετε.
Βήμα 3ο: Ετοιμάστε ένα χρονολογικό πλάνο για την υποβολή των αιτήσεων.
Βήμα 4ο: Συμπληρώστε αιτήσεις και υποβάλετε δικαιολογητικά στο πανεπιστήμιο.
Βήμα 5ο: Λαμβάνετε απάντηση από το πανεπιστήμιο.
Βήμα 6ο: Υποβάλετε αίτηση για φοιτητική εστία ή διαμονή.
Βήμα 7ο: Υποβάλετε αίτηση για φοιτητικό δάνειο ή/και φοιτητική χορηγία.
Βήμα 8ο: Έτοιμη για το ταξίδι σας στη χώρα σπουδών.

λοι επαγγελματικού προσανατολισμού, η σωστή επιλογή πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις αξίες, την προσωπικότητα, τα ενδιαφέροντα, τις δεξιότητες, τις ικανότητες και τις προτιμήσεις και κυρίως για μια επαγγελματική σταδιοδρομία που να ικανοποιεί το άτομο.

- Επιλέξτε σπουδές με κριτήριο την κλίση σας.
- Μελετάτε τα προγράμματα των πανεπιστημιακών σχολών πριν αποφασίσετε.
- Επιλέξτε σπουδές με κριτήριο το ενδιαφέρον σας για κάποιο επάγγελμα.
- Μην ακολουθείτε τις επιθυμίες των γονιών ή μια ειδικότητα που θα σας αποφέρει αποκλειστικά χρήμα αλλά δεν θα σας ικανοποιεί.
- Μην επιλέγετε σπουδές με αποκλειστικό κριτήριο τις θέσεις που υπάρχουν στην αγορά εργασίας.
- Μην επιλέγετε σπουδές, μόνο και μόνο επειδή είσατε καλός/καλή σε ορισμένα μαθήματα.

Στόχος πρέπει να είναι η συνειδητή επιλογή, που να βασίζεται στη σωστή και σφαιρική πληροφόρηση.

Επιλογές σπουδών
Ανάλογα με τον κλάδο σπουδών, οι επιλογές είναι ποικίλες: σε πανεπιστήμια της Ευρώπης, των ΗΠΑ, της Ελλάδας, της Κύπρου αλλά και αλλού.

Είναι σημαντικό οι υποψήφιοι να πληροφορούνται κατάλληλα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση του κλάδου σπουδών και του πανεπιστημιακού ιδρύματος στο οποίο θα φοιτήσουν, προτού προχωρήσουν με την εγγραφή.

Όλα αρχίζουν από το απολυτήριο λυκείου. Είναι το «βραχιόλι» και η προϋπόθεση για εισδοχή σε όλα τα πανεπιστήμια. Σε άλλα, όπως στο Ηνωμένο Βασίλειο, ανάλογα με τον κλάδο σπουδών, τα πανεπιστήμια ζητούν και τα αποτελέσματα των παγκυπρίων εξετάσεων από τους υποψήφιους σπουδαστές. Υπάρχουν πανεπιστήμια που ζητούν και εξετάσεις επιπέδου GCE A-Levels.

Στη μεγάλη πλειοψηφία τους το απολυτήριο λυκείου είναι αρκετό για εισδοχή. Οι υποψήφιοι σπουδαστές πρέπει να υποβάλουν δικαιολογητικά γνώσης της αγγλικής γλώσσας σε μορφή εξετάσεων IGCSE ή και IELTS. Εκτός από το εξωτερικό, δημόσια και ιδιωτικά πανεπιστήμια προσφέρουν διάφορους κλάδους σπουδών και στην Κύπρο.

Τα σχέδια της Τράπεζας Κύπρου
Η Τράπεζα Κύπρου, μέσα από διάφορες έρευνες, έχει εντοπίσει ότι με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς κάθε Σεπτέμβριο, γονείς, μαθητές και υποψήφιοι φοιτητές είναι ιδιαίτερα προβληματισμένοι για το μέλλον. Οι μαθητές σκέφτονται: «Σε ποιες εξετάσεις πρέπει να παρακαθίσω; Να ακολουθήσω σπουδές σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού ή στην Κύπρο; Σε ποια χώρα;».

Οι γονείς ανησυχούν: «Ποιο είναι το κόστος διαμονής στη χώρα που θα επιλέξει

το παιδί μου; Πώς θα εξασφαλίσω δάνειο για τις σπουδές του; Θα μου παραχωρήσει η τράπεζα; Ποια είναι η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσω;».

Η Τράπεζα Κύπρου, ενόψει της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς και προσδοκώντας να βοηθήσει γονείς, μαθητές και μέλλοντες φοιτητές να ενημερωθούν για τις δυνατότητες σπουδών και όλα όσα φέρνουν μαζί τους, δημιούργησε την ιστοσελίδα todikoumellon.com. Μια χρήσιμη ιστοσελίδα που περιέχει πληροφορίες για τις σπουδές, τα πανεπιστήμια και τη χρηματοδότηση των υποψηφίων φοιτητών.

Η Τράπεζα έχει σχεδιάσει και ήδη προσφέρει με επιτυχία δυο Σχέδια Δανειοδοτήσης Σπουδών, το Relax και το Revolving.

Το Relax καλύπτει τα έξοδα για την εκπαίδευση των παιδιών, από το νηπιαγωγείο μέχρι το πανεπιστήμιο, προσφέρεται με σταθερό μειωμένο επιτόκιο για 3 χρόνια και μετά κυμαινόμενο για την υπόλοιπη διάρκεια του δανείου. Παραχωρείται περίοδος χάριτος στην αποπληρωμή του κεφαλαίου μέχρι 4 χρόνια (πληρωμή μόνο τόκων).

Το Revolving παρέχει δανειοδοτικές λύσεις για κάλυψη των εξόδων των σπουδών στην Κύπρο ή το εξωτερικό. Προσφέρεται με κυμαινόμενο επιτόκιο. Το μέγιστο ποσό δανείου και για τα δυο δάνεια ανέρχεται στις €90.000 για κάθε παιδί, η μέγιστη διάρκεια του είναι 15 χρόνια και η αποπληρωμή του γίνεται με ίσες μηνιαίες δόσεις. Επιβραβεύονται οι άριστοι φοιτητές και παρέχεται δυνατότητα αποπληρωμής μετά την ολοκλήρωση των σπουδών.

Και τα δυο σχέδια καλύπτουν δίδακτρα (νηπιαγωγείων, ιδιωτικών σχολών δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης, κολεγίων και πανεπιστημίων), βιβλία, σολές, κόστος ενοικίασης μελετών και έρευνας και κόστος διαβίωσης (ενοίκια, αρχικός εξοπλισμός οικίας, μηνιαία έξοδα και χατζιλίκι).

boussias communications

ΔΙΑΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΙΑΣ ΑΤΑ

Υπό την Αιγίδα

CYPRUS

RESPONSIBLE

BUSINESS

AWARDS '19

Τα βραβεία που αναδεικνύουν τις ιδέες και τις συνεργασίες
κάθε Υπεύθυνης Επιχείρησης, η οποία δεσμεύεται
στις αρχές της αειφορίας, της εταιρικής υπευθυνότητας
και της βιώσιμης και κοινωνικής ανάπτυξης.

www.responsiblebusinesscy.com

Υποστηρικτές

Χορηγός Επικοινωνίας

EconomyToday

ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ: Ειρήνη Ελευθερίου, Τ: (+357) 99 014050 Ε: eleftheriou@diaspublishing.com

ΧΟΡΗΓΙΕΣ: Μαρία Βαρελάκη, Τ: (+357) 22 580819 Μ: 96 734392 Ε: m.varelaki@diasmedia.com

Μουσικές καρέκλες στην Ελληνική Τράπεζα

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ
socratis79@gmail.com

ΕΝΤΟΝΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΓΙΑ ΜΙΑ ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Εκ των ων ουκ άνευ θεωρεί η Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου την εκπροσώπηση της στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Τράπεζας, κάτι το οποίο δυσχεραίνει τις εν εξελίξει διεργασίες για τον καταρισμό της νέας διοίκησης. Η ΕΤΥΚ, όπως παραδέχθηκε για πρώτη φορά την προηγούμενη εβδομάδα από το βήμα του συνεδρίου της ο επίτιμος Πρόεδρος της, Λοΐζος Χατζηκωστής, αγόρασε σημαντικό αριθμό μετοχών της Ελληνικής στο πλαίσιο της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, χωρίς, ωστόσο, να αποκαλύπτει ότι αυτό έγινε μέσω του κυπριακού επενδυτικού ταμείου 7Q Invest, το οποίο ελέγχει συνολικά το 8,87% του Ομίλου. Δυσανασχέτησε εκ μέρους της πλειονότητας των μεγαλομετόχων της Ελληνικής Τράπεζας, αλλά και της Διεύθυνσης προκαλεί η επίσημη πλέον αναφορά της ΕΤΥΚ ότι επιδιώκει συμμετοχή στη νέα διοικητική δομή του ομίλου.

Οι διεκδικήσεις της ΕΤΥΚ

Η 7Q Invest, σύμφωνα με τη νέα μετοχική σύνθεση της Ελληνικής Τράπεζας, είναι ο 5ος μεγαλύτερος μέτοχος και γι' αυτό θεωρεί πως τουλάχιστον μία εκ των δεκαπέντε θέσεων στο ΔΣ του Ομίλου δικαιωματικά της ανήκει. Τις προθέσεις της ΕΤΥΚ δεν βλέπουν με καλό μάτι οι υπόλοιποι μέτοχοι, οι οποίοι παρασκηνιακά προσπαθούν να εμποδίσουν το ενδεχόμενο εκλογής εκπροσώπου της. Ο κυριότερος λόγος που θέλουν να αποφευχθεί αυτό το ενδεχόμενο είναι η ανανέωση της συλλογικής σύμβασης, στην οποία η ΕΤΥΚ διεκδικεί, μεταξύ άλλων, επαναφορά των μισθών στα επίπεδα που ήταν πριν από τις περικοπές του 2013 και την παραχώρηση προσαυξήσεων και Αυτομάτης Τιμηρικής Αναπροσαρμογής.

Γιατί δεν θέλουν την ΕΤΥΚ οι υπόλοιποι μεγαλομέτοχοι

Σε αυτό το θέμα, οι υπόλοιποι μέτοχοι και η εκτελεστική διεύθυνση της Ελληνικής Τράπεζας έχουν εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη, αφενός γιατί το 75% του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών πιάει στο εργατικό κόστος και, αφετέρου, γιατί τυχόν ικανοποίηση των αιτημάτων της συνεκκλίσας των τραπεζοϋπαλλήλων θα συνεπάγεται, με βάση υπολογισμούς που έγιναν, ένα επιπρόσθετο κόστος μεταξύ 4%-5%. Παράλληλα, οι ίδιοι προτάσσουν στο τραπέζι των συζητήσεων την κατάργηση των αυτίματων αυξήσεων (προσαυξήσεις και ΑΤΑ) και την αλλαγή του συστήματος προαγωγών. Όλα αυτά προμηνούν μια δύσκολη κατάσταση, καθώς η ΕΤΥΚ χαρακτηρίσει απαράδεκτες τις πρακτικές των τραπεζών και προειδοποίησε με αγωνιστικές κινητοποιήσεις, μη αποκλείοντας όλα τα ενδεχόμενα.

Ποιοι μεγαλομέτοχοι θα διεκδικήσουν συμμετοχή στο νέο ΔΣ

Σε σχέση με τους υπόλοιπους μεγαλομετόχους, η Δήμητρα Επενδυτική, που είχε αποκλειστεί τα προηγούμενα χρόνια από το ΔΣ, αυτήν τη φορά, διπλασιάζοντας τη συμμετοχή της, διεκδικεί, σύμφωνα με πηγή προσκείμενη στην εταιρεία, τουλάχιστον τις 3 εκ των 13 διαθέσιμων θέσεων στο ΔΣ της Ελληνικής. Δεδομένη θεωρείται και η πρόθεση της Porpy Sarl, που συνδέεται με το επενδυτικό ταμείο της Pimco, να διεκδικήσει τουλάχιστον μία καρέκλα στο νέο ΔΣ, προτάσσοντας το 17,3% που ελέγχει, απόρροια των €50 εκατ. που επένδυσε στην πρόσφατη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας. Σε ό,τι αφορά τον δεύτερο μεγαλύτερο μέτοχο της Ελληνικής Τράπεζας, την Wargaming Group Ltd, που κατέχει σήμερα το 20,61%, από 24,92% που ήλεγχε προ-

ηγούμενος, οι πληροφορίες αναφέρουν πως θα διεκδικήσει με τη σειρά της 2-3 θέσεις στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο, με τη Μαριάννα Παντελίδου να θεωρείται από τους σίγουρους για επανεκλογή.

Εκτός συμβουλίου Third Point και EBRD

Από την άλλη, ο 16ος μεγαλύτερος μέτοχος και σήμερα τέταρτος μεγαλύτερος μέτοχος της τράπεζας, το αμερικανικό επενδυτικό ταμείο Third Point Hellenic Recovery Fund LP, δεν έχει ανοίξει μέχρι σήμερα τα χαρτιά του, αν και οι πληροφορίες κάνουν λόγο πως δεν θα έχει παρουσία στο νέο ΔΣ. Το ότι δεν συμμετείχε στην πρόσφατη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, μειώνοντας το ποσοστό που ήλεγχε από 26,2% στο 12,59%, ερμηνεύεται ως ένδειξη σταδιακής αποχώρησης από την Ελληνική. Χωρίς εκπροσώπηση θα μείνει και

η EBRD, η οποία είχε παρουσία στο προηγούμενο ΔΣ, καθώς ήλεγχε πέραν του 5%, ποσοστό το οποίο μηδενίστηκε, καθώς δεν συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και πώλησε το ποσοστό που της είχε απομείνει στη Δήμητρα Επενδυτική.

Εκλογές στις 24 Ιουλίου

Το ΔΣ της Ελληνικής αποτελείται σήμερα από 13 μέλη, εκ των οποίων τα 6 πρέπει να είναι ανεξάρτητα. Παράλληλα, άλλες δύο θέσεις καταλαμβάνονται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον επικεφαλής της οικονομικής διεύθυνσης του Ομίλου. Άρα, στην ουσία υπάρχουν διαθέσιμες 11 καρέκλες, τις οποίες θα διεκδικήσουν οι μεγαλομέτοχοι, είτε μέσω συνδεδεμένων είτε μέσω ανεξάρτητων συμβούλων, στην εκλογική ετήσια συνέλευση, που είναι ορισμένη στις 24 Ιουλίου.

Δυσανασχέτηση εκ μέρους της πλειονότητας των μεγαλομετόχων της Ελληνικής Τράπεζας, αλλά και της Διεύθυνσης προκαλεί η επίσημη πλέον αναφορά της ΕΤΥΚ ότι επιδιώκει συμμετοχή στη νέα διοικητική δομή του ομίλου

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ*
andreascharalambous@kpmg.com

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΒΡΑΧΙΜΗ**
nvrachimi@kpmg.com

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 9 ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΕΚΥΨΑΝ ΜΕΤΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

Το νέο Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα («ΔΠΧΑ 9») εφαρμόζεται υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 9 καθορίζει τις απαιτήσεις για την αναγνώριση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και ορισμένων συμβάσεων αγοράς ή πώλησης μη χρηματοοικονομικών στοιχείων. Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση («ΔΛΠ 39»). Το νέο Πρότυπο στην ουσία αποτελεί απάντηση στις ανησυχίες και τους προβληματισμούς που προέκυψαν μετά τη χρηματοοικονομική κρίση, για την οποία η καθυστέρηση στην αναγνώριση πιστωτικών ζημιών θεωρήθηκε ότι προήλθε εν μέρει από την αδυναμία των υφιστάμενων λογιστικών προτύπων, κυρίως του ΔΛΠ 39. Το μοντέλο απομείωσης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιηθεισών ζημιών (incurred loss model) με βάση το ΔΛΠ 39, με το μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (expected credit loss model). Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, ένα ζημιογόνο γεγονός δεν απαιτείται πλέον να έχει συμβεί προκειμένου να αναγνωριστεί απομείωση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, αλλά θα πρέπει να αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά (Expected Credit Loss) σε κάθε

ημερομηνία αναφοράς. Ουσιαστικά το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των ζημιών λόγω απομείωσης νωρίτερα. Μια εταιρεία αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που απομεινώνται σε αποσβεσμένο κόστος, όπως απαιτήσεις από πελάτες, δάνεια εισπρακτέα από συνδεδεμένα μέρη και μετρητά και ισοδύναμα μετρητών. Μια εταιρεία επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις όπου υπολογίζεται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου: •χρεωστικοί τίτλοι που έχουν καθοριστεί ότι εμπεριέχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς, •άλλοι χρεωστικοί τίτλοι και τραπεζικά υπόλοιπα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος (δηλαδή ο κίνδυνος αθέτησης που προέκυψε κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου) δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση. Για τον προσδιορισμό του κατά πόσον ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική του αναγνώριση και για την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η εταιρεία λαμβάνει υπόψη εύλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι σχετικές και διαθέσιμες χωρίς

υπερβολικό κόστος. Αυτό περιλαμβάνει τόσο την ποσοτική όσο και την ποιοτική πληροφόρηση και ανάλυση, με βάση την ιστορική εμπειρία της εταιρείας και την ενημερωμένη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, καθώς και μελλοντικών πληροφοριών. Ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά αν παρουσιάζει καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε αθέτηση διαν: •ο χρεώστης είναι απίθανο να πληρώσει πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις προς την Εταιρεία, χωρίς προσφυγή της Εταιρείας σε ενέργειες όπως η ενεργοποίηση της ασφάλειας ή εγγύησης (εάν υπάρχει), •είναι σε καθυστέρηση για περισσότερο από 90 ημέρες. **Επιμέτρηση των πιστωτικών ζημιών** Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αποτελούν μια σταθμισμένη βάση πιθανών εκτίμησης των πιστωτικών ζημιών. Οι πιστωτικές ζημιές απομεινώνονται ως η παρούσα αξία όλων των ελλειμμάτων που μετρητά (ή διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών που οφείλονται από τον πελάτη σύμφωνα με τη σύμβαση, και των ταμειακών ροών που η Εταιρεία αναμένει να εισπράξει). Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία αξιολογεί εάν τα χρηματοοικονομικά

στοιχεία ενεργητικού που μεταφέρονται σε αποσβεσμένο κόστος είναι πιστωτικά απομειωμένα. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι «πιστωτικά απομειωμένο» διαν έχουν συμβεί ένα ή περισσότερα γεγονότα που έχουν αρνητική επίδραση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι πιστωτικά απομειωμένο αποτελούν τα ακόλουθα, μεμονωμένα ή συνδυαστικά: •σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του δανειολήπτη ή του εκδότη, •παραβίαση της σύμβασης, όπως αθέτηση υποχρεώσεων ή καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, •αναδιάρθρωση δανείου ή προκαταβολής από την Εταιρεία με όρους που η Εταιρεία δεν θα εξέταζε διαφορετικά, •είναι πιθανό ο οφειλέτης να εισέλθει σε πτώχευση ή άλλη οικονομική αναδιοργάνωση, •εξαφάνιση μιας ενεργού αγοράς για έναν τίτλο λόγω οικονομικών δυσχερειών. **Απλοποιημένο μοντέλο απομείωσης** Ως πρακτική διευκόλυνση, οι εταιρείες μπορούν να υιοθετήσουν ένα απλοποιημένο μοντέλο για την εκτίμηση των πιστωτικών τους ζημιών στις εμπορικές απαιτήσεις ή στοιχεία ενεργητικού που δεν εμπεριέχουν σημαντικά στοιχεία χρηματοδοτήσεων, χρησιμοποιώντας

έναν πίνακα (ageing analysis), όπου θα πρέπει να ομαδοποιούνται οι χρεώστες βάσει διαφορετικών χαρακτηριστικών και ιστορικότητας ζημιών (π.χ. γεωγραφική περιοχή, τύπος προϊόντος, πιστοληπτική αξιολόγηση, εξασφαλίσεις ή εμπορική αφοσίωση πιστώσεων, κ.λπ.). Σύμφωνα με το νέο μοντέλο, οι οντότητες θα πρέπει να ενημερώνουν τα ιστορικά ποσοστά ζημιών με τρέχουσες και μελλοντικές εκτιμήσεις. Σημειώνεται πως το νέο Πρότυπο επηρεάζει σημαντικά τα κυπριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κυρίως τον τομέα των δανείων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Οι προβλέψεις δεν αφορούν πλέον μόνο τα δάνεια που παρουσιάζουν καθυστερήσεις ή είναι μη-εξυπηρετούμενα δάνεια, αλλά και δάνεια τα οποία σήμερα εξυπηρετούνται κανονικά αλλά αναμένεται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν δυσκολίες στην αποπληρωμή τους. Το νέο Πρότυπο θα επηρεάσει όμως σημαντικά όλους τους οργανισμούς/εταιρείες. Η αποτελεσματική εφαρμογή των προνοιών του νέου Προτύπου απαιτεί από τους οργανισμούς/εταιρείες σημαντική προεργασία και την ετοιμότητα των διαδικασιών και συστημάτων τους για να παρέχουν την πληροφόρηση που απαιτείται. Σε κάθε περίπτωση, το νέο Πρότυπο αποτελεί μίαν από τις πιο σημαντικές προκλήσεις τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους ελεγκτές. Senior Associate, KPMG Limited ** Accountant, KPMG Limited

ΠΩΣ ΜΠΗΚΑΝ ΣΤΟΝ ΠΑΓΟ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ Η.Π.Α. – ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Τα δύο χρόνια ενός αιματηρού και αμφίβολου διαζυγίου

ΜΑΡΙΝΑ ΧΑΤΖΙΚΩΣΤΑ
hadjikostam@sigmatv.com

ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΦΑΝΕΣ ΠΩΣ ΚΑΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΟ ΠΛΕΥΡΕΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΑΠΟΧΩΡΙΣΤΕΙ ΤΗΝ ΑΛΛΗ. ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑ ΤΕΝΤΩΝΟΥΝ ΤΟ ΣΚΟΙΝΙ ΤΗΣ ΕΝΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΦΤΑΝΟΥΝ ΣΤΑ ΑΚΡΑ, ΩΣΤΟΣΟ ΟΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕΘΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΝΩ ΠΡΟΚΑΛΕΙ Η ΜΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗ, ΚΑΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΟ ΠΛΕΥΡΕΣ ΔΕΝ ΔΙΝΕΙ ΤΟ «ΧΑΡΙΣΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ» ΠΟΥ ΘΑ ΟΔΗΓΗΣΕΙ ΣΤΗΝ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΡΗΞΗ

Τα δύο ολόκληρα χρόνια κλείνουν πλέον από την πρώτη σύγκρουση των Ηνωμένων Πολιτειών με την Τουρκία και η κατάσταση όχι μόνο δεν οδεύει προς αποκλιμάκωση, αντίθετα δείχνει να πηγαίνει προς βαθιά ρήξη. Αφενός η εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ στο πηδάλιο των Ηνωμένων Πολιτειών, αφετέρου η επανεκλογή Ερντογάν στην εξουσία της Τουρκίας, έκαναν τα πράγματα χειρότερα.

Είναι γεγονός πως η Τουρκία πέρασε την καλύτερη περίοδο συμμαχίας με την Ουάσινγκτον, την περίοδο της διακυβέρνησης Ομπάμα. Καθόλου τυχαίο, άλλωστε, το γεγονός, ότι ο Μπαράκ Ομπάμα όταν εκλέχτηκε για πρώτη φορά στο πηδάλιο των Ηνωμένων Πολιτειών έκανε το πρώτο του επίσημο ταξίδι στην Ευρώπη και ακολούθως μετέβη στην Τουρκία, στις 12 Απριλίου του 2009. Η πρώτη ρήξη ωστόσο ήρθε επίσης επί διακυβέρνησης Ομπάμα, λίγο μετά το 2012. Ήταν μόλις είχε ξεσπάσει ο πόλεμος στη Συρία και η Αγκυρά είχε εννοχληθεί από την αμερικανική στήριξη στον κουρδικό παράγοντα. Τότε, μάλιστα, ο Ρεϊτζέπ Ταγίπ Ερντογάν είχε μιλήσει για προδοσία της Τουρκίας από τον Μπαράκ Ομπάμα. Το σκηνικό τεκνιώθηκε κοντά στο 2016. Ενδεικτική της κακής σχέσης των δύο χωρών η απόφαση του Μπαράκ Ομπάμα να μην κάνει δεκτό τον Τούρκο Πρόεδρο, όταν εκείνος βρέθηκε στη σύνοδο κορυφής του Απριλίου στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Λίγους μήνες αργότερα «οι πληγές» έγιναν ακόμη πιο βαθιές.

Το σκοτεινό πραξικόπημα

Η απόπειρα πραξικοπήματος εναντίον του Ταγίπ Ερντογάν έγινε την 15η Ιουλίου 2016. Από τότε μέχρι σήμερα ο Τούρκος Πρόεδρος ζητεί την έκδοση του αιτοεξοριστού ιμάρη Φετουλάχ Γκιουλέν, πρώην συμμάχου του και επικεφαλής της οργάνωσης FETO, τον οποίο θεωρεί υπεύθυνο για την επιχείρησή του πραξικοπήματος. Η άρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών, πρώτα υπό την ηγεσία του Μπαράκ Ομπάμα και ακολούθως υπό την ηγεσία του Ντόναλντ Τραμπ, εξοργίζει την Αγκυρά. Το στρατιωτικό, δε, των πραξικοπηματιών -μεταξύ των οποίων ηγετικά στελέχη του τουρκικού στρατού που φυλακίστηκαν από τα πρώτα 24ωρα- ήταν η τουρκική στρατιωτική βάση Ιντζιλίκ, την οποία χρησιμοποιούσαν στο πλαίσιο διμερούς συμφωνίας και οι Αμερικανοί. Μέχρι στιγμής δύο είναι τα αγκάθια που μπήκαν βαθιά στις σχέσεις των δύο πλευρών, η στήριξη των Κούρδων και η μη έκδοση του Φετουλάχ Γκιουλέν. Τότε ήρθε στο προσκήνιο η υπόθεση των Αμερικανού πάστορα Αντρίου Μπράνσον. Οι τουρκικές Αρχές έκριναν πως είναι ένοχος για «στήριξη σε τρομοκρατικές οργανώσεις», το Εργατικό Κόμμα

Κουρδιστάν και το δίκτυο του Φετουλάχ Γκιουλέν. Συνελήφθη τον Οκτώβριο του 2016, ως μοχλός πίεσης των Τούρκων για έκδοση του Φετουλάχ Γκιουλέν. Οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν υπέκυψαν, μα ούτε και αντέδρασαν έντονα, παρά μόνο μετά τη μακροχρόνια κράτησή του. Η αμερικανική απάντηση ήταν η επιβολή κυρώσεων, την οποία ακολούθησε η κατάρρευση της τουρκικής λίρας. Τελικά ο πάστορας επέστρεψε στις Ηνωμένες Πολιτείες προς τα τέλη του 2018. Αποκατάσταση των σχέσεων, ωστόσο, μεταξύ Ηνωμένων Πολιτειών και Τουρκίας δεν επιτεύχθηκε.

Η αποχώρηση από το Ιντζιλίκ

Τον Μάιο του 2017 η Τουρκία, διά του Υπουργού Εξωτερικών Μεβλούτ Τσαβούσογλου, ζήτησε την απομάκρυνση του Αμερικανού Συντονιστή των Επιχειρήσεων κατά του λεγόμενου Ισλαμικού Χαλιφάτου. Τον κατηγορούσαν για στήριξη των Κούρδων πολιτοφυλάκων και δεν δίστασαν μάλιστα να απειλήσουν με σύλληψή του. Λίγο καιρό αργότερα οι Τούρκοι αξιωματούχοι αρνήθηκαν σε Αμερικανούς στρατιωτικούς την είσοδο στη βάση, για

λόγους ασφαλείας. Τον Απρίλιο του 2018 άρχισε η αποχώρηση των Αμερικανών από το Ιντζιλίκ. Είχε προηγηθεί η φυγή των Γερμανών, οι οποίοι κατέληξαν σε συμφωνία με το Κατάρ. Οι Αμερικανοί από την άλλη μετακινήθηκαν στη βάση της Σούδας, στην Κρήτη, στην Ανδραβίδα της Πελοποννήσου και σε βάσεις στα Βαλκάνια και συγκεκριμένα στη Ρουμανία.

Είτε S-400 είτε F-35

Το επόμενο σκίσημα που ενδέχεται να δώσει λόγους αναθέρμανσης των σχέσεων των δύο πλευρών, αν και η εμπιστοσύνη έχει χαθεί και από τις δύο πλευρές, είναι η αγορά ή όχι των S-400. Είναι σαφές ότι η στροφή της Αγκυρας στη ρωσική αρκούδα έγινε λόγω των δύσκολων διπλωματικών σχέσεων με τις Ηνωμένες Πολιτείες, τη στιγμή που τα συμφέροντα των δύο πλευρών δεν συμβάδίζουν απόλυτα. Από τη μια το Πεντάγωνο έχει καταστήσει με σαφήνεια στην Τουρκία πως αν πάρει τους S-400 θα πρέπει να ξεχάσει τα F-35. Η εκπαίδευση των Τούρκων πιλότων, άλλωστε, έχει ήδη σταματήσει στην αμερικανική βάση στο Τέξας και ήδη έχει αρχίσει η αναζήτηση αντικα-

ταστάτη στην παραγωγή εξαρτημάτων για τα F-35, με πιο πιθανό αυτός να είναι το Ισραήλ. Η Τουρκία παράγει 937 από τα εξαρτήματα των F-35 και το Ισραήλ είναι ίσως η μόνη χώρα στην περιοχή που μπορεί να αναλάβει την παραγωγή. Από την άλλη, όμως, η Αγκυρά, παρά τις ενέργειες και τις απειλές, έχει καταστήσει σαφές πως οι S-400 έχουν ήδη αγοραστεί και η παράδοση αναμένεται τον Ιούλιο. Διλώνει δε το ενδιαφέρον της για αγορά εξοπλισμού από την Κίνα, ή και αλλού.

Γιατί τον Ιούλιο;

Στις 28 Ιουνίου, Ρεϊτζέπ Ταγίπ Ερντογάν και Ντόναλντ Τραμπ θα συναντηθούν στην Οσάκα της Ιαπωνίας, στο περιθώριο της Συνόδου των G-20. Εκεί αναμένεται ότι θα διαδραματιστεί η κορυφαία πράξη της κρίσης. Ο Τούρκος Πρόεδρος, υποστηρίζουν οι αναλυτές, είναι έτοιμος να δεχτεί ότι ακύρωση των S-400 -ώστε να μειώσει τα προβλήματα με τη ρωσική αρκούδα- αλλά «καταστροφή» των αντιπυραυλικών συστημάτων. Σε αντάλλαγμα θέλει δημιουργία ζώνης ασφαλείας στην Ανατολική Συρία και τις συριακές δημοκρατικές δυνάμεις εκτός της πόλης Μαντζίτ, αλλά και τις αμερικανικές ευλογίες για νέα εισβολή κατά των Κούρδων στο έδαφος της Συρίας, αντίστοιχη με την επιχείρηση εισβολής «Κλάδος Ελαίας». Παράλληλα η Αγκυρά θα ζητήσει την έκδοση του Φετουλάχ Γκιουλέν. Αυτό όμως που ενδιαφέρει εμάς περισσότερο είναι πως στα αιτήματα του Ταγίπ Ερντογάν είναι πλέον και η αμερικανική υποστήριξη των παράνομων ενεργειών σχεδιασμών της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο...

Διεθνείς αναλυτές εκτιμούν πως την υστίατη η Αγκυρά δεν θα παραλάβει τους ρωσικούς S-400, αφού η εγκατάστασή τους στη χώρα θα οδηγούσε σε επικίνδυνα μονοπάτια, από τα οποία, όμως, και πάλι θα μπορούσαν να εξέλθουν οι δύο χώρες, αν η Τουρκία «αχρήστευε» τα αντιπυραυλικά συστήματα

Ισπανία: Ο Σάντσεθ ψάχνει την πιο «ανώδυνη» συνεργασία

ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

ΣΧΕΔΟΝ ΕΝΑΜΙΣΗ ΜΗΝΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΙΣ ΠΡΩΡΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ, Ο ΠΕΔΡΟ ΣΑΝΤΣΕΘ ΣΥΝΕΧΙΖΕ ΝΑ ΚΡΑΤΑΕΙ ΤΟ ΣΤΟΜΑ ΤΟΥ ΕΡΜΗΤΙΚΑ ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΤΟ ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΣΕ ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟ ΝΕΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΩΣΤΕ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΤΟΥ ΘΩΚΟΥ

Οι Ισπανοί ψηφοφόροι κλήθηκαν δύο φορές στις κάλπες σε λιγότερο από ένα μήνα για να επιλέξουν μέσω αυτών των «υπερεκλογών» βουλευτές, δημοτικούς και περιφερειακούς εκπροσώπους αλλά και ευρωβουλευτές. Μέσα σε αυτήν την απέραντη πολιτική σκακιέρα το επόμενο διάστημα οι εκλεγμένοι παίζουν με τη σειρά τους να αναδείξουν τον επόμενο πρωθυπουργό αλλά και τα μέλη των περιφερειακών κοινοβουλίων. Από την άλλη ο ενεργειακός πρωθυπουργός, Πέδρο Σάντσεθ, παίζοντας προσεκτικά τα χαρτιά του, προσπαθεί να βρει τη φόρμουλα για την πιο «ανώδυνη» συνεργασία, ώστε να παραμείνει στη θέση του. Παράλληλα και άμεσα συναρτώμενα λαμβάνουν χώραν πολιτικές διεργασίες για την πλήρωση των κενών θέσεων στην περιφέρεια, συνθέτοντας έτσι ένα περίπλοκο παζλ, η συμπλήρωση του οποίου θα κρίνει τη σταθερότητα της πολιτικής ζωής της χώρας.

Οι «υπερεκλογές» και η επικράτηση Σάντσεθ

Η πρώτη μάχη για τις εθνικές εκλογές δόθηκε στις 28 Απριλίου, με το κυβερνών κόμμα να πετυχαίνει μια πύρρειο νίκη, συγκεντρώνοντας το 28,68% των ψήφων και εξασφαλίζοντας 123 από τις 350 έδρες της Βουλής. Τα ποσοστά του PSOE δεν μπορούν σε καμία πε-

ρίπτωση να τερματίσουν την πολιτική αβεβαιότητα που μαστίζει εδώ και μήνες τη χώρα. Μπορεί το Σοσιαλιστικό Κόμμα να κέρδισε τις εκλογές, ωστόσο ο πρωθυπουργός της Ισπανίας, Πέδρο Σάντσεθ, απευθυνόμενος σε υποστηρικτές του, απέφυγε να εξηγήσει το πώς θα σχηματίσει Κυβέρνηση με αυτό το αποτέλεσμα. Με τη σειρά του το κόμμα της ριζοσπαστικής αριστεράς Ποδέμος και εν δυνάμει κυβερνητικός εταίρος του Σάντσεθ δέχτηκε βαρύτατο πλήγμα, συγκεντρώνοντας μόλις το 14,31% των ψήφων, το οποίο μεταφράστηκε σε 42 έδρες. Ενώ τα αποτελέσματα για το συντηρητικό Λαϊκό Κόμμα (PP) και το φιλελεύθερο κόμμα Πολίτες ήταν αναμενόμενα, με 66 και 57 έδρες αντίστοιχα, για πρώτη φορά από την ίδρυση του εθνικού κοινοβουλίου πέτυχε είσοδο το ακροδεξιό κόμμα Vox, καταλαμβάνοντας 24 έδρες. Η «εκκωφαντική» αυτή ένταξη της ακροδεξιάς δεν περνάει απαρατήρητη, αφού μέσα σε μόλις δύο χρόνια ανέβασε τα ποσοστά του από το 0,2% στο 10,26%. Οι τριπλές εκλογές του Μαΐου δε, ακολουθώντας το μοτίβο των εθνικών εκλογών, επιβεβαίωσαν την «ηγεμονία» του πρωθυπουργού, όχι όμως χωρίς απολείες. Το «κόσμημα του στέμματος», η Μαδρίτη, πέρασε πλέον στον έλεγχο της Δεξιάς.

Το παιχνίδι αναμονής του πρωθυπουργού

Σχεδόν ενάμιση μήνα μετά τη νίκη

του στις πρόωρες βουλευτικές εκλογές ο Πέδρο Σάντσεθ συνέχιζε να κρατάει το στόμα του ερμητικά κλειστό για το πότε και το πώς θα επιχειρούσε να κερδίσει την υποστήριξη στο νέο Κοινοβούλιο, ώστε να εξασφαλίσει τη διατήρηση του πρωθυπουργικού του θώκου. Η καθυστέρηση αυτή όμως δεν ήταν τίποτε άλλο από ένα «παιχνίδι αναμονής» για να δοκιμάσει την υπομονή των αντιπάλων του, έχοντας στόχο την ενίσχυση της διαπραγματευτικής του ισχύος. Αναλυτές, περιγράφοντας τη διαπραγματευτική τακτική του Σάντσεθ, επισημαίνουν ότι ελπίζει στην αποδυνάμωση των πολιτικών του αντιπάλων με το πέρασμα του χρόνου, παρά το γεγονός ότι οι επιλογές του με βάση την κατανομή εδρών στο Κοινοβούλιο κάθε άλλο από ανεξάντλητες είναι. Αυτές περιορίζονται είτε στον σχηματισμό μιας εϋθραυστης κυβέρνησης μειοψηφίας είτε σε συνασπισμό με αντιπολιτευόμενα κόμματα. Ο συνασπισμός από την άλλη μπορεί είτε να περιοριστεί σε ένα κόμμα, με το οποίο η σύμπραξη θα ξεπεράσει τον «μαγικό» αριθμό των 176 εδρών, είτε να σχηματίσει πολυκομματική συμμαχία, κυρίως με τους Ποδέμος και μικρότερα περιφερειακά κόμματα. Κάτω από το βάρος των πιέσεων τελικά το παιχνίδι αναμονής του Σάντσεθ έλαβε τέλος, όταν ο Βασιλιάς Φίλιππος του έδωσε εντολή σχηματισμού κυβέρνησης, αναγνωρίζοντας τον ως τον υποψήφιο με τις περισσότερες πιθανότητες να γίνει πρωθυπουργός.

Το σενάριο κυβέρνησης «συνεργασίας»

Με τα χρονικά περιθώρια να εξαντλούνται και το τίμημα αποτυχίας σχηματισμού Κυβέρνησης να γίνεται πλέον αποτρεπτικό, αφού η χώρα θα βυθιζόταν ξανά στην αστάθεια με την προκήρυξη νέων βουλευτικών εκλογών, ο Σάντσεθ αποφάσισε να προχωρήσει σε μια «κυβέρνηση συνεργασίας» με τους Ποδέμος. Αυτή η ιδιότητα απόφαση, η οποία στερείται σαφήνειας ως προς τη φύση της, αφού δεν ξεκαθαρίζει εάν είναι συγκυβέρνηση ή σοσιαλιστική κυβέρνηση μειοψηφίας, λήφθηκε μετά από συνάντηση που είχε ο πρωθυπουργός με τον ηγέτη των Ποδέμος, Πάμπλο Ιγκλέσιας. Εύλογα, αυτή η συνάντηση δημιούργησε περισσότερες απορίες, αφού άφησε αναπάντητα πρακτικά ερωτήματα. Αρχικά, δημιουργείται το ζήτημα ποια κοινοβουλευτική δύναμη θα δώσει στη νέα προοδευτική κυβέρνηση τις επιπλέον ψήφους που χρειάζεται για να ξεπεράσει το όριο των 176 βουλευτών και να λάβει ψήφο εμπιστοσύνης. Το PSOE στις βουλευτικές εκλογές κέρδισε 123 έδρες και το Ποδέμος 42. Το άθροισμα των εδρών τους είναι μικρότερο από τις 176 έδρες που χρειάζονται για την κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Μικρότερα περιφερειακά κόμματα θα μπορούσαν να καλύψουν τη διαφορά, όμως δημιουργείται το ερώτημα κατά πόσον είναι διατεθειμένος ο Σάντσεθ να σχηματίσει μια πολυκομματική κυβέρνηση, στην οποία θα εξαρτάται από αυτά τα κόμματα, οι ηγέτες των οποίων μπορεί να είναι αποσχιστές, οι οποίοι τάσσονται

υπέρ της ανεξαρτησίας της Καταλωνίας. Την ίδια ώρα, φωνές εντός του PSOE δεν βλέπουν με καλό μάτι την ανάληψη κομβικών υπουργείων από τον Πάμπλο Ιγκλέσιας, πιέζοντας τον πρωθυπουργό να το θέσει ως προϋπόθεση σε μια ενδεχόμενη κυβέρνηση συνεργασίας. Η χρυσή τομή θα μπορούσε να βρεθεί εάν οι Ποδέμος συναινέσουν στην ανάληψη των χαρτοφυλακίων, τα οποία σχετίζονται με την κοινωνική πολιτική, αφήνοντας στους Σοσιαλιστές τα υπουργεία «υψηλής» πολιτικής που βρίσκονται στην καρδιά του κράτους.

Κατά τραγική ειρωνεία για άλλη μια φορά ρυθμιστές της κατάστασης αναμένεται να γίνουν οι Καταλανοί αυτονομιστές. Αφού έπαιξαν τον ρόλο του «βασιλοκτόνου» δύο φορές σε μερικούς μόνο μήνες

Η επιρροή του VOX και η είσοδος στη Μαδρίτη

Δίχως άλλο, η αυξανόμενη ένταση μεταξύ περιφέρειας και κέντρου θα συνεχίσει να σπρώχνει το καταλανικό ζήτημα ψηλά στην εθνική ατζέντα, αποσπώντας σημαντικά πολιτικά κεφάλαια από την Κυβέρνηση. Παράλληλα, ενδυναμώνει την κατακερματισμένη Δεξιά της Ισπανίας, αφού το προηγούμενο διάστημα το συντηρητικό Λαϊκό Κόμμα, το φιλελεύθερο κόμμα Πολίτες και το ακροδεξιό Vox εκμεταλλεύθηκαν πολιτικά στο έπακρον το χαρτί της κρίσης στην Καταλονία για να κτυπήσουν τον Σάντσεθ. Με βάση αυτές τις εξελίξεις το παζλ των περιφερειακών αξιωμάτων άρχισε να συμπληρώνεται, με το Λαϊκό Κόμμα και το Vox να συ-

νάπτουν σύμφωνο συνεργασίας για την περιφέρεια της Μαδρίτης, ανοίγοντας έτσι την πόρτα για την είσοδο της ακροδεξιάς στα αυτοδιοικητικά όργανα της ισπανικής πρωτεύουσας. Παρά τις αντιδράσεις, το κόμμα Πολίτες συναινέσει σε μία τρικομματική συμμαχία για την ανάδειξη του Χουάν Τρινιδάδ στην προεδρία του Περιφερειακού Κοινοβουλίου της Μαδρίτης, η οποία όμως επικυρώνει την είσοδο της ακροδεξιάς στα κέντρα των αποφάσεων. Αυτή η εξέλιξη προλείπει το έδαφος, ώστε να διατηρήσει την Περιφέρεια το Λαϊκό Κόμμα, στο τιμόνι της οποίας βρίσκεται από το 1995 ενώ η διοίκηση έχει στηγματοποιήσει για πλήθος σκανδάλων.

Οι «βασιλοκτόνοι» αυτονομιστές και ο ρόλος τους

Κατά τραγική ειρωνεία για άλλη μια φορά ρυθμιστές της κατάστασης αναμένεται να γίνουν οι Καταλανοί αυτονομιστές. Αφού έπαιξαν τον ρόλο του «βασιλοκτόνου» δύο φορές σε μερικούς μόνο μήνες, τόσο για τον πρώην πρωθυπουργό Μαριάνο Ραχόν, τον οποίο καρατόμησαν έχοντας πρωταγωνιστικό ρόλο στην πρόταση μομφής, όσο και για τον Σάντσεθ, τον οποίο ανάγκασαν να προκηρύξει τις πρόωρες εκλογές με την καταψήφιση του σχεδίου κρατικού προϋπολογισμού, αυτήν τη φορά εν τη απουσία τους αναμένεται να κριθεί σε μεγάλο βαθμό ο σχηματισμός της νέας κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, ενώ η δική

των 12 Καταλών ηγετών συνεχίζεται, τρεις εξ αυτών, οι οποίοι έχουν εκλεγεί με τη JxC, αναμένεται να παίξουν εν αγνοία τους υπέρ του πρωθυπουργού Σάντσεθ. Αρνούμενοι λοιπόν να παραχωρήσουν τη θέση τους στο Κοινοβούλιο σε άλλους, «κατεβάζουν» τον αριθμό της απλής πλειοψηφίας στις 173 έδρες από τις 176. Με βάση αυτό το σενάριο, όμως, οι Σοσιαλιστές θα πρέπει να αναζητήσουν υποστήριξη σε μικρότερα κόμματα. Πάντως η Καταλονία βρίσκεται σε ετοιμότητα για να δώσει «κατάλληλη» απάντηση στην έκβαση της δίκης των 12 αποσχιστών, με το αποτέλεσμά της να επηρεάζει τη θεσμικές ισορροπίες μεταξύ Καταλών-

και Μαδρίτης. Κερδίζοντας τις νέες εκλογές ο Σάντσεθ επιδίωξε πάση θυσία να αποφύγει την ένταξη των αυτονομιστών στην Κυβέρνησή του, αφαιρώντας τους την πολιτική ισχύ που απολάμβαναν κατά τον πρώτο χρόνο διακυβέρνησής του. Σε αυτήν την περίπτωση όμως οι Καταλανοί αναμένεται να αναζητήσουν νέους τρόπους άσκησης πιέσεων, χωρίς να αποκλείεται η δημιουργία αστάθειας με την προκήρυξη περιφερειακών εκλογών, με στόχο την κεφαλαιοποίηση της δημόσιας αγανάκτησης για τη δική και την διεύρυνση της οριακής πλειοψηφίας που απολαμβάνουν τα αποσχιστικά κόμματα στο Κοινοβούλιο της Καταλωνίας.

Τι σημαίνουν για παγκόσμια οικονομία και πετρέλαιο οι επιθέσεις στα τάνκερ

Οι επιθέσεις την περασμένη Πέμπτη εναντίον δύο δεξαμενόπλοιων στον Κόλπο του Ομάν προκάλεσαν άλμα στις τιμές του πετρελαίου κι εγείρουν νέες ανησυχίες για την ασφάλεια των πλοίων που διαπλέουν τα Σιενά του Ορμούζ ένα μήνα αφότου άλλα τέσσερα δεξαμενόπλοια χτυπήθηκαν από νάρκες στην ίδια περιοχή.

Τα Σιενά του Ορμούζ διαυλός ζωικής σημασίας για τη ναυτιλία που συνδέει τους πετρελαιοπαραγωγούς της Μέσης Ανατολής με τις αγορές στην Ασία, την Ευρώπη, τη Βόρεια Αμερική κι όχι μόνο, βρίσκονται στο επίκεντρο των εντάσεων της περιοχής για δεκαετίες.

Οι επιθέσεις στα δεξαμενόπλοια «Kokuka Courageous» της ναυτιλιακής εταιρείας του Αμβούργου Schulte Group και στο «Front Altair» του νορβηγικού φορέα Frontline δεν στοίχισαν καμία ανθρώπινη ζωή, αλλά προκάλεσαν αναταραχή που θα μπορούσε να πλήξει το διεθνές εμπόριο πετρελαίου.

«Πριν από λίγο καιρό, η τιμή του πετρελαίου εκτοξεύτηκε μόνο και μόνο επειδή περίπου ένα εκατομμύριο βαρέλια την ημέρα δεν προσφέρονταν στην αγορά εξαιτίας του εμφυλίου πολέμου στη Λιβύη. Μέσω των Σιενών του Ορμούζ μεταφέρονται καθημερινά πάνω από 15 φορές μεγαλύτερες ποσότητες», εξήγησε ο Εουίζεν Βάινμπεργκ, επικεφαλής αναλυτής της Commerzbank.

Τα τελευταία χρόνια, εκπρόσωποι του Ιράν έχουν απειλήσει επανειλημμένα να σφραγίσουν τη θαλάσσια διαδρομή. Η Lloyd's του Λονδίνου χαρακτήρισε τον Περσικό Κόλπο και τμήματα του Κόλπου του Ομάν περιοχές υψηλού κινδύνου μετά τις επιθέσεις στα μέσα Μαΐου. Ο Βάινμπεργκ αναμένει ότι ο αριθμός των μεταφορών μέσω των Σιενών θα μειωθεί. Αυτό θα σήμαινε λιγότερη προσφορά, υψηλότερες τιμές.

Ποια είναι το Σιενά του Ορμούζ;

Ο θαλάσσιος δίαυλος που χωρίζει το Ιράν και το Ομάν, συνδέοντας τον Κόλπο με τον Κόλπο του Ομάν και την Αραβική Θάλασσα.

Το στενότερο σημείο στο Ορμούζ έχει πλάτος 33 χλμ, αλλά η διόδος ναυσιπλοΐας έχει πλάτος μόλις τρία χιλιόμετρα προς κάθε κατεύθυνση.

Γιατί έχει σημασία;

Η αμερικανική Υπηρεσία Ενεργειακής Πληροφόρησης εκτιμά ότι 18,5 εκατ. βαρέλια την ημέρα του πετρελαίου που μεταφέρεται διά θαλάσσης πέρασαν από τη διόδο αυτή το 2016. Αυτό είναι περίπου το 30% του αργού και άλλων προϊόντων πετρελαίου σε υγρή μορφή που μεταφέρθηκαν διά θαλάσσης το 2016.

Περίπου 17,2 εκατ. βαρέλια την ημέρα, αργό και συμπυκνώματα εκπνέονται ότι μεταφέρθηκαν μέσω των Σιενών το 2017 και περίπου 17,4 εκατ. βαρέλια

Οι επιθέσεις στο δεξαμενόπλοιο «Kokuka Courageous» της ναυτιλιακής εταιρείας του Αμβούργου Schulte Group και στο «Front Altair» του νορβηγικού φορέα Frontline δεν στοίχισαν καμία ανθρώπινη ζωή, αλλά προκάλεσαν αναταραχή που θα μπορούσε να πλήξει το διεθνές εμπόριο πετρελαίου

την ημέρα το πρώτο εξάμηνο του 2018, σύμφωνα με την εταιρεία αναλύσεων του πετρελαϊκού κλάδου Vortexa.

Με την παγκόσμια κατανάλωση πετρελαίου να είναι περίπου 100 εκατ. βαρέλια την ημέρα, αυτό σημαίνει ότι περίπου το ένα πέμπτο περνά μέσω των Σιενών.

Η μεγαλύτερη ποσότητα αργού που εξάγεται από τη Σαουδική Αραβία, το Ιράν, τα ΗΑΕ, το Κουβέιτ και το Ιράκ – όλα κράτη-μέλη του Οργανισμού Πετρελαιοεξαγωγικών Κρατών – μεταφέρεται μέσω του θαλάσσιου αυτού διαύλου.

Χρησιμοποιείται για σχεδόν όλο το υδροποιημένο φυσικό αέριο (ΥΦΑ) που παράγεται από τον μεγαλύτερο εξαγωγέα ΥΦΑ του κόσμου, το Κατάρ.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου Ιράν-Ιράν το 1980-1988, οι δύο πλευρές προσπάθησαν να διακόψουν η μία τις εξαγωγές πετρελαίου της άλλης, σε μια διαμάχη που έμεινε γνωστή ως «ο πόλεμος των δεξαμενόπλοιων».

Ο αμερικανικός Σος Στόλος, που

εδρεύει στο Μπαχρέιν, είναι επιφορτισμένος με την προστασία των εμπορικών πλοίων στην περιοχή.

«Ενώ η παρουσία του αμερικανικού Σου Στόλου αναμένεται να διασφαλίσει ότι το κρίσιμοι σημασίας θαλάσσιο πέρασμα παραμένει ανοικτό, είναι πιθανοί προκλητικοί ελιγμοί των ιρανικών στρατιωτικών δυνάμεων όπως και μια επανέναρξη των πυρηνικών δραστηριοτήτων», έγραψαν σε έκθεσή τους στις 22 Απριλίου αναλυτές της τράπεζας RBC.

Το Ιράν συμφώνησε να περιορίσει το πυρηνικό του πρόγραμμα με αντάλλαγμα τη χαλάρωση των κυρώσεων στο πλαίσιο συμφωνίας του 2015 με τις ΗΠΑ και πέντε άλλες μεγάλες δυνάμεις. Η Ουάσιγκτον αποσύρθηκε από τη συμφωνία το 2018. Οι δυτικές δυνάμεις φοβούνται ότι το Ιράν θέλει να κατασκευάσει πυρηνικά όπλα, κάτι που αρνείται η Τεχεράνη.

«Όλες αυτές οι γεωπολιτικές ιστορίες θα μπορούσαν να αντιπροσωπεύουν ένα σκληρό θερινό σενάριο για τον πρόεδρο (Ντόναλντ) Τραμπ, καθώς προσπαθεί να διατηρήσει υπό έλεγχο τις τιμές του πετρελαίου», έγραψαν αναλυτές της RBC.

Υπάρχουν εναλλακτικοί δίαυλοι για το πετρέλαιο του Κόλπου;

Τα ΗΑΕ και η Σαουδική Αραβία έχουν προσπαθήσει να βρουν άλλες διόδους για να παρακάμψουν τα Σιενά, συμπεριλαμβανομένης και της κατασκευής περισσότερων αγωγών πετρελαίου.

Έχουν υπάρξει στο παρελθόν συμβάντα στα Σιενά;

Τον Ιούλιο του 1988, το αμερικανικό πολεμικό πλοίο Vincennes κατέρριψε ιρανικό επιβατικό αεροσκάφος, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν και οι 290 επιβαίνοντες. Η Ουάσιγκτον απέδωσε την κατάρριψη στο γεγονός ότι το πλήρωμα θεώρησε ότι το επιβατικό αεροσκάφος ήταν μαχητικό. Η Τεχεράνη είπε ότι επρό-

κειο για εσκεμμένη επίθεση. Οι ΗΠΑ ανέφεραν ότι το Vincennes βρισκόταν στην περιοχή για να προστατεύσει τα ουδέτερα σκάφη απέναντι σε επιθέσεις του ιρανικού ναυτικού.

Στις αρχές του 2008, οι ΗΠΑ ανακοίνωσαν ότι ιρανικά σκάφη απείλησαν αμερικανικά πολεμικά, πλοίασαν τρία σκάφη του αμερικανικού πολεμικού ναυτικού στα Σιενά.

Τον Ιούνιο του 2008, ο τότε διοικητής των Φρουρών της Επανάστασης, ο Μοχαμέντ Αλί Τζαφάρι, δήλωσε ότι το Ιράν θα επιβάλει ελέγχους στη ναυσιπλοΐα στα Σιενά εάν δεχθεί επίθεση.

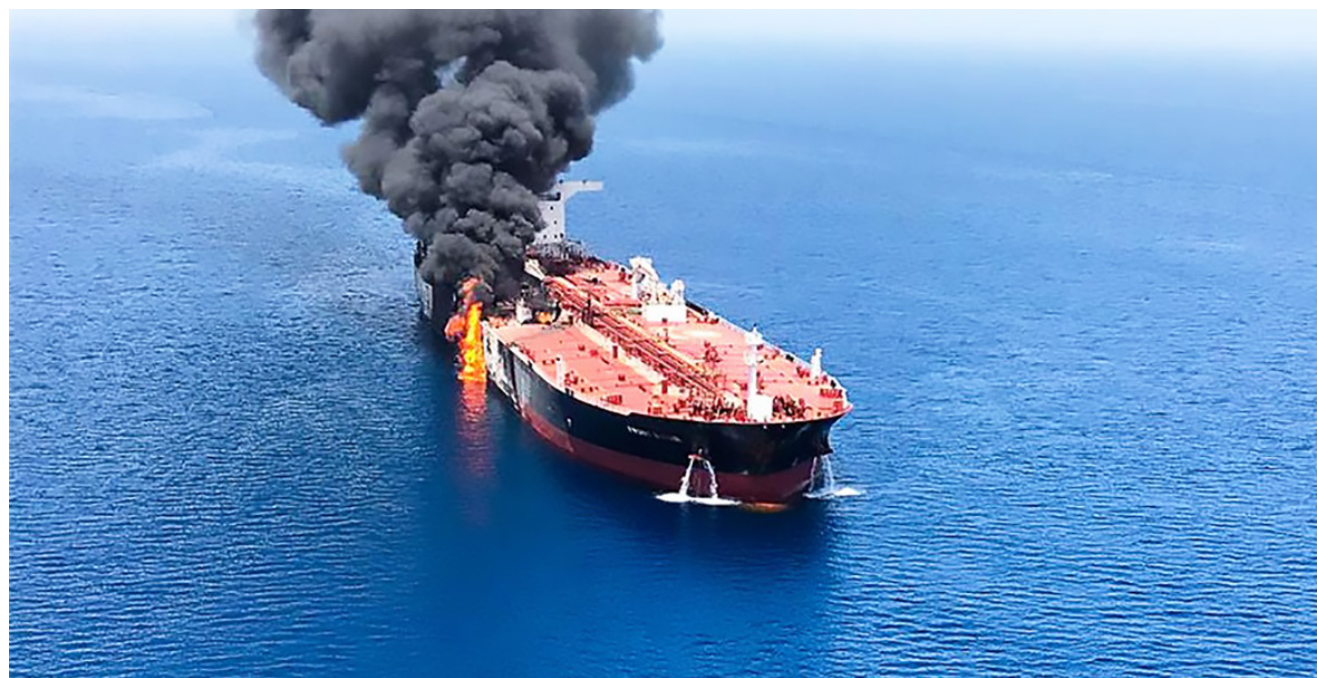
Τον Ιούλιο του 2010, το ιαπωνικό πετρελαιοφόρο M Star δέχθηκε επίθεση στα Σιενά. Την ευθύνη ανέλαβε μια ομάδα μαχητών με την ονομασία Ταξιαρχίες του Αμπντάλα Αζάμ, που είχε σχέσεις με την Αλ Κάιδα.

Τον Ιανουάριο του 2012, το Ιράν απείλησε να μπλοκάρει τα Σιενά σε αντίποινα για τις αμερικανικές και ευρωπαϊκές κυρώσεις που είχαν στόχο τα έσοδα της χώρας από το πετρέλαιο, σε μια προσπάθεια να τερματιστεί το πρόγραμμα πυρηνικής ενέργειας της Τεχεράνης.

Τον Μάιο του 2015, ιρανικά σκάφη εξαπέλυσαν βολές κατά τάνκερ υπό σημαία Σιγκαπούρης. Υποστηρίχθηκε ότι τα πυρά έπληξαν ιρανική πλατφόρμα πετρελαίου, με αποτέλεσμα το πλοίο να εγκαταλείψει την περιοχή.

Τον Ιούλιο του 2018, ο πρόεδρος Χασάν Ροχανί άφησε να εννοηθεί ότι το Ιράν θα μπορούσε να διακόψει τη ροή πετρελαίου μέσω των Σιενών σε αντήραση στην προσπάθεια των ΗΠΑ να μειωθούν στο μηδέν οι εξαγωγές πετρελαίου του Ιράν. Αξιωματικός των Φρουρών της Επανάστασης δήλωσε ότι το Ιράν θα μπλοκάρει όλες τις εξαγωγές μέσω των Σιενών εάν διακοπούν οι εξαγωγές του Ιράν.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Αγορά 26

Ready for more beauty?

Τα Beauty Line διοργάνωσαν ένα τριήμερο πάρτι ομορφιάς στο ανανεωμένο κατάστημα Beauty Line στο My Mall, που πραγματοποιήθηκε από τις 24 μέχρι και τις 26 Μαΐου, δίνοντας την ευκαιρία σε κάθε γυναίκα να ζήσει νέες, ανεπανάλπτες εμπειρίες ομορφιάς. Εκπρόσωποι των MME, influencers, fashion bloggers και άλλοι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να ζήσουν μια ξεχωριστή εμπειρία σ' ένα ευχάριστο περιβάλλον, αναδεικνύοντας τον πιο όμορφό τους εαυτό. Στο τριήμερο πάρτι ομορφιάς όσοι επισκέφθηκαν το κατάστημα είχαν την ευκαιρία να κάνουν το δικό τους beauty makeover από τους makeup experts των καταστημάτων Beauty Line, να ενημερωθούν από τις εξειδικευμένες συμβούλους για tips, συμβουλές ομορφιάς και περιποιήσις προσώπου αλλά και τα νέα trends του καλοκαιριού. Ακόμη όλοι οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε διάφορους διαγωνισμούς και να κερδίσουν πολλά δώρα. Επισκεφθείτε, λοιπόν, τον απόλυτο προορισμό ομορφιάς στο My Mall, εκεί όπου κάθε γυναίκα μπορεί να γράψει το δικό της #BeautyStory. Περισσότερες πληροφορίες για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των καταστημάτων μπορείτε να βρείτε στο beautyline.com.cy.

Οι πιο δροσερές επιλογές είναι στα Starbucks!

Αυτό το καλοκαίρι, τα Starbucks υποσχονται ασυμμετρικές στιγμές αναζωογόνησης και δροσιάς με τη νέα τους σειρά από χειροποίητα ροφήματα με βάση το υψηλής ποιότητας τοιά & εκχυλίσματα βοτάνων Teavana™, συνδυασμένα με μοναδικές γεύσεις φρούτων. Τα νέα Teavana™ Frozen Iced Teas αποτελούν την ιδανική επιλογή για τις ζεστές μέρες του καλοκαιριού σε τρεις ξεχωριστές φρουτένιες γεύσεις: Strawberry & Lime, Tropical Mango και Blood Orange. Με τα νέα αυτά ροφήματα εμπλουτίζεται η συνολική εμπειρία κρύου τοαγιού Teavana™ που μπορείτε να βιώσετε αποκλειστικά στα καταστήματα Starbucks. Τρεις νέες λαχταριστές και παράλληλα light προτάσεις σάς περιμένουν να σας δροσίουν με λίγες θερμίδες (ξεκινώντας από 92 θερμίδες το Strawberry & Lime tall μέγεθος). Τα νέα αυτά ροφήματα έρχονται να συμπληρώσουν τη σειρά κρύου τοαγιού Teavana™, που μπορείτε να βρείτε στα καταστήματα Starbucks παρέα με τα δύο κλασικά Shaken Iced Teas, που επιστρέφουν και φέτος: Peach Green Tea, ροδάκινο με νότες ζιζνιέρ, πράσινο τοιά Teavana® και λεμονάδα, χτυπημένο στο χέρι με πάγο, Blackberry Mojito Green Tea, μαύρα μούρα, μέντα Teavana® και λεμονάδα, χτυπημένο στο χέρι με πάγο. Οι απόλυτα δροσιτικές επιλογές «επιβίωσης» για τις πιο ζεστές ημέρες του καλοκαιριού με λίγες θερμίδες (ξεκινώντας από 67 θερμίδες το tall μέγεθος). Για τους λάτρεις του τοαγιού και όχι μόνο, η νέα καλοκαιρινή σειρά αξεσουάρ από θερμούς, πλαστικά κύπελλα, κουπές και επαναχρησιμοποιούμενα ποτήρια θα δώσει χρώμα στην καθημερινότητά τους.

Τα ΑΛΦΑ Music Tours κάνουν... «reload»

Τα ΑΛΦΑ Music Tours, το concept live εμφανίσεων που εμπνεύστηκε και υλοποίησε η μπύρα ΑΛΦΑ πέρι το καλοκαίρι, επέστρεψαν δυναμικά στη Reloaded εκδοχή τους για να μας προσφέρουν αξεχάστες στιγμές διασκέδασης στους πιο feel-good ρυθμούς, παρέα με το συγκρότημα «Παπυγίον».

Ξεκινώντας από εκεί όπου ολοκλήρωσαν το τελευταίο τους live για την περσινή σεζόν, το κατάμεστο από κόσμο Patio Cocktail Bar αποτέλεσε τον ιδανικό χώρο για το πρώτο από τα συνολικά 12 προγραμματισμένα events του φετινού καλοκαιριού. Το live, το οποίο πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 16 Μαΐου, ξεσήκωσε τη Λευκωσία και έκανε άπαντες να ανυπομονούν για τη συνέχεια, εγκαταλείποντας έτσι με τον καλύτερο τρόπο τα ΑΛΦΑ Music Tours Reloaded. Η μπύρα ΑΛΦΑ και η αγαπημένη σε όλους κυπριακή μπάντα «Παπυγίον», γεμάτοι ενέργεια, καλή διάθεση και με ένα μουσικό πρόγραμμα που ξεσήκωσε τους παρευρισκόμενους, δημιούργησαν τις κατάλληλες συνθήκες για ένα αξεχαστο live event. Σε μια άκρως παρέξοικη διάθεση, η βραδιά εμπλουτίστηκε με διαγωνισμούς και πολλές άλλες εκπλήξεις, ενώ παράλληλα στο live συμμετείχαν και κάποιοι από τους παρευρισκόμενους σε ρόλο «guest stars», αφού είχαν την ευκαιρία να ανέβουν στη σκηνή και να τραγουδήσουν με τους «Παπυγίον» το τραγούδι «Η ΑΛΦΑ ΜΑΣ ΠΛΕΥΡΑ», το οποίο γράφτηκε από την μπάντα αποκλειστικά για την μπύρα ΑΛΦΑ. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ημερομηνίες και ώρες των προγραμματισμένων events μπορείτε να βρείτε στις σελίδες της ΑΛΦΑ στο Facebook (ALFA Beer (CY)) και Instagram (alfabeercyprus).

Ancoria Insurance: Βραβεύει τους νικητές των υποτροφιών του ICS

Την Παρασκευή, 24 Μαΐου 2019, πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό η εκδήλωση του YoungShip Cyprus με τίτλο «Οι νέες προκλήσεις που θα φέρει η ψηφιοποίηση στο ασφαλιστικό τμήμα μιας ναυτιλιακής εταιρείας». Η εκδήλωση συνδιοργανώθηκε από το YoungShip Cyprus και το Institute of Chartered Shipbrokers (ICS) Κύπρου και υποστηρίχτηκε από την Ancoria Insurance. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης του YoungShip Cyprus παρουσιάστηκαν και βραβεύτηκαν οι τρεις νικητές των υποτροφιών του ICS. Οι παλαίητες των υποτροφιών, Αλεξάνδρα Χριστοφί, Αντωνία Πέτρου και Μενέλαος Μενελάου βραβεύτηκαν από τον Γενικό Διευθυντή της Ancoria στη Λεμεσό, Κρίστι Μιχαηλίδη. Οι υποτροφίες χρηματοδοτούνται από την Ancoria Insurance στο ευρύτερο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της.

Δύο νέες γεύσεις από την Coca-Cola απογειώνουν το κυπριακό καλοκαίρι

Δύο νέες γεύσεις μάς φέρνει η Coca-Cola το φετινό καλοκαίρι με τις ξεχωριστές επιλογές Coca-Cola Zero Lemon και Coca-Cola Zero Plus Coffee να είναι ήδη διαθέσιμες στο καταναλωτικό κοινό της Κύπρου. Η Coca-Cola Zero Lemon σπριζείται στον γνωστό συνδυασμό που έχουν λατρέψει οι καταναλωτές στην Κύπρο και είναι ήδη εδώ για να δώσει στους νέους (και όχι μόνο) την ευκαιρία να κάνουν τις ημέρες αυτού του καλοκαιριού πιο ζωντανές. Στο μπαλκόνι, στο δρόμο, στην παραλία, πριν ή μετά το φαγητό, το άρωμα και η γεύση του λεμονιού αποτελούν δροσιτική επιλογή για όλες τις ώρες και τις περιστάσεις της ημέρας. Η Coca-Cola Zero Lemon ανταποκρίνεται στην ιδέα που επικρατεί στην κυπριακή αγορά προσφέροντας μοναδική απόλαυση με μπνέν ζάχαρη και θερμίδες. Για όσους είναι λάτρεις της γεύσης του καφέ, η Coca-Cola Plus Coffee είναι ένα αναψυκτικό χωρίς θερμίδες και επιπλέον* καφεΐνη από εκχύλισμα καφέ, ιδανικό για διαφορετικές στιγμές της ημέρας. Η νέα πρόταση της Coca-Cola έχει ελαφριά γεύση καφέ για ένα μοναδικό γευστικό αποτέλεσμα. Στη δουλειά, στο Πανεπιστήμιο, στη βόλτα με αγαπημένα πρόσωπα, η Coca-Cola Plus Coffee προσφέρει τον μοναδικό συνδυασμό γεύσης Coca-Cola με την απολαυστική γεύση του καφέ και την επιπλέον* καφεΐνη από εκχύλισμα καφέ, η οποία συμβαδίζει με τις σημερινές τάσεις και προτιμήσεις. Οι δύο νέες γεύσεις της Coca-Cola έρχονται να προστεθούν στις τέσσερις υπάρχουσες επιλογές, κάνοντας το φετινό καλοκαίρι πιο δροσιτικό, γευστικό και ξεχωριστό. * Σε σύγκριση με Coca-Cola Αυθεντική Γεύση.

Νέο Smartphone μόνο με 1€/μήνα από την PrimeTel!

Συνδέσου τώρα με πρόγραμμα κινητής Unlimited από την PrimeTel και απόκτησε το ολοκαίνουριο ZTE Blade V10 Vita μόνο με 1€/μήνα. Οι συνδρομητές που θα συνδεθούν σε οποιοδήποτε πρόγραμμα κινητής Unlimited από την PrimeTel έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν το νέο Smartphone ZTE Blade V10 Vita 32Gb και 500MB το μήνα, μόλις με €1 επιπλέον στο μηνιαίο τους πάγιο! Η PrimeTel φέρνει για πρώτη φορά στην Κύπρο το ZTE Blade V10 Vita 32Gb, ένα εύκολο στη χρήση εξελιγμένο smartphone με μεγάλη, οθόνη high definition 6,26" αλλά και εντυπωσιακές επιδόσεις. Το νέο Blade V10 Vita ξεκλειδώνει εύκολα, γρήγορα και με ασφάλεια με δακτυλικό αποτύπωμα. Αποτελεί εξαιρετική επιλογή για ανέμελο σερφάρισμα στα social media και gaming, καθώς διαθέτει οκταπύρνο επεξεργαστή, μπαταρία μεγάλης χωρητικότητας (3200 mAh) και μνήμη 32Gb για αποθήκευση εφαρμογών και φωτογραφιών. Συνδέσου γρήγορα με 4 απλούς τρόπους: Στείλνοντας δωρεάν SMS στο 8585, κάνοντας μια κλήση στο 133, ηλεκτρονικά μέσω του www.primetel.com.cy ή σε οποιοδήποτε κατάστημα PrimeTel, Public ή Telephone και απόκτησε smartphone μόνο με 1€/μήνα!

Το Hilton Park γιόρτασε τα 100 χρόνια του Ομίλου Hilton

Σε μια λαμπρή γιορτή, που διοργάνωσε για το προσωπικό του, το Hilton Park, Nicosia γιόρτασε τα 100 χρόνια του διεθνούς ομίλου Hilton. Ο πρώτος παγκόσμιος κολοσσός ξενοδοχείων γιορτάζει φέτος 100 χρόνια από την ημέρα που ο Κόνρατ Χίλτον, ο ιδρυτής του ομίλου, αγόρασε το πρώτο ξενοδοχείο στο Τέξας των ΗΠΑ. Ο εορτασμός πραγματοποιήθηκε στο Hilton Park, Nicosia, το μοναδικό ξενοδοχείο που φέρει την επωνυμία «Hilton» στην Κύπρο, στην παρουσία του Jochem-Jan Sleiffer, Senior Vice President of Operations. Το Hilton Park, Nicosia, μετά το τέλος της δεύτερης φάσης ανακαινίσεων, προετοιμάζεται να λάβει το 5ο του αστέρι και η παρουσία του επικεφαλής του Ομίλου προσέδωσε πανηγυρικό κλίμα στην εκδήλωση. Τα ξενοδοχεία Hilton ξεχωρίζουν διαχρονικά για την κουλτούρα καινοτομίας, τη συνεχή ανάπτυξη και την ανάγκη τους να ωθούν τον κόσμο να γίνεται καλύτερος μέσω της ποιοτικής φιλοξενίας. Στο πέρασμα του χρόνου εισήγαγαν παγκοσμίως σημαντικές προτιές που έμειναν στην ιστορία. Μια από τις πρωτοπορίες των Hilton ήταν τα κλιματιζόμενα λόμπι, οι τηλεοράσεις εντός των δωματίων, το ηλεκτρονικό σύστημα κρατήσεων, ακόμα και το κοκτέιλ pina colada, που έγινε για πρώτη φορά το 1954 στο μπαρ του Hilton Caribe, στο Πουέρτο Ρίκο.

Καλοκαιρινός διαγωνισμός στο The Mall of Engomi

Το The Mall of Engomi ανεβάζει ακόμα περισσότερο τη θερμοκρασία με έναν εκπληκτικό διαγωνισμό για τους επισκέπτες του. Από τις 3 Ιουνίου μέχρι και τις 7 Ιουλίου, ετοιμαστείτε για τον απόλυτο Super Summer διαγωνισμό! Οι νικητές του διαγωνισμού θα μπορούν να κερδίσουν καθημερινά κουπόνια αξίας €100 για τα ψώνια τους. Δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό έχουν όλοι οι επισκέπτες που θα κάνουν αγορές από €30 και άνω στο The Mall of Engomi. Με αγορές €30, ο κάθε επισκέπτης παίρνει ένα κουπόνι συμμετοχής στην κλήρωση. Για αγορές €60 δίνεται 2 κουπόνια, για €90 3 κουπόνια, κ.ο.κ. * Μέσα από τις καθημερινές κληρώσεις, ένας τυχερός θα κερδίζει ένα κουπόνι αξίας €100 για αγορές από καταστήματα που βρίσκονται εντός του εμπορικού κέντρου της Έγκωμης. Ο νικητής θα ανακοινώνεται κάθε μέρα και θα συμμετέχουν όσοι κάνουν αγορές την προηγούμενη μέρα. Οι τυχεροί θα έχουν τη δυνατότητα να εξαργυρώσουν το κουπόνι τους σε οποιοδήποτε κατάστημα του The Mall of Engomi αναλόγως της προτίμησής τους (ροόχα, είδη DIY ή καθημερινά ψώνια). Όλα μπορούν να αποτελέσουν ένα ξεχωριστό δώρο για τον κάθε νικητή. Στοιχεία για τον διαγωνισμό μπορείτε να βρείτε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του The Mall of Engomi. *Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Επίσκεψη αντιπροσωπίας του Invest Cyprus στη Μαρίνα Αγίας Νάπας

Την Πέμπτη, 6η Ιουνίου, αντιπροσωπία του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων (Invest Cyprus) επισκέφθηκε το υπό εξέλιξη emblematicό έργο της Μαρinas Αγίας Νάπας και ενημερώθηκε για την πρόοδο των εργασιών, το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των επιμέρους κατασκευών και κυρίως τις επενδυτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται τόσο στο στάδιο κατασκευής, όσο και στο στάδιο παράδοσης των χώρων και των έργων λειτουργίας της μαρίνας. Η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας που έχει αναληφθεί από τον Invest Cyprus για την προβολή των επιχειρηματικών ευκαιριών στην Κύπρο.

Τους εκπροσώπους του Invest Cyprus, Μιχάλη Μιχαήλ, Πρόεδρο του ΔΣ, Γιώργο Καμπανέλλα, Γενικό Διευθυντή και Νικόλα Θεοχαρίδη, Μέλος του ΔΣ, υποδέχτηκε και ξενάγησε στον χώρο του εργοταξίου ο Διευθύνων Σύμβουλος της M.M. Makronisos Marina Ltd, κ. Σιαύρος Καραμονιάνης, ο οποίος ανέδειξε τη σημασία της κατασκευής της Μαρinas Αγίας Νάπας για την ενίσχυση του ναυτικού τουρισμού στην Ανατολική Μεσόγειο και τη συμβολή του έργου στην αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου με την προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Κατά τη ξενάγηση, οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων είχαν την ευκαιρία να διαπιστώσουν τη σημαντική εξέλιξη των εργασιών, καθώς έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα έργα υποδομής, τα γεωτεχνικά έργα βρίσκονται σε φάση ολοκλήρωσης, ενώ ο νότιος κυματοθραύστης είναι σε πλήρη έκταση. Η υπερκατασκευή του οδοστρώματος έχει σχεδόν ολοκληρωθεί, τα οδικά έργα εξελίσσονται γρήγορα, ενώ τα βασικά κτίρια και τα κτίρια της εμπορικής ανάπτυξης είναι πλέον ορατά. Τα γραφεία της διοίκησης και τα κυβερνητικά κτίρια προχωρούν επίσης με γρήγορο ρυθμό. Οι επισκέπτες διαβεβαίωσαν τον κ. Καραμονιάνη, μετά την ολοκλήρωση της επίσκεψής τους, ότι πρόκειται όντως για ένα μεγαλεπήβολο έργο - κόσμημα για την Κύπρο και η Invest Cyprus θα προβεί σε κάθε ενέργεια για περαιτέρω ενίσχυση της προβολής του στο διεθνές επιχειρηματικό γίγνεσθαι, με στόχο την προσέλκυση σημαντικών επενδύσεων. Η διεθνής συγκυρία, άλλωστε, και οι πολιτικές εξελίξεις στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο καθιστούν τη Μαρίνα Αγία Νάπας ελκυστικό προορισμό για υψηλές επενδύσεις και το έργο αλλάζει το επιχειρηματικό προφίλ της επαρχίας Αμμοχώστου και της Κύπρου γενικότερα.

Το Grimbergen Abbey επισκέφθηκε η ομάδα της Φώτος Φωτιάδης

Σε ένα ξεχωριστό μεσαιωνικό μοναστήρι, με πάνω από 900 χρόνια παράδοση στην μπύρα, είχαν την ευκαιρία να παρευρεθούν από την Κύπρο μια ομάδα επαγγελματιών του χώρου εστίασης, μετά από πρωτοβουλία της Φώτος Φωτιάδης Διανομείς. Πρόκειται για το Αββαείο του Grimbergen στο Βέλγιο, στο οποίο διοργανώνεται κάθε χρόνο ένα μοναδικό Event, με καλεσμένους από όλες τις χώρες στις οποίες διανέμεται η μοναστηριακή μπύρα Grimbergen. Ανάμεσα στους καλεσμένους περιλαμβάνονταν δημοσιογράφοι, ιδιοκτήτες και διευθυντές από επιλεγμένα bar / pub καθώς επίσης και beer sommeliers. Οι πατέρες του Αββαείου άνοιξαν τις πόρτες τους και υποδέχτηκαν τους επισκέπτες, μεταξύ των οποίων και οι οκτώ Κύπριοι. Μέσα από ξεναγήσεις και δραστηριότητες, οι επισκέπτες έζησαν μια μοναδική εμπειρία, γνώρισαν την αυθεντική γεύση της μπύρας, έμαθαν τις λεπτομέρειες για τα συστατικά της, γούστκαν τις παραλλαγές της και γνώρισαν το brand στον πυρήνα του. Η ιστορία του Αββαείου του Grimbergen είναι βαθιά χαραγμένη μέσα στον χρόνο. Το Αββαείο καταστράφηκε ολοσχερώς και αναζωπυρώθηκε μέσα από τις στάχτες του τρεις φορές, έτσι οι πατέρες υιοθέτησαν τον φοίνικα ως το έμβλημά τους και ως σύμβολο της παντοεινής αναγέννησης. Οι ειδικό στην μπύρα εκμυσούν ιδιαίτερα αυτήν τη μοναστηριακή μπύρα. Η αυθεντική της γεύση παραμένει αμετάβλητη για περισσότερα από 900 χρόνια και χαρακτηρίζεται από πολλά αρώματα και απρόσμενες γεύσεις που αποκαλύπτονται σε κάθε γουλιό. Η μπύρα Grimbergen διατίθεται στην κυπριακή αγορά από την Φώτος Φωτιάδης Διανομείς σε 3 παραλλαγές: Blonde, Double και Blanche.

Η Lidl στη Φιέστα GRASSROOTS ΚΟΠ 2019

Εντυπωσιακή ήταν η παρουσία της Lidl Κύπρου στη φετινή Παγκύπρια Φιέστα Ακαδημιών Παιδικού Ποδοσφαίρου, Grassroots ΚΟΠ 2019, που πραγματοποιήθηκε στις 24 Μαΐου, στο Nuevo Campo, στη Λευκωσία, με στόχο την ενίσχυση της προβολής των αξιών που προεβεί το ποδόσφαιρο και ο αθλητισμός γενικότερα, κυρίως όταν απευθύνεται σε παιδιά. Με παιχνίδια και δραστηριότητες ειδικά σχεδιασμένες για τα παιδιά και τις οικογένειές τους, η Lidl, για μια φορά ακόμη, βρέθηκε κοντά στο κοινό της, προσφέροντας ευκαιρίες για δημιουργική διασκέδαση και πολύ χαρά. Κατά τη διάρκεια της φετινής Παγκύπριας Φιέστας Ακαδημιών Παιδικού Ποδοσφαίρου Grassroots ΚΟΠ 2019, τουλάχιστον 3000 άτομα βρέθηκαν στους χώρους του Nuevo Campo, συμβάλλοντας στην επιτυχία της μεγάλης αυτής αθλητικής εκδήλωσης, που ενισχύει το αθλητικό πνεύμα και διαδίδει τις αξίες του αθλητισμού. Η Lidl ήταν παρούσα, και μοίρασε χαμόγελα στα παιδιά. Η χορηγία της Lidl Cyprus, ως χορηγού διατροφής, προς το Κυπριακό Ποδοσφαίρο περιλαμβάνει εκτός από οικονομική στήριξη, σειρά από ενέργειες που αποσκοπούν στην άριστη διατροφή των ποδοσφαιριστών των πρωταθλήματος αλλά και των μικρών παικτών των Ακαδημιών. Με επισκέψεις σε Ακαδημίες και ομάδες ποδοσφαίρου, η Lidl αναλαμβάνει να μεταφέρει μηνύματα ισορροπημένων διατροφής στους μικρούς ποδοσφαιριστές, και στους πελάτες της τον ενθουσιασμό του ποδοσφαίρου.

Χρηστικά 27

Υποσχέσεις γάμου

Ο κ. Σωτήρης Χρίστου του Φάνου από το Γέρι και της Γιαννούλας Ζένιου από το Δίκωμο και τώρα στο Γέρι και η δ. Ευδοκία Χειμωνίδου του Αναστάσιου, από την Οδό και της Ορθοδόξιας Κυριάκου από το Καϊμακλί, έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου.

- Ο κ. Γιώργος Ιωάννου του Ανδρέα Γιαννουκά από την Κλήρου και της Χρυστάλλας Ιωάννου από τον Λάρνακα Λαπθίου και τώρα στην Ανάγναι, και η δ. Έλενα Μενόικου του Δημήτρη Μενόικου από το Κάτω Δίκωμο και της Πετρούλας Μενόικου, από την Ομορφίτα και τώρα στην Αγλαντζιά, έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου.

Έσοδα από έρανο

Στο πλαίσιο του εράνου με Αρ. Φ.Π.3/2017, που διεξήχθη για τη νοσηλεία της μικρής Μάγας Γεωργιάδου και που έληξε στις 6/10/2017, εισπράχθηκε το ποσό των €208.508. Η οικογένεια ευχαριστεί όλους για τη συμπαράστασή τους στον αγώνα της Μάγας.

Τακτική Γενική Συνέλευση

Καλούνται να μέλη του Φόρουμ Εντατικής Θεραπείας σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 18/06/2019, ημέρα Τρίτη και ώρα 16.00, στην αίθουσα Διαλέξεων και Τύπου στο ισόγειο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Θέμα της Ημερήσιας Διάταξης: Έγκριση τροποποιημένου καταστατικού, το οποίο εναρμονίζεται με τις τροποποιήσεις στη νομοθεσία σχετικά με

τα ιδρύματα και συνδέσμούς.

Τελετή λήξης μαθημάτων

Ο Διευθυντής, οι Καθηγητές και οι Ιεροσπουδαστές της Ιερατικής Σχολής «Απόστολος Βαρνάβας» σάς προσκαλούν στην τελετή λήξης των μαθημάτων του ακαδημαϊκού έτους 2018-2019 και στον εορτασμό των 70 χρόνων από την ίδρυσή της. Η τελετή θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη, 20 Ιουνίου 2019, και ώρα 7.00 μ.μ., στο προσάυλιο της Σχολής (οδός Σιέλίου Χαϊτηπειρή 85, Στρόβολος).

«Μιλώντας για τον καρκίνο»

Το Κοινωνικό Συμβούλιο Χλώρακας σάς προσκαλεί σε ομιλία με θέμα «Μιλώντας για τον καρκίνο», η οποία θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη, 20 Ιουνίου 2019, στις 19.00, στην αίθουσα εκδηλώσεων της εκκλησίας στην κεντρική πλατεία Χλώρακας. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο κ. Νικόλας Λιασιδής, Πρόεδρος του Κοινωνικού Συμβουλίου Χλώρακας. Ομιλήτριες θα είναι η κ. Δήμητρα Σωκράτους, Εκπαιδευτικός, Θεατροπαιδαγωγός, Συγγραφέας "Η Μαίρη και το Λευκό Μπιζέλι: η παιδική αλήθεια για τον καρκίνο" και η κ. Dominique Verplancken, MS Κλινική Ψυχολόγος-Ψυχολογία του Παιδιού, Ψυχο-Ογκολογία "Καρκίνος: Βιώματα και Αντιμετώπιση". Θα ακολουθήσει συζήτηση. Θα συντονίζει η κ. Έλενα Τοιμούρη, Εκπαιδευτικός. Εισόδος ελεύθερη. Η εκδήλωση απευθύνεται στο ευρύ κοινό, άνω των 18 ετών. Πληροφορίες: 96219921.

Happy Hour For Life!

Το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα διοργανώνει ένα super καλοκαιρινό Happy Hour For Life... για πολλά παιδικά χαμόγελα! Την Τετάρτη, 26 Ιουνίου 2019, στις 18.30, κοπιάστε στο Καραϊσκάκειο Ίδρυμα (όλους κήπους του Ίδρυματος) για να απολαύσετε καλοκαιρινά κοκτέιλ από το Lost & Found Drinkery, καλοκαιρινά εδέσματα και όμορφη καλοκαιρινή μουσική από τον γνωστό DJ K - Κύπριο Καραβιώτη. Εισφορά: €15 (εισιτήρια θα υπάρχουν και στην είσοδο). Πληροφορίες στο 22210858 ή 95119565.

Χίλιοι δεκαέξι οι συμμετέχοντες στο φεστιβάλ ρομποτικής Robotex

Χίλιοι δεκαέξι είναι οι συμμετέχοντες του μεγαλύτερου φεστιβάλ ρομποτικής Robotex, που θα πραγματοποιηθεί στις 29 και 30 Ιουνίου 2019 στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Απομαρτ από 6 έως 106 χρόνων θα διαγωνιστούν στον 3ο Παγκύπριο Διαγωνισμό Ρομποτικής, λαμβάνοντας μέρος σε πρωτοποριακές προκλήσεις όπως είναι η έξοδος ρομπότ από λαβύρινθο, το ράλι και η μονομαχία μεταξύ ρομπότ και παρουσιάζοντας τις ρομποτικές τους κατασκευές στην έκθεση Robotics4all. Η συμμετοχή είναι δωρεάν και το βραβείο για τις νικήτριες ομάδες θα είναι, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα τους για συμμετοχή στον Παγκόσμιο Διαγωνισμό Robotex στην Εσθονία. Η διήμερη εκδήλωση Robotex είναι ανοικτή για το κοινό, που θα έχει την ευκαιρία να γνωρίσει από κοντά τις ευκαιρίες που προσφέρει η ρομποτική τεχνολογία και να παρακολουθήσει εντυπωσιακές επιδείξεις από drones. Το Robotex Cyprus 2019 διοργανώνεται από το Cyprus Computer Society με συνδιοργανωτές το Πανεπιστήμιο Κύπρου και τον Οργανισμό Νεολαίας. Η διοργάνωση τελεί υπό την αιγίδα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, εγκρίθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και τον Ψηφιακό Πρωταθλητή και στηρίζεται από τη Cyta ως Στρατηγικό Συνεργάτη, την Τράπεζα Κύπρου ως Youth Supporter και το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας ως Educational Innovation Leader. Πληροφορίες στο Cyprus Computer Society 22460680 και στην ιστοσελίδα της διοργάνωσης www.robotex.org.cy

Πάρκο «Αντιπτέραρχος Γεώργιος Μπαλταδώρος»

Σε μια λιτή και ιδιαίτερα συγκινητική εκδήλωση πραγματοποιήθηκε η ονομασιοδοσία του Δημοτικού Πάρκου παρά την οδό Ολυμπίου Διός, στην περιοχή Ελαιώνων στον Στρόβολο, σε Πάρκο «Αντιπτέραρχος Γεώργιος Μπαλταδώρος», του ήρωα πιλότου της Ελληνικής Αεροπορίας, ο οποίος στις 12 Απριλίου 2018 έχασε τη ζωή του, όταν το αεροσκάφος τύπου Mirage, του οποίου ήταν κυβερνήτης, κατέπεσε βορειοανατολικά της νόσου Σκύρου, κατά τη διάρκεια διατεταγμένης αποστολής. Την εκδήλωση - η οποία έγινε στην παρουσία της συζύγου, των δύο παιδιών και του αδελφού του εκλιπόντος - τίμησαν με την παρουσία τους και χαιρέτισαν ο Υπουργός Άμυνας, Σάββας Αγγελίδης, ο Πρόεδρος της Ελλάδας στην Κύπρο, Ηλίας Φωτίδης και ο Δήμαρχος Στρόβολου, Ανδρέας Παπαχαράλαμπος. Ιδιαίτερη συγκίνηση προκάλεσαν στο κοινό τα λίγα λόγια που ανέφεραν ο αδελφός του εκλιπόντος, Χρήστος Μπαλταδώρος, καθώς και ο συμμαθητής του στη Σχολή Ικάρων, Σπηνάγος Ιπτάμενος Χρύσανθος Ποιματίτης, οι οποίοι εξήραν το ήθος και την αριστεία του ήρωα. Την εκδήλωση τίμησαν, επίσης, με την παρουσία τους ο Αρχηγός του ΓΕΕΦ, ο Διοικητής της ΕΛΔΥΚ, αξιωματούχοι των ενόπλων δυνάμεων και δεκάδες παρευρισκόμενοι.

Φαρμακεία

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τσαγαρίδης Χαράλαμπος: Μακεδοντισσός 92 Α+Β (ηλίσσιον Κ-Cineplex), Στρόβολος, τηλ.: 22871954, 22319608.
Γεωργίου - Τίρα Κατερίνα: Λεωφ. Κυρηνείας 100 (απέναντι από εκκλησία Αγίου Ανδρέα, Πλατύ), Αγλαντζιά, τηλ.: 22340340, 22514500.
Ιακωβίδης Κωνσταντίνος: Κρήτης 6Γ (ηλ-γιάδρομος Debenhams Central, μετά τη διασταύρωση Τρουλλίδης), Λευκωσία, τηλ.: 22752877, 22255058.
Κανάρη - Λεωνίδου Μαρία: Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ' 177 (100μ. πριν από το σουπερμάρκετ ΚΚΟΛΙΑΣ (Λακατάμεια) δίπλα από την Τράπεζα Κύπρου), Λακατάμεια, τηλ.: 22383566, 22358486.
Χριστοφίδης Χάρης: Περικλέους 39 Α (μετ. Φώτων Κώστα Θεοδώρου και Κληματαριάς), Στρόβολος, τηλ.: 22511351, 22319454.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Παπασιόπου - Καντινίδου Μάρω: Φραγκλίου Ραούβελτ 272 (Ζακάκι, δίπλα από φούρνο Sunfresh), Λεμεσός, τηλ.: 25390354, 25388448.
Φιλίππου - Φουράλ Μαρίνα: Νίκου Παττίνη 7Α (500μ. βόρεια των φωτών των Παλιμ-διών μεταξύ των πρατηρίων Πετρολίνα και

ΕΚΟ), Λεμεσός, τηλ.: 25334403, 25770275.
Λαμάρη Κάτια: Λεωφ. Μακαρίου ΙΙΙ 187 (ηλίσσιον ΑΡΙΕΛ), Λεμεσός, τηλ.: 25354978, 25381197.
Αγαθοκλέους Αγαθοκλής: Γρηγόρη Αυξεντίου 8 Δ (ηλίσσιον Δημοτ. Σχολείου Χαλκού-τσας), Μέσα Γειτονιά, τηλ.: 25751275, 25753942.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Ιωαννίδου Χρυστάλλα: 1ης Απριλίου 14, Λάρνακα, τηλ.: 24650565, 99917405.
Σεργίου Ανδρέας: Αρχ. Μακαρίου 9 (ηλίσσιον Αστυνομικού Σταθμού Λάρνακας), Λάρνακα, τηλ.: 24623110, 24530445.

ΠΑΦΟΣ

Ηλιάδη Μάχη: Ανεξαρτησίας 11 & Επτανήσου 1 (δίπλα από Τεχνική Σχολή), Πάφος, τηλ.: 26941100, 26944544.
Ηρακλέους Μαίρη: Ακαμαντίδους 31 Α (800 μέτρα από το περίπτερο Time Out προς τη Χλωράκα, απέναντι από την Τράπεζα Κύ-πρου), Πάφος, τηλ.: 26947629, 99107608.

ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ

Στυλιανού Στέλιος: Σωτήρας 7 Α (έναντι Κλι-νικής «Απλώ»), Παραλίμνι, τηλ.: 23812040, 23744313.

Ιατροί

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Παθολόγος: Αριστομένης Δημήτριος Τουρ-βάς, τηλ.: 99097385, 22108553.
Οφθαλμίατρος: Αντώνης Γλυκερίου, τηλ.: 70000171.
Οδοντίατρος: Σταύρος Σοφοκλέους, τηλ.: 22264442, 99437361.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Οδοντίατρος (μόνο Κυριακή): Παναγιώτης Σιαφάκας, τηλ.: 99337387.
Οδοντίατρος (μόνο Δευτέρα): Μαρία Κοιλώ-νη, τηλ.: 99917174.

Βραβεία για το Grammar School Λευκωσίας και το Grammar Junior School

Διοργανώθηκε από την Ελληνική Τράπεζα και το Συγκρότημα Δίας στο Lemon Park την Πέμπτη, 6 Ιουνίου 2019, μια καταπληκτική τελετή απονομής βραβείων. Το Grammar School Λευκωσίας και το Grammar Junior School σάρωσαν τα περισσότερα βραβεία ανάμεσα σε πολλούς οργα-νισμούς και σχολεία στους ακόλουθους τομείς: The Grammar School: Public Speaking: Βέλτιστη Μαθησιακή Εμπει-ρία, με τίτλο υποψηφιότητας "The Ability to Address an Audience Successfully" (Ανδρέας Αράμης, Λυγία Λοΐζου, Χριστίνα Λέτερη). Eco School: Καλλιέργεια Περιβαλλοντικής Συνειδήσης, με τίτλο υποψηφιότητας "Our Eco School" (Καυάνια Κυριάκου). Νεανική Επιχειρηματικότητα: με τίτλο υποψηφιότητας "Today's Entrepreneurs - Tomorrows Leaders, Microsoft Student Ambassadors Program & Junior Achievers"

(Ελένη Σαββίδου, Στέλιος Ανδριανός). Δεσμός με την Κοινωνία: με τίτλο υποψη-φιότητας "ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ" (Γιώργος Σιαύρου). Ψηφιακή Πιατόρμα, GS Net Life: με τίτλο υποψηφιότητας "GS Net Life (Our own Developed Hub)" (Τόνια Γαλάτη, Αλέξης Μικελλίδης). The Grammar Junior School: STEM Programme: Θετικές Επιστήμες (Επιστήμη, Τεχνολογία, Μηχανική, Μαθηματικά), με τίτλο υποψηφιότητας "Teaching STEAM" (Samer Akkawi, Τόνια Γαλάτη). Funecole 21st Century Skills: Πληροφορική, με τίτλο υποψηφιότητας "21st Century Skills" (Μαρία Γαλάτη, Τόνια Γαλάτη). Innovation in Education: Using ICT to Improve Social Emotional Learning (Μαρία Γαλάτη, Τόνια Γαλάτη). Συγχαρητήρια σε όλους όσους εργαστήκαν με ζήλο γι' αυτήν την επιτυχία του σχολείου. Ευχαριστίες στους διοργα-νωτές, Ελληνική Τράπεζα, Συγκρότημα Δίας, την Κυπριακή Επιτροπή και όλους όσους συνέβαλαν για τα βραβεία καθώς και για την άψογη παρουσίαση της τελετής.

Συνεργασία Πανεπιστημίου Νεάπολης Πάφου με Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Νέο Πρωτόκολλο συνεργασίας υπεγράφη μεταξύ του Πανεπιστημίου Νεάπολης Πάφου και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου από τους Πρυτάνεις καθηγητές κ.κ. Σκλιά Παντελή και Πολυχρονίδη Αλέξανδρο, με την παρουσία του κ. Σανδαλίζοπουλου Ραφαήλ (Αντιπρύτανης Διοικητικών Υποθέσεων), κ. Μάρη Φώτη (Αντιπρύ-τανης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης), κ. Γαβριλίδου Ζωής (Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας), κ. Μιχαλοπούλου Μαρίας (Αντιπρύτανης Έρευνας και Διά Βίου Εκπαίδευσης), κ. Δρυμπίνα Ευάγγε-λου (Κοσμητορας Σχολής Κοινωνικών Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών). Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης συγκαταλείγεται μεταξύ των μεγαλύτερων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της Ελλάδας συμβάλλοντας και πρωτοδικώς με την πολύχρονη λειτουργία του τόσο την ακαδημαϊκή αριστεία, μέσω των σημαντικών σχολών του (Πολιτεχνική, Νομική, Ιατρική, κ.λ. όο και την περιφερειακή ανάπτυξη μέσω της χωροταξικής κατανομής των δομών του σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Θράκης. Η συμφωνία συνεργασίας στοχεύει στην αύξηση την εξωστρέφειας και της ακαδημαϊκής αριστείας του Πανεπιστημίου Νεάπολης προβλόνοντας την ενίσχυση και περαιτέρω αναβάθμιση της ήδη υφιστάμενης συνεργασίας των δύο Ιδρυμάτων, μέσω των δράσεων του προγράμματος Erasmus με την ανισαλαγή γνώση και έρευνα, διαχόντας τα αποτελέσματά της προς όφελος της ακαδημαϊκής κοινότητας και της κοινωνίας των πολιτών Ελλάδας και Κύπρου αντίστοιχα. Μέσω της συνεργασίας αυτής και της αύξησης των συνεργειών σε κοινά υφιστάμενα, αλλά και νέα επιστημονικά πεδία, όπου αναμένεται σε σύντομο χρονικό διάστημα να δραστηριοποιηθεί το Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφου, θα ενισχυθεί η διεθνοποίηση καθώς και η ακαδημαϊκή αριστεία και ωριμότητα των προσφερομένων Προγραμμάτων Σπουδών.

Γνωριμία με το μοναδικό σε ομορφιά δάσος με τον κέδρο της Κύπρου

Ένα υπέροχο δάσος με κέδρους απλώ-νεται στο Δάσος Πάφου, πραινίζοντας τις δυτικές πλαγιές της οροσειράς του Τρο-όδους. Οι κέδροι ορθώνονται περήφανα λες και γνωρίζουν ότι είναι μοναδικό στον κόσμο, αφού το είδος Cedrus brevifolia (Κέδρος ο βραχύφυλλος) υπάρχει μόνο στην Κύπρο και πουθενά αλλού. Οι ουσιάδες των κέδρων δημιουργούν τον οικότοπο Δάσος με Cedrus brevifolia (9590*), τον οποίο η Ευρώπη έχει χαρακτηρίσει ως οικότοπο προτεραιότητας και εντοπίζεται αποκλειστικά εντός του δικτύου Natura 2000 «Περιοχή Κοιλάδα Κέδρων - Κά-μπος». Όσοι ντόπιοι και ξένοι ταξιδιώτες επιζητούν τη δροσιά της φύσης ή αναζητούν να θαυμάσουν την ομορφιά του νησιού, μπορούν να κάνουν μια εκδρομή στην Κοιλάδα των Κέδρων και να απολαύσουν το μοναδικό τοπίο.

Τόσο στη διαδρομή όσο και στην Κοι-λάδα των Κέδρων, ο επισκέπτης θα βρει ενημερωτικές πινακίδες με πληροφορίες για τον οικότοπο και το έργο LIFE-KEDROS. Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του προ-γράμματος LIFE της ΕΕ και στοχεύει στην

© Eliades N. - G.

ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση και προστασία του ενδημικού οικότοπου Δάσος με Cedrus brevifolia, μέσω από συ-γκεκριμένες δράσεις, εντός και εκτός των φυσικών ορίων εξάπλωσής του.

Ο επισκέπτης στη διαδρομή προς την Κοιλάδα των Κέδρων έχει τη δυνατότητα να επισκεφθεί γραφικές κοινότητες του ορεινού όγκου του νησιού, όπως οι κοι-νότητες: Παναγία, Μπλικούρι, Κάμπος και Τοακκίτσια. Εκεί, ο επισκέπτης μπορεί να βρει καταλύματα και χώρους εστία-σης για ξεκούραση. Ταυτόχρονα, υπάρχει δυνατότητα επίσκεψης στο Μοναστήρι της Παναγίας του Κύκκου, αλλά και στο Μουσείο Δασικής Κληρονομιάς Κάμπου (δρόμος Κύκκου - Κάμπου).

Περισσότερες πληροφορίες για τον οικότοπο 9590*, τις δράσεις του έργου LIFE-KEDROS, αλλά και τις κοινότητες υπάρχουν στην ιστοσελίδα www.life-kedros.eu.

§Εισιτήρια του έργου είναι: Τμήμα Δασών (Ανάδοχος εταίρος), Φιλοδοσιακός Σύνδεσμος Κύπρου, Frederick University (Μονάδα Διατήρησης της Φύσης).

Είμαστε όλοι πράσινοι, τελικά; (2)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΑΚΗΣ*

Λίγες ημέρες πριν από τις εκλογές έγραψα και δημοσίευσα ένα άρθρο με τον πιο πάνω τίτλο. Το άρθρο είχε ως αφηγηρία το αποτέλεσμα μιας έρευνας της κοινής γνώμης από το ΡΙΚ, που έλεγε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών (81% αν θυμάμαι καλά) θεωρούσε τον εαυτό του ως Οικολόγο! Καλούσα, λοιπόν, αυτούς τους πολίτες και ακόμα πιο συγκεκριμένα τους πολίτες που καθ' όλη την περίοδο προς τις εκλογές πραγματοποιούσαν διαμαρτυρίες (π.χ. Ορόντια, Πυργά, Δάλι, Δευτερά, Πάφο κ.λπ.) να πάνε στην κάλπη και να ψηφίσουν στη βάση αυτών των οικολογικών τους ευαισθησιών.

Να επιλέξουν εκείνη την πολιτική πρόταση που έχει καταθέσει προτάσεις και δράσεις, όχι μόνο για τα κοινά περιβαλλοντικά προβλήματα του τόπου, αλλά και για τις μεγάλες περιβαλλοντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα, π.χ. κλιματικές αλλαγές.

Δυστυχώς, οι πολίτες δεν ανταποκρίθηκαν σε αυτό το κάλεσμα, και τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογών δεν αφήνουν κανένα περιθώριο αμφιβολίας περί τούτου. Αφροσιν τις ανησυχίες τους για το περιβάλλον στο σπίτι και πήγαν στις εκλογές (όσοι/όσες πήγαν) για να κάνουν αυτό που έκαναν.

Αποδείχθηκε, γι' ακόμα μια φορά, ότι η ευαισθησία για το περιβάλλον είναι δευτερεύον θέμα στη συνείδηση των Κυπρίων πολιτών, ένα μη πολιτικό θέμα, ένα θέμα που δεν οχεύεται -νομίζουμε- με τις πολιτικές αποφάσεις και την ιδεολογία των πολιτικών κομμάτων. Για άλλη μια φορά λειτούργησαν πιο «πρωτόγονες» δυναμικές στην αντίληψη των ψηφοφόρων.

Το «καλό» και το «κακό» πήραν μορφή που κατανοεί και η πιο απλοϊκή σκέψη. Μν νομίζετε ότι αυτό συνέβη μόνο στην Κύπρο. Παρά τα όσα διαφημίζονται και προβάλλονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το «πράσινο κόμμα», δηλαδή η άνοδος του ευρωπαϊκών πράσινων κομμάτων, δεν έφτασε στη Νότια Ευρώπη και δεν τάρξε τα ήσυχα νερά της Μεσογείου.

Ηρθε λοιπόν και η 5η Ιουνίου, Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, κατά τον ΟΗΕ. Τα κόμματα εξέδωσαν ανα-

κοινώσεις. Από το κυβερνών ΔΗΣΥ, με τα μεγάλα περιβαλλοντικά εγκλήματα που γίνονται καθημερινά (Ακάρια, ψηλά κτήρια, καταστροφή δασών, Θαλασσινές Σπυλίες κ.ά.) μέχρι και το ΕΛΑΜ, το οποίο καταψηφίζει κάθε περιβαλλοντική νομοθεσία και στηρίζει τη λαθροθηρία. Επιπλέον, το ΑΚΕΛ άλλαξε τόνια σε μια λαϊκή αγορά (εκστρατεία κατά των πλαστικών σακούλων) και ο ΔΗΣΥ λειτούργησε περίπτερο με ηλεκτρικό αυτοκίνητο. Κάποιες δράσεις, δηλαδή, που έγιναν (και ακόμα γίνονται) από τους Οικολόγους τα τελευταία 15 χρόνια με συνέχεια και συνέπεια.

Όμως, είδατε εσείς κάποια συζήτηση για τα θέματα αυτά στα κυπριακά μέσα ενημέρωσης; Είδατε κάποιο δεκάλεπτο, έστω από τα χιλιάδες τηλεοπτικά λεπτά, κατά τη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Περιβάλλοντος (1-9 Ιουνίου); Εγώ, πάντως, δεν πρόσεξα κάτι.

Αντίθετα, την πιο μεγάλη σε όγκο και διάρκεια, αλλά, κυρίως, περιεχόμενο, περιβαλλοντική εκδήλωση της εβδομάδας -τα περιβαλλοντικά βραβεία 2019- που διοργάνωσε το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, δεν την παρουσίασε κανένα τηλεοπτικό κανάλι, ακόμα κι αν σ' αυτήν παρευρέθησαν και έκαναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων και η Επιτροπος Περιβάλλοντος. Ακόμα και το ΡΙΚ, που καθηκόντως ήταν εκεί, εκ παραδρομής, παρέλειψε να προβάλει σημαντικά στο δελτίο ειδήσεων της επόμενης ημέρας.

Λοιπόν, δεν βαριέσαι, αδελφέ. Κλιματική αλλαγή, λιώσιμο των πάγων,

υπερθέρμανση του πλανήτη... Αυτά είναι για τους Ευρωπαίους. Εμείς εδώ ανοίξαμε συζήτηση για τις προεδρικές εκλογές του 2023. Ποιος θα καθίσει στη μεγάλη καρέκλα και ποιοι θα είμαστε δίπλα του για να απολαύσουμε τους καρπούς της νίκης. Έχω προσέξει ότι τα ΜΜΕ ασχολούνται τελευταίως πολύ με το θέμα αυτό. Είναι πιο «πασάρικο» από τις φώκιες, τις χελώνες και τις θαλασσινές σπυλίες.

Πρόεδρος Κινήματος Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών

Αποδείχθηκε, γι' ακόμα μια φορά, ότι η ευαισθησία για το περιβάλλον είναι δευτερεύον θέμα στη συνείδηση των Κυπρίων πολιτών, ένα μη πολιτικό θέμα, ένα θέμα που δεν σχετίζεται -νομίζουμε- με τις πολιτικές αποφάσεις και την ιδεολογία των πολιτικών κομμάτων. Για άλλη μια φορά λειτούργησαν πιο «πρωτόγονες» δυναμικές στην αντίληψη των ψηφοφόρων

Να αναβαθμιστεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Α. ΟΜΗΡΟΥ*

Η ανάδειξη των νέων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αποτέλεσε έναν ακόμα σταθμό στην πορεία της Ε.Ε. σε μια κρίσιμη φάση της ιστορικής της διαδρομής. Η οικονομική κρίση, που ιαλάνισε το ευρωπαϊκό οικοδόμημα τα τελευταία χρόνια, απείλπει επικίνδυνα τη συνοχή του. Μέσα από την κρίση απεδείχθη ότι η σημερινή Ευρώπη δεν είναι η Ευρώπη που χρειαζόμαστε. Αυτό που χρειαζόμαστε οι λαοί της Ευρώπης είναι μια Ευρώπη της αλληλεγγύης και όχι των οδυνηρών μέτρων, μια Ευρώπη όπου όλοι οι πολίτες, γυναίκες και άντρες, νέοι και ηλικιωμένοι, θα έχουν τη δυνατότητα να ευημερούν και όπου τα αιμοτικά και συλλογικά δικαιώματα, κοινωνικά, εργατικά, δημοκρατικά ή οικονομικά θα τυχάνουν σεβασμού και προστασίας.

Μια Ευρώπη που να είναι βιώσιμη και δίκαιη, μια Ευρώπη που να κοιτάζει αισιόδοξα το μέλλον. Μια Ευρώπη που να είναι ενωμένη και να μπορεί να επιχειρήσει το βάθεμα της ενοποίησης.

Η δημοκρατική νομιμοποίηση των αποφάσεων που λαμβάνονται από τα Ευρωπαϊκά Όργανα διακυβέρνησης είναι ένα πρώτο ζήτημα για την αλλαγή κατεύθυνσης στην Ευρώπη. Αυτό προϋποθέτει ότι η φωνή των πολιτών θα ακούγεται και θα αντανακλάται στους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Σήμερα πολλοί Ευρωπαίοι πολίτες απομακρύνονται από την Ε.Ε., καθώς διαπιστώνουν ότι είναι η αιτία των προβλημάτων τους παρά η λύση τους. Αν δεν επανοικοδομηθεί η εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτικών θεσμών και των κοινωνιών, δεν θα είναι δυνατό να ξεπεραστεί η σημερινή κρίση εμπιστοσύνης στην Ευρώπη.

Η μέχρι τώρα συντηρητική πρακτική της διακυβερνητικής συνεννόησης με παραγνώριση του καί' εξοχόν δημοκρατικού νομιμοποιημένου οργάνου λαϊκής εκπροσώπησης, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, είναι από τους βασικούς λόγους της αποτυχίας αντιμετώπισης της κρίσης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται πίσω από κλειστές πόρτες. Για να διασφαλιστεί τόσο η δημοκρατική νομιμοποίηση

όσο και η αποτελεσματικότητα και η ποιότητα των αποφάσεων, θα πρέπει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να είναι πλήρως μέτοχο των προσπαθειών διαχείρισης των προβλημάτων και των προκλήσεων. Θα πρέπει να αξιοποιηθεί απολύτως η πρόνοια και ο μηχανισμός της Συνθήκης της Λισαβώνας, έτσι ώστε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να έχει ισότιμη συμμετοχή με το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Θα πρέπει ταυτόχρονα οι εθνικές κυβερνήσεις να επιτρέψουν και να ενθαρρύνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συμμετάσχει στην ανάπτυξη της μελλοντικής αρχιτεκτονικής της Ε.Ε.

Η συντηρητική και νεοφιλελεύθερη απάντηση στα προβλήματα, ιδιαίτερα της οικονομίας, υπήρξε συχνά ανεπαρκής, πολύ καθυστερημένη και ολότελα λανθασμένη. Μια ατελής συνταγή λογιστικής - δημοσιονομικής σταθερότητας, αποκλειστικά μέσω μέτρων λιτότητας.

Η Ευρώπη που χρειαζόμαστε είναι μια Ευρώπη της δικαιοσύνης και της βιώσιμης ανάπτυξης. Για να επιστρέψουμε στην ανάπτυξη και να επιτύχουμε οικονομική σταθερότητα στις οικονομίες μας και στα χρηματοπιστωτικά συστήματα πρέπει, για μια ακόμα φορά, να υπηρετούν την κοινωνία, να υπόκεινται στον έλεγχο της δημοκρατίας και όχι των αγορών.

Πρέπει να ξεπεράσουμε την κοινωνική και οικονομική τραγωδία της μαζικής ανεργίας, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων. Τέλος θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ριζικά ο θάνατος κίνδυνος που απειλεί την ανοχή του ευρωπαϊκού οικοδομήματος από το οξυνόμενο φθοροποιό και εκφυλιστικό φαινόμενο της Ευρώπης των δύο ταχυτήτων, της Ευρώπης του Βορρά και του Νότιου. Με τη θεμελιώδη

αρχή του ευρωπαϊκού οράματος. Την αρχή της αλληλεγγύης.

Η Ευρώπη που χρειαζόμαστε, η Ευρώπη που οραματιζόμαστε, είναι η Ευρώπη του σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της ισότητας.

Μόνο μια τέτοια Ευρώπη θα μπορεί να πείσει ότι δεν είναι το πρόβλημα, όπως διατείνονται οι ευρωσκεπτικιστές, αλλά η λύση του προβλήματος.

Το νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το καί' εξοχόν όργανο της συλλογικής βούλησης των λαών της Ευρώπης, καλείται να διεκδικήσει έναν ισότιμο και αναβαθμισμένο ρόλο στη νέα περίοδο.

*Τέως Πρόεδρος Βουλής των Αντιπροσώπων

Σήμερα πολλοί Ευρωπαίοι πολίτες απομακρύνονται από την Ε.Ε., καθώς διαπιστώνουν ότι είναι η αιτία των προβλημάτων τους παρά η λύση τους. Αν δεν επανοικοδομηθεί η εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτικών θεσμών και των κοινωνιών, δεν θα είναι δυνατό να ξεπεραστεί η σημερινή κρίση εμπιστοσύνης στην Ευρώπη

Και πάλι ο ρόλος της Παιδείας και της Εκκλησίας

ΔΡ ΙΑΚΩΒΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ*
www.iakovosaristidou.com

**«Εκείνος που ανοίγει την πόρτα ενός σχολείου, κλείνει μια φυλακή»
Βίκτωρ Ουγκώ**

Αναλογιζόμενος τα κακά που συμβαίνουν καθημερινά στον Τόπο μας, σε μια εποχή που μάχεται για την επιβίωσή του, διερωνάται κανένας γιατί δεν αξιοποιούμε σωστά θεσμούς όπως η Παιδεία και η Εκκλησία, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα μέγιστα. Δυστυχώς και στις δύο περιπτώσεις εξακολουθούμε τις συζητήσεις μας σε ήσυχους οπιασμούς θέματα κι όχι στο πώς θα βοηθήσουν να φτιάξουμε μια καλύτερη κοινωνία. Κι οι δυο θεσμοί θα μπορούσαν να επενεργήσουν σωστά στις διανοητικές, ψυχικές και σωματικές ικανότητες των ατόμων. Όμως το θέμα δεν είναι τόσο απλό όπως το παρουσίασε ο μεγάλος Ουγκώ.

Πρόσφατα ανακινώθηκε συμφωνία μεταξύ Κυβέρνησης και εκπαιδευτικών οργανώσεων για ζητήματα που αποτέλεσαν σημεία τριβής για αρκετό καιρό. Κανένα από τα θέματα δεν αφορούσε την ουσία της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, που ο Τόπος χρειάζεται. Ας ελπίσουμε ότι τώρα που βρέθηκε 'η χρυσή τομή' στα εκκρε-

μούντα αιτήματα των εκπαιδευτικών, με τον ίδιο ζήλο θα βρεθούν σύντομα κι οι χρυσές τομές στα 'μεγάλα εκπαιδευτικά θέματα που το Υπουργείο Παιδείας έχει ενώπιόν του, την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου και την αξιολόγηση των μαθητών', ή 'τώρα θα προχωρήσουμε σε πιο σημαντικά θέματα της δημόσιας εκπαίδευσης, του δημόσιου σχολείου, που θα οδηγήσουν και το δημόσιο σχολείο ακόμη πιο ψηλά, που είναι ο τελικός μας στόχος' όπως αναφέρθηκαν μετά τη συμφωνία. Ελπίζω αυτήν τη φορά οι εκπαιδευτικές οργανώσεις να τηρήσουν τις υποσχέσεις τους.

Top of Form

Για να διευκολύνω το έργο αυτό θα επαναλάβω μερικά από τα κυριότερα εκπαιδευτικά θέματα που θα πρέπει να ρυθμιστούν. Για πολλές δεκαετίες οι διοριζόμενοι εκπαιδευτικοί προέρχονταν από ένα κατάλογο, που μοναδικό κριτήριο είχε τον χρόνο που πήραν το πτυχίο τους κι όχι την καλλιπλοπία τους για το έργο. Προσπάθειες που έγιναν για να γίνει ο κατάλογος αξιολογικός (απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 1988/89) δεν ευδοκίμησαν λόγω αντίδρασης, κυρίως, των εκπαιδευτικών οργανώσεων και προφανώς των Κομμάτων, που ήταν οι εισηγητές του συστήματος αυτού. Τελικά έγινε κατορθωτή πρόσφατα η δημιουργία ενός αξιολογικού καταλόγου διορισμού εκπαιδευτικών, που πρέπει να υλοποιηθεί προσεκτικά. Όμως μια άλλη εισήγησή μας, η εισαγωγή του συστήματος ολο-

μερου σχολείου, που έγινε δεκτή από την Κυβέρνηση Βασιλείου (πάλι το 1988/89), τώρα άρχει να προβληματίζει κάπως τους αρμοδίους.

Διερωτήθηκα κι άλλοτε ποια ζημιά έγινε στην Παιδεία μας από την καθιέρωση του χρονολογικού καταλόγου διορισμών εδώ και δεκαετίες και τη λειοψία των σχολείων μας μόνο για λίγες ημέρες τον χρόνο και λίγες ώρες την ημέρα! Είναι ασφαλώς αδύνατο να επιμετρηθεί. Μπορεί να 'ναι κι ανυπολόγιστο!

Η υιοθέτηση του ολοήμερου σχολείου το 1988/89 υπολογίστηκε ότι θα στοίχιζε 25 εκ. λίρες. Σήμερα ασφαλώς θα στοίχιζε πολύ περισσότερα. Γι' αυτό θα πρέπει να

εξετάσουμε άλλους τρόπους επέκτασης του χρόνου που τα παιδιά μας βρίσκονται κάτω από τα νάματα της Παιδείας, όπως τον συνδυασμό του θεσμού των κέντρων ημερήσιας φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας υπό την επίβλεψη του Τμήματος Ευημερίας, που προωθήσαμε τη δεκαετία του 1980 για υποβοήθηση της εργαζόμενης μητέρας, ώστε τα Κέντρα αυτά να φροντίζουν και μικρά παιδιά σχολικής ηλικίας μετά τη λήξη του κανονικού σχολικού προγράμματος. Θα πρέπει όμως να οργανωθούν κατά τέτοιο τρόπο, ώστε τα παιδιά 'να εκπαιδεύονται'.

Σαν ένας κοινωνικός επαγγελματίας, που ενδιαφέρεται, όχι μόνο για την οικονομι-

κή, αλλά πάνω απ' όλα για την κοινωνική ανάπτυξη, έχω και σε άλλες περιπτώσεις αναφερθεί στον καταλυτικό ρόλο που μπορεί η Εκκλησία να διαδραματίσει προς αυτήν την κατεύθυνση. Όλη η χριστιανική διδασκαλία αναφέρεται στον σωστό τρόπο ζωής του ατόμου. Διδάσκει με πολλούς τρόπους όλες εκείνες τις αξίες που πρέπει να διέπουν τη ζωή και συμπεριφορά του ανθρώπου: την αγάπη προς τον πλησίον, τη μεγαλοψυχία, τη συγχώρεση, την αλληλοβοήθεια, την ισότητα, τη δικαιοσύνη. Η Εκκλησία θα πρέπει να ανασκοπήσει τον ρόλο της στο θέμα αυτό.

Ξεκινώντας από τον θεσμό των κατηχητικών σχολείων, τα μνημόνια που εκπέμπουν πρέπει να απευθύνονται περισσότερο προς τη διαμόρφωση του χαρακτήρα των παιδιών ώστε να γίνουν 'καλοί κ' αγαθοί' αριανοί πολίτες. Το ίδιο θα πρέπει να γίνεται στο μάθημα των Θρησκευτικών στα σχολεία. Η Εκκλησία θα πρέπει να αναθέσει σε ειδικούς θεολόγους/κοινωνιολόγους/ψυχολόγους σε συνεργασία με τις Εκπαιδευτικές Αρχές την ανάπτυξη των αναγκαίων αναλυτικών προγραμμάτων και τη συγγραφή των κατάλληλων βοηθημάτων.

Η Εκκλησία θα πρέπει επιπλέον να ενισχύσει τον ρόλο της στα καθημερινά προβλήματα των πολιτών κάνοντας πράξη τα διδάγματα του Χριστιανισμού. Ενώ έχει να επιδείξει πολλά φιλανθρωπικά έργα, η γενικότερη εντύπωση είναι ότι γενικά ενεργεί σαν ένας άλλος οικονομικός οργανισμός. Δεν είμαι εναντίον της οικονομικής ευρωστίας της Εκκλησίας,

όπως κι οποιοδήποτε οργανισμού ή ατόμου. Όμως είναι απαραίτητο τα μέσα, που διαθέτουν, να χρησιμοποιούνται για σωστούς σκοπούς.

Όπως κι οι κοινωνικοί Λειτουργοί του Κράτους έτσι κι οι Λειτουργοί της Εκκλησίας θα πρέπει να προσεγγίζουν όσους έχουν ανάγκη για να βοηθήσουν στην επίλυση των προβλημάτων τους είτε με μεσολάβηση προς τις κρατικές υπηρεσίες είτε παρέχοντάς τους άμεση βοήθεια. Το γεγονός ότι τώρα υπάρχει η Κρατική Κοινωνική Μέριμνα δεν πρέπει να θεωρείται ότι απαλλάσσει την Εκκλησία από το έργο αυτό.

Πρώην Υπουργός, πρώην Γενικός Διευθυντής Γραφείου Προγραμματισμού

Η Εκκλησία θα πρέπει επιπλέον να ενισχύσει τον ρόλο της στα καθημερινά προβλήματα των πολιτών κάνοντας πράξη τα διδάγματα του Χριστιανισμού. Ενώ έχει να επιδείξει πολλά φιλανθρωπικά έργα, η γενικότερη εντύπωση είναι ότι γενικά ενεργεί σαν ένας άλλος οικονομικός οργανισμός

Εκποιώσεις: Μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί

ΜΑΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ*

Η απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας αποτελούσε, για τους περισσότερους από εμάς, ένα όνειρο που θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί κάτω από πολύ συγκεκριμένες συνθήκες: συνεχής εργοδότηση με σταθερές απολαβές, ώστε να μπορούν να καταβάλλονται οι δόσεις αποπληρωμής του οικιακού δανείου. Η οικονομική κρίση, εάν δεν οδήγησε σε απώλεια εισοδημάτων. Αυτό άλλαξε τα οικονομικά δεδομένα σε κάθε νοικοκυριό, καθώς και τις δυνατότητες αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων.

Δεδομένου ότι η Κύπρος έχει ακόμα αυξημένα ποσοστά ιδιωτικού και δημόσιου χρέους, αποδεικνύει πως οι αναδιαρθρώσεις δεν αποτέλεσαν τη μόνη και καλύτερη λύση σε όλες τις περιπτώσεις όπου εφαρμόστηκαν. Το ότι ακόμα μετράμε τα σεντ στο πορτοφόλι μας κάθε που πλησιάζει το τέλος του μήνα, αποδεικνύει πως η οικονομική κρίση θα έπρεπε να είχε αντιμετωπιστεί νωρίς και πριν ακόμη οι επιπτώσεις της οδηγήσουν σε καθολική κατάρρευση της κυπριακής οικονομίας. Για την έκαιρη όμως αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης χρειαζόταν πολιτική πρωτοβουλία και αμεσότητα.

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ αυτή η πολιτική πρωτοβουλία και αμεσότητα ήρθε νωρίς και έγκαιρα. Η ΕΔΕΚ ως ένα γνήσιο σοσιαλιστικό κόμμα προειδοποίησε από νωρίς, με συγκεκριμένες και υλοποιήσιμες προτάσεις για να αποτρέψει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης. Ήδη από τις 20 Νοεμβρίου 2008 ενέγραψε στη Βουλή το θέμα των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και τις ασυδοσίας των τραπεζών στην κυπριακή οικονομία, καταθέτοντας μάλιστα και συγκεκριμένες προτάσεις ώστε να περιοριστεί η ασυδοσία και να προστατευθούν οι δανειολήπτες. Οι προτάσεις και ανησυχίες της δεν υιοθετήθηκαν από την Κυβέρνηση, με αποτέλεσμα τα προβλήματα να συνεχιστούν και να κλιμακωθούν.

Ακολουθως, στις 16 Μαρτίου 2013, στη σύσκεψη Αρχηγών που έγινε για το κόστος, μόνο η ΕΔΕΚ κατέθεσε εναλλακτική πρόταση που προνοού-

σε αντί να γίνει κούρεμα, το αναγκαίο ποσό να το λάβει το κράτος από τους καταθέτες με τη μορφή του δανεισμού, με αντάλλαγμα την παραχώρηση κρατικών ομολόγων 10ετούς διάρκειας με χαμηλό επιτόκιο 1-1,5%. Κανένας δεν στήριξε την πρόταση αυτή, αλλά ούτε και έκανε αντιπρόταση.

Ακολουθως το 2013, όταν τέθηκε θέμα κρατικοποίησης του Συνεργαισμού, ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ, Μαρίνος Σιζόπουλος, πάλι κατέθεσε αντιπρόταση: το 1,5 δις ευρώ να δοθεί στον Συνεργαισμό για σκοπούς ανακεφαλαιοποίησης, το κράτος να αγοράσει περίπου 3,0-3,5 δις ευρώ μη εξυπηρετούμενα δάνεια και να μπει ένας ισχυρός εποπτικός μηχανισμός για να αποτραπεί η κακοδιαχείριση. Η υλοποίηση της πρότασης θα εξασφάλιζε τόσο την επιβίωση του Συνεργαισμού κάτω από έναν ισχυρό εποπτικό έλεγχο, την απαλλαγή της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας σε μεγάλο βαθμό από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και τη διευκόλυνση των πολιτών στη διαχείριση των δανείων, μειώνοντας έτσι τον κίνδυνο εκποίησης της περιουσίας τους.

Η πρόταση απορρίφθηκε και χιλιάδες πολίτες είναι τώρα εκτεθειμένοι στον κίνδυνο των εκποιήσεων.

Τον Σεπτέμβριο του 2014 μόνον η ΕΔΕΚ καταψήφισε τον νόμο για τις εκποιήσεις, ενώ τον Απρίλιο του 2015 συνέβαλε στη βελτίωση του πλαισίου αφερεγγυότητας προς όφελος των πολιτών. Την ίδια στιγμή η ΕΔΕΚ κατέθεσε στη Βουλή και τις πιο κάτω προτάσεις, οι οποίες ακόμη δεν έχουν συζητηθεί, παρά τις επανειλημμένες προσπάθειές μας:

Τον Σεπτέμβριο του 2014 μόνον η ΕΔΕΚ καταψήφισε τον νόμο για τις εκποιήσεις, ενώ τον Απρίλιο του 2015 συνέβαλε στη βελτίωση του πλαισίου αφερεγγυότητας προς όφελος των πολιτών. Την ίδια στιγμή η ΕΔΕΚ κατέθεσε στη Βουλή και τις πιο κάτω προτάσεις, οι οποίες ακόμη δεν έχουν συζητηθεί, παρά τις επανειλημμένες προσπάθειές μας:

- Κατοχύρωση της αξίας του ενυπόθηκου ακινήτου ως περιλαμβανείται στο αρχικό έγγραφο σύναψης του δανείου και όχι τη μειωμένη αξία που απαιτεί η Τράπεζα.
- Προστασία των εργαζομένων με ισοποση κατανομή του υπολοίπου σε όλους και όχι επιλεκτικά σε αυτούς που θα υποδείξει η Τράπεζα.

Πρόσφατα η ΕΔΕΚ κατέθεσε εκ νέου την πρότασή της να μην προχωρεί η Τράπεζα σε εκποίηση ακινήτου όταν εκκρεμεί απόφαση δικαστηρίου.

Την ώρα που έπρεπε να κατατεθούν προτάσεις, ώστε να σωθεί η κυπριακή οικονομία και να αποφευχθεί η οικονομική κατρακύλα και να μην κινδυνεύουν χιλιάδες συμπολίτες μας από τον κίνδυνο των εκποιήσεων, η ΕΔΕΚ ήταν παρούσα! Την ώρα που έπρεπε να ανακαινιστούν οι εκποιήσεις, μόνον η ΕΔΕΚ καταψήφισε τον νόμο των εκποιήσεων. Η σοσιαλιστική και φιλολαϊκή πολιτική δεν εφαρμόζεται ούτε διακηρύσσεται με ατάκες, αλλά μέσα από στοχευμένες προτάσεις και εισηγήσεις που οδηγούν στην προστασία των πολιτών, στην κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική συνοχή! Ο εμβολιασμός της κοινωνίας με σοσιαλιστικές ιδέες συνεχίζεται. Σιαθερός και συνεπής πρωτοστάτης, το σοσιαλιστικό κόμμα της Κύπρου, η ΕΔΕΚ.

Εκπρόσωπος Τύπου Κ.Σ. ΕΔΕΚ,
Μέλος Κ.Ε. ΕΔΕΚ

Την ώρα που έπρεπε να ανακαινιστούν οι εκποιήσεις, μόνον η ΕΔΕΚ καταψήφισε τον νόμο των εκποιήσεων. Η σοσιαλιστική και φιλολαϊκή πολιτική δεν εφαρμόζεται ούτε διακηρύσσεται με ατάκες, αλλά μέσα από στοχευμένες προτάσεις και εισηγήσεις που οδηγούν στην προστασία των πολιτών, στην κοινωνική δικαιοσύνη και κοινωνική συνοχή!

ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΟΤΑΣ

Λοι έκανε ο Συναγερμός σήμερα το Ενιαίο Αμυντικό Δόγμα, όπως το έκανε τότε ο Κληρίδης; Όχι μόνο δεν θα το έκανε, αλλά μείωσε και τη θητεία για ποταπούς λόγους. Μείωσε την αμυντική ικανότητα της χώρας αντί να την αυξήσει όπως έκανε ο Γ. Κληρίδης.

2. Στο μεταναστευτικό ο Γ. Κληρίδης θα σήκωνε τα χέρια πάνω, όπως κάνουν αυτοί, αδιαφορώντας επεδείκναι για τις συνέπειες; Θα έδεχτο ο Κληρίδης τη σημερινή κατάσταση;

3. Θα έδεχτο ο Γ. Κληρίδης το κλείσιμο του Συνεργαισμού και την παράδοση του σε ιδιωτική τράπεζα ή θα τον διόρθωνε, γνωρίζοντας τη σημασία του για τις πλάτες μάζες του λαού μας;

4. Θα αντιμετώπιζε ο ΔΗΣΥ του Κληρίδη το πόρισμα για τον Συνεργαισμό με τον ίδιο τρόπο που το αντιμετώπισε ο ΔΗΣΥ σήμερα;

5. Θα έλεγε ποτέ ο Κληρίδης ότι πρέπει να απογαλακτιστούμε από την

Ελλάδα και να κόψουμε τον ομφάλιο λώρο; Θα ανεχόταν να μιλάμε, απλώς, για ίδια γλώσσα ή θα σίγαζε την αλαζονική γλώσσα;

6. Θα έδεχτο ποτέ ο Κληρίδης να ψήφιζε ο ΔΗΣΥ τον Ιούλιο του 2018, εκείνο τον κατάπτυστο αντιστατικό άδικο νόμο των εκπονήσεων εξιπρές χωρίς δικαίωμα προσφυγής στη Δικαιοσύνη;

7. Θα αδιαφορούσε ποτέ ο Κληρίδης γι' αυτούς που πάτησε πάνω τους η Πολιτεία για να σταθεί το 2013, τώρα που η χώρα πάει καλύτερα;

8. Θα έδεχτο ποτέ ο Κληρίδης τα ανόητα πρόσημα που επιβάλλει η Υπηρεσία Θήρας με τις ευλογίες της Κυβέρνησης και του ΔΗΣΥ; Η θα επέμενε η ποινή να είναι ανάλογη του εγκλήματος;

9. Έχει ο ΔΗΣΥ σήμερα υψηλού επιπέδου στελέχη, όπως επί Γ. Κληρίδη;

10. Εκπέμπει σήμερα ο ΔΗΣΥ την ίδια αύρα εμπιστοσύνης και μοναδικότητας που εξέπεμπε επί Γ. Κληρίδη;

Αυτά είναι μερικά μόνο παραδείγματα της διαφοράς του αυθεντικού ΔΗΣΥ απ' ό,τι έχουμε σήμερα.

Εμείς που μείναμε πιστοί σε εκείνον τον ΔΗΣΥ, υποδεικνύαμε τεκμηριωμένα από το 2016 αυτά που σήμερα βγαίνουν στη φόρα, χωρίς όμως αποτέλεσμα, γι' αυτό αποχωρήσαμε και προχωρήσαμε

στη δημιουργία του Πατριωτικού Κινήματος, βασιζόμενοι στις αρχές του ΔΗΣΥ του 1976 που σήμερα εγκατέλειψε, και ως μη νομίζουν κάποιοι πως, επειδή πήραμε λίγες ψήφους στις Ευρωεκλογές, είναι εκείνοι στη σωστή πορεία. Ο ποταμός από ρυάκι ξεκινά.

*Πρόεδρος του Πατριωτικού Κινήματος

Εμείς που μείναμε πιστοί σ' εκείνον τον ΔΗΣΥ, υποδεικνύαμε τεκμηριωμένα από το 2016 αυτά που σήμερα βγαίνουν στη φόρα, χωρίς όμως αποτέλεσμα και προχωρήσαμε στη δημιουργία του Πατριωτικού Κινήματος, βασιζόμενοι στις αρχές του ΔΗΣΥ του 1976 που σήμερα εγκατέλειψε

Κυπριακή εφεύρεση ταραίζει τα νερά της παγκόσμιας καινοτομίας

ΝΙΚΟΣ Γ. ΣΥΚΙΑΣ*

Στη δίνη των πολλαπλών προκλήσεων, των ραγδαίων αλλαγών, του έντονου ανταγωνισμού και των χιλιάδων προβλήσεων και τυχαίων εμπόδων που πρέπει να ξεπεραστούν, ποσοστό πέραν του 98% startups -σε παγκόσμιο επίπεδο- αποτυγχάνουν να γίνουν βιώσιμες. Η «Κουλιά του Θανάτου» επεκτείνεται από το λανσάρισμα του νέου προϊόντος μέχρι το στάδιο της ανάπτυξης και καθέρωσης του στην αγορά. Όχι μόνον οι καινοτομίες παρουσιάζουν μεγάλο ποσοστό αποτυχίας, αλλά και ένα πολύ μικρό ποσοστό των ιδεών -περίπου 1 με 2%- φτάνει να χρηματοδοτηθεί ακόμα και στο αρχικό στάδιο.

Είναι πολύ σημαντικό, ένας λαός να αναγνωρίσει ότι η ευημερία του εξαρτάται από το εύρος και το βάθος της καινοτομικής δραστηριότητάς του. Ο δυναμισμός μιας οικονομίας είναι ο συνδυασμός των εδραιωμένων δυναμικών και δυνατοτήτων πίσω από την καινοτομία: η δύναμη που υποκινεί την αλλαγή, το ταλέντο για την υλοποίηση της και η δεκτικότητα σε νέα πράγματα, καθώς και οι διευκολυντικοί θεσμοί που τα καθιστούν δυνατά. Νέες γνώσεις, νέες επινοήσεις και νέοι τρόποι να κάνουμε διαφορετικά πράγματα είναι τα βασικά μέσα για την πρόοδο. Περίπου τα δύο τρίτα της οικονομικής ανάπτυξης

της Ευρώπης κατά τις τελευταίες δεκαετίες είχαν ως κινητήρια δύναμη την καινοτομία.

Οι βασικοί συντελεστές ενός αποτελεσματικού Εθνικού Συστήματος Έρευνας & Καινοτομίας μπορούν να συνοψιστούν ως εξής: Γόνιμο οικοσύστημα καινοτομίας, κουλτούρα δημιουργικότητας και καινοτομίας, κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, κρίσιμη μάζα συντελεστών και υποδομών, επαρκής χρηματοδότηση, παροχή κινήτρων, ενίσχυση της καινοτομίας επιχειρηματικότητας, ερευνητική αριστεία, μεταφορά γνώσης και επιχειρηματική αξιοποίηση, ενδυνάμωση της διεθνούς διάστασης και της εξωστρέφειας, στρατηγική επικοινωνίας / branding και ανάπτυξη της οικονομικής και επιστημονικής διπλωματίας.

Πέραν των πιο πάνω κρίσιμων παραγόντων, απαιτούνται τα κατάλληλα εργαλεία, μέθοδοι και τεχνικές που ενισχύουν την ικανότητα για καινοτομία και γεφυρώνουν το χάσμα μεταξύ στρατηγικής και εκτέλεσης. Μετά από πολύχρονη έρευνα έχω αναπτύξει ένα νέο Μοντέλο Καινοτομίας, το οποίο:

1. Διευρύνει τη δημιουργικότητα και εμβάθυνει τη στρατηγική στη διαδικασία καινοτομίας, πολλαπλασιάζοντας τις πιθανότητες επιτυχίας καινοτομικών αποτελεσμάτων. Ακολουθεί μια πιο ολιστική προσέγγιση, η οποία: α) Φέρνει μαζί όλους τους βασικούς εταίρους της καινοτομίας, και β) καλύπτει όλα τα στάδια του κύκλου καινοτομίας: από την ανάπτυξη της δημιουργικής ιδέας και μετασχηματισμό της σε καινοτομία μέχρι τη μεταφορά / διάχυση των αποτελεσμάτων σε διαφορετικούς τομείς και πεδία.

2. Βοηθά στον εντοπισμό και στη διόρθωση λαθών που αφορούν τη διαδοτική κρίση και τη λήψη αποφάσεων, ώστε να αποφεύγονται λανθασμένες εκτιμήσεις τόσο από τους startpers, όσο και από τους υποψήφιους επενδυτές.

3. Γεφυρώνει την «Κουλιά του Θανάτου» -το πιο κρίσιμο στάδιο στην εδραίωση μιας νέας καινοτομίας- εστιάζοντας στους ακόλουθους παράγοντες «κλειδιά»: α) Διαφοροποίηση, μοναδικότητα, β) branding γ) στρατηγική τοποθέτηση, δ) ταίριασμα προϊόντος και αγοράς και ε) αποτελεσματική διαφήμιση τόσο στο λανσάρισμα, όσο και στο στάδιο της ανάπτυξης.

4. Εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς (δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, κυκλική οικονομία, έξυπνες πόλεις, διαχείριση ρίσκου) και σε όλες τις κλίμακες (προϊόντα / υπηρεσίες, startups - spinoffs, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μεγάλες εταιρείες).

Το νέο Υπόδειγμα Καινοτομίας -παρουσιάζεται σε ένα αναλυτικό Έγχειρίδιο Καινοτομίας που έχω ετοιμάσει- μπορεί να: α) Βελτιώσει την αποδοτικότητα της κυβερνήσεως και των επιχειρήσεων, β) βοηθήσει τα στελέχη των Οργανισμών να παράγουν περισσότερες και καλύτερες καινοτομίες, γ) συμβάλει στην ετοιμασία πετυχημένων προτάσεων / εφαρμογών στο πλαίσιο του Προγράμματος Ορίζοντας Ευρώπη, δ) δώσει στην Ευρώπη τον ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και των χωρών της Ασίας.

Ένα σύγχρονο εθνικό σύστημα

Οι επιδόσεις ενός σύγχρονου Εθνικού

Συστήματος για Έρευνα & Καινοτομία είναι συνάρτηση πολλών αλληλεξαρτώμενων παραγόντων / παραμέτρων που μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως ακολούθως:

1. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, Ψηφιοποίηση, Έξυπνοι Οικισμοί, Γόνιμο οικοσύστημα, κρίσιμη μάζα συντελεστών και υποδομών, επαρκή κονδύλια για επένδυση στην Έρευνα & Ανάπτυξη, παροχή κινήτρων. Κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο. Πολιτική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Οι υποδομές της άυλης οικονομίας (soft infrastructure) - νόμοι και κανονισμοί, πρότυπα, εμπιστοσύνη, κοινωνικό κεφάλαιο, πλαίσιο λειτουργίας και συναντίληψης- ενθαρρύνουν τις επενδύσεις.

2. Ανάπτυξη καινοτομικών δεξιοτήτων, καλλιέργεια ταλέντων. Επιτάχυνση της διαδρομής από την ιδέα στην αγορά. Καινοτόμος Διακυβέρνηση - αποδοτικότητα, διευκόλυνση του επιχειρείν, μείωση της γραφειοκρατίας και του διοικητικού φόρτου. Τακτική αναφοροδότηση και παρακολούθηση. Μετρήσιμα αποτελέσματα και λογοδοσία. Συνεργασία του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Δικτύωση, διασυνδεσιμότητα και συντονισμός όλων των εταίρων. Επιτάχυνση απονομής της δικαιοσύνης. Διάχυση της καινοτομίας, συνέργειες. Χρειάζεται μακροχρόνιος σχεδιασμός - η βραχυπρόθεσμη εστίαση αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια στην καινοτομία.

3. Καλλιέργεια μιας ανοιχτής, δημιουργικής κουλτούρας. Ενθάρρυνση της ποικιλομορφίας «diversity» και της ανεκτικότητας/δεκτικότητας. Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Διάχυση των καινοτομικών αποτελεσμάτων και της

νέας αξίας με τρόπο που να μειώνονται οι ανισότητες. Εξωστρέφεια, κινητικότητα. Καλλιέργεια ευνοϊκού κλίματος για την επιχειρηματικότητα. Ενθάρρυνση για ανάληψη πρωτοβουλιών, ώστε τυχόν αποτυχία να μην οδηγήσει σε σηματοδότηση. Δεν μπορείς να δοκιμάσεις κάτι που δεν ξανάνοις και να είσαι βέβαιος για το αποτέλεσμα - η καινοτομία εμπιέρεται ρίσκο. Τα δημιουργικά αποτελέσματα συνήθως χρειάζονται πολλές αποτυχημένες προσπάθειες. Κάθε αποτυχία μάς φέρνει πιο κοντά στην επίλυση του προβλήματος.

4. Δημιουργικό και αποτελεσματικό Branding. Στρατηγική επικοινωνία. Ενίσχυση του βαθμού ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης όλων των ενδιαφερόμενων μερών για τα οφέλη που προκύπτουν από ένα σύγχρονο Εθνικό Σύστημα Έρευνας & Καινοτομίας. Προβολή των ειδικών χαρακτηριστικών και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων με στόχο την προσέλκυση ταλέντων και επενδύσεων. Διαφοροποίηση, ανάδειξη της μοναδικότητας και της αυθεντικότητας.

Η πρωτοποριακή μέθοδος που έχω αναπτύξει συνδυάζει δημιουργικά τα πιο πάνω στοιχεία, χαρακτηριστικά, παράγοντες και διακριτές ικανότητες (distinctive capabilities), που περιλαμβάνουν κάθε διάσταση ενός γόνιμου οικοσυστήματος με τρόπο που να μεγιστοποιείται ο αντίκτυπος, η προσιθιμένη αξία και οι επιδόσεις ενός Εθνικού Συστήματος Έρευνας & Καινοτομίας.

Το νέο, δυναμικό «διεπιστημονικό» αυτό εργαλείο (cross-cutting tool): α) Σπριζείται στη συν-δημιουργία (co-creation) και την ανοικτή καινοτομία, και β) μπορεί

να συμβάλει ουσιαστικά στην οικοδόμηση ενός νέου επιχειρηματικού μοντέλου για την Κύπρο και την Ελλάδα.

Η καινοτομία δεν είναι προνόμιο γιγάντων. Υπάρχουν πολλές μικρές χώρες, οι οποίες έχουν αναπτύξει την άυλη καινοτομία και οικονομία: το Ισραήλ, η Ελβετία, η Σουηδία, η Δανία, η Φινλανδία, η Ταϊβάν, η Κορέα, η Εσθονία, η Μάλτα. Η Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση είναι μια ευκαιρία ακόμη και για μικρές χώρες, διότι δεν πρέπει να είσαι οικονομικός γίγαντας για να είσαι καινοτόμος.

*Σύμβουλος Στρατηγικής, Επικοινωνίας & Καινοτομίας

Η καινοτομία δεν είναι προνόμιο γιγάντων. Υπάρχουν πολλές μικρές χώρες, οι οποίες έχουν αναπτύξει την άυλη καινοτομία και οικονομία: το Ισραήλ, η Ελβετία, η Σουηδία, η Δανία, η Φινλανδία, η Ταϊβάν, η Κορέα, η Εσθονία, η Μάλτα. Η Τέταρτη Βιομηχανική Επανάσταση είναι μια ευκαιρία ακόμη και για μικρές χώρες, διότι δεν πρέπει να είσαι οικονομικός γίγαντας για να είσαι καινοτόμος

Υπόθεση Τιτίνας Λοιζίδου και η υπόλογος Τουρκία

ΑΝΔΡΕΑΣ Σ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ*

Η καθημερινότητα, ο απροβλεπτός για τα σοβάρια ζητήματα τρόπος ζωής και η έλλειψη μνήμης άφισαν στις εποποιήσεις ειδήσεις, στις μέσες σελίδες των εφημερίδων και με ελάχιστες αναφορές ραδιοηλεκτρονικά, τη νέα αποτυχία της Τουρκίας σε επίπεδο δικαίου, αναφορικά με την καταδίκη σε βάρος της που πέτυχε η Τιτίνα Λοιζίδου με απόφαση του ΕΑΔΑ τότε, την 18.12.1996.

Μια απόφαση του ΕΑΔΑ στην οποία κρίθηκε ρητά και σαφώς ότι το λεγόμενο «τουρκοκυπριακό κράτος» είναι παράνομο κατά το Διεθνές Δίκαιο. Παράλληλα, διαπιστώθηκε ευθύνη της Τουρκίας σε σχέση με το σύνολο της υπό στρατιωτική κατοχή περιοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας και άρα το γεγονός ότι η Τιτίνα εμποδίζει να απολαύσει τα περιουσιακά της δικαιώματα στην Κερύνεια, αποτελούσε και συνεχίζει να αποτελεί παραβίαση του άρθρου 1 της Σύμβασης. Μάλιστα, τονίστηκε ότι η ευθύνη της Τουρκίας, ως συμβαλλόμενου Κράτους, στοιχειοθετείται, γιατί υπάρχει στρατιωτική επέμβαση διά της οποίας η ίδια ασκεί τον πραγματικό έλεγχο στο υπό στρατιωτική κατοχή έδαφος.

Η απόφαση αυτή, δυστυχώς, όπως και η επακολουθήσασα Τέταρτη Διακρατική Προσφυγή της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά της Τουρκίας παραμένουν πολιτικά και πραγματικά μη αξιοποιήσιμες. Η συνέπεια προφανώς, ως προκύπτει από το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις 45 ετών δεν οδήγησαν σε λύση. Παράλληλα, πλέον, έχουμε μια Τουρκία που προχωρεί ακάθεκτη πέρα

από την επιδίωξη της για επικυριαρχία ολόκληρη την Κύπρο, χωρίς να ανησυχεί για επιπτώσεις σε βάρος της, να υλοποιεί μία νέα επεκτατική, παράνομη επέμβαση σε βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας, αντίθετα τώρα και στο Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας.

Συνεπώς, δεν είναι τυχαίο το ότι η Τουρκία προσπαθεί, για χρόνια τώρα, συστηματικά και με συνέπεια εκτιληκτική, να επιτύχει να κλείσει, πολιτικά, την ενόπλιση της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, από το 1996, εκκρεμούσα δικαστική απόφαση της Τιτίνας Λοιζίδου. Τούτο όχι τυχαία, αφού μια τέτοια, ενδεχομένως, «επιτυχία» της θα έχει, ως επιδίωξη η Τουρκία, σοβαρό αντίκτυπο ο όλες τις άλλες δικαστικές υποθέσεις που ήδη καθόρισαν συνέπειες σε βάρος της και στις οποίες επίσης δεν υπήρξε συμμόρφωση στο σχετικό αντίστοιχο δεδικασμένο. Μια άρνηση σταθερή, ως περιφρόνηση και μη συμμόρφωση της Τουρκίας προς τις αποφάσεις του ΕΑΔΑ σε σχέση με το Κυπριακό. Αποφάσεις κατά την Ευρωπαϊκή Σύμβαση, από όργανο του Συμβουλίου της Ευρώπης σε βάρος της Τουρκίας, στις οποίες όφειλε και οφείλει υποταγεί. Και, όμως, επιμένει, με σταθερή επιδίωξη, η Τουρκία, στη μη συμμόρφωση, έναντι της δικής μας «απάθειας». Στάση και μεταχείριση που καθιστά όλο και πιο αδιόστακτη και απαιτητική την Τουρκία.

Προφανώς για την Τουρκία το κλείσιμο της εκκρεμότητας της υπόθεσης της Τιτίνας δεν είναι θέμα μόνο «χρηματικής καταδίκης». Το μείζον θέμα είναι η κρίση του ΕΑΔΑ για το πρόσθετο καθήκον που της δημιουργήθηκε η απόφαση (αυτή, όπως και άλλες που ήδη υπάρχουν) για διασφάλιση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ιδιοκτησία, εγκατάσταση, ελευθερία μετακίνησης κ.λπ.) που προ-

βλέπει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα οποία η Τουρκία δεν σεβεται και δεν διασφαλίζει στο υπό στρατιωτική, παράνομη, κατοχή έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Υποθέσεις όπως των Τιτίνας, Βαρνάβα, Ξενίδη, Ορφανίδη και άλλες, ως δεσμευτικές αποφάσεις κατά το Διεθνές Δίκαιο, τις οποίες εξέδωσε το ΕΑΔΑ με τελεσίδικη ισχύ, ενοχλούν την Τουρκία, γιατί, προφανώς, δεν θέλει να διακινδυνεύσει μήπως στο μέλλον κάποια πολιτική ηγεσία στην Κύπρο -και γιατί όχι στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση- επιδίωξει να τις χρησιμοποιήσει εναντίον της. Άλλωστε, τότε και μόνον η χώρα αυτή θα υποχρεωθεί να λειτουργεί κατά το διεθνές δίκαιο και όχι ως κατακτητής, λόγω στρατιωτικής υπεροχής. Τότε και μόνο θα καταστεί μια χώρα που σεβείται τα ανθρώπινα δικαιώματα ο όλη τους την έκταση, εντός και εκτός της επικρατείας της, όπως και τους κανόνες της καλής γειτονίας και της ειρηνικής συμβίωσης.

Αποτελεί, λοιπόν, καθήκον για την Κυπριακή Δημοκρατία, χάριν του ιδίου του λαού και του μέλλοντος αυτού του τόπου, να διατηρεί συνεχώς και να επαυξάνει τη δικαία αυτή νομική πίεση κατά της παρανομίας της Τουρκίας.

*Δικηγόρος

Υποθέσεις όπως των Τιτίνας, Βαρνάβα, Ξενίδη, Ορφανίδη και άλλες, ως δεσμευτικές αποφάσεις κατά το Διεθνές Δίκαιο, τις οποίες εξέδωσε το ΕΑΔΑ με τελεσίδικη ισχύ, ενοχλούν την Τουρκία

Καπιταλισμός, ο μεγαλύτερος εχθρός της οικολογίας;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΗΛΙΑΔΗΣ

Δεν είναι λίγες οι αναπτύξεις, αλλά και οι λανθασμένοι σχεδιασμοί στον τόπο μας, που επιπράζουν αρνητικά το περιβάλλον στο οποίο ζούμε.

Η Πολιτική Οικολογία τονίζει ότι δεν θεωρεί την οικονομική ανάπτυξη ως εχθρό της, διότι υπάρχουν εφικτές λύσεις για την επίτευξη της γενικής ευημερίας, αν ληφθούν υπόψη και οι προτάσεις που κατατίθενται στη βάση της αειφόρου ανάπτυξης.

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, η αυξανόμενη ρύπανση των οικοσυστημάτων και η μόλυνση της ατμόσφαιρας είναι ιδιαίτερα εμφανείς. Έτσι, η υιοθέτηση των προτάσεων της Οικολογίας θα έπρεπε να θεωρείται μονόδρομος.

Η υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων, ο λανθασμένος χωροταξικός σχεδιασμός και η «άναρχη ανάπτυξη» από την πλευρά των μεγαλοεπιχειρηματιών, πέραν των αρνητικών και μη ανατρεψίμων αρνητικών επιπτώσεων στην ποιότητα ζωής των πολιτών, αναγκάζουν τη μεσαία τάξη να επωμίζεται το κόστος της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής.

Αυτή την εξέλιξη θα την χαρακτηρίζαμε και ως έλλειψη της κοινωνικής δικαιοσύνης, είναι τουλάχιστον άνιση και δημιουργεί χάος μεταξύ των κοινωνικών τάξεων.

Ως Κύπριος, επιβάλλεται πρωτίστως να υιοθετήσουμε ένα πιο βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης. Ο στόχος μας θα έπρεπε να ήταν η επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης, όμως, οφείλουμε να το ομολογήσουμε πως έχουμε να διανύσουμε μακρύ δρόμο ακόμα προς αυτήν την κατεύθυνση.

Συγκεκριμένες προτάσεις κατατίθενται από την Πολιτική Οικολογία και περιβαλλοντικές οργανώσεις, όμως το

υφιστάμενο καπιταλιστικό σύστημα τις απορρίπτει επανειλημμένως.

Τέτοιες προτάσεις αφορούν τις ΑΠΕ, Χωροταξικό Σχεδιασμό, Κυκλική Οικονομία, Βιώσιμη Κινητικότητα, Μείωση και Διαχείριση Αποβλήτων, Ποιότητα Αέρα, Αγροτικά και Τουρισμό.

Επιπλέον, η ανάπτυξη συνεργασιών με τις γειτονικές χώρες της Κύπρου, που θα αφορούν περιβαλλοντικά θέματα, θεωρώ πως θα ήταν ακόμα μια πολύ σημαντική και εποικοδομητική κίνηση, με αποτέλεσμα τον βέλτερο περιβαλλοντικό έλεγχο της ευρύτερης περιοχής. Η υιοθέτηση της Σύμβασης της Βαρκελώνης θα ήταν ένα εξαιρετικό εργαλείο εφαρμογής προς αυτήν την κατεύθυνση για συνεργασία και συνανάπτυξη, κόντρα στα ιδιωτικά συμφέροντα των ολίγων που επωφελούνται από την υφιστάμενη κατάσταση.

Η ακμή του καπιταλισμού, της μοντέρνας τεχνολογίας και της ανεξέλεγκτης εκμετάλλευσης φυσικών πόρων είναι κάτι που θα έπρεπε να προβληματίζει την κυπριακή κοινωνία και όχι μόνον την Πολιτική Οικολογία, ώστε ο προβληματισμός να γίνει δράση.

Πολυεθνικές εταιρείες προσπαθούν να αποδείξουν ότι προωθούν την κοινωνική εταιρική ευθύνη και την ανάπτυξη μιας πιο φιλοπεριβαλλοντικής συμπεριφοράς, με σκοπό να αποκρύπτουν από την κοινωνία τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά εγκλήματα που διαπράττουν.

Η οικονομική και οικολογική κρίση δεν μπορεί να μας αφήνει αδιάφορους σε ένα βαθιά καπιταλιστικό σύστημα που έχει εδραιωθεί σε παγκόσμια κλίμακα εδώ και δεκαετίες. Έτσι, θεωρείται ως επιτακτική ανάγκη να παύσουμε, όλοι μαζί, το φρένο στον καπιταλισμό.

Η Πολιτική Οικολογία, που θεωρείται σε παγκόσμια κλίμακα ως ο βασικός εχθρός του καπιταλισμού και υπέρμαχος της προστασίας του περιβάλλοντος, θα

πρέπει σε κάθε περίπτωση να στηρίζεται και από ανένταχτες κοινωνικές ομάδες και περιβαλλοντικές οργανώσεις, ώστε μέσα από την ενδυνάμωση της Οικολογίας και του Σοσιαλισμού να χτιστεί ένα δυνατό μέτωπο ενάντια στο αχόρταγο καπιταλιστικό κτήνος.

Τόσο ο Commoner όσο και ο Bookchin επισήμαναν ότι «ο καπιταλισμός είναι καταστροφικός όχι μόνο για μας, αλλά για ολόκληρο τον ιστό της ζωής του πλανήτη». Οι δύο επιστήμονες, ακόμα και 40 χρόνια πριν, περιέγραφαν τον καπιταλισμό ως «επιδείση της γης, στην αναζήτηση κέρδους». Αυτό επιβεβαιώνεται στις μέρες μας.

Έτσι, στο ερώτημα για το αν είναι ο καπιταλισμός ο μεγαλύτερος εχθρός της Οικολογίας, μας απαντά ο Joel Kovel το 2002, στο βιβλίο του «The Enemy of Nature», πως ο εχθρός είναι, φυσικά, ο παγκόσμιος καπιταλισμός.

*Μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Περιβαλλοντολόγος - Ακτιβιστής Κοινοβουλευτικός Συνεργάτης / Κίνημα Οικολόγων - Συνεργασία Πολιτών

Πολυεθνικές εταιρείες προσπαθούν να αποδείξουν ότι προωθούν την κοινωνική εταιρική ευθύνη και την ανάπτυξη μιας πιο φιλοπεριβαλλοντικής συμπεριφοράς, με σκοπό να αποκρύπτουν από την κοινωνία τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά εγκλήματα που διαπράττουν

Οι εκλογές στην Ελλάδα και τα προβλήματα μπροστά

ΔΡ ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΧΙΛΛΕΟΣ
ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ*
c.a.theodoulou@cyta-net.com.cy

Η Ελλάδα έζησε στον πυρετό των εκλογών - περιφερειακών, δημοτικών αλλά και Ευρωεκλογών. Γνωστά πρόσωπα από τον κόσμο του θεάματος και του αθλητισμού εξετέθησαν. Πολλοί εξελέγησαν και άλλοι έχασαν.

Μεταξύ των εκλεγέντων, ο Χάρης Ρώμας, ο Γιάννης Βούρος, η Βούλα Πατουλίδου, ο Άγγελος Χαριστιάς.

Ο μεγάλος, όμως, νικητής των εκλογών ήταν ο Κώστας Μπακογιάννης, που πήρε τον Δήμο Αθηναίων. Το ίδιο, όπως προηγούμενος η μητέρα του, Ντόρα Μπακογιάννη.

Η οικογένεια Μπακογιάννη φαίνεται ότι βρίσκεται στα ύψη της πορείας της. Ο ανιψιός, δήμαρχος Αθηναίων, ο Θέοδος,

Κυριάκος Μπιστοκάκης, ηγέτης της Νέας Δημοκρατίας, που κέρδισε με μεγάλη διαφορά τις εκλογές από τον δεύτερο ΣΥΡΙΖΑ και ευελπιστεί να επικρατήσει στις προσεχείς εκλογές της 7ης Ιουλίου 2019.

Μετά από μια περίοδο κάτω από τον ΣΥΡΙΖΑ, η Ελλάδα άρχισε να αναζητά, όπως φαίνεται, άλλες επιλογές. Άλλωστε, αυτή είναι η έννοια της δημοκρατίας: η ειρηνική διαδοχή στην εξουσία των διαφόρων τάσεων της κοινωνίας.

Η νέα δύναμη, που θα καταλάβει την εξουσία, πρέπει να εφαρμόσει το πρόγραμμά της, ένεκα του οποίου ο λαός την κάλεσε. Δεν πρέπει, βέβαια, να ξεχάσει εκείνα που διακήρυξε προηγουμένως.

Η Ελλάδα έχει πολλά προβλήματα. Οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά. Μιλάμε συνέχεια για το οικονομικό πρόβλημα, για το οποίο ο κόσμος υπόστη τεράστιες θυσίες και προβλήματα. Παρ' όλα τα ίδια προβλήματα, όμως, πιστεύω ότι υπάρχει

ένα διαχρονικό πρόβλημα σχετικά με την Ελλάδα: και αυτό είναι οι σχέσεις της με την Τουρκία. Οι βαλκανικές χώρες που είχαν προβλήματα με την τελευταία είναι, τώρα, σε φιλικές σχέσεις μαζί της, όπως η Βουλγαρία και η Ρουμανία.

Η Ελλάδα πρέπει να αναλύσει σοβαρά τα προβλήματά της με την Τουρκία και να ακολουθήσει μια πολιτική που θα οδηγήσει στην οριστική λύση της διαμάχης της με αυτήν.

Βεβαίως, με τη σημερινή ηγεσία της, η Τουρκία βρίσκεται σε αντιπαράθεση σχεδόν με τους πάντες, ακόμη και με τις Μεγάλες Δυνάμεις ή μερικές από αυτές. Έχει κατακτήσει ένα κράτος-παρίας και ίσως οι λογικοί άνθρωποι ο' αυτήν την χώρα -όσο υπάρχουν-, πρέπει να πάρουν μέτρα για να διορθώσουν την απαράδεκτη αυτή κατάσταση.

*Δικηγόρος, Διδάκτωρ Πολιτικών Επιστημών & Διεθνών Σχέσεων (H.E.L. Γενεύης Ελβετίας), πρώην Μέλος της Γραμματείας του ΟΗΕ

ΟΛΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

POWER OF LOVE

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21/6 ΣΤΙΣ 15:40

ΧΟΡΗΓΟΣ

Contractubex®

www.sigmatv.com | sigmatv | SigmaTV

ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΤΑΒΡΑΣ ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ

Ο «Πορθητής» διέτρησε την κυριαρχία μας. Θα επιβάλει συνομιλίες με τουρκικούς όρους

Ας κάνουμε ένα χρονικό άλμα προς τα οπίσω. Βρισκόμαστε στις πιο σκοτεινές ώρες του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Όλη σχεδόν η Ευρώπη στενάζει υπό τη ναζιστική-φασιστική βαρβαρότητα. Οι Γάλλοι maquisards (αγωνιστές κατά της γερμανικής κατοχής) διεξάγουν έναν ανειρήνευτο αγώνα κατά του Χίτλερ. Σκεφτείτε, λοιπόν, έναν υπερήφανο De Gaulle και τους maquisards να επιδίδονται σε εκ του σύγγεγυς συνομιλίες με τον κατακτητή τους. Να υιοθετούν MOE. Να επαναπροεγγίζονται. Να συναγελάζονται εμπορικά και οικονομικά. Να πίνουν με Γερμανούς κρασάκι στο Quartier Latin ή να κάθονται στα καφέ των Ηλυσίων Πεδίων και να χαριεντίζονται ως εάν να μη υπάρχει κατοχή.

Αυτά τα πράγματα ήταν και είναι αδιανόητα για έναν κατακτημένο και απειλούμενο με βιολογική και εθνική εξαφάνιση, λαό. Όσοι Γάλλοι συνεργάστηκαν, τότε, με τους Ναζί, εκτελέστηκαν και γυναίκες κορσέυστηκαν και διαπομπεύτηκαν. Όχι, όμως, στη σημερινή, τουρκοκατεχόμενη

Ισχύει, δυστυχώς, η απόφαση του Θουκυδίδη: Η Τουρκία επιχειρεί να επιβάλει ξανά στον ανίσχυρο, ανέτοιμο, αμυντικά αδύναμο Ελληνισμό, όσα της επιτρέπει η στρατιωτική ισχύς της και η επιτήδεια ουδετερότητα «συμμάχων και φίλων» μας. Μακάρι να μη επιβεβαιωθεί ο θλιβερός Σημίτης για «νέα Ίμια»

Κυπριακή Δημοκρατία. Οι ηγέτες της, από τον Μακάριο μέχρι τον Αναστασιάδη, αφού υποβάθμισαν το καθεστώς τους ως διεθνώς αναγνωρισμένων Προέδρων, σε εκείνο του τουρκο-μουσταφί, εκλιπαρούν κυριολεκτικά τον Τούρκο κατακτητή να προσέλθει σε συνομιλίες για να επιλυθεί... δημοκρατικά και ευρωπαϊκά το Κυπριακό. Ακόμα να αναληφθούν τους σκότους του!

Οι ηγέτες μας δεν μελέτησαν, δεν έμαθαν, γι' αυτό δεν γνωρίζουν ποιος είναι ο Τούρκος ΕΧΘΡΟΣ μας. Πρόκειται για ένα Μογγόλο, Ασιατή ληστή, δολοφόνο, κατακτητή και άρπαγα. Σήμερα, προσωποποιείται από τον αδιότακτο, απρόβλεπτο και εγκληματία Ερντογάν. Για να κατευνάσουν το τουρκικό θηρίο, Λευκωσία και Αθήνα κατά καιρούς προέβησαν σε ολέθριες παραχωρήσεις προς την Τουρκία. Από τουρκοφοροδεισμό, από τουρκολιγυρισμό ή, χειρότερα, από εγκληματική άγνοια της πολιτικής της.

Ανέκαθεν, οι Τούρκοι ακολουθούν μία πάγια και αταλάντευτη τακτική: Εκμεταλλεύονται και αξιοποιούν περιόδους κρίσεως ή αδυναμίας στην Αθήνα και στη Λευκωσία. Η Ελλάδα οδηγείται ξανά στις κάλπες. Μόλις πρόσφατα εξήλθε λαβόμενη και ευάλωτη από τα μνημόνια. Δεν τολμά να καθορίσει την ΑΟΖ της με την Κυπριακή

Δημοκρατία και την Αίγυπτο, εξαιτίας των υλακών της Τουρκίας για το Καστελόριζο. Αλλά, τι; Ο Κοιζιάς μάς είπε να μη είμαστε «μοναχοφάνδες»! Ο Καϊροζγκάλος αναγνώρισε «δικαιώματα» της Τουρκίας στην Αν. Μεσόγειο, δηλ. και στην κυπριακή ΑΟΖ. Και ο Τοϊρώνης είπε πως το Καστελόριζο δεν έχει υφαλοκρηπίδα.

Η Λευκωσία έκανε διμερείς, τριμερείς και τετραμερείς συμφωνίες με γειτονικά φιλικά κράτη (με τη συμμετοχή και των ΗΠΑ). Παραμέλησε εγκληματικά την άμυνά της. Έναντι της κατοικικής Τουρκίας είναι πολλαπλώς ανίσχυρη. Στις 4 Μαΐου 2019, το ερευνητικό τουρκικό σκάφος «Βάρβαρος» και το γεωτρήσιμο «Πορθητής» εισέβαλαν και έκτοτε κατέχουν τμήμα της κυπριακής ΑΟΖ. Τα τελευταία 24ωρα φαίνεται πως η Τουρκία, κλιμακώνοντας την κρίση, προχώρησε μάλλον σε γεώτρηση δυτικά της Πάφου.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Κ. Δημοκρατίας, Ν. Χριστοδουλίδης, προχθές είπε στο «Σίγμη»: «Όσο και να προκληθούμε δεν θα απαντήσουμε, απαιτείται υπευθυνότητα. Οι προκλήσεις αντιμετωπίζονται στη βάση συγκεκριμένου σχεδιασμού. Επιχειρούμε να αξιοποιήσουμε νομικά, πολιτικά και νομικά μέτρα». Τι απαντά ο ΥΠΕΞ Τουρκίας; Σε συνέντευξή του στο τουρκικό πρακτορείο «Ανατολή», ο Τσαβούσογλου ισχυρίστηκε πως η Τουρκία κάνει γεωτρήσεις στη δική της υφαλοκρηπίδα και σε περιοχές που έδωσε άδεια το ψευδοκράτος. Πρόσθεσε τα εξής αποκαλυπτικά: «Δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας, όλα θα μπουν στη θέση τους. Μόλις διασφαλιστούν τα δικαιώματα και τα συμφέροντα όλων στο πλαίσιο του δικαίου, δεν θα υπάρχει πρόβλημα. Η δική μας ένταση είναι για τα βήματα που γίνονται μονομερώς. Σε αυτό το σημείο θα συμφωνήσουν, υποχρεούνται θα συμφωνήσουν. Δηλαδή, θα συμφωνήσουν και η ε/κ πλευρά και η Ελλάδα και η Ε.Ε. και οι χώρες της ανατολικής Μεσογείου». Οπότε, λοιπόν, όλοι «υποχρεωτικά θα συμφωνήσουν», προφανώς στη βάση τουρκικών αξιώσεων και όρων. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης μετέβη στη Μάλια, για τη Σύνοδο των «εφτά» κρατών της Μεσογείου.

Ακολουθός θα συμμετάσχει στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στις 20 και 21 Ιουνίου. Οφείλει να απαιτήσει, επιτέλους, ΕΜΠΡΑΚΤΗ κοινοική αλληλεγγύη και κυρώσεις κατά της Τουρκίας. Δύσκολη προσπάθεια. Αυτό που αναμένεται να εισπράξει ξανά είναι παροιρίες για νέες συνομιλίες, ώστε να αποκλημακωθεί η ένταση στην περιοχή, διότι αυτό επιδόσουν τα συμφέροντα των ισχυρών. Η Άγκυρα θα προβεί και σε άλλα τελεωμένα κατά ξηράν και θάλασσα, στην Αν. Μεσόγειο, στο Αιγαίο και στο Καστελόριζο. Υπό αυτήν τη θανατηφόρα μέγερση θα καλέσει Αθήνα και Λευκωσία σε συνομιλίες αλλά με τουρκικούς όρους και αξιώσεις.

Με ποια όπλα, Αθήνα και Λευκωσία, αντιστέκονται και «μάχονται» κατά της Τουρκίας; Μόνο με διπλωματικά, πολιτικά και νομικά όπλα. Ισχύει, δυστυχώς, η απόφαση του Θουκυδίδη: Η Τουρκία επιχειρεί να επιβάλει ξανά στον ανίσχυρο, ανέτοιμο, αμυντικά αδύναμο Ελληνισμό, όσα της επιτρέπει η στρατιωτική ισχύς της και η επιτήδεια ουδετερότητα «συμμάχων και φίλων» μας. Μακάρι να μη επιβεβαιωθεί ο θλιβερός Σημίτης για «νέα Ίμια».

ΑΠΟΨΗ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ Κ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΣ*

«Φινλανδοποιημένους» ζώνης πραγματικότητες

Η ελληνική κυβέρνηση μεσοούσης της συζητήσεως σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο περί της ΑΟΖ και των ελληνικών δικαίων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στο Αιγαίο, έθεσε το ζήτημα επέκτασης των ελληνικών χωρικών υδάτων στο Ιόνιο, παρακάμπτοντας το κρίσιμο εδώ και δεκαετίες υφιστάμενο, νόμιμο και κατοχυρωμένο από το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας δικαίωμα για επέκταση των χωρικών υδάτων του ελληνικού κράτους στον υδάτινο πνεύμονα της χώρας, το Αιγαίο.

Η Τουρκία έχει διατυπώσει ήδη εδώ και δεκαετίες το casus belli για την Ελλάδα σε περίπτωση επέκτασης της αιγιαλίδας ζώνης πέραν των 6 ναυτικών μιλίων, θεωρώντας πως το Αιγαίο είναι μία κοινή θάλασσα, όπου εξαιτίας του ημικλειστού χαρακτήρα της δεν επιτρέπεται καμία εφαρμογή των υφιστάμενων κανόνων του Διεθνούς Δικαίου της θάλασσας. Η δική της τακτική και πρόταση πολιτικής, την οποία παλαιότεν προβάλλει, είναι πως οι δύο χώρες ούσες συγκυρίαρχες στο Αιγαίο θα έπρεπε να συναντώνται στη μέση του Αιγαίου ως προς την ρύθμιση των σχετικών διεκδικήσεων υποθαλάσσιου πλούτου και των συναφών ζητημάτων.

Η ως άνω κίνηση της Ελλάδος συνιστά μια εν τοις πράγμασι απειρόληψη δικαιωμάτων και εθνικών υποχρεώσεων της, που εκπέμπει προς τρίτους το μήνυμα πως η Αθήνα δεν επιδεικνύει την εθνικώς προσδοκώμενη και επιφυλασσόμενη υποχρέωση υπεράσπισης έναντι πάντων σε εθνικής της κυριαρχίας, επίγειας, θαλάσσιας και εναέριας τοιούτης. Ταυτόχρονα η Αθήνα εκδηλώνει αδοκίμως ένα εμφολοκορούμενο φόβο έναντι της Τουρκίας ως προς μια ενδεχόμενη ή επαπειλούμενη εν προκειμένω αντίδραση της Άγκυρας. Η Ελλάδα θα έπρεπε να αξιοποιήσει τις κατάλληλες ευκαιρίες και συνθήκες, ώστε να το πράξει ορθά και σύμφωνα με το ελληνικό εθνικό συμφέρον και όχι να ξεκινήσει από το Ιόνιο προδίδοντας ουσιαστικά την απαραιτήσια και από πάσης πλευράς νομιμοποιημένη θέση στο Αιγαίο. Το timing και η οργανωμένη στρατηγική προσέγγιση ενός ζητήματος έχουν πολλές φορές καθοριστικότατο ρόλο. Αυτό σημαίνει πως η Ελλάδα θα μπορούσε να επιλέξει μια στιγμή στην οποία η Τουρκία είναι σε αδύναμη θέση και η Ελλάδα ισχυρή και συμπτώσοντας συμμαχίες με χώρες που έχουν συμφέροντα στον αιγιατικό χώρο, να

προχωρήσει πρωτίτως στο Αιγαίο. Οι συμμαχίες και η ισχυροποίηση της χώρας θα προεβάλαν ως αποτρεπτική ισχύς έναντι της επερχόμενης τουρκικής απειλής.

Η ανικανότητα προβολής στρατηγικής ισχύος και κατά τοιούτο επιλογή της εν γένει ανυπάρκτου ανυπιδράσεως προκαλούμενης από φόβο ή αδυναμία πολιτικής ή στρατιωτικής υφής, δημιουργεί τις προϋποθέσεις, τους όρους ενεργού επιθετικότητας και μιας πολιτικής συνθήκης, οδηγούσας στο φαινόμενο της φινλανδοποίησης. Κατά προέκταση αυτό θα μπορούσε να ερμηνευθεί, λαμβανομένη υπόψη και της τουρκικής θέσης, η οποία την διακρύπτει εδώ και δεκαετίες σε όλα τα μήκη και πλάτη της Γης, επιστρατεύοντας και χρηματοδοτώντας διάφορους προθύμους προσφερόμενους «ειδικούς», ώστε να νομιμοποιήσουν επιστημονικά την τουρκική θέση, πως το Αιγαίο είναι θάλασσα «ειδικών συνθηκών». Οι δε κινήσεις διαμόρφωσης πολιτικών στον αιγιατικό χώρο, σύμφωνα με την τουρκική αντίληψη, πρέπει να γίνονται με την επιδίωξη των δύο παρακτιών κρατών. Αυτό σημαίνει πως εμείς με αυτήν την κίνηση στο Ιόνιο αποδεχόμεθα μνηυματικά επί της αρχής την τουρκική θέση περί συγκυρίαρχίας στο Αιγαίο. Σημειώνουμε δε πως, σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας του Μοντέγκο Μπέυ του 1982, η τουρκική θέση είναι ανυπόστατη και αστήρικτη, καθώς το Διεθνές Δίκαιο υποχρεώνει σε ημικλειστές θάλασσες τα παράκτια κράτη σε συνεργασία μόνο σε θέματα περιβάλλοντος και θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας και όχι σε άσκηση κυριαρχικών δικαιωμάτων ως ανωτέρας. Η Τουρκία συνηθίζει σε όλα τα επίπεδα πολιτικής δράσης που αναπτύσσει να ακολουθεί την γνωστή αρχή της πρωτοκαθεδρίας της ισχύος έναντι του δικαίου, πράγμα που θα έπρεπε να ήταν γνωστό στην ελληνική Κυβέρνηση έτσι ώστε να μην επιτρέψει μία αυτού του είδους έμμεση νομιμοποίηση της τουρκικής διεκδικήσεως. Ειρήσθω εν παρόδω η Άγκυρα, αξιοποιώντας επιλεκτικά το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας ως διεθνή πρακτική, ως εθιμικό δίκαιο, επεξέτεινε τα χωρικά της ύδατα στον Εύξεινο Πόντο και στην Αν.Μεσόγειο.

Το Διεθνές Δίκαιο πρέπει κανείς να υπογραμμίσει πως αποτελεί μια αρχή που διέπει τις σχέσεις των κρατών και όπου τα συμφέροντά τους πολλές φορές βρίσκονται σε αντίθεση με το Διεθνές Δίκαιο και παράγουν αντιλήψεις διεθνούς πολιτικής, δηλαδή πολιτικές συμφερόντων. Αυτά τα συμφέροντα είναι υποχρεωμένες οι κρατικές ηγεσίες να τα υπερασπίζονται, να τα προωθούν και να τα προάγουν κατά μόνας και μετά συμμάχων. Είναι σαφές πως δεν αρκεί η επίκληση του Διεθνούς Δικαίου από μόνη της, αν δεν συνοδεύεται από μία προδιαγεγραμμένη ικανότητα θέλησης για υπεράσπιση και πάση συνάμει προβολή του. Η καισαυκίδα εν προκειμένω της ανωτέρας διατυπωμένης εναγώνιας αμφισβήτησης ελληνικών τακτικών κινήσεων ως προς την εθνική τους σκοπιμότητα συνίσταται στην παλαιότερη, κατ' επανάληψη διατυπωθείσα αρχή που διέπει την πραγματική οχολή σκέψης της διεθνολογικής κοινότητας ότι η ισχύς της πολιτικής προέχει της ισχύος του δικαίου.

*Καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής, Διευθυντής Κέντρου Ανατολικών Σπουδών για τον Πολιτισμό και την Επικοινωνία, Πάντειο Πανεπιστήμιο

ΕΙΡΗΣΘΩ

ΛΑΖΑΡΟΣ ΜΑΥΡΟΣ

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ... Κυπριακό πρόβλημα, αλλά Τουρκικό. Δηλαδή: Η Τουρκία είναι το πρόβλημα. Ο τουρκικός επεκτατισμός. Ο οποίος, ατιμώρητος αφ' ότου εκδηλώθηκε σε βάρος του Ελληνισμού στην Κύπρο και απειλητικός σε βάρος του Αιγαίου, αναπτύχθηκε σε νεο-οθωμανικό ιμπεριαλιστικό ηγεμονισμό. Ικανός, πλέον, ν' αποτολμά, ως μέγας παιχταράς, την αναμέτρηση του και με τις μεγάλες δυνάμεις. Όπως περίπου το είχε προαναγγείλει, από πριν ανέλθουν το 2002 στην εξουσία οι Ισλαμιστές του Ερντογάν, με το βιβλίο του, το «Στρατηγικό Βάθος», ο δικός τους Αχμέτ Νταβούτγλου.

Σ' ΑΥΤΟ το στάδιο βρίσκεται τώρα το Τουρκικό Πρόβλημα. Δοκιμάζοντας, μεθοδικά, κλιμακωτά, επίμονα, πόσο πιο μακριά και πόσο πιο αρπακτικά μπορεί ν' απλώσει τα μπράτσα και τις

χούφτες του. Και σε πόσα... καφόνια μπορεί να υποβάλλει, ακόμη και τις παγκόσμιες υπερδυνάμεις.

ΕΙΧΕ επικρατήσει η εσφαλμένη άποψη ότι «ο Ερντογάν είναι απρόβλεπτος».

Ήταν η άποψη των μη δυναμένων να προβλέπουν ορθά:

- Όλων όσοι περιφρόνησαν το καθήκον της βαθύτερης, σφαιρικότερης και διαχρονικότερης μέλεψης του Τουρκικού Προβλήματος.

- Όλων όσοι, οί... μορφωτικά ανάπηρες σπουδές τους, δεν τους επέτρεψαν να σπουδάσουν με τουρκικό τρόπο τα... τουρκικά τους. Ωστε να κατανοήσουν (και, άρα, ν' αντιμετωπίσουν, αν είχαν και τη γενναιοδωρία) την απολύτως ξεκάθαρη τουρκική στρατηγική και τις ασφαλέστερα προβλέψιμες τακτικές της Άγκυρας στην επιχειρούμενη υλοποίηση της.

Η τουρκική γνώση, η γνώση δηλαδή της αληθέστερης πραγματικότητας του Τουρκικού Προβλήματος, μπορούσε, από το 2002 ήδη, να μετρά και να ζυγίζεται ως απολύτως προβλέψιμο τον Ερντογάν και την πολιτική του:

Εξ αρχής διακηρυγμένη ως νεο-οθωμανική, τουρκο-ισλαμική, ενός επιδόσου θριαμβεύοντος νεο-σουλτάνου, σε παγκόσμιο βάθρο ανεξαρτήτου «παλαιστή βαρέων βαρών».

- ΜΕ ΔΟΚΙΜΑΣΜΕΝΗ στην πράξη, ως αποτελεσματική «μόλα ραψίματος», το επίτευγμα της Τουρκίας στην Κύπρο το 1959, με βάση τη «στρατηγική Νιχάτ Ερίμ 1956» και με το επιτελικό «Σχέδιο Επανάκτησης Κύπρου» του Γραφείου Ειδικού Πολέμου 1957, και την υποδειγματική αταλάντευτη, επίμονη και μεθοδική υλοποίησή της απ' όλες ανεξαιρέτως τις διαδοχικές τουρκικές κυβερνήσεις από το 1960 του ζυρικού μορφώματος, το 1963-64 της ένοπλης Τουρκανταρσίας, το 1967 της τηλεσηγραφικής Κοφίνου, το 1974 του συνεχιζόμενου Αττίλα και των έκτοτε συνεχιζόμενων διαδικασιών των «διακοινοτικών συνομιλιών» προς νομιμοποίηση (με ελληνική υπογραφή υποταγής) των Σχεδίων μετατροπής ολόκληρης της Κύπρου σε τουρκικό προτεκτοράτο.

Η έγκαιρη τουρκική γνώση, εις πέψη της διανοητικής οκνηρίας περί δι-

υνατότητας να προβλέψει, λόγω χάριν, μια δεκαετία νωρίτερα, τη ρήξη που τελικά επήλθε μεταξύ Τουρκίας - Ισραήλ. Την είχε σαφώς προαναγγείλει, από το 2001, με τα εύλογα αντι-εβραϊκά κεφάλαιά του (εντυπωσιακά σε έκταση) το «Στρατηγικό Βάθος» του Νταβούτγλου. Και, συνεπώς, να πιθανολογήσει (με το ορθώς προβλέπειν) ως πολύ πιθανή πρόβλεψη, τη διασάλευση των σχέσεων Τουρκίας - ΗΠΑ.

ΕΓΚΑΙΡΩΣ φανερή, εξίσου προβλέψιμη, και πάλιν προαναγγελλείσα η επιδίωξη του «απρόβλεπτου Ερντογάν», ως του ισλαμιστή νεο-σουλτάνου, ν' αποκομίσει, πρώτη φορά σ' έναν αιώνα, κλέος και τρόπαια και δόξα, ενδοξότερη του... θεοποιοθέντος «πατέρα των Τούρκων» Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ, σε νεο-οθωμανικές πλέον διαστάσεις επεκτατικότητας και παγκόσμιου ρόλου ισχύος. Ούτως ώστε, πολύ μεγαλύτερα τα πορτρέτα του Ερντογάν να υποβαθμίσουν και να εκτοπίσουν εκείνα του Ατατούρκ καθ' άπασαν την Τουρκία και τα προτεκτοράτα της.

- Ο Κεμάλ είχε κατορθώσει 1919-1923, με τις γενοκτονίες των γηγενών

της Μικρασίας μη τουρκικών λαών (Αρμενίων, Ελλήνων, Ασσυρίων) και ως «παιχταράς» τότε μεταξύ της Κομμουνιστικής Ρωσίας και των Δυτικών νικητριών δυνάμεων την «νέα Τουρκία», στα ερείπια της πττημένης και διαλυμένης στο τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου Οθωμανικής Τουρκίας.

- Το αρχαιοελληνικής ρίζας «ουκ εά με καθέυδειν το του Κεμάλ τρόπαιο», ισχύει στο πολλαπλάσιο στην περίπτωση Ερντογάν - Κεμάλ. Για τη Νέα Οθωμανική Τουρκία.

- Η οποία επιχειρεί την ευρύτερη και αποτελεσματικότερη, πλέον, αξιοποίηση της κόντρας των Δυτικών με τη Ρωσία του Πούτιν. Με ήδη εμπλουτισμένη και επεκτατικότερη την κεμαλική «μόλα ραψίματος» του περασμένου αιώνα.

ΣΕ ΑΥΤΗΝ τη φάση, σε τοιούτο το στάδιο εξελίσσεται σήμερα το Τουρκικό Πρόβλημα. Με αδιαμφισβήτητη πρωταγωνιστή τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, επί 17 ήδη χρόνια ηγέτη κι εξελισσόμενο σε απόλυτο μονάρχη της Τουρκίας.

ΜΕΣΑ σε αυτό το πλέγμα σχέσεων,

συγκυριών και ρευστών εξελίξεων, παίζεται και δοκιμάζεται η Αντίσταση ή η Υποταγή των Ελλήνων απέναντι στην τουρκική νεο-οθωμανική στρατηγική. Και πώς άραγε θα μπορούσε υπό τις περιστάσεις να «αρυπώσει» η Αθήνα και η Λευκωσία, ούτως ώστε, πρώτα να προστατεύσει τα δύο κράτη του Ελληνισμού και, δεύτερον, ν' αξιοποιήσει εθνοφελέστερα την έκβαση του Τουρκικού Προβλήματος.

ΤΟ ΚΡΙΣΙΜΟΤΕΡΟ και ζωτικότερης σημασίας ζήτημα (Ζητούμενο), κατά τη γνώμη της στήλης, είναι:

- Σε ποιο βαθμό και με πόση επάρκεια, οι κυβερνήσεις Αθηνών τε και Λευκωσίας, οι πολιτειακές και κομματικές ηγεσίες στην Ελλάδα και την Κύπρο, με τους υπηρεσιακούς και κομματικούς τους,

(α) γνωρίζουν, αντιλαμβάνονται και κατανοούν, το πραγματικό εύρος και το βάθος όλων των διαστάσεων του Τουρκικού Προβλήματος, και

(β) πόση γενναioτητα, στρατηγική σοφία και επιδεξιότητα Εθνικής Αντίστασης διαθέτουν για να το αντιμετωπίσουν με τον αποτελεσματικότερο τρόπο.

Το τσάι του Αβέρωφ

Ένα τσάι έδωσε την ευκαιρία για στιγμές χαλάρωσης και ευθυμίας στην πολύωρη συνεδρίαση του διευρυμένου Πολιτικού Γραφείου του ΔΗΣΥ, για συζήτηση του αποτελέσματος των τελευταίων Ευρωεκλογών. Σε κάποια στιγμή η Στέλλα Κυριακίδου ρώτησε τον Αβέρωφ Νεοφύτου αν ήθελε τσάι. Και ο μεγάλος αρχηγός απάντησε μεγαλοφώνως, με το γνωστό πονηρό γελούνι του: «Εδώ και πέντε ώρες... μου έκαναν το τσάι μου, και η Στέλλα με ρωτά τι τσάι θέλω». Η ατάκα συνοδεύθηκε από τους γέλωτες των παρισταμένων. Όμως θα πρέπει να αναλύσει κάποιος το θέμα πιο βαθιά. Ναι μεν έκαναν το τσάι του Φούλη διάφοροι ομιλητές, έστω και έμμεσα, αλλά κανένας δεν αμφισβήτησε την ηγεσία του. Έτσι ο Πάφιος αλουπός εξασφάλισε παράταση μέχρι τις βουλευτικές εκλογές του 2021. Στο μεταξύ θα πρέπει να πίνει... διάφορα είδη τσαγιού, για να στέλνει τα ανάλογα μηνύματα στους ψηφοφόρους. Θα πίνει, για παράδειγμα, τσάι με λεμόνι... στο μπαλκόνι, για να δείξει ότι είναι πανέτοιμος να ηγηθεί του προεκλογικού αγώνα, με δυναμικές εμφανίσεις στα μπαλκόνια. Θα πίνει πράσινο τσάι, για να καταδείξει τις περιβαλλοντικές του ευαισθησίες και... μαύρο τσάι για να αποκηρύξει κάθε ρατσιστική ιδεολογία, με αιχμές ειδικότερα προς το ΕΛΑΜ. Θα πίνει τσάι... του βουνού, για να προβάλει το ενδιαφέρον του για τον κόσμο της υπαίθρου, και τσάι χαμομήλι για να υπογραμμίζει την αγωνία του για τους πλιγκιόμενους. Και θα πίνει και... ice tea με τον Παμπορίδη, για να δείξει ότι έχει σπάσει ο πάγος μεταξύ τους. Να σημειώσουμε ότι ο Αβέρωφ θα πίνει πραγματικό τσάι. Δεν θα είναι όπως την περίπτωση του Προέδρου Αναστασιάδη, όπου το τσάι του είναι στην πραγματικότητα... ηδύποτο, όπως είπε και ο ίδιος ο Πρόεδρος, υποδεικνύοντας στους δημοσιογράφους να γράφουν την αλήθεια και όχι... fake news. Εν πάση περιπτώσει, στις Βουλευτικές του 2012 θα φανεί αν ο ΔΗΣΥ θα μπορέσει να επανακάμψει ή αν ο Φούλης θα υποκρωθεί τελικά να πει... τσάι κουρτουναίς!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

Εξ Απορρήτων

ΠΟΤΕ ΠΙΑ ΠΑΡΟΜΟΙΟΣ ΕΦΙΑΛΤΗΣ

Ένα στραγγαλισμένο εξάχρονο κοριτσάκι, τυλιγμένο σε σεντόνι και δεμένο με ισιμενιομπλόκ, να ανασύρεται από τα νερά της λίμνης Μερί στον Ξυλιάτο, ήταν η τελευταία εικόνα που ολοκλήρωσε τον κύκλο της πρωτοφανούς φρίκης, που εδώ και δύο μήνες βιώναμε καθημερινά. Ο πρώτος κατά συρροήν δολοφόνος της Κύπρου υπέδειξε την περασμένη Τετάρτη το ακριβές σημείο στο οποίο είχε πετάξει το άψυχο σωματάκι της μικρής Σιέρα κι έτσι μπόρεσαν οι δύτες να το βρουν, αφού είχαν προηγηθεί άκαρπες και επίπονες έρευνες που κράτησαν δύο οχεδόν μήνες. Ο απολογισμός από την αρρωστημένη δράση αυτού του ανθρώπινου τέρατος είναι απίστευτος. Πέντε γυναίκες και δύο κοριτσάκια δολοφονημένα με τον απεχθέστερο τρόπο. Δυνάμεις της Πυρο-

σβεστικής, της Αστυνομίας, της ΕΜΑΚ, δύτες, να ψάχνουν ακατάπαυστα, μέσα σε ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες, για 59 εικοσιτετράωρα, από το πρωί μέχρι αργά το απόγευμα. Κυριακές και γιορτές, στην κόκκινη λίμνη του Μιτσερού και στη λίμνη Μερί για να βρουν τις σορούς των άτυχων γυναικών. Και μια ολόκληρη χώρα και ένας λαός να διασύρονται στο εξωτερικό ως ρατσιστές και εκμεταλλευτές αλλοδαπών. Αυτό το «κατάφερε» ένας μόνο παρανοϊκός. Ο ίδιος θα αντιμετωπίσει τώρα τη Δικαιοσύνη. Και η Πολιτεία θα αντιμετωπίσει τις δικές της ευθύνες, που δεν κατόρθωσε να αποτρέψει αυτήν την κτηνωδία. Και εκκινώντας από το σημείο αυτό, να διασφαλίσει ότι ποτέ πια δεν θα ξαναζήσουμε παρόμοιο εφιάλτη.

ΜΠΟΣΞΡ

ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟ... TABANI

Να είσαι Κύπριος ελεγκτής εναέριας κυκλοφορίας, να βρίσκεσαι σε συνεχή επαγρύπνηση, επιστρατευμένος όλες τις ικανότητές σου και την προσοχή σου, με στόχο να κυλήσουν όλα ομαλά και να μην πέσει κανένα αεροπλάνο, και ξαφνικά να πέφτει... το ταβάνι και να πλακώσει εσένα! Όσο κι αν ακούγεται απίστευτο, συνέβη κι αυτό το εξωφρενικό στην μπανανία μας. Μέρος της οροφής του Κέντρου Ελέγχου Λευκωσίας κατέρρευσε την περασμένη Πέμπτη, με αποτέλεσμα να τραυματιστεί ένας ελεγκτής εναέριας κυκλοφορίας, ευτυχώς ελαφρά. Δεν είναι η πρώτη φορά που οι απαραίδεκτες συνθήκες εργασίας στο Κέντρο Ελέγχου Λευκωσίας έρχονται στην επιφάνεια. Αλλά είναι η πρώτη φορά που έχουμε και τραυματισμό εργαζομένου. Και να σκεφτείτε ότι υπάρχει ένα ευρύχωρο κτήριο, στην Κοκκινιτριμιθιά, που

είχε κατασκευαστεί για να στεγάσει το περιβόπτο σύστημα εναέριας κυκλοφορίας Lefko, το οποίο δεν παραλήφθηκε ποτέ (άλλο σκάνδαλο κι αυτό) και παραμένει εδώ και πολλά χρόνια κενό. Αν δεν γίνει κάτι επείγοντως, για να λυθούν τα προβλήματα στις συνθήκες εργασίας των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας, δεν αποκλείεται να έχουμε σύντομα και τέτοιους διαλόγους μεταξύ ελεγκτών και πιλότων: -Εδώ αρχιπιλότος της πτήσης τάδε. Αντιμετωπίζουμε σοβαρές αναταράξεις. Τρεις επιβάτες έχουν χτυπήσει στο κεφάλι. -Περιμένετε λίγο, παρακαλώ. Ο ελεγκτής που παρακολουθούσε την πτήση σας δεν μπορεί να σας μιλήσει. Έχει πέσει το ταβάνι πάνω στο κεφάλι του...

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

ΟΤΑΝ ΤΖΙΥΛΟΥΝ ΤΟ ΑΒΚΟΝ ΜΕ ΤΗΝ ΜΑΝΙΒΕΛΛΑΝ

Η πώση τμήματος της οροφής του Κέντρου Ελέγχου Λευκωσίας έφερε ξανά στο προσκήνιο τις αργόσυρτες και αναποτελεσματικές διαδικασίες που ακολουθούνται σε διάφορους τομείς της κρατικής υπηρεσίας και μάλιστα σε θέματα υψίστης σημασίας, όπως είναι η ασφάλεια των πτήσεων, η ασφάλεια στους δρόμους κ.ά. Πριν από 16 χρόνια επικριχόσαμε να αποκτήσουμε νέο σύστημα ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας, το περιβόπτο Lefco, το οποίο ανακαλύψαμε τελικά ότι δεν μας έκανε, αφού πέρασαν... 10 χρόνια! Έχουμε χίσει και ένα κτήριο για να το βάλουμε, το οποίο παραμένει κενό από τότε. Όσο για το νέο σύστημα, το Υπουργείο περιμένει ακόμα να του υποβληθεί τεχνική έκθεση, για να προχωρήσει μετά σε διαδικασία προσφορών

και κάτσε γάρε ψόφα ώσπου να φκει τσιαΐριν. Η ίδια εικόνα παρουσιάζεται και στο σύστημα με τις κάμερες τροχαίας, το οποίο προσπαθούμε (ή φαίνεται ότι προσπαθούμε) να εγκαταστήσουμε εδώ και 12 χρόνια και Κύριος οίδε πότε θα το φέρουμε, αν το φέρουμε. Το νέο Νοσοκομείο Λάρνακας εξελίσσεται κι αυτό σε «δεύτερη Πλατεία Ελευθερίας», όπως γράφτηκε προσφύως, αφού τα κατασκευαστικά έργα ξεκίνησαν τον Σεπτέμβριο του 2013 και θα ολοκληρώνονταν τρία χρόνια αργότερα, αλλά έξι χρόνια αργότερα δεν έχουν τελειώσει. Σε έργα ζωτικής σημασίας, «τζιυλούν το αβκόν με την μανιβέλλαν». Σε κάποια, μάλιστα, περιμένουν ακόμα το αβκόν να βγει... από τον πισινό της όρνιθας για να το τζιυλήσουν...

ΜΠΟΣΞΡ

Τσιαττιστά Νίκάρου - Άντρου

Για να είμαστε κι εμείς μέσα στο κλίμα του Κατακλυσμού, θα δώσουμε σήμερα μια μονομαχία Νίκου Αναστασιάδη - Άντρου Κυπριανού... με τσιαττιστά.

ΝΙΚΑΡΟΣ

Ε.ε.ε, πρέμψε, ρε Άντρο μου, ξαπόλα τούν' το ύφος, σταμάτα να μας απειλάς με 'κονιομένον ξιφος. Ό,τι τζι αν κάμω, αρρώννεις μου, ό,τι τζι αν πω, ζινίζεις, τζι άισαλλά την καρέκλαν μου συνέχεια πριονίζεις.

ΑΝΤΡΟΣ

Ε.ε.ε, παντού τα 'καμες θάλασσαν με την Κυβέρνησιν σου, απέτυχες, εξόφλπες τζι εσού τζιαι ο Απού σου. Γι' αυτόν τζιαι στόχος του Ακέλ εν να σ' απομακρύνει τζιαι θα σου κάμνω πόλεμον τζι εγώ τζιαι η Ειρήνη!

ΝΙΚΑΡΟΣ

Ε.ε.ε, έχω ακόμα τέσσερα γρόνια στην εξουσίαν, όσον τζι αν μου καϊζώννεσαι, εν τούτη η ουσία. 'Κόμα τζιαι στο Κυπριακόν, αντί να'μασεν έναν, δικαιολογείς τον Μουσταφάν τζιαι ρίφκεις με εμέναν.

ΑΝΤΡΟΣ

Ε.ε.ε, η σιάση σου πίννει νερόν, εν μια μεγάλην απάτη, αφού λαλούν πως δέχεσαι τζιαι λύσην με θκυο κράτη. Τζιαι που την άλλην άφπνες την Κύπρον τέλεια μόνιν δημμένην αποκλειστικά στου Τραμπ το βρακοζώνιν.

ΠΟΛΙΤΗΣ (ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΝΤΑΣ)

Ε.ε.ε, εσείς δαμαί τσακκώννεστε τζι οι Τούρ-τζιοι αλωνίζουν τζιαι την δικήν μας την Αόζ δικήν τους την ορίζουν. Οι εκλογές εν μακριά, το θκυο σιηλιάδες 'κοοτρία, μα τρώεστε που τα τωρά, πριχού... μας φά' η Τουρκιά!

ΚΥΠΡΟΦΡΕΝΗΣ

«ΝΤΟΥ» ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΗΣ ΕΓΧΕΙΡΗΣΗΣ...

Τουλάχιστον ακατανόητη, σ' αυτό ειδικά το χρονικό σημείο, ήταν η παρέμβαση της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, η οποία άρχισε αυτεπάγγελτη έρευνα εναντίον μελών του Παγκυπρίου Ιατρικού Συλλόγου. Δεν θυμάμαι ξανά η ενέργεια κάποιου θεσμικού οργάνου της μπανανίας μας να έχει προκαλέσει τόσες αντιδράσεις και από την Κυβέρνηση και από την αντιπολίτευση, σε ομοφωνία. Η ενέργεια της ΕΠΑ μου θυμίζει την εξής εικόνα: Μέσα σε χειρουργείο να πραγματοποιείται μια λεπτή και επικίνδυνη επέμβαση και ξαφνικά να εισβάλλει ένας απρόσκλητος επισκέπτης και να επιμένει να εξετάσει κατά πόσον χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα νυστέρια και να φωνάζει στους χειρουργούς «βγάλτε τις μάσκες»! Το χειρότερο είναι ότι σ' αυτό το κρίσιμο στάδιο εφαρμογής του Σχεδίου Υγείας, με την αγωνιώδη προσπάθεια πολλών παραγόντων να επιλύουν τα αναφυόμενα προβλήματα, ήρθε η ΕΠΑ να αλλάξει την ατζέντα των συζητήσεων και να προκαλέσει περισσότερο προβλήματα. Με σοβαρότερο το ενδεχόμενο να αποτραπεί η εγγραφή και άλλων ειδικών ιατρών στο ΓεΣΥ. Η ΕΠΑ αποφάσισε να ερευνήσει, ειδικότερα, τις εκκλήσεις της ηγεσίας του ΠΙΣ προς τα μέλη του να μην εγγραφούν στο ΓεΣΥ, κάτι που θεωρεί ως στρέβλωση του ανταγωνισμού. Έχω, όμως, μίαν απορία. Αν γραφτούν στο ΓεΣΥ όλοι οι ιδιώτες γιατροί και δεν υπάρχει πλέον κανένας να ασκεί την ιατρική στον ιδιωτικό τομέα, θα μιλάμε για υγιή ανταγωνισμό;

ΜΠΟΣΞΡ

Οι συνομιλίες έμειναν «ορφανές»

ΝΙΚΟΣ ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ

Μετά το 1974 και ειδικά από τις υπογραφές της Συμφωνίας Ψηφλού Επιπεδου Μακαρίου - Νιενκιάς εισπλήσθη σε μια διαδικασία παραιτημένων συνομιλιών για λύση του Κυπριακού, χωρίς αποτέλεσμα. Οι συνομιλίες, μέρος της τακτικής, εργαλείο για επίτευξη συμφωνίας, με την πάροδο του χρόνου έμειναν ορφανές. Τι εννοώ με τον όρο «ορφανές»; Μετά το 1974, η πολιτική ηγεσία είχε ομοφωνήσει στα πλείστα θέματα τακτικής -έστω με παλινδρομήσεις και συγκρούσεις- ή τα υιοθέτησε με συντριπτική πλειοψηφία. Ποια ήταν τα βασικά, τα κύρια στοιχεία της τακτικής που θα μας οδηγούσε στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων μέσω της λύσης; Τα κοινώς αποδεκτά σημεία της τακτικής, λοιπόν, που υιοθετήθηκαν σιγά-σιγά, από το 1974 έως 1977, υπήρξαν τα ακόλουθα: 1) Δι-

εθνοποίηση του Κυπριακού. Μεταφορά του σε όλα τα διεθνή βήματα, κυρίως στον ΟΗΕ και, από το 2004, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όπου αλλού, με δσα προκύπτουν από τις αποφάσεις τους. Προβολή του προβλήματός μας παντού σε όλον τον πλανήτη. Κινητοποιήσεις και γενικώς δράσεις υπέρ της Κύπρου όπου μπορούμε. 2) Συνομιλίες στα γνωστά πλαίσια με την τ/κ κοινότητα για επίλυση της εσωτερικής πτυχής και διεθνής διάσκεψη στο πλαίσιο του ΟΗΕ για επίλυση της διεθνούς πτυχής. Ενίσχυση του εσωτερικού μετώπου για να στηριχθούν οι πρώτες δύο επιλογές. Αυτό περιελάμβανε: Ενότητα στο εσωτερικό, τουλάχιστον στα κύρια και ουσιαστικά, ισχυρή οικονομία, αμυντική θωράκιση. 4) Επαναπροσέγγιση με τους Τ/κ συμπατριώτες μας ως μοχλό προετοιμασίας της λύσης, αλλά και μετέπειτα εφαρμογής της.

Κρίνετε από μόνοι σας γιατί αποκαλώ ορφανό μέσω τις συνομιλίες. Πόσο και πώς υλοποιούνται οι άλλες τακτικές; Πόσο και πώς υλοποιούνται οι συνομιλίες και στα δύο τους, όμως, σκέλη: εσωτερική πτυχή και διεθνής;

Από το 2008 και κυρίως στο επόμενο διάστημα μίληκε στη ζωή μας και το θέμα ενεργειακά αποθέματα. Ένα θέμα το οποίο ανήκει

ταυτόχρονα και στη σφαίρα της στρατηγικής, αλλά και της τακτικής. Αποτελεί, από τη μια, εργαλείο για να φτάσουμε σε συνεννόηση και λύση. Αποτελεί, από την άλλη, και στρατηγικό στόχο για το σύνολο του κυπριακού λαού. Απ' εδώ προκύπτουν και οι δυσκολίες χειρισμού και διασύνδεσής του, πόσο και σε ποιο βαθμό, με το Κυπριακό. Μένω ως εδώ, γιατί ο χώρος δεν το επιτρέπει.

Το τελευταίο σημείο αφορά το μέλλον των συνομιλιών.

Το θέμα μας είναι ότι, ενώ από τη μια η παρέλευση του χρόνου ενισχύει και παγιώνει τα διχοτομικά τετελεσμένα, από την άλλη, η Τουρκία μένει αμετακίνητη στους στόχους της. Κατά συνέπειαν, η επανέναρχη των συνομιλιών ως του εργαλείου για να φτάσουμε σε λύση είναι αναγκαία, όπως αναγκαία για επίτευξη λύσης είναι όμως και η αλλαγή στοχοθέτησης από πλευράς Τουρκίας. Και η στοχοθέτηση της Τουρκίας, πλέον, φανερά είναι τα δύο κράτη, ίσως με ένα συνομοπονδιακό μεταβατικό στάδιο. Και, δυστυχώς, αυτή είναι και η θέση της νέας «κυβέρνησης» στα κατεχόμενα των Τατάρ - Οζερσάι. Αυτή η αντίφαση θα πρέπει να ξεπεραστεί σύντομα, μέσω του ξεκαθάρισματος της βάσης επανέναρ-

ξης του διαλόγου και της διαδικασίας. Επί των δύο αυτών σημείων ξεκαθάρισμα θα πρέπει να κάνουν οι δύο πλευρές, ε/κ και τ/κ, αν δεν το έχουν πράξει, αλλά, κατά τη γνώμη μου, και ο διεθνής παράγοντας, στο πρόσωπο της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με την περικοπή της Γραμματείας του ΟΗΕ. Ας επαναλάβει ο Γ.Γ. του ΟΗΕ τις θέσεις του για το θέμα. Αφορμές προσφέρονται πολλές. Και, φυσικά, προϋπόθεση να τερματιστεί η τουρκική παρουσία στην κυπριακή ΑΟΖ και οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει η Άγκυρα. Και, βέβαια, χρήζει εξήγησης η αναφορά του Γ.Γ. του ΟΗΕ κ. Γκουτέρες περί «νέων ιδεών», όπως και η θα γίνει με